

Nesolventnost

Ako se poduzeće ili poduzetnik zateknu u financijskim teškoćama ili ne mogu podmiriti svoje dugove, u svakoj su zemlji dostupni posebni postupci za sveobuhvatno rješavanje takvih situacija te su u njih uključeni svi vjerovnici (osobe kojima se duguje novac).

Stečajni postupci razlikuju se prema ciljevima:

Poduzeća

- Ako se poduzeće **može spasiti** ili je poslovanje održivo – njegovi se dugovi mogu **restrukturirati** (obično u dogovoru s vjerovnicima). Na taj se način nastoje očuvati poduzeće i zadržati radna mjesta.
- Ako se poduzeće **ne može spasiti**, ono se mora zatvoriti („odlazi u stečaj”).

Poduzetnici

- Mogu podnijeti zahtjev za postupak koji uključuje **uređeni plan otplate** svojih dugova te otpusta dugova nakon isteka razumnog roka (obično 3 godine). Na taj se način izbjegava njihov osobni stečaj te omogućuju novi poslovni pothvati u budućnosti.

U svim slučajevima vjerovnici nakon službenog pokretanja stečajnih postupaka više ne mogu pokretati posebne postupke za povrat svojih dugova. Time se osigurava jednako postupanje prema svim vjerovnicima i štiti imovina dužnika.

Kako bi dobili svoj novac, vjerovnici moraju dokazati svoja potraživanja, sudu ili tijelu (obično **skrbnik** ili **stečajni upravitelj**) nadležnom za reorganizaciju ili likvidaciju dužnikove imovine. To u posebnim okolnostima može napraviti i dužnik.

Prekogranična nesolventnost (propisi EU-a)

Stečajni predmeti koji uključuju poduzeća ili poduzetnike s transakcijama, imovinom ili poslovanjem u više zemalja mogu se rješavati u skladu s pravom EU-a – konkretno, [Uredbom 2015/848](#) (vidjeti [sažetak o postupku](#)).

Obrasci iz Uredbe 2015/848

- [Obavijest o postupku u slučaju nesolventnosti](#)
- [Prijava tražbina](#)
- [Prigovor u pogledu postupka koordinacije skupine](#)

Nacionalni postupci

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Druge poveznice

Registri nesolventnosti

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Posljednji put ažurirano: 18/01/2019

Nesolventnost - Češka

SADRŽAJ

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
- 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
- 3 Koja imovina čini dio nesolventnijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
- 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
- 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventnijske mase ili raspolagati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravni okvir

Postupak u slučaju nesolventnosti u Češkoj Republici prije svega uređen je Zakonom br. 182/2006 o nesolventnosti i postupcima za njezino rješavanje (*Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení*) (Zakon o nesolventnosti), kao i Zakonom br. 99/1963, Zakonikom o građanskom postupku (*Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád*).

Još je jedan važan instrument Zakon br. 312/2006 o upraviteljima u slučaju nesolventnosti (*Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích*), kojim se (zajedno sa Zakonom o nesolventnosti) uspostavlja pravni okvir za zanimanje upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Trenutačne verzije tih odredbi dostupne su na portalu javne uprave (*Portál veřejné správy*): <https://portal.gov.cz/app/zakony/>.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv fizičkih i pravnih osoba, bez obzira na to je li riječ o poslovnim subjektima.

Pojedinačne vrste postupaka u slučaju nesolventnosti (stečaj, restrukturiranje, otpust duga) razlikuju se jedna od druge u smislu subjekata kojima su namijenjene. Dok se stečaj može pokrenuti protiv svih subjekata, restrukturiranje je namijenjeno isključivo poduzećima, a otpust duga ponajprije subjektima koji nisu poduzeća (više pojedinosti u nastavku).

Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti protiv države, tijela lokalne samouprave, političkih stranaka i pokreta za vrijeme izbora te drugih odabranih subjekata prvenstveno javnopravne prirode. Posebna se pravila primjenjuju na financijske institucije i osiguravajuća društva.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventnost ili neminovna nesolventnost

Postupak u slučaju nesolventnosti sudski je postupak koji se odnosi na nesolventnost ili neminovnu nesolventnost dužnika te načine njezina rješavanja. Osnovna je pretpostavka stoga postojanje stanja nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti.

Dužnik je nesolventan u sljedećim slučajevima (*kumulativni uvjeti*):

- dužnik ima više vjerovnika,
- dužnik kasni više od 30 dana u plaćanju novčanih obveza,
- dužnik nije u mogućnosti ispuniti te obveze.

Smatra da je dužnik nesolventan posebno ako je prestao plaćati znatan dio svojih dugova ili ako ne ispuni te obveze više od tri mjeseca nakon njihova dospijeca ili ako se dospjela novčana potraživanja protiv dužnika ne mogu namiriti ovrhom ili zapljenom.

Dužnik koji je poslovni subjekt (pravna ili fizička osoba) nesolventan je i ako je prekomjerno zadužen. Dužnik je prekomjerno zadužen ako ima više vjerovnika, a zbroj njegovih obveza veći je od vrijednosti njegove imovine.

Neminovna nesolventnost jest situacija u kojoj se, uzimajući u obzir sve okolnosti, može razumno pretpostaviti da dužnik neće moći propisno i pravodobno podmiriti znatan dio svojih novčanih obveza.

Vrste postupaka u slučaju nesolventnosti

U češkom pravu razlikuju se tri osnovna načina rješavanja nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti dužnika u okviru postupaka u slučaju nesolventnosti:

- stečaj (*konkurs*),
- restrukturiranje (*reorganizace*),
- otpust duga (*oddlužení*).

Zakonom o nesolventnosti nije propisano koju od tih vrsta postupaka u slučaju nesolventnosti treba upotrebljavati određeni dužnik, već se ostavlja mogućnost odabira. Osim postupka likvidacije (stečaj), dostupni su i postupci koji uključuju element sanacije (restrukturiranje i otpust duga). Prikladnu metodu za rješavanje nesolventnosti dužnika trebalo bi birati imajući na umu najbolji mogući ishod za vjerovnike.

Stečaj je opći način rješavanja nesolventnosti pri kojem se, na temelju odluke o proglašenju stečaja, utvrđena potraživanja vjerovnika uglavnom isplaćuju iz prihoda od likvidacije imovine. Neispunjena potraživanja ili dijelovi tih potraživanja ne istječu, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Ta se metoda rješavanja nesolventnosti upotrebljava uvijek kad u pogledu dužnika nije moguće provesti blaže postupke kao što su restrukturiranje ili otpust duga ili kad se tijekom postupka ispostavi da nije moguće nastaviti provoditi te metode.

Restrukturiranje se može upotrijebiti za rješavanje nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti dužnika koji su poslovni subjekti, a uključuje restrukturiranje poslovanja. U pravilu se očekuje da će se potraživanja vjerovnika postupno namiriti dok poslovanje dužnika ostaje aktivno u skladu s mjerama oporavka njegova upravljanja u okviru plana restrukturiranja koji je odobrio sud nadležan za nesolventnost. Vjerovnici prate napredak ostvarivanja tog plana.

Otpust duga način je rješavanja nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti namijenjen dužnicima koji u biti nemaju poslovnih dugova te, ako je riječ o pravnim osobama, nisu poslovni subjekti. Tom se metodom rješavanja nesolventnosti više uzimaju u obzir društveni nego gospodarski aspekti. Cilj je omogućiti dužnicima „novi početak” i potaknuti ih da aktivno sudjeluju u otplati svojih dugova, barem do najniže očekivane razine od 30 % u slučaju neosiguranih vjerovnika. Pretpostavlja se da će se potraživanja

osiguranih vjerovnika namiriti iz jamstva. Usporedni je cilj smanjenje izdataka iz javnog proračuna za sanaciju onih koji se nađu u društvenoj krizi. Otpust duga može se izvršiti monetizacijom nesolventne mase, utvrđivanjem plana otplate ili kombinacijom tih dvaju postupaka.

Tko može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti tek nakon podnošenja prijedloga. Započinje na datum na koji sud nadležan u tom predmetu zaprimi prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Prijedloge za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mogu podnijeti i dužnici i vjerovnici, osim u slučaju neminovne nesolventnosti kad ih može podnijeti samo dužnik.

Dužnici koji su poslovni subjekti (fizičke ili pravne osobe) moraju podnijeti prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti bez odlaganja kad postanu svjesni svoje nesolventnosti ili kad bi, uz potrebnu pažnju, trebali postati svjesni svoje nesolventnosti.

Početak stečaja

Sud nadležan za nesolventnost izdaje odluku o proglašenju stečaja kao zasebnu odluku. U iznimnim slučajevima ta odluka može se izdati zajedno s odlukom o nesolventnosti (ako je dužnik osoba koja nije u mogućnosti provesti restrukturiranje ili otpust duga). Proglašenje stečaja stupa na snagu kad se odluka o proglašenju stečaja objavi u registru nesolventnosti.

Početak restrukturiranja

Restrukturiranje započinje dobivanjem odobrenja od suda nadležnog za nesolventnost, koje se izdaje na zahtjev dužnika ili registriranog vjerovnika.

Odobrenje za restrukturiranje može se dodijeliti u sljedećim slučajevima (*nekumulativni uvjeti*):

- ukupni godišnji neto promet dužnika u zadnjem obračunskom razdoblju prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti iznosio je najmanje 50 000 000 CZK ili
- dužnik ima najmanje 50 zaposlenika ili
- dužnik dostavi sudu nadležnom za nesolventnost, zajedno s prijedlogom za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili najkasnije na datum predaje odluke o nesolventnosti, plan restrukturiranja koji je odobrila barem polovina osiguranih vjerovnika (izračunano u skladu sa skupnim iznosom potraživanja) i barem polovina neosiguranih vjerovnika (ponovno izračunano na temelju iznosa potraživanja).

Restrukturiranje nije dopušteno ako je dužnik pravna osoba u postupku likvidacije, posrednik za trgovanje vrijednosnim papirima ili subjekt ovlašten za trgovinu na robnoj burzi u skladu s posebnim zakonodavstvom.

Sud nadležan za nesolventnost dopušta restrukturiranje ako su ispunjeni odgovarajući pravni uvjeti. Žalbe protiv tih odluka nisu dopuštene.

Sud nadležan za nesolventnost odbija zahtjev za odobrenje restrukturiranja u sljedećim slučajevima: (a) uzimajući u obzir sve okolnosti, moguće je razumno pretpostaviti da postoji nepoštena namjera; (b) zahtjev je ponovno podnijela osoba čiji je prethodni zahtjev za odobrenje restrukturiranja sud već razmotrio ili (c) zahtjev je podnio vjerovnik, ali nije ga odobrila skupština vjerovnika. Žalbe protiv tih odluka mogu podnijeti samo osobe koje su podnijele zahtjev.

Početak otpusta duga

Zahtjev za otpust duga podnosi dužnik s pomoću propisanog obrasca i, prema potrebi, zajedno s prijedlogom za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti (ako postupak u slučaju nesolventnosti nije pokrenuo vjerovnik).

Zahtjev za otpust duga i njegovi prilozi posebno moraju posebno sadržavati podatke o prethodnim i očekivanim prihodima dužnika, popis imovine i popis obveza. Ako netko želi dužniku darovati sredstva za ispunjenje uvjeta za otpust duga ili ako je netko voljan izvršavati redovite novčane naknade dužniku tijekom razdoblja otpusta duga, dužnik zahtjevu za otpust duga prilaže odgovarajući darovni ugovor ili ugovor o primitku.

Sud nadležan za nesolventnost odobrava otpust duga ako su ispunjeni uvjeti. Ako se, uzimajući u obzir sve okolnosti, može razumno pretpostaviti da postoji nepoštena namjera ili da bi zbog otpusta duga neosigurani vjerovnici dobili manje od 30 % svojih potraživanja (osim ako su suglasni s time), zahtjev za otpust duga se odbija. Sud nadležan za nesolventnost odbija zahtjev za otpust duga i ako je do tada u postupku utvrđeno da je dužnik bio nerazborit ili nemaran u ispunjavanju svojih obveza u okviru postupka u slučaju nesolventnosti. Samo dužnik ima pravo žalbe u slučaju odbijanja zahtjeva.

Kad pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu po objavi obavijesti kojom se najavljuje početak postupka u slučaju nesolventnosti u registru nesolventnosti (vidjeti u nastavku). Učinci pokretanja postupka traju do kraja postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako je zakonom predviđeno drukčije za bilo koju od metoda rješavanja nesolventnosti.

Privremene mjere u očekivanju odluke o nesolventnosti

Sud nadležan za nesolventnost može naložiti provedbu privremenih mjera po službenoj dužnosti u očekivanju odluke tog suda o prijedlogu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Osoba koja sama zatraži privremenu mjeru koju bi u suprotnome mogao naložiti sâm sud nadležan za nesolventnost, nije obvezna položiti osiguranje. Dužnik ne mora položiti osiguranje kad se prijavljuje za privremenu mjeru.

Takvim privremenim mjerama sud nadležan za nesolventnost može, među ostalim:

- imenovati privremenog upravitelja,
- ograničiti neke od učinaka povezanih s pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti,
- naložiti svim podnositeljima prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti da polože osiguranje kojim se pokriva naknada za štetu ili druge gubitke koje snosi dužnik.

Registar nesolventnosti

Postupci u slučaju nesolventnosti objavljuju se u registru nesolventnosti kojim upravlja Ministarstvo pravosuđa (*Ministerstvo spravedlnosti*). Riječ je o elektroničkom informacijskom sustavu javne uprave koji je dostupan na poveznici <https://isir.justice.cz/>.

Registar nesolventnosti prije svega služi kako bi javnost u najvećoj mogućoj mjeri bila informirana o postupcima u slučaju nesolventnosti i kako bi se mogao pratiti njegov napredak. Registar se upotrebljava za objavljivanje sudskih odluka o nesolventnosti donesenih u postupcima u slučaju nesolventnosti i u incidentalnim tužbama, predanih spisa i drugih informacija, ako je to predviđeno Zakonom o nesolventnosti ili tako odluči sud nadležan za nesolventnost.

Registar nesolventnosti dostupan je javnosti (osim određenih podataka) te svatko ima pravo pregledavati ga, kopirati podatke ili uzimati izvratke iz njega.

Osim što služi kao izvor informacija, registar nesolventnosti ključan je za dostavu pismena jer je sredstvo koje se upotrebljava za dostavu većine sudskih odluka i drugih pismena. O postupcima u slučaju nesolventnosti uglavnom se obavješćuje objavom u registru nesolventnosti u roku od dva sata od podnošenja prijedloga (odnosno u roku od dva sata u okviru radnog vremena suda). Sve sudske odluke i drugi dokumenti naknadno se objavljuju u registru nesolventnosti. Time se svima pruža uvid u postupke u slučaju nesolventnosti koji se provode u Češkoj Republici.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolvencijska masa

Ako prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi dužnik, nesolvencijsku masu čini imovina u vlasništvu dužnika u trenutku nastanka učinaka povezanih s pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti, zajedno s imovinom koju je dužnik stekao tijekom provođenja postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi vjerovnik, nesolvencijsku masu čini imovina u vlasništvu dužnika u trenutku stupanja na snagu privremene mjere koju naloži sud nadležan za nesolventnost i kojom se ograničuje (u potpunosti ili djelomično) pravo dužnika na raspolaganje imovinom, imovina u vlasništvu dužnika u trenutku stupanja na snagu odluke o nesolventnosti dužnika te imovina koju je dužnik stekao tijekom provođenja postupka u slučaju nesolventnosti nakon stupanja tih odluka na snagu.

Ako je dužnik suvlasnik gore navedene imovine, udio dužnika u toj imovini uključuje se u nesolvencijsku masu. Ta imovina čini dio nesolvencijske mase čak i ako je dio zajedničke bračne imovine.

Imovina osoba osim dužnika čini dio nesolvencijske mase ako je to predviđeno zakonom, posebno ako je riječ o naknadi iz neučinkovitih pravnih radnji. Za potrebe likvidacije imovine tu se imovinu smatra dijelom imovine dužnika.

Ako zakonom nije predviđeno drukčije, nesolvencijsku masu uglavnom čine novčana sredstva, pokretnine i nekretnine, postrojenja i oprema, štedne knjižice, potvrde o depozitu i drugi oblici depozita, dionice, mjenice, čekovi ili drugi vrijednosni papiri, udjeli, novčana i nenovčana potraživanja dužnika, uključujući potencijalna potraživanja i potraživanja koja još nisu dospjela, dužnikove

nadnice, plaće, bonuse za rad i prihode koji zamjenjuju dužnikove naknade povezane s radom, druga prava te drugu imovinu čiju je vrijednost moguće izraziti u novčanim iznosima. Nesolvencijska masa uključuje i stavke kao što su kamate, dobit, plodovi i koristi proizašli iz prethodno navedene imovine.

Ako zakonom nije predviđeno drukčije, imovina koja nije uključena u postupak ovrhe ili zapljene ne čini dio nesolvencijske mase. To je pitanje uređeno Zakonom br. 99/1963, Zakonom o građanskom postupku. Kad je riječ o imovini u vlasništvu dužnika, ovrha se ne može primijeniti na imovinu koju je dužnicima žurno potrebna radi ispunjavanja vlastitih materijalnih potreba ili potreba njihove obitelji ni na imovinu čija bi prodaja bila protivna dobrim običajima (posebice svakodnevni odjevni predmeti, predmeti za upotrebu u kućanstvu, vjenčano prstenje i drugi slični predmeti, medicinske potrepštine i drugi predmeti koji su dužnicima potrebni zbog bolesti ili fizičkog invaliditeta, novčana sredstva u iznosu jednakom dvostrukom iznosu minimalnih sredstava za život pojedinaca i životinja koje on drži kao kućne ljubimce). Međutim, predmeti koji se upotrebljavaju za poslovanje dužnika ne isključuju se iz nesolvencijske mase. Ako zakonom nije predviđeno drukčije, nesolvencijska masa ne uključuje imovinu kojom se, u skladu s određenim zakonodavstvom, može raspolagati isključivo na predviđen način (npr. ciljana nepovratna sredstva i povratna pomoć iz središnjeg proračuna ili proračuna lokalne samouprave ili državnog fonda).

Postupanje s imovinom koju dužnik pribavi ili koja je na njega prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

U načelu se imovina koju dužnik pribavi ili koja je na njega prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti uključuje u nesolvencijsku masu, no to se može izmijeniti ovisno o vrsti postupka u slučaju nesolventnosti koji se provodi. Dužnici mogu raspolagati imovinom iz nesolvencijske mase samo ako se pritom pridržavaju ograničenja za tu određenu fazu postupka u slučaju nesolventnosti i odabranu vrstu postupka u slučaju nesolventnosti.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Zadaća i status upravitelja u slučaju nesolventnosti

Glavna je zadaća upravitelja u slučaju nesolventnosti upravljanje nesolvencijskom masom dužnika i rješavanje incidentalnih i drugih sporova. Upravitelj u slučaju nesolventnosti nastoji postići razmjerno, brzo, ekonomično i najveće moguće namirenje vjerovnika.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti obvezni su postupati savjesno i s dužnom pažnjom. Moraju uložiti sve napore koji se od njih mogu razumno zahtijevati kako bi u najvećoj mogućoj mjeri namirili vjerovnike. Moraju staviti zajednički interes vjerovnika ispred vlastitih interesa i interesa drugih osoba.

U stečajnom postupku upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzima ovlasti za raspolaganje nesolvencijskom masom, izvršavanje prava i obavljanje dužnosti koje se odnose na dužnika u pitanjima povezanim s nesolvencijskom masom. Konkretno, upravitelj u slučaju nesolventnosti izvršava dionička prava povezana s dionicama u nesolvencijskoj masi, djeluje u svojstvu poslodavca u odnosu na zaposlenike i odgovoran je za upravljanje poslovanjem dužnika, računovodstvo i poštovanje poreznih propisa. Upravitelji u slučaju nesolventnosti zaduženi su i za monetizaciju nesolvencijske mase.

U postupku restrukturiranja upravitelji u slučaju nesolventnosti prije svega nadziru aktivnosti dužnika sa zadržanim ovlastima, nastavljaju utvrđivati nesolvencijsku masu i sastavljaju njezin popis, rješavaju incidentalne sporove, sastavljaju i nadopunjuju popis vjerovnika te izvješćuju odbor vjerovnika. Upravitelji u slučaju nesolventnosti djeluju i u svojstvu glavne skupštine ili skupštine članova dužnika.

U postupku otpusta duga upravitelji u slučaju nesolventnosti surađuju sa sudom nadležnim za nesolventnost i vjerovnicima u nadziranju dužnika i njegova poslovanja, likvidiraju imovinu dužnika i dodjeljuju mjesečne isplate vjerovnicima u skladu s planom otplate.

Status dužnika

U stečajnom postupku dužnici gube ovlast za raspolaganje svojom nesolvencijskom masom, izvršavanje drugih prava i ispunjavanje obveza koje se odnose na nesolvencijsku masu. Ta ovlast prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti. U skladu sa zakonom, pravni akti koje sklapaju dužnici u tim pitanjima nakon što ovlast za raspolaganje prijeđe na upravitelja u slučaju nesolventnosti nemaju učinak u odnosu na vjerovnike.

U postupku restrukturiranja dužnik ostaje vlasnik nesolvencijske mase, uz ograničenja. Pravne akte od ključne važnosti za raspolaganje i upravljanje nesolvencijskom masom dužnik sa zadržanim ovlastima sklapa samo uz suglasnost odbora vjerovnika. Dužnik koji prekrši tu obvezu odgovoran je za štetu ili druge gubitke koji zbog tog kršenja nastanu za vjerovnike ili treće osobe, a članove uprave dužnika smatra se skupno i pojedinačno odgovornima za takvu štetu ili druge gubitke. „Pravni akti od ključne važnosti” oni su akti koji znatno izmjenjuju vrijednost nesolvencijske mase, status vjerovnika ili razinu namire vjerovnika. Upravitelji u slučaju nesolventnosti djeluju u svojstvu glavne skupštine ili skupštine članova dužnika.

U postupku otpusta duga dužnik isto tako ostaje vlasnik nesolvencijske mase, uz ograničenja. Dužnika nadziru sud nadležan za nesolventnost, upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Općenito, prijeboj je uređen Građanskim zakonikom. Temeljno je pravilo da, ako stranke imaju istu vrstu potraživanja jedna prema drugoj, svaka od njih može drugu stranku obavijestiti o tome da svoje potraživanje prema drugoj stranci namiruje prijebojem.

Prijeboj se može primijeniti čim stranka ima pravo zatražiti namirivanje potraživanja i platiti vlastiti dug. Prijebojem se poništavaju dva potraživanja u mjeri u kojoj se podudaraju, a ako ne pokriju u potpunosti jedno drugo, vrši se prijeboj potraživanja na sličan način kao u slučaju ispunjenja. Ti učinci nastaju kad dva potraživanja postanu prihvatljiva za prijeboj.

U postupku u slučaju nesolventnosti prijeboj obostranih potraživanja dužnika i vjerovnika može se izvršiti nakon odluke o nesolventnosti ako su ispunjeni zakonski uvjeti za prijeboj (u skladu s Građanskim zakonikom) prije donošenja odluke o vrsti postupka u slučaju nesolventnosti koji će se provesti, osim ako je drukčije propisano Zakonom o nesolventnosti.

Prijeboj nije dopušten u postupcima u slučaju nesolventnosti ako vjerovnik dužnika:

- nije postao registrirani vjerovnik u odnosu na prijavljeno potraživanje, ili
- stekao je prijavljeno potraživanje kao posljedicu neučinkovitog pravnog akta, ili
- znao je za nesolventnost dužnika u trenutku stjecanja prijavljenog potraživanja, ili
- tek mora platiti dospjelo potraživanje dužnika u mjeri u kojoj ono prelazi prijavljeno potraživanje vjerovnika, ili
- u slučajevima propisanim privremenom mjerom suda nadležnog za nesolventnost.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Ugovori o uzajamnom izvršenju

Ako je dužnik u trenutku proglašenja stečaja, odobrenja restrukturiranja ili otpusta duga stranka ugovora o uzajamnom izvršenju, uključujući predugovor, koji dužnik ili druga strana u trenutku proglašenja stečaja, dopuštenja restrukturiranja ili otpusta duga tek treba provesti, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- u stečajnom postupku ili postupku otpusta duga, upravitelj u slučaju nesolventnosti može izvršiti ugovor umjesto dužnika i zatražiti izvršenje od druge ugovorne stranke, ili može odbiti to izvršenje;
- u postupku restrukturiranja dužnik sa zadržanim ovlastima izvršava iste ovlasti, pod uvjetom da je dobio suglasnost odbora vjerovnika.

U stečajnom postupku ili postupku restrukturiranja, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ne izjavi da će se ugovor provesti u roku od 30 dana od odluke o proglašenju stečaja ili odobrenja restrukturiranja, smatrat će se da je odbio izvršavanje. Druga se strana do tog trenutka ne može povući iz ugovora, osim ako je odredbama ugovora dopušteno drukčije. U postupku restrukturiranja, ako dužnici koji ostaju vlasnici ne izjave da odbijaju izvršavanje u roku od 30 dana od odobrenja restrukturiranja moraju provesti ugovor o uzajamnom izvršenju.

Druga strana koja je obvezna prva izvršiti ugovor smije odgoditi to izvršenje dok se ne omogući ili ne osigura uzajamno izvršenje, osim ako je druga strana sklopila ugovor nakon objave odluke o nesolventnosti.

Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima odbije izvršenje, druga strana može potraživati naknadu za nastalu štetu prijavom potraživanja u roku od 30 dana od odbijanja izvršenja. Potraživanja druge strane koja proizlaze iz nastavka ugovora nakon proglašenja stečaja potraživanja su prema nesolvencijskoj masi.

Druga strana ne može tražiti naknadu za djelomično izvršenje prije odluke o proglašenju stečaja jer dužnik nije uzvratio izvršenje.

Fiksni ugovori

Ako je dogovoreno da se proizvod s tržišnom cijenom treba dostaviti u određenom trenutku ili unutar strogo određenog roka te ako do izvršenja dođe ili ako rok istekne tek nakon proglašenja stečaja, ne može se zahtijevati ispunjenje obveze i može se potraživati samo naknada štete uzrokovane neispunjenjem obveze dužnika. „Šteta” je razlika između dogovorene cijene i tržišne cijene koja se plaća na dan stupanja na snagu izjave o stečaju u mjestu koje je u ugovoru utvrđeno kao mjesto izvršenja. Druga strana može tražiti naknadu štete kao vjerovnik podnošenjem zahtjeva u roku od 30 dana od proglašenja stečaja.

Ugovor o zajmu

Ako je dužnik sklopio ugovor o zajmu, nakon proglašenja nesolventnosti upravitelj u slučaju nesolventnosti može zatražiti povrat zajma prije isteka ugovornog razdoblja zajma.

Najam, podnajam

Postoje detaljne odredbe o ugovorima o najmu i podnajmu. Među ostalim, nakon proglašenja nesolventnosti, upravitelj u slučaju nesolventnosti ovlašten je za raskidanje ugovora o najmu ili podnajmu koje dužnik sklopi u razdoblju propisanome zakonom ili ugovorom, čak i ako ga se sklapa na fiksno razdoblje; otkazni rok ne smije biti dulji od tri mjeseca. Time se ne dovode u pitanje odredbe Građanskog zakonika kojima se određuje kad i pod kojim uvjetima najmodavac može raskinuti ugovor.

Nacrti ugovora dužnika koje druga ugovorna strana još nije prihvatila u trenutku proglašenja stečaja

Pri proglašenju stečaja, prijedlozi dužnika u pogledu sklapanja ugovora koje tek treba prihvatiti i svi nacrti ugovora koje je prihvatio dužnik, ali ih tek treba sklopiti poništavaju se ako uključuju nesolvencijsku masu. Nacrte ugovora koje dužnik još nije prihvatio u trenutku proglašenja stečaja može prihvatiti samo upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Pridržaj prava vlasništva

Ako je dužnik prodao predmet uz pridržaj prava vlasništva i dostavio ga je kupcu prije proglašenja stečaja, kupac može ili vratiti predmet ili inzistirati na provedbi ugovora. Ako prije proglašenja stečaja dužnik kupi i zaprimi predmet s pridržajem prava vlasništva, prodavatelj ne može zatražiti povrat predmeta ako upravitelj u slučaju nesolventnosti pravodobno ispuni obveze u okviru ugovora nakon što je prodavatelj to zatražio od njega.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ima sljedeće učinke:

- potraživanja i druga prava povezana s nesolvencijskom masom ne smiju se rješavati pokretanjem postupka ako se mogu riješiti podnošenjem prijave,
- pravo na namiru iz osiguranja povezanog s imovinom u vlasništvu dužnika ili imovinom koja je uključena u nesolvencijsku masu može se izvršiti i ponovno steći isključivo pod uvjetima utvrđenima Zakonom o nesolventnosti. To se primjenjuje i na zasnivanje sudskog založnog prava ili ovršnog založnog prava na nekretninama predloženo nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti,
- ovrha ili zapljena koja utječe na imovinu u vlasništvu dužnika, kao i drugu imovinu koja je dio nesolvencijske mase, može se naložiti ili pokrenuti ali ne može se provesti. Međutim, za potraživanja u pogledu nesolvencijske mase i istovrsna potraživanja, ovrha ili zapljena koja utječe na imovinu koja je dio nesolvencijske mase dužnika može se provesti na temelju sudske odluke o nesolventnosti u skladu s ograničenjima koja su uspostavljena tom odlukom,
- nije moguće izvršiti pravo na pljenidbu, uspostavljeno sporazumom između vjerovnika i dužnika, u pogledu nadnica i drugih prihoda koje se smatra nadnicama ili prihodom pri izvršavanju sudske odluke.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Odlukama o nesolventnosti uspostavlja se moratorij na pravosudne postupke i postupke arbitraže koji se odnose na potraživanja i druga prava u pogledu nesolvencijske mase koja se trebaju rješavati podnošenjem prijave u okviru postupka u slučaju nesolventnosti ili koja se smatraju prijavljenima u okviru postupka u slučaju nesolventnosti ili u pogledu potraživanja koja nisu riješena u okviru postupka u slučaju nesolventnosti. Ako nije predviđeno drukčije, nije moguće nastaviti taj postupak sve dok je na snazi odluka o nesolventnosti.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Načela povezana sa sudjelovanjem vjerovnika

Među ostalim, postupci u slučaju nesolventnosti temelje se na sljedećim načelima koja utječu na sudjelovanje vjerovnika:

- postupke u slučaju nesolventnosti potrebno je provoditi tako da se nijednu stranu nepošteno ne stavi u lošiji ili povoljniji položaj te da se postigne brzo, ekonomično i najveće moguće namirenje vjerovnika,
- vjerovnici koji u skladu sa zakonom imaju u biti isti ili sličan status imaju jednake mogućnosti u postupcima u slučaju nesolventnosti,

- ako zakonom nije predviđeno drukčije, prava vjerovnika stečena u dobroj vjeri prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne smiju se ograničiti odlukom suda nadležnog za nesolventnost ili kao rezultat postupka koji slijedi upravitelj u slučaju nesolventnosti,
- vjerovnici su obvezni suzdržati se od činidbi namijenjenih namirivanju vlastitih potraživanja izvan postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako je to dopušteno zakonom.

Tijela vjerovnika

Tijela vjerovnika jesu:

- skupština vjerovnika,
- odbor vjerovnika (ili predstavnik vjerovnika).

Skupština vjerovnika odgovorna je za imenovanje i razrješenje članova i zamjenika članova odbora vjerovnika (ili predstavnika vjerovnika). Odbor vjerovnika može u svojoj nadležnosti zadržati sve što je uključeno u djelokrug tijela vjerovnika. Ako nije imenovan odbor vjerovnika ili predstavnik vjerovnika, tu dužnost obavlja skupština vjerovnika, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

Ako je prijavljeno više od 50 vjerovnika, skupština vjerovnika mora uspostaviti odbor vjerovnika. U suprotnome je dovoljno imenovati predstavnika vjerovnika.

Odbor vjerovnika izvršava ovlasti tijela vjerovnika, osim u slučajevima koji su izvan djelokruga skupštine vjerovnika ili ako ih je skupština vjerovnika zadržala u svojoj nadležnosti. Odbor vjerovnika posebno nadzire aktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti i ovlašten je podnositi prijedloge sudu nadležnom za nesolventnost u pogledu postupaka u slučaju nesolventnosti. Odbor vjerovnika štiti zajedničke interese vjerovnika i u suradnji s upraviteljem u slučaju nesolventnosti pomaže ostvariti svrhu postupka u slučaju nesolventnosti. Odredbe o odborima vjerovnika primjenjuju se *mutatis mutandis* na predstavnike vjerovnika.

Kategorije vjerovnika

U okviru zakona razlikuju se osigurani i neosigurani vjerovnici.

Osigurani je vjerovnik onaj vjerovnik čije je potraživanje osigurano imovinom koja je dio nesolventne mase u obliku založnog prava, zalogom, ograničenja prijenosa vlasništva, fiducijarnog prijenosa prava, ustupanja potraživanja kao kolaterala, ili sličnog prava u skladu sa stranim pravom.

Osigurani vjerovnici mogu imati znatan utjecaj na tijek postupka u slučaju nesolventnosti. Ako je dužnik poslovni subjekt prikladan za postupak restrukturiranja u skladu sa Zakonom o nesolventnosti, za donošenje odluke o vrsti postupka u slučaju nesolventnosti (stečaj ili restrukturiranje) potrebni su glasovi najmanje polovine osiguranih (i neosiguranih) vjerovnika prisutnih na skupštini vjerovnika, izračunano u skladu s visinom njihovih potraživanja, osim ako najmanje 90 % prisutnih vjerovnika, izračunano u skladu s visinom njihovih potraživanja, glasuje za odluku. Osigurani vjerovnik može osobi koja je vlasnik dati smjernice o načinu upravljanja osiguranjem kojim je ta osoba obvezana, pod uvjetom da su te smjernice usmjerene na dobro upravljanje. Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto je tako obavezan smjernicama dobivenima od osiguranih vjerovnika usmjerenima na monetizaciju tog osiguranja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može odlučiti da neće primijeniti te smjernice ako smatra da se predmet osiguranja može monetizirati na povoljniji način, a u tom slučaju dostavlja zahtjev sudu nadležnom za nesolventnost za preispitivanje smjernica kao sastavni dio aktivnosti nadzora. Monetizacijom predmeta, prava, potraživanja ili druge imovine u okviru postupka u slučaju nesolventnosti poništava se osiguranje potraživanja osiguranog vjerovnika, čak i ako taj vjerovnik nije prijavio potraživanje.

Potraživanja osiguranog vjerovnika namiruju se u punom iznosu iz prihoda od monetizacije, umanjeno za naknadu za upravitelja u slučaju nesolventnosti te troškove upravljanja i monetizacije, u bilo kojem trenutku tijekom postupka, uzimajući u obzir vrijeme početka osiguranja.

Svi su drugi vjerovnici neosigurani. Njihov je status u postupku u slučaju nesolventnosti slabiji te statistički podatci pokazuju da je očekivana razina namire njihovih potraživanja uobičajeno mnogo niža.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu se služiti imovinom iz nesolventne mase tijekom stečajnog postupka. Upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzima ovlasti za raspolaganje nesolventnom masom, izvršavanje prava i obavljanje dužnosti koje se odnose na dužnika u pitanjima povezanim s nesolventnom masom. Konkretno, upravitelj u slučaju nesolventnosti izvršava dionička prava vezana uz dionice u nesolventnoj masi, donosi odluke o poslovnim tajnama i drugim područjima koja se odnose na povjerljivost, djeluje u svojstvu poslodavca u odnosu na zaposlenike i odgovoran je za upravljanje poslovanjem dužnika,

računovodstvo i poštovanje poreznih propisa. Upravitelji u slučaju nesolventnosti zaduženi su i za monetizaciju nesolvencijske mase.

U postupcima restrukturiranja i otpusta duga dužnik i dalje ima ta prava, ali sa znatnim ograničenjima.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Potraživanja u pogledu nesolvencijske mase i istovrsna potraživanja mogu se u potpunosti isplatiti u bilo kojem trenutku nakon donošenja odluke o nesolventnosti.

Razlikuje se sljedeće:

- potraživanja u pogledu nesolvencijske mase koja proizlaze iz pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon proglašenja moratorija (posebno naknada novčanih troškova i naknada za privremenog upravitelja, likvidatora dužnika i članove odbora vjerovnika te potraživanja vjerovnika koja proizlaze iz kreditiranja),
- potraživanja u pogledu nesolvencijske mase koja proizlaze nakon odluke o nesolventnosti (posebno novčani troškovi i naknade za upravitelja u slučaju nesolventnosti, poreze, namete, pristojbe, doprinose za socijalno osiguranje, doprinose za državnu politiku zapošljavanja i doprinose za javno zdravstveno osiguranje),
- potraživanja istovrsna potraživanjima u pogledu nesolvencijske mase (posebno potraživanja iz radnog odnosa zaposlenikâ dužnika i potraživanja vjerovnika u pogledu zakonskog uzdržavanja).

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Prijava potraživanja

Vjerovnici prijavljuju svoja potraživanja sudu nadležnom za nesolventnost upotrebom propisanog obrasca, a to mogu učiniti od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti do roka utvrđenog u odluci o nesolventnosti. Sud nadležan za nesolventnost ne razmatra potraživanja koja se prijave nakon roka i ne namiruje ih u okviru postupka u slučaju potraživanja. Prijavljuju se i potraživanja koja su već u postupku pred sudom i ovršna potraživanja, uključujući ona koja se naplaćuju ovrhom ili zapljenom. Vjerovnik koji prijavi potraživanja ili koji se smatra prijavljenim vjerovnikom može povući potraživanje u bilo kojem trenutku tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

U zahtjevu za prijavu potraživanja mora se objasniti kako je potraživanje nastalo i o kojem je iznosu riječ. Potraživanje se uvijek mora izraziti u obliku novčanog iznosa, čak i ako je riječ o nenovčanoj imovini. Svi dokumenti na koje se upućuje u zahtjevu za prijavu potraživanja moraju biti priloženi zahtjevu. Izvršivost potraživanja mora se dokazati vjerodostojnim instrumentom.

Za potrebe zastare ili roka za istek prava, zahtjev za prijavu potraživanja ima iste učinke kao žalba ili drugi oblik izvršavanja prava pred sudom, a to razdoblje započinje na datum na koji se zahtjev podnese sudu nadležnom za nesolventnost.

Vjerovnik je odgovoran za točnost informacija sadržanih u zahtjevu za prijavu potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost, postupajući u skladu s preporukom upravitelja u slučaju nesolventnosti, može odrediti sankcije ako je iznos potraživanja precijenjen (za više od 100 %) izricanjem odluke o plaćanju u korist nesolvencijske mase iznosa koji se utvrđuje u odnosu na sve okolnosti povezane s prijavom potraživanja i preispitivanjem samog potraživanja, do iznosa za koji suma potraživanja koje se prijavljuje prelazi utvrđenu stvarnu vrijednost.

Pravo vjerovnika na namiru potraživanja iz osiguranja ne uzima se u obzir ako se prijavi u redosljedu različitim do propisanoga ili ako se nakon preispitivanja ispostavi da je razina na kojoj je ono osigurano precijenjena za više od 100 %. U tom slučaju sud nadležan za nesolventnost može odrediti sankcije vjerovniku tako da mu naloži da plati (novčani) iznos u korist osiguranih vjerovnika koji su prijavili potraživanja s osiguranjem koja se odnose na istu imovinu. Iznos utvrđuje sud nadležan za nesolventnost uzimajući u obzir sve okolnosti u kojima se pravo na namiru potraživanja iz osiguranja izvršilo i preispitalo, do iznosa za koji je vrijednost osiguranja navedena u zahtjevu veća od utvrđene vrijednosti osiguranja.

Provjera prijavljenih potraživanja

Prijavljena potraživanja prvo preispituje upravitelj u slučaju nesolventnosti, koji ih uglavnom uspoređuje s pratećim dokumentima i računima ili zapisima koje drži dužnik u skladu s određenim zakonskim propisom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti zatim poziva dužnika da se izjasni o potraživanjima. Ako je to potrebno, upravitelj u slučaju nesolventnosti provodi potrebno istraživanje potraživanja u suradnji s nadležnim tijelima, koja su obvezna surađivati.

Ako je prijavljeno potraživanje manjkavo ili nepotpuno, upravitelj u slučaju nesolventnosti traži od vjerovnika da ga ispravi ili nadopuni u roku od 15 dana (može se odrediti i dulji rok) te daje smjernice za to. Potraživanja koja nisu pravodobno nadopunjena

ni ispravljena upravitelj u slučaju nesolventnosti podnosi sudu nadležnom za nesolventnost koji odlučuje da se zahtjev neće uzeti u obzir. Potrebno je o tome obavijestiti vjerovnika.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja popis prijavljenih potraživanja. Osigurane vjerovnike navodi se odvojeno. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti osporava potraživanja, to se mora izričito navesti. Za sve vjerovnike moraju se navesti informacije potrebne za njihovu identifikaciju i procjenu načina na koji je nastalo potraživanje te njegov iznos i rangiranje. Nadalje, za osigurane vjerovnike mora se navesti i metoda osiguranja i razlog za odabir te metode.

Popis prijavljenih potraživanja sud nadležan za nesolventnost objavljuje u registru nesolventnosti prije ispitnog ročišta. Sud nadležan za nesolventnost isto tako bez odlaganja objavljuje sve promjene popisa prijavljenih potraživanja u registru nesolventnosti.

Prijavljena potraživanja zatim se provjeravaju na ispitnom ročištu koje nalaže sud nadležan za nesolventnost. Datum i mjesto ispitnog ročišta određuje sud nadležan za nesolventnost u svojoj odluci o nesolventnosti. Vjerovnici do završetka ispitnog ročišta mogu izmijeniti iznos potraživanja koje prijavljuju, osim ako je osigurano ili ako je osporeno odlukom koja je pravomoćna. Međutim, ne mogu izmijeniti razlog nastanka prijavljenog potraživanja ili njegovo rangiranje.

Osporavanje potraživanja

Vjerodostojnost, iznos i rangiranje svih prijavljenih potraživanja može osporiti: (a) upravitelj u slučaju nesolventnosti, (b) dužnik ili (c) prijavljeni vjerovnik.

Osporava li potraživanje vjerovnika drugi prijavljeni vjerovnik, uvjeti moraju biti isti kao u slučaju tužbe u skladu sa Zakonikom o građanskom postupku i mora biti jasno osporava li se vjerodostojnost, iznos ili rangiranje potraživanja. Osporavanje se podnosi s pomoću propisanog obrasca.

Zakonom o nesolventnosti prepoznate su sljedeće vrste osporavanja:

- osporavanje vjerodostojnosti potraživanja – tvrdi se da potraživanje nikad nije nastalo ili da je u potpunosti poništeno ili zastarjelo,
- osporavanje iznosa potraživanja – tvrdi se da obveza dužnika iznosi manje od prijavljenog iznosa (osoba koja osporava iznos potraživanja mora navesti i stvarni iznos potraživanja),
- osporavanje rangiranja potraživanja – tvrdi se da potraživanje ima manje povoljno rangiranje od onoga navedenoga u prijavi potraživanja ili se osporava pravo na namirivanje potraživanja iz osiguranja (osoba koja osporava rangiranje potraživanja mora navesti i rangiranje prema kojem bi potraživanje trebalo namiriti).

Ako prijavljeni vjerovnik ospori potraživanje drugog prijavljenog vjerovnika, ti vjerovnici postaju stranke u incidentalnom sporu. Upravitelji u slučaju nesolventnosti koji žele pomoći određenoj stranki u incidentalnom sporu u kojem ne sudjeluju imaju pravo intervenirati.

Odluke o vjerodostojnosti, iznosu i rangiranju osporenih potraživanja donosi sud nadležan za nesolventnost.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Nesolvencijska masa monetizira se u okviru stečajnog postupka. To znači da se sva imovina uključena u nesolvencijsku masu pretvara u novac kako bi se razmjerno namirilo vjerovnike. Nesolvencijsku masu monetizira upravitelj u slučaju nesolventnosti. Taj se korak može provesti tek nakon pravomoćnosti odluke o proglašenju stečaja te nakon održavanja prve skupštine vjerovnika. Isključuje se imovina za koju postoji neposredni rizik od isteka valjanosti ili kvarenja, a sud nadležan za nesolventnost može odobriti i isključenja temeljena na drugim razlozima. Monetizacijom nesolvencijske mase poništavaju se svi učinci odluke o ovrsi ili zapljeni te drugi nedostaci povezani s likvidacijom imovine, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

Nesolvencijska masa može se monetizirati:

- na javnoj dražbi,
- prodajom pokretnina i nekretnina u skladu s odredbama o ovrsi iz Zakonika o građanskom postupku,
- prodajom imovine izvan dražbe.

Ako prihodi nastali monetizacijom nesolvencijske mase nisu dovoljni za namirivanje svih potraživanja, najprije se namiruju naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti i novčani troškovi, a zatim potraživanja vjerovnika nastala tijekom moratorija,

potraživanja vjerovnika iz kreditiranja, troškovi povezani s održavanjem i upravljanjem nesolvencijskom masom, potraživanja iz radnog odnosa zaposlenikâ dužnika i potraživanja vjerovnika u pogledu održavanja i naknade za tjelesne ozljede. Druga se potraživanja namiruju razmjerno.

Nakon pravomoćnosti odluke kojom se odobrava konačno izvješće, upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu nadležnom za nesolventnost podnosi nacrt odluke o raspodjeli nesolvencijske mase u kojem navodi koliko bi trebalo platiti za svako potraživanje na revidiranom popisu prijavljenih potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost na temelju toga izdaje nalog za raspodjelu nesolvencijske mase u kojem utvrđuje iznose koje treba isplatiti vjerovnicima. Svi vjerovnici uključeni u plan raspodjele namiruju se razmjerno utvrđenom iznosu njihovih potraživanja. Prije raspodjele namiruju se u tom trenutku neplaćena potraživanja koja se mogu namiriti u bilo kojem trenutku tijekom stečajnog postupka, konkretno:

- potraživanja u pogledu nesolvencijske mase – novčani troškovi i naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti, troškovi povezani s održavanjem i upravljanjem nesolvencijskom masom dužnika, porezi, nameti, pristojbe, doprinosi za socijalno osiguranje, doprinosi za državnu politiku zapošljavanja, doprinosi za javno zdravstveno osiguranje itd.,
- istovrsna potraživanja – potraživanja iz radnog odnosa zaposlenikâ dužnika, potraživanja vjerovnika u pogledu naknade za tjelesnu ozljedu, potraživanja države itd.,
- osigurana potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Završetak stečajnog postupka

Nakon monetizacije nesolvencijske mase upravitelj u slučaju nesolventnosti podnosi konačno izvješće sudu nadležnom za nesolventnost. U konačnom izvješću opisuju se općenite značajke aktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti te se uključuje kvantifikacija financijskih rezultata tih aktivnosti. Potrebno je kvantificirati iznos koji treba rasporediti među vjerovnicima te imenovati te vjerovnike, navodeći iznose njihovih udjela u ukupnom iznosu. Zajedno s konačnim izvješćem, upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu nadležnom za nesolventnost podnosi i izjavu o naknadi i troškovima.

Sud nadležan za nesolventnost pregledava konačno izvješće i račun upravitelja u slučaju nesolventnosti te nakon ročišta sa upraviteljem u slučaju nesolventnosti ispravlja sve pogreške i nedostatke u njima. Sud nadležan za nesolventnost obavješćuje stranke o revidiranom konačnom izvješću upravitelja u slučaju nesolventnosti objavljujući ga u obliku javne obavijesti. Nakon pravomoćnosti odluke kojom se odobrava konačno izvješće, upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu nadležnom za nesolventnost podnosi nacrt odluke o raspodjeli nesolvencijske mase u kojem navodi koliko bi trebalo platiti za svako potraživanje na revidiranom popisu prijavljenih potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost zatim izdaje nalog za raspodjelu nesolvencijske mase u kojem utvrđuje iznose koje treba isplatiti vjerovnicima. Svi vjerovnici uključeni u plan raspodjele namiruju se razmjerno utvrđenom iznosu njihovih potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost u odluci o raspodjeli određuje rok u kojem upravitelj u slučaju nesolventnosti mora ispuniti svoje obveze, koji ne smije biti dulji od dva mjeseca od datuma stupanja na snagu odluke o raspodjeli.

Stečajni postupak završava dostavom izvješća upravitelja u slučaju nesolventnosti o ispunjenju odluke o raspodjeli te odlukom suda nadležnog za nesolventnost o završetku postupka. Sud odlučuje o završetku stečajnog postupka i u određenim drugim situacijama propisanim zakonom, na primjer ako se ustanovi da dužnikova imovina nije dostatna za namirivanje vjerovnika. Kad odluka kojom se završava stečajni postupak postane pravomoćna završava postupak u slučaju nesolventnosti.

Završetak postupka restrukturiranja

Restrukturiranje završava kad sud nadležan za nesolventnost donese odluku kojom potvrđuje da je ispunjen plan restrukturiranja ili znatan dio tog plana. Ne postoji pravo na žalbu protiv te odluke.

Restrukturiranje može završiti i odlukom suda nadležnog za nesolventnost o prelasku s restrukturiranja na stečaj, do čega dolazi u slučajevima propisanim zakonom, a posebno kad nastanu poteškoće u pogledu odobrenja i pridržavanja plana restrukturiranja. Sud nadležan za nesolventnost ne može donijeti odluku o prelasku s restrukturiranja na stečaj ako su provedeni važni aspekti plana restrukturiranja. Žalbu na sudsku odluku o prelasku s restrukturiranja na stečaj mogu podnijeti dužnik, podnositelj zahtjeva za restrukturiranje, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili odbor vjerovnika. Kad sud nadležan za nesolventnost odluči o prelasku s restrukturiranja na stečaj, utvrđuju se učinci povezani s proglašenjem stečaja, osim ako sud nadležan za nesolventnost u svojoj odluci utvrdi različite uvjete za taj prijelaz.

Završetak otpusta duga

Postupak otpusta duga završava odlukom suda nadležnog za nesolventnost kojom sud prima na znanje provedbu otpusta duga. Ne postoji pravo na žalbu protiv te odluke. Ako dužnik pravodobno ispuni sve obveze u okviru odobrene metode otpusta duga, sud nadležan za nesolventnost na temelju preporuke dužnika izdaje nalog kojim oslobađa dužnika od plaćanja potraživanja uključenih u postupak otpusta duga u mjeri u kojoj još nisu namirena.

Postupak otpusta duga može se završiti i ako sud zaustavi taj postupak i odluči rješavati nesolventnost dužnika stečajnim postupkom, a do toga dolazi u slučajevima propisanim zakonom, posebno ako dužnik ne ispuni uvjete potrebne za otpust duga.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku koji se odnosi na imovinu fizičke osobe (u bilo kojem trenutku nakon završetka stečajnog postupka) ili pravne osobe (do njezina prestanka na temelju brisanja iz javnog registra), nakon završetka postupka može se donijeti odluka o zapljeni ili ovrsi u pogledu potraživanja koje je utvrđeno i koje dužnik nije osporio te nije namireno tijekom stečajnog postupka. Kad se podnosi zahtjev za ovrhu, potrebno je podnijeti samo list o potvrdi i izvješće o potvrdi predmetnog potraživanja tijekom stečajnog postupka. To pravo zastarijeva deset godina nakon završetka stečajnog postupka, a rok zastare započinje datumom stupanja na snagu odluke o završetku postupka.

U slučajevima restrukturiranja, kad plan restrukturiranja stupi na snagu moguće je naložiti i provesti ovrhu ili zapljenu kako bi se povratilo potraživanje navedeno u planu restrukturiranja. Međutim, ako je potraživanje osporeno, ovrha ili zapljena moguća je samo ako je odluka suda nadležnog za nesolventnost o utvrđivanju potraživanja postala pravomoćna te se tu odluku mora priložiti zahtjevu.

Kad je riječ o otpustu duga, po završetku otpusta duga i nakon oslobađanja od plaćanja preostalih potraživanja više nije moguće tražiti namirenje preostalih potraživanja vjerovnika ovrhom ili zapljenom. Nije važno jesu li vjerovnici djelomično namireni tijekom postupka otpusta duga ili jesu li uopće prijavili svoja potraživanja tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi, a posebno naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti i novčani troškovi, bi se trebali namirivati iz nesolvencijske mase, odnosno trebao bi ih snositi dužnik.

Budući da nesolvencijska masa nije uvijek dostatna za namirivanje tih troškova, sud nadležan za nesolventnost može prije donošenja odluke o stečajnom prijedlogu naložiti podnositelju prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti da plati predujam za troškove postupka u slučaju nesolventnosti do određenog roka, ako je to potrebno radi namirivanja troškova postupka, a potrebna sredstva nije moguće osigurati na neki drugi način. To se primjenjuje čak i ako je jasno da dužnik nema imovine. Zakonom je utvrđena gornja granica iznosa takvih predujmova. Ako je riječ o više podnositelja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, oni su solidarno odgovorni za plaćanje predujma.

Ako se troškovi ne mogu namiriti iz nesolvencijske mase, preostali se dio namiruje predujmom za troškove postupka u slučaju nesolventnosti, odnosno snosi ih podnositelj.

Ako ni predujam nije dostatan za namirivanje troškova, iznos snosi država. Posebnim je zakonodavstvom određena granica iznosa troškova koje snosi država.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje dužnika poduzete radi smanjenja vjerojatnosti namirivanja vjerovnikâ ili radi stavljanja određenih vjerovnika u povoljniji položaj neizvršive su. Svi propusti dužnika u tom pogledu isto se tako smatraju pravnim radnjama. Postoje tri kategorije tih neizvršivih radnji: (a) pravne radnje bez primjerenih naknada, (b) favorizirajuće pravne radnje čija je posljedica situacija u kojoj jedan vjerovnik na štetu drugih vjerovnika prima veći iznos nego što bi u suprotnome primio u okviru stečajnog postupka, (c) pravne radnje kod kojih dužnik namjerno uskraćuje namirivanje vjerovnika, ako je ta namjera bila poznata drugoj strani ili, uzimajući u obzir sve okolnosti, trebala biti poznata drugoj strani.

Neizvršivost pravnih radnji dužnika utvrđuje se odlukom suda nadležnog za nesolventnost u pogledu postupka koji je pokrenuo upravitelj u slučaju nesolventnosti koji se protivi pravnim radnjama dužnika (tužba za pobijanje). Upravitelj u slučaju nesolventnosti može pokrenuti postupak za pobijanje u roku od jedne godine od datuma na koji stupa na snagu odluka o nesolventnosti. Ako se postupak ne pokrene u tom roku, pravo na pobijanje istječe. Naknada dužnika iz neizvršivih pravnih radnji dio je nesolvencijske mase kad presuda kojom se podupire postupak za pobijanje postane pravomoćna.

Neizvršivost određene pravne radnje ne dovodi u pitanje njezinu primjenjivost. Međutim, u postupcima u slučaju nesolventnosti naknada dužnika iz neizvršivih pravnih radnji sastavni je dio nesolvencijske mase. Ako se izvorna naknada dužnika iz neizvršive pravne radnje ne može uključiti u nesolvencijsku masu, mora se osigurati istovrsna naknada.

Sud nadležan za nesolventnost nije obvezan odlukama nekog drugog suda ili tijela kojima je, tijekom postupaka u slučaju nesolventnosti, utvrđeno da je pravna radnja koja se odnosi na imovinu ili obveze dužnika ništavna i nevažeća, ili takvom činjenicom utvrđenom na neki drugi način. Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti samo sud nadležan za nesolventnost ispituje ništavnost takve pravne radnje bilo u obliku upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku ili incidentalnog spora u pogledu tog pitanja. Postupak u tom sporu mogu pokrenuti stranke u postupku u slučaju nesolventnosti osim dužnika, osim ako je riječ o dužniku sa zadržanim ovlastima, te upravitelj u slučaju nesolventnosti ili ured državnog odvjetnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti uvijek mora biti tužitelj ili tuženik. Ako se pravomoćnom sudskom odlukom naknadno utvrdi da je pravna radnja povezana s imovinom ili obvezama dužnika ništavna i nevažeća, gospodarska dobit stečena u obliku naknade mora se vratiti u nesolvencijsku masu.

Ako se za pravnu radnju povezanu s imovinom ili obvezama dužnika pravomoćnom sudskom odlukom koja je postala pravomoćna prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti utvrdi da je ništavna i nevažeća, pravna radnja na koju se odnosi sudska odluka isto se tako smatra ništavnom i nevažećom u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Posebna pravila o određenim kategorijama potraživanja

Posebna pravila primjenjuju se na sljedeće kategorije potraživanja:

- potraživanja u pogledu nesolvencijske mase koja nastanu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon proglašenja moratorija,
- potraživanja u pogledu nesolvencijske mase koja nastanu nakon odluke o nesolventnosti,
- potraživanja istovrsna potraživanjima u pogledu nesolvencijske mase,
- podređena potraživanja,
- potraživanja dioničara ili članova dužnika koja proizlaze iz njihovih udjela u društvu ili zadruzi.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 21/08/2018

Nesolventnost - Estonija

 Izvorna jezična inačica ove stranice [et](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?](#)
- [5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?](#)
- [6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?](#)
- [7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici \(izuzev parnica koje su u tijeku\)?](#)
- [8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?](#)
- [10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?](#)
- [11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)

- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Estoniskim zakonodavstvom propisana su tri različita postupka u slučaju nesolventnosti: stečajni postupak, postupak reorganizacije i postupak restrukturiranja duga. Stečajni postupak uređen je Stečajnim zakonom, pravila koja se odnose na reorganizaciju utvrđena su u Zakonu o reorganizaciji, a pravila o restrukturiranju duga utvrđena su u Zakonu o restrukturiranju duga i zaštiti duga. Ti su zakoni dostupni na internetu na estonskom i engleskom jeziku u službenom listu Estonije, *Riigi Teataja* (Službeni list).

Cilj je stečajnog postupka namiriti tražbine vjerovnika iz dužnikove imovine prijenosom dužnikove imovine ili sanacijom dužnikova poduzeća. Dužniku koji je fizička osoba daje se mogućnost da se oslobodi svojih obveza u okviru stečajnog postupka. Tijekom stečajnog postupka utvrđuje se uzrok dužnikove nesolventnosti.

Cilj je postupka reorganizacije uzeti u obzir interese i zaštititi prava poduzetnika, vjerovnika i trećih osoba tijekom reorganizacije poduzeća. Reorganizacija poduzeća podrazumijeva primjenu skupa mjera kako bi poduzeće prevladalo gospodarske poteškoće, ponovno uspostavilo likvidnost, poboljšalo svoju profitabilnost i osiguralo održivo upravljanje.

Cilj je postupka restrukturiranja duga olakšati restrukturiranje duga fizičke osobe koja ima probleme u pogledu solventnosti (dužnik) kako bi prevladala te probleme i izbjegla stečajni postupak. Postupkom restrukturiranja duga dužniku se omogućuje da restrukturira svoje financijske obveze (osobni dugovi) produljenjem roka za izvršenje određene obveze, ispunjenjem obveze u obrocima ili smanjenjem obveze.

Područje primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku obuhvaća stečajni postupak. Područje primjene Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka) obuhvaća stečajni postupak i postupak restrukturiranja duga.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

U skladu s estonskim pravom, fizička je osoba ljudsko biće, dok je pravna osoba pravni subjekt osnovan u skladu sa zakonom. Pravna osoba jest pravna osoba privatnog prava ili pravna osoba javnog prava. „Pravna osoba privatnog prava” znači pravna osoba osnovana u privatnom interesu i u skladu sa zakonom o odgovarajućoj vrsti pravne osobe. Pravne osobe privatnog prava jesu javna trgovačka društva, komanditna društva, privatna društva s ograničenom odgovornošću, javna društva s ograničenom odgovornošću, komercijalna udruženja, zaklade i neprofitna udruženja. Država, lokalna tijela i druge pravne osobe osnovane u javnom interesu i u skladu sa zakonom o toj pravnoj osobi pravne su osobe javnog prava.

1. Stečajni postupak

Stečajni postupak može se pokrenuti protiv pravnih i fizičkih osoba, neovisno o tome je li fizička osoba poduzetnik. Država ili lokalno tijelo ne može proglasiti stečaj.

2. Postupak reorganizacije

Postupak reorganizacije može se pokrenuti samo protiv pravnih osoba privatnog prava.

3. Postupak restrukturiranja duga

Postupak restrukturiranja duga može se pokrenuti protiv fizičkih osoba koje imaju probleme u pogledu solventnosti, neovisno o tome jesu li poduzetnici. Restrukturiranje duga može zatražiti dužnik čije je mjesto boravišta u Estoniji i koji je u Estoniji boravio najmanje dvije godine prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka restrukturiranja duga.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečajni postupak

Stečaj znači nesolventnost dužnika koja je proglašena sudskom odlukom. Stoga je prvi glavni preduvjet za pokretanje stečajnog postupka činjenica da je dužnik nesolventan.

Dužnik je nesolventan ako ne može namiriti tražbine vjerovnika i ako zbog njegova financijskog stanja ta nemogućnost nije privremena. Dužnik koji je pravna osoba isto je tako nesolventan ako njegova imovina nije dostatna za pokriće njegovih obveza i ako zbog njegova financijskog stanja taj nedostatak nije privremen. Ako dužnik podnese prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, sud proglašava stečaj i ako je vjerojatno da će do nesolventnosti doći u budućnosti. Ako dužnik podnese prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, smatra se da je dužnik nesolventan.

Drugi glavni preduvjet za pokretanje stečajnog postupka jest podnošenje prijedloga za pokretanje stečajnog postupka, koji može podnijeti dužnik ili vjerovnik.

Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnosi dužnik, on u tom prijedlogu mora potkrijepiti svoju nesolventnost. Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnosi vjerovnik, on u tom prijedlogu mora potkrijepiti dužnikovu nesolventnost i dokazati postojanje tražbine.

Sud može od vjerovnika koji je podnio prijedlog zatražiti da plati novčani iznos koji je sud odredio kao sudski polog za pokriće naknade i izdataka privremenog upravitelja ako se osnovano smatra da je stečajna masa nedostatna za njihovo pokriće. Ako vjerovnik ne plati polog, postupak se zaključuje.

Sud će odbiti prihvatiti vjerovnikov prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ako se u prijedlogu ne navodi da podnositelj prijedloga ima tražbinu prema dužniku, ako se u prijedlogu ne potkrepljuje dužnikova nesolventnost ili ako se prijedlog temelji na tražbini na koju se primjenjuje plan reorganizacije ili plan restrukturiranja duga. Sud će odbiti prihvatiti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka i ako za to postoji bilo koji drugi razlog predviđen u Zakonu o parničnom postupku.

Sud će zaključiti postupak prekidom postupka bez proglašavanja stečaja, bez obzira na nesolventnost dužnika, ako dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku i ako nije moguće izvršiti povrat ili naplatu imovine ili prijaviti tražbinu prema članu upravljačkog tijela.

Sud rješenjem (rješenje o stečaju) proglašava stečaj. U rješenju o stečaju mora se utvrditi trenutak proglašenja stečaja. Stečajni postupak počinje proglašenjem stečaja.

Ako je sud proglasio stečaj, o tome bez odlaganja objavljuje obavijest (obavijest o stečaju) u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded* (Službene objave).

Rješenje o stečaju podliježe trenutnom izvršenju. Izvršenje rješenja o stečaju ne može se obustaviti niti odgoditi, a način ili postupak predviđen zakonom za izvršenje rješenja o stečaju ne može se mijenjati. Ako rješenje o stečaju poništi viši sud, to ne utječe na valjanost pravnih radnji koje je izvršio upravitelj ili su izvršene u odnosu na njega. Dužnik i vjerovnik koji je podnio prijedlog mogu uložiti žalbu protiv rješenja o stečaju u roku od 15 dana od objave obavijesti o stečaju. Dužnik i vjerovnik koji je podnio prijedlog mogu uložiti žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke okružnog suda o žalbi protiv rješenja. Upravitelj ne može uložiti žalbu u ime dužnika ili zastupati dužnika na raspravi o žalbi.

Stečajni postupak u Estoniji traje prilično dugo. Postupak koji završava prekidom postupka bez proglašenja stečaja traje prosječno 94 dana u slučaju pravnih osoba i 85 dana u slučaju fizičkih osoba. Pravnim osobama trebalo je prosječno 462 dana da postignu prijedlog za diobu na temelju kojeg je uopće moguće izvršiti plaćanja vjerovnicima, dok je fizičkim osobama trebalo 455 dana. Stečajni postupak koji završava nagodbom traje prosječno 340 dana u slučaju pravnih osoba i 352 dana u slučaju fizičkih osoba. Najdulje traje stečajni postupak koji završava prekidom postupka nakon proglašenja stečaja, a on traje prosječno 745 dana u slučaju pravnih osoba i 709 dana u slučaju fizičkih osoba. Cijeli postupak, od podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do zaključenja stečajnog postupka, prosječno traje od 270 do 280 dana^[1].

Ako u okviru stečajnog postupka treba objaviti obavijest ili dokument iz postupka, ta se obavijest ili dokument iz postupka moraju objaviti u *Ametlikud Teadaanded*. Sud može objaviti obavijest o vremenu i mjestu rasprave o prijedlogu za pokretanje stečajnog postupka u *Ametlikud Teadaanded*. Obavijest o rješenju o stečaju u kojem se proglašava stečaj dužnika (obavijest o stečaju) sud bez odlaganja objavljuje u *Ametlikud Teadaanded*.

Prije proglašenja stečaja i pokretanja stečajnog postupka provodi se takozvani prethodni postupak. Ako sud odluči prihvatiti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, imenovat će privremenog upravitelja. Isto tako, sud može odbiti imenovati privremenog upravitelja i, uzimajući u obzir financijsko stanje dužnika, proglasiti stečaj dužnika. Ako sud ne imenuje privremenog upravitelja, postupak se ne nastavlja na temelju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka te se zaključuje. Privremeni upravitelj utvrđuje

dužnikovu imovinu, uključujući dužnikove obveze i postupke izvršenja u pogledu dužnikove imovine, te provjerava je li dužnikova imovina dostatna za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku. Privremeni upravitelj sastavlja ocjenu dužnikova financijskog stanja i solventnosti te ocjenu o izgledima nastavka djelatnosti dužnikova poduzeća, a ako je dužnik pravna osoba, o izgledima dužnikove sanacije, osigurava da se dužnikova imovina očuva itd. Na temelju rezultata aktivnosti privremenog upravitelja donosi se odluka o odobrenju ili odbijanju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka.

2. Postupak reorganizacije

Kako bi se pokrenuo postupak reorganizacije poduzeća, poduzetnik podnosi odgovarajući prijedlog.

Sud pokreće postupak reorganizacije ako prijedlog za reorganizaciju ispunjuje zahtjeve utvrđene u Zakonu o parničnom postupku i Zakonu o reorganizaciji te ako je poduzetnik dostavio obrazloženje u kojem se navodi sljedeće:

1. vjerojatno će postati nesolventan u budućnosti;
2. poduzeće zahtijeva reorganizaciju;
3. održivo upravljanje poduzećem vjerojatno je nakon reorganizacije.

Postupak reorganizacije ne pokreće se ako je:

1. protiv poduzetnika pokrenut stečajni postupak;
2. izdana sudska odluka o prisilnom prestanku poduzetnika ili je izvršena naknadna likvidacija;
3. od zaključenja postupka reorganizacije poduzetnika proteklo manje od dvije godine.

Ako poduzetnik zatraži reorganizaciju poduzeća, sud može i odbiti prihvatiti prijedlog ako poduzetnik nije dostavio obrazloženje u kojem se navodi da poduzeće zahtijeva reorganizaciju i da je održivo upravljanje poduzećem vjerojatno nakon reorganizacije.

Učinkovitost postupka reorganizacije može se ocijeniti na temelju odobrenja plana reorganizacije, do kojeg u prosjeku dolazi pola godine nakon podnošenja prijedloga za reorganizaciju[2]. Postupak se produljuje i za vrijeme potrebno za provedbu plana reorganizacije te postizanje stvarnih rezultata, koje je različito za različite postupke reorganizacije.

Ako sud odluči pokrenuti postupak reorganizacije i donese rješenje o reorganizaciji, savjetnik za reorganizaciju vjerovnicima bez odlaganja šalje obavijest o reorganizaciji u kojoj ih obavještuje o pokretanju postupka reorganizacije i iznosu tražbina koje imaju prema poduzetniku u skladu s popisom duga.

U postupku reorganizacije prethodni je postupak postupak od podnošenja prijedloga za reorganizaciju do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije. Tijekom tog postupka sud do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije obustavlja postupke izvršenja koji se provode u odnosu na imovinu poduzetnika, osim ako se postupak izvršenja provodi kako bi se namirila tražbina koja je nastala na temelju radnog odnosa ili tražbina na temelju plaćanja naknade za uzdržavanje; obračunavanje zatezne kamate ili ugovorne kazne koja se s vremenom povećava u pogledu tražbine prema poduzetniku obustavlja se do odobrenja plana reorganizacije; sud koji odlučuje o predmetu može, na temelju prijedloga poduzetnika i uz odobrenje savjetnika za reorganizaciju, koje se prilaže uz prijedlog, do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije obustaviti sudski postupak koji se odnosi na financijsku tražbinu prema poduzetniku, osim u slučaju tražbine prijavljene na temelju radnog odnosa ili tražbine na temelju plaćanja naknade za uzdržavanje u pogledu koje još nije donesena presuda; na temelju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka koji je podnio vjerovnik, sud do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije odgađa svaku odluku o pokretanju stečajnog postupka. Sud imenuje savjetnika za reorganizaciju do zaključenja postupka reorganizacije.

3. Postupak restrukturiranja duga

Postupkom restrukturiranja duga dužniku se omogućuje da restrukturira svoje financijske obveze. Smatra se da dužnik ima probleme u pogledu solventnosti ako ne može ili je vjerojatno da neće moći izvršiti svoje obveze u trenutku njihova dospijanja.

Kako bi se pokrenuo postupak restrukturiranja duga, dužnik sudu podnosi odgovarajući prijedlog, uz koji među ostalim mora biti priložen plan restrukturiranja duga u kojem se navode obveze koje treba restrukturirati i način restrukturiranja te rok za provedbu plana restrukturiranja. Prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga sudu dužnik mora poduzeti potrebne korake za izvansudsko restrukturiranje duga.

Sud će prihvatiti prijedlog za restrukturiranje duga ako ispunjuje zahtjeve utvrđene u Zakonu o parničnom postupku te Zakonu o restrukturiranju duga i zaštiti duga. Odluka o dopuštenosti prijedloga šalje se dužniku i svim vjerovnicima čije tražbine dužnik želi restrukturirati. Odluka se isto tako objavljuje u *Ametlikud Teadaanded*.

Sud ne prihvaća prijedlog za restrukturiranje duga u sljedećim slučajevima:

1. ako je proglašen stečaj dužnika;
2. ako je sud tijekom deset godina prije podnošenja prijedloga odobrio prijedlog dužnika za restrukturiranje duga ili oslobođenje od duga u stečajnom postupku;
3. ako dužnik nema problema u pogledu solventnosti ili se oni jednostavno mogu riješiti bez restrukturiranja duga među ostalim prodajom dužnikove imovine za pokriće njegovih dugova u mjeri u kojoj se to opravdano može očekivati od dužnika;
4. ako prijedlog ili njegovi prilozi ne ispunjuju zakonske zahtjeve.

Sud može odbiti prihvatiti prijedlog za restrukturiranje duga u sljedećim slučajevima:

1. ako nije vjerojatno da će plan restrukturiranja duga koji je predložio dužnik biti odobren ili izvršen, uzimajući u obzir među ostalim dužnikovu solventnost tijekom triju godina prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga i dužnikovu sposobnost za obavljanje razumno profitabilne djelatnosti tijekom razdoblja valjanosti plana restrukturiranja duga, s obzirom na dužnikovu dob, zanimanje i obrazovanje;
2. ako prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga sudu dužnik nije poduzeo potrebne korake za izvansudsko restrukturiranje duga;
3. ako je dužnik, namjerno ili zbog grube nepažnje, dostavio bitno netočne ili nepotpune informacije o svojoj imovini, dohotku, vjerovnicima ili obvezama;
4. ako dužnik odbije prisegnuti u pogledu istinitosti dostavljenih informacija ili dostaviti dodatne informacije koje zatraži sud;
5. ako je dužnik osuđen za kazneno djelo u pogledu stečajnog postupka ili postupka izvršenja, porezno kazneno djelo ili konkretno kazneno djelo u odnosu na trgovačka društva, a informacije o kazni nisu izbrisane iz kaznene evidencije;
6. ako je dužnik, tijekom triju godina prije podnošenja prijedloga ili nakon podnošenja prijedloga, namjerno ili zbog grube nepažnje dostavio netočne ili nepotpune informacije o svojem financijskom stanju kako bi dobio potporu ili druge pogodnosti od države, lokalnog tijela ili zaklade ili kako bi izbjegao plaćanje poreza;
7. ako je dužnik očito namjerno sklopio transakcije kojima se nanosi šteta vjerovnicima.

Ako sud prilikom razmatranja dužnikova prijedloga odluči da treba pokrenuti postupak restrukturiranja duga, odluku o dopuštenosti prijedloga šalje dužniku i svim vjerovnicima čije tražbine dužnik želi restrukturirati. Odluka se isto tako objavljuje u *Ametlikud Teadaanded*.

U postupku restrukturiranja duga takozvani prethodni postupak označava razdoblje od podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga do odobrenja plana restrukturiranja duga. Ako se prijedlog za restrukturiranje duga prihvati, obračunavanje zatezne kamate ili ugovorne kazne koja se s vremenom povećava u pogledu tražbine prema poduzetniku obustavlja se do odobrenja plana restrukturiranja ili zaključenja postupka. To se ne primjenjuje na tražbine koje dužnik ne želi restrukturirati. Ako se prijedlog prihvati, vjerovnik ne može, oslanjajući se na povredu financijske obveze koja je nastala prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga, raskinuti ugovor koji je sklopljen s dužnikom i na temelju kojega su nastale tražbine koje dužnik želi restrukturirati, ili odbiti izvršiti svoje obveze na toj osnovi. Svaki sporazum na temelju kojeg vjerovnik može raskinuti ugovor kad se podnese prijedlog za restrukturiranje duga ili odobri plan restrukturiranja duga smatra se ništavim. Nakon prihvaćanja prijedloga sud do odobrenja plana restrukturiranja ili zaključenja postupka obustavlja postupak izvršenja (ili prisilno izvršenje) u svrhu naplate novčanih sredstava, koji se vodi u pogledu dužnikove imovine. Sud isto tako može obustaviti sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema dužniku u pogledu koje još nije donesena presuda; otkazati mjere za osiguranje radnje, uključujući zapljenu bankovnog računa te zabraniti vjerovnicima da ostvaruju svoja prava koja proizlaze iz instrumenta osiguranja koji je dao dužnik, uključujući prodaju i zahtjev za prodaju predmeta na kojem je zasnovano založno pravo.

---

[1] Anketa o učinkovitosti postupka u slučaju nesolventnosti (19. ožujka 2013.), koju je provelo društvo AS Pricewaterhouse Coopers Advisors, a naručio Ured estonske vlade, Fond za mudre odluke, partner: Ministarstvo pravosuđa, str. 7.

[2] *Ibid*, str. 8.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja stečaja dužnikova imovina postaje stečajna masa, a dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja.

Dužnikova imovina postaje stečajna masa na temelju rješenja o stečaju, a upotrebljava se kao imovina namijenjena namiri tražbina vjerovnika i provedbi stečajnog postupka. Stečajna masa znači dužnikova imovina u trenutku proglašenja stečaja, vraćena ili

naplaćena imovina te imovina koju je dužnik stekao tijekom stečajnog postupka. U stečajnu masu nije uključena dužnikova imovina u pogledu koje se u skladu sa zakonom ne može podnijeti zahtjev za plaćanje.

Imovina u pogledu koje se u skladu sa zakonom ne može podnijeti zahtjev za plaćanje uređena je Zakonom o postupku izvršenja. Tim je zakonom utvrđen otvoreni popis predmeta koji ne podliježu zapljeni. Glavni je cilj kataloga predmeta koji ne podliježu zapljeni osigurati minimalnu socijalnu zaštitu dužnika. Zabrana prodaje predmeta koji ne podliježu zapljeni isto tako proizlazi iz potrebe da se zaštite druga temeljna prava: pravo na slobodu odabira vlastita područja djelatnosti, zanimanja i funkcije, pravo na obavljanje poduzetničke djelatnosti, pravo na obrazovanje, sloboda vjeroispovijesti, zaštita privatnog i obiteljskog života itd. Osim toga, zapljena određenih predmeta protivna je prihvaćenim etičkim načelima.

U skladu s estonskim zakonodavstvom ograničenja se primjenjuju i na zapljenu dohotka, a glavni je cilj osigurati da dužnik ima minimalna sredstva za život potrebna za njega i njegove uzdržavane članove obitelji u skladu s uvjetima postupka koji se vodi protiv dužnika. Postoje dvije vrste ograničenja: dio koji ne podliježe zapljeni i koji mora ostati na raspolaganju dužniku te takozvane socijalne naknade; prvim se osigurava da dužnik zadrži minimalna sredstva za život, a drugim se navode *ad hoc* iznosi koje treba platiti za zaštitu određenog prava i koji se ne moraju upotrijebiti za pokriće bilo koje druge obveze. Međutim, u nekim se slučajevima i socijalne naknade mogu djelomično zaplijeniti.

Nakon proglašenja stečaja sva su dužnikova raspolaganja predmetima koji čine stečajnu masu ništava. Imovina koju je druga stranka prenijela na temelju raspolaganja vraća se stranci ako ta imovina ostaje u stečajnoj masi ili se osigurava naknada ako se zbog tog prijenosa stečajna masa povećala. Ako je dužnik raspolagao svojim budućim tražbinama prije proglašenja stečaja, raspolaganje postaje ništavo kada se proglašava stečaj u pogledu tražbina koje su nastale nakon proglašenja stečaja. Dužnik koji je fizička osoba može raspolagati stečajnom masom uz suglasnost upravitelja. Svako je raspolaganje bez suglasnosti upravitelja ništavo.

Nakon proglašenja stečaja izvršavanje obveze koja je uključena u stečajnu masu i dopijeva dužniku može prihvatiti samo upravitelj. Ako je obveza izvršena u korist dužnika, ona se smatra izvršenom samo ako je imovina koja je prenesena kako bi se izvršila obveza zadržana u stečajnoj masi ili ako se zbog tog prijenosa stečajna masa povećala. Ako je obveza izvršena u korist dužnika prije objave obavijesti o stečaju, ona se smatra izvršenom ako osoba koja je obvezu izvršila nije znala niti je trebala znati za proglašenje stečaja u trenutku izvršenja obveze.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja stečaja dužnik koji je fizička osoba gubi svoje pravo na sklapanje transakcija koje se odnose na stečajnu masu, a dužnik koji je pravna osoba gubi svoje pravo na sklapanje svih transakcija.

Dužnik sudu, upravitelju i stečajnom odboru pruža informacije koje su im potrebne u vezi sa stečajnim postupkom, a posebno o svojoj imovini, uključujući obveze, te poslovnim ili profesionalnim djelatnostima. Dužnik je obavezan upravitelju dostaviti bilancu stanja i popis svoje imovine, uključujući obveze, sa stanjem na datum proglašenja stečaja.

Sud može od dužnika zatražiti da prisegne da su, prema njegovom saznanju, informacije dostavljene sudu u pogledu njegove imovine, duga te poslovnih ili profesionalnih djelatnosti točne.

Dužnik mora pomagati privremenom upravitelju i upravitelju u obavljanju njihovih dužnosti.

Nakon proglašenja stečaja, a prije nego što položi prisegu, dužnik ne smije napustiti Estoniju bez dopuštenja suda.

Sud može dužniku odrediti novčanu kaznu, prisilno privođenje ili uhićenje u slučaju nepoštovanja sudskog naloga ili kako bi osigurao izvršenje obveze propisane zakonom.

Dužnik ima pravo uvida u upraviteljev spis i sudski spis stečajnog predmeta. Upravitelj može, zbog opravdanih razloga, uskratiti dužnikov zahtjev za uvid u dokument uključen u upraviteljev spis ako bi to bilo štetno za provedbu stečajnog postupka.

Stečajni upravitelj

- Stečajni upravitelj sklapa transakcije koje se odnose na stečajnu masu i izvršava druge radnje. Prava i obveze koji proizlaze iz upraviteljevih radnji pripadaju dužniku. Upravitelj u skladu sa svojim dužnostima sudjeluje na sudu kao stranka u sporovima koji se odnose na stečajnu masu umjesto dužnika.
- Nakon proglašenja stečaja dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja. U stečajnom postupku koji se odnosi na dužnika koji je pravna osoba upravitelj može sklapati sve transakcije i izvršavati sve pravne radnje sa stečajnom masom. U slučaju stečaja dužnika koji je fizička osoba upravitelj može sklapati samo one transakcije i izvršavati one pravne radnje sa stečajnom masom koje su potrebne za postizanje cilja stečajnog postupka i obavljanje upraviteljevih dužnosti.

- Upravitelj brani prava i interese svih vjerovnika te dužnika i osigurava da je stečajni postupak zakonit, brz i financijski opravdan. Upravitelj svoje obveze mora izvršavati pažnjom koja se očekuje od savjesnog i poštenog upravitelja te mora uzeti u obzir interese svih vjerovnika te dužnika.
- Upravitelj utvrđuje tražbine vjerovnika, upravlja stečajnom masom, organizira njezinu uspostavu te prodaju i namiru tražbina vjerovnika iz stečajne mase; utvrđuje uzroke dužnikove nesolventnosti i trenutak nastanka nesolventnosti; dogovara, ako je potrebno, nastavak dužnikovih poslovnih djelatnosti; provodi likvidaciju dužnika koji je pravna osoba, ako je potrebno; pruža informacije vjerovnicima i dužniku u slučajevima propisanim zakonom; izvješćuje o svojim aktivnostima i pruža informacije o stečajnom postupku sudu, nadzornom službeniku i stečajnom odboru; izvršava druge obveze predviđene zakonom. Ako je dužnikova nesolventnost prouzročena grubom pogreškom u upravljanju, upravitelj je obavezan podnijeti zahtjev za naknadu štete protiv osobe koja je odgovorna za tu pogrešku nakon što dostatni razlozi za podnošenje zahtjeva postanu vidljivi. Osim upraviteljevih prava predviđenih zakonom, upravitelj ima i prava privremenog upravitelja.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U estonskom stečajnom postupku prijeloži su dopušteni. Prijeloži tražbina u stečajnom postupku podliježu sljedećim uvjetima:

1. tražbine koje će biti predmet prijeloži moraju biti financijske obveze ili druge obveze iste vrste;
2. vjerovnikovo pravo na izvršenje njegove obveze moralo je nastupiti, a dužnikova obveza morala je dospjeti na plaćanje;
3. vjerovnik mora dužniku dati izjavu o prijeloži prije nego što se sudu podnese konačni prijedlog diobe i ta se izjava ne smije dati uvjetno ili uz određivanje roka;
4. vjerovnikovo pravo na prijeloži njegove tražbine s dužnikovom tražbinom moralo je nastati prije proglašenja stečaja.

Ako je dužnikova tražbina ovisila o suspenzivnom uvjetu ili još nije dospjela u trenutku proglašenja stečaja ili nije usmjerena na izvršenje obveza iste vrste, tražbina može biti predmet prijeloži samo ako je suspenzivni uvjet nastupio, dužnikova tražbina dospjela ili su obveze postale obveze iste vrste. Prijeloži nije dopušten ako nastupi suspenzivni uvjet dužnikove tražbine ili ako tražbina dospije prije nego što je vjerovnik mogao izvršiti prijeloži svoje tražbine.

Ako je vjerovnikova tražbina istekla, on i dalje može izvršiti prijeloži te tražbine ako je pravo na prijeloži nastalo prije isteka tražbine. Vjerovnik isto tako može izvršiti prijeloži tražbine koja proizlazi iz dužnikova propusta da postupi u skladu s ugovorom, a nastala je zbog činjenice da se upravitelj odrekao dužnikove obveze nakon proglašenja stečaja. Ako je predmet ugovorne obveze djeljiv, a vjerovnik je svoju obvezu djelomično izvršio do trenutka proglašenja stečaja, vjerovnik može izvršiti prijeloži u odnosu na dužnikovu financijsku obvezu koja odgovara izvršenom dijelu vjerovnikove obveze. Ako je dužnik zakupodavac stambenog ili poslovnog prostora, a zakupnik stambenog ili poslovnog prostora unaprijed je platio dužniku zakupninu za nekretninu ili prostor prije proglašenja stečaja, to čini tražbinu na temelju neopravdanog bogaćenja prema dužniku u pogledu koje zakupnik stambenog ili poslovnog prostora može izvršiti prijeloži s dužnikovom tražbinom prema zakupniku stambenog ili poslovnog prostora, a zakupnik stambenog ili poslovnog prostora isto tako može izvršiti prijeloži zahtjeva za naknadu štete koja je nastala zbog prijevremenog raskida ugovora ili odustajanja od ugovora.

Tražbina stečena ustupom može biti predmet prijeloži u stečajnom postupku samo ako je tražbina ustupljena i ako je dužnik o tome obaviješten u pisanom obliku najkasnije tri mjeseca prije proglašenja stečaja. Tražbina prema dužniku stečena ustupom ne može biti predmet prijeloži ako je tražbina ustupljena tijekom triju godina prije imenovanja privremenog upravitelja, a dužnik je u tom razdoblju bio nesolventan i osoba koja je stekla tražbinu znala je ili je trebala znati za nesolventnost u trenutku ustupa.

Tražbine koje ne mogu biti predmet prijeloži uključuju tražbine na temelju uzdržavanja, tražbine na temelju naknade štete uslijed oštećenog zdravlja ili smrti osobe te tražbine koje proizlaze iz nezakonitog i namjernog nanošenja štete, a koje druga stranka ima prema stranci koja traži prijeloži; tražbine druge stranke na temelju kojih se u skladu sa zakonom ne može tražiti plaćanje; zaplijenjenu tražbinu prema tražbini te stranke prema drugoj stranci, ako je stranka koja traži prijeloži tu tražbinu stekla nakon zapljene ili ako je njezina tražbina dospjela nakon zapljene i kasnije od zaplijenjene tražbine; tražbinu u pogledu koje druga stranka može uložiti prigovor ili tražbinu druge stranke koja zbog drugih pravnih razloga ne može biti predmet prijeloži.

Prijeloži nisu zasebno uređeni u slučaju postupka reorganizacije i postupka restrukturiranja duga te se stoga na njih primjenjuje opći postupak na temelju Zakona o obveznim odnosima.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Stečajni postupak

Upravitelj ima pravo izvršiti neizvršenu obvezu koja proizlazi iz ugovora koji je sklopio dužnik te od druge stranke zatražiti da izvrši svoje obveze ili odreći se dužnikove obveze koja proizlazi iz ugovora, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Upravitelj se ne

može odreći dužnikove obveze koja proizlazi iz ugovora ako je ta obveza osigurana prethodnom obaviješću upisanom u zemljišne knjige. Ako upravitelj nastavi izvršavati dužnikovu obvezu ili pošalje obavijest da namjerava izvršiti obvezu, druga ugovorna stranka nastavit će izvršavati svoje obveze. U tom slučaju upravitelj gubi svoje pravo da odbije izvršiti dužnikovu obvezu. Ako upravitelj od druge ugovorne stranke zatraži da postupi u skladu s ugovorom, ta druga stranka može od upravitelja zatražiti da osigura izvršenje dužnikove obveze. Druga stranka može odbiti izvršiti svoju obvezu, odustati od ugovora ili otkazati ugovor sve dok upravitelj ne osigura izvršenje dužnikove obveze. Tražbina druge stranke prema dužniku koja je nastala na temelju izvršenja obveze nakon što je upravitelj zatražio od druge stranke da izvrši obvezu konsolidirana je obveza. Ako se upravitelj odrekao dužnikove obveze nakon proglašenja stečaja, druga ugovorna stranka može prijaviti tražbinu koja proizlazi iz nepostupanja u skladu s ugovorom kao vjerovnik u stečajnom postupku. Ako je predmet ugovorne obveze djeljiv, a druga stranka je djelomično izvršila svoju obvezu do trenutka proglašenja stečaja, druga stranka može zatražiti izvršenje dužnikove financijske obveze u mjeri koja odgovara izvršenom dijelu obveze druge stranke samo kao vjerovnik u stečajnom postupku.

Zakonom su utvrđeni i posebni slučajevi za određene vrste ugovora:

1. ako je dužnik prodao pokretninu uz pridržaj vlasništva prije proglašenja stečaja i predao pokretninu u posjed kupca, kupac ima pravo zatražiti poštovanje ugovora o prodaji. U tom slučaju upravitelj se ne može odreći dužnikovih obveza koje proizlaze iz ugovora o prodaji;
2. stečaj zakupodavca stambenog ili poslovnog prostora ne služi kao osnova za raskid ugovora o zakupu stambenog ili poslovnog prostora, osim ako je ugovorom propisano drukčije. Ako je ugovorom o zakupu stambenog ili poslovnog prostora stečaj propisan kao osnova za raskid ugovora, upravitelj može otkazati ugovor u otkaznom roku od mjesec dana ili kraće ako je tako propisano ugovorom. Stečaj zakupodavca stambenog prostora ne služi kao osnova za raskid ugovora o zakupu stambenog prostora. Ako je zakupnina za nekretninu ili prostor unaprijed plaćena dužniku prije proglašenja stečaja, zakupnik stambenog ili poslovnog prostora može izvršiti prijebor tražbine na temelju neopravdanog bogaćenja s dužnikovom tražbinom prema zakupniku stambenog ili poslovnog prostora;
3. u slučaju stečaja zakupnika stambenog ili poslovnog prostora zakupodavac stambenog ili poslovnog prostora može raskinuti ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora samo u skladu s općim postupkom, a ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora ne može se otkazati zbog kašnjenja u plaćanju zakupnine ako se kašnjenje odnosi na plaćanje zakupnine koja je predstavljala dug prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka. Upravitelj ima pravo otkazati ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora koji je sklopio dužnik u otkaznom roku od mjesec dana ili kraće ako je tako propisano ugovorom. Ako do trenutka proglašenja stečaja nekretnina ili prostor nisu predani u posjed dužnika, upravitelj i druga stranka mogu odustati od ugovora. U slučaju odustajanja od ugovora ili njegova otkazivanja druga stranka može zatražiti naknadu za štetu nastalu zbog prijevremenog raskida ugovora kao vjerovnik u stečajnom postupku ili prijeborom;
4. postupak za ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora primjenjuje se i na ugovore o leasingu koje je sklopio dužnik.

Upravitelj ima pravo odlučiti o nastavku ili raskidu ugovora, ali ako druga stranka predloži upravitelju da izvrši taj odabir, upravitelj mora odmah, a najkasnije u roku od sedam dana, dostaviti obavijest o tome hoće li izvršiti dužnikovu obvezu ili će je se odreći. Sud na zahtjev upravitelja može i produljiti to razdoblje. Ako upravitelj pravodobno ne dostavi obavijest o izvršenju obveze ili odricanju od obveze, prije nego što izvrši dužnikovu obvezu upravitelj nema pravo od druge stranke tražiti da postupa u skladu s ugovorom.

Isto tako, neki se ugovori koje je dužnik sklopio mogu naplatiti. Na primjer, sud opoziva ugovore koji su sklopljeni tijekom razdoblja od imenovanja privremenog upravitelja do proglašenja stečaja. Osim uvjeta u pogledu vremena, preduvjet za naplatu jest da se ugovorom naštetilo interesima vjerovnika. Ako se nije naštetilo interesima vjerovnika, a stečajna masa se ne povećava zbog naplate, nema smisla izvršiti naplatu.

Općenito, dužnik u stečaju ili njegov upravitelj ne moraju imati pravo izmjene ugovora. Međutim, ugovori se mogu izmijeniti ako se nakon proglašenja stečaja sklapa nagodba. U tom slučaju moguće je smanjiti dugove ili produljiti rok plaćanja na temelju sporazuma dužnika i vjerovnikâ. Isti se rezultat može postići i postupkom reorganizacije ili postupkom restrukturiranja duga. Ustup tražbina ili preuzimanje obveza nisu zasebno uređeni u Stečajnom zakonu, Zakonu o reorganizaciji i Zakonu o restrukturiranju duga te se stoga primjenjuje opći postupak predviđen Zakonom o obveznim odnosima.

Postupak reorganizacije i postupak restrukturiranja duga

U postupku reorganizacije dopušteno je restrukturiranje ugovora. Sporazum na temelju kojeg vjerovnik može raskinuti ugovor kad se pokrene postupak restrukturiranja duga ili odobri plan restrukturiranja duga smatra se ništavim. Tražbina koja je nastala na temelju ugovora o radu ili transakcije izvedenicama ne može se restrukturirati u planu reorganizacije.

Ako se prijedlog za restrukturiranje duga prihvati, vjerovnik ne može, oslanjajući se na povredu financijske obveze koja je nastala prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga, raskinuti ugovor koji je sklopljen s dužnikom i na temelju kojeg su nastale tražbine koje dužnik želi restrukturirati ili odbiti izvršiti svoje obveze na toj osnovi. Sporazum na temelju kojeg vjerovnik može raskinuti ugovor kad se podnese prijedlog za restrukturiranje duga ili odobri plan restrukturiranja duga smatra se ništavim. Obveze koje proizlaze iz važećeg ugovora i stvorene su ili dospjele nakon podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga mogu se restrukturirati u postupku restrukturiranja duga. U planu restrukturiranja može se propisati da se ugovor o kreditu ili drugi važeći ugovor koji je dužnik sklopio prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga i kojim se dužniku određuju financijske obveze koje dopijevaju nakon podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga raskida nakon odobrenja plana restrukturiranja. Raskid ugovora ima iste posljedice kao i izvanredni otkaz ugovora zbog okolnosti za čiji je nastanak odgovoran dužnik. Dužnikove obveze nastale kao posljedica raskida ugovora mogu se prethodno restrukturirati na temelju plana restrukturiranja. Ako obveze koje proizlaze iz ugovora o leasingu treba restrukturirati, zakupodavac koji je vjerovnik može izvanredno otkazati ugovor u roku od tjedan dana nakon odobrenja plana restrukturiranja.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nakon proglašenja stečaja stečajni vjerovnici mogu samo prijaviti svoje tražbine prema stečajnom dužniku u stečajnom postupku. Upravitelja moraju obavijestiti o svim svojim tražbinama prema dužniku koje su nastale prije proglašenja stečaja, bez obzira na osnovu ili datume dospjeća za namirenje tražbina. Ako se proglasi stečaj, postupak izvršenja pokrenut protiv dužnika zaključuje se, a vjerovnik mora prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju.

U postupku reorganizacije i postupku restrukturiranja duga tijekom razdoblja valjanosti plana reorganizacije i plana restrukturiranja duga novi postupak ne mogu pokrenuti samo oni vjerovnici na čije se tražbine predmetni plan odnosi. U slučaju reorganizacije obustavlja se postupak izvršenja, osim u slučaju postupka izvršenja koji se vodi u svrhu namirenja tražbine koja je nastala na temelju radnog odnosa ili tražbine na temelju plaćanja naknade za uzdržavanje. U postupku restrukturiranja duga sud može obustaviti postupak izvršenja kao mjeru privremene pravne zaštite čak i prije odlučivanja o prijedlogu ili prije njegova podnošenja. Pri prihvaćanju prijedloga sud do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka obustavlja postupak izvršenja (ili prisilno izvršenje) u svrhu naplate novčanih sredstava koji se provodi u pogledu dužnikove imovine.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

U sporovima u pogledu stečajne mase ili imovine koja se može uključiti u stečajnu masu pravo da bude stranka u sudskom postupku umjesto dužnika prenosi se na upravitelja. Ako se u sudskom postupku koji je počeo prije proglašenja stečaja odlučuje o tužbi ili bilo kojem drugom prijedlogu u pogledu stečajne mase koji je dužnik podnio protiv neke druge osobe ili ako dužnik sudjeluje u sudskom postupku kao treća osoba, upravitelj može, u skladu sa svojim dužnostima, sudjelovati u postupku umjesto dužnika. Ako upravitelj zna za takav postupak, ali ne sudjeluje u njemu, dužnik može nastaviti sudjelovati kao tužitelj, predlagatelj ili treća osoba.

Ako u odnosu na dužnika postoji imovinskopravni zahtjev u sudskom postupku koji je počeo prije proglašenja stečaja, ali u pogledu tog zahtjeva još nije donesena presuda, sud neće odlučivati o tužbenom zahtjevu u tom postupku. Sud će ponovno pokrenuti postupak na temelju prijedloga tužitelja ako je viši sud poništio rješenje o stečaju te ako je odluka o odbijanju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka stupila na snagu ili ako je stečajni postupak završio prekidom postupka nakon proglašenja stečaja.

Ako je protiv dužnika podnesen zahtjev za isključenje predmeta iz stečajne mase u sudskom postupku koji je počeo prije proglašenja stečaja, sud odlučuje o tom zahtjevu. U tom slučaju stečajni upravitelj može sudjelovati u postupku umjesto dužnika. Upravitelj ima prava i obveze dužnika kao tuženika. Ako upravitelj ne sudjeluje u postupku, on se može nastaviti na zahtjev tužitelja.

Ako u odnosu na dužnika postoji imovinskopravni zahtjev u sudskom postupku u kojem presuda o tom zahtjevu podliježe žalbi, žalbu u ime dužnika može podnijeti upravitelj nakon proglašenja stečaja. Dužnik može podnijeti žalbu uz suglasnost upravitelja.

Ako se administrativni instrument protiv dužnika osporio na sudu, rok za osporavanje tog administrativnog instrumenta obustavlja se.

Postupak reorganizacije i postupak restrukturiranja duga

Nakon što se podnese prijedlog za reorganizaciju sud koji odlučuje o predmetu može, na temelju prijedloga poduzetnika i uz odobrenje savjetnika za reorganizaciju priloženo prijedlogu, do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije obustaviti sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema tom poduzetniku, osim u slučaju tražbine prijavljene na temelju radnog odnosa ili zahtjeva za plaćanje naknade za uzdržavanje u pogledu kojeg još nije donesena presuda. Kad prihvati prijedlog o restrukturiranju duga, sud do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka obustavlja sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema dužniku u pogledu koje još nije donesena presuda.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Sudjelovanje vjerovnikâ u stečajnom postupku

Vjerovnik predstavlja svoju tražbinu u stečajnom postupku. Vjerovnici su obvezni upravitelju prijaviti sve svoje tražbine prema dužniku koje su nastale prije proglašenja stečaja, bez obzira na osnovu ili datume dospeljeća za namirenje tražbina, najkasnije u roku od dva mjeseca nakon datuma objave obavijesti o stečaju u *Ametlikud Teadaanded*. Tražbina se upravitelju prijavljuje na temelju pisanog prijedloga (dokaz tražbine). Vjerovnici moraju utvrditi svoje tražbine na skupštini vjerovnika (sastanak za utvrđivanje tražbina). Prava iz instrumenata osiguranja utvrđuju se zajedno s tražbinama koje se njima osiguravaju. Tražbina, njezino mjesto u isplatnom redu i pravo iz instrumenta osiguranja kojim je tražbina osigurana smatraju se prihvaćenima ako ni upravitelj ni bilo koji od vjerovnika u pogledu njih ne iznese prigovor na sastanku za utvrđivanje tražbina. Tražbina ili njezino mjesto u isplatnom redu prihvaćeni na sastanku za utvrđivanje tražbina ne mogu se kasnije osporavati.

Osim činjenice da svaki vjerovnik predstavlja svoju tražbinu i utvrđuje je, vjerovnici sudjeluju i u provedbi stečajnog postupka putem skupštine vjerovnika. Skupština vjerovnika nadležna je za odobravanje upravitelja i izbor stečajnog odbora, odlučuje o nastavku ili prestanku dužnikova poduzeća, odlučuje o prestanku dužnika ako je dužnik pravna osoba, sklapa nagodbe, odlučuje, u zakonom predviđenim slučajevima, o pitanjima koja se odnose na prodaju stečajne mase, utvrđuje tražbine, rješava pritužbe podnesene u pogledu upraviteljevih aktivnosti, odlučuje o naknadi članova stečajnog odbora i rješava ostala pitanja koja su u skladu sa zakonom u nadležnosti skupštine vjerovnika. Ako skupština vjerovnika odluči izabrati stečajni odbor, dužnost tog odbora je među ostalim štitići interese svih vjerovnika u stečajnom postupku.

Sudjelovanje vjerovnikâ u postupku reorganizacije

Savjetnik za reorganizaciju odmah obavještuje vjerovnike o pokretanju postupka reorganizacije i o iznosu njihovih tražbina prema poduzetniku u skladu s popisom dugova. U tu svrhu savjetnik vjerovnicima šalje obavijest o reorganizaciji. Ako vjerovnik čiju se tražbinu želi restrukturirati u okviru plana reorganizacije nije suglasan s informacijama iz obavijesti o reorganizaciji, taj vjerovnik savjetniku za reorganizaciju dostavlja, u roku utvrđenom u obavijesti o reorganizaciji, pisani prijedlog u kojem se utvrđuje zašto nije suglasan s tražbinom iz obavijesti o reorganizaciji te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Ako savjetnik za reorganizaciju nije suglasan s tvrdnjom iz vjerovnikova prijedloga, odmah sudu dostavlja prijedlog zajedno s dokazima i argumentira zašto nije suglasan s informacijama iz prijedloga. Savjetnik za reorganizaciju obrazlaže svoje tvrdnje. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju i opsegu instrumenta osiguranja.

Sudjelovanje vjerovnikâ u postupku restrukturiranja duga

Postupak restrukturiranja duga odnosi se na vjerovnike čije su tražbine prema dužniku dospjele do trenutka podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga. Odluku o prihvaćanju prijedloga za restrukturiranje donosi sud, koji prema potrebi može saslušati i mišljenje vjerovnika te zatražiti dodatne informacije ili dokumente. Odluka o dopuštenosti prijedloga šalje se dužniku i svim vjerovnicima čije tražbine dužnik želi restrukturirati. Ako se prijedlog prihvati, vjerovnik ne može, oslanjajući se na povredu financijske obveze koja je nastala prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga, raskinuti ugovor koji je sklopljen s dužnikom i na temelju kojeg su nastale tražbine koje dužnik želi restrukturirati ili odbiti izvršiti svoje obveze na toj osnovi. Kad sud vjerovniku dostavlja plan restrukturiranja daje mu rok od najmanje dva tjedna i najviše četiri tjedna nakon primitka plana restrukturiranja da se očituje sudu ili savjetniku. Vjerovnik se očituje je li suglasan s dužnikovim informacijama o tražbini i instrumentu osiguranja, dužnikovim izračunom duga i načinom restrukturiranja duga koji je zatražio dužnik. Ako vjerovnik nije suglasan s načinom restrukturiranja duga koji je zatražio dužnik, mora navesti bi li bio suglasan s nekim drugim načinom restrukturiranja duga. Ako vjerovnik čiju tražbinu dužnik želi restrukturirati nije suglasan s informacijama koje je dužnik naveo u popisu dugova, obavještuje sud ili, ako sud tako odredi, savjetnika u roku koji je utvrdio sud o tome zašto nije suglasan s tražbinom te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Ako dužnik ili savjetnik nije suglasan s tvrdnjom iz vjerovnikova prijedloga, odmah sudu dostavlja prijedlog zajedno s dokazima i argumentira zašto nije suglasan s informacijama iz prijedloga. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju instrumenta osiguranja.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Dužnikova imovina postaje stečajna masa na temelju rješenja o stečaju, a upotrebljava se kao imovina namijenjena namiri tražbina vjerovnika i provedbi stečajnog postupka. Stečajna masa znači dužnikova imovina u trenutku proglašenja stečaja, vraćena ili naplaćena imovina te imovina koju je dužnik stekao tijekom stečajnog postupka. U stečajnu masu nije uključena dužnikova imovina u pogledu koje se u skladu sa zakonom ne može podnijeti zahtjev za plaćanje.

Nakon proglašenja stečaja dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja. Nakon proglašenja stečaja, sva su dužnikova raspolaganja predmetima koji čine stečajnu masu ništava. Prije proglašenja stečaja sud može dužniku zabraniti raspolaganje imovinom ili dijelom imovine bez suglasnosti privremenog upravitelja.

Upravitelj mora preuzeti u posjed dužnikovu imovinu i početi upravljati stečajnom masom odmah nakon donošenja rješenja o stečaju. Osim ako je zakonom predviđeno drukčije, upravitelj mora u stečajnu masu vratiti dužnikovu imovinu koja je u posjedu treće osobe. Upravljanje stečajnom masom sastoji se od izvršavanja radnji sa stečajnom masom koje su potrebne za očuvanje stečajne mase i provedbu stečajnog postupka te upravljanja dužnikovim djelatnostima ako je dužnik pravna osoba ili organizacije dužnikovih poslovnih djelatnosti ako je dužnik samozaposlena osoba. U stečajnom postupku dužnika koji je pravna osoba upravitelj ima prava i obveze upravnog odbora ili tijela koje zamjenjuje upravni odbor pravne osobe koja nisu u suprotnosti s ciljem stečajnog postupka. Odgovornost upravitelja jednaka je odgovornosti člana upravljačkog tijela.

Upravitelj može sklopiti novčanu transakciju sa stečajnom masom samo uz dopuštenje suda. Upravitelj ne izvršava novčana plaćanja vjerovnicima na temelju omjera raspodjele. Upravitelj može sklopiti transakcije koje su posebno važne za stečajni postupak samo uz suglasnost stečajnog odbora. Posebno su važne transakcije, prije svega, uzimanje zajmova i, u slučaju poduzeća koje je uključeno u stečajnu masu, sve transakcije koje nisu dio opsega redovnih poslovnih djelatnosti tog poduzeća. Upravitelj ne može sa samim sobom ili s osobama koje su s njim u rodbinskom odnosu sklapati transakcije u pogledu ili za račun stečajne mase ili sklapati bilo kakve druge transakcije koje su slične prirode ili uključuju sukob interesa ili zahtijevati naknadu za troškove nastale u takvim transakcijama.

Upravitelj može započeti prodaju stečajne mase nakon prve skupštine vjerovnika, osim ako su vjerovnici na skupštini odlučili drukčije. Ako je dužnik podnio žalbu protiv rješenja o stečaju, dužnikova se imovina ne može prodati bez suglasnosti dužnika prije nego što okružni sud donese odluku o podnesenoj žalbi. Ta se ograničenja ne primjenjuju na prodaju imovine koja je iznimno kvarljiva, koja brzo gubi na vrijednosti ili je preskupa za skladištenje ili čuvanje. Ako se djelatnosti dužnikova poduzeća nastave, imovina se ne može prodati ako se time sprječava nastavak djelatnosti poduzeća. Ako je podnesen prijedlog za nagodbu, imovina se ne može prodati prije sklapanja nagodbe, osim ako skupština vjerovnika odluči da se može prodati bez obzira na prijedlog za nagodbu. Stečajna masa prodaje se na dražbi u skladu s postupkom predviđenim u Zakonu o postupku izvršenja.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Tražbine koje se prijavljuju u dužnikovu stečajnu masu

Sve tražbine koje su nastale prema dužniku prije proglašenja stečaja prijavljuju se u dužnikovu stečajnu masu, bez obzira na osnovu ili datume dospeljeka za izvršenje tražbina. Kada se proglašava stečaj, sve se tražbine vjerovnika prema dužniku smatraju dospjelima, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Ako je vjerovnik odgovarajuću tražbinu prijavio sudu, ali sudska odluka još nije donesena, sud obustavlja postupak pokrenut na temelju tužbe, a vjerovnik mora prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju. Ako je vjerovnik prijavio tražbinu sudu, a sud je donio presudu koja je postala pravomoćna, vjerovnik isto tako mora prijaviti svoju tražbinu stečajnom upravitelju, ali se takva tražbina smatra utvrđenom. Ako je dužnik mogao osporiti sudska odluku, to može učiniti i stečajni upravitelj.

Postupanje s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja stečajnog postupka

Nakon proglašenja stečaja stečajni vjerovnici mogu prijaviti svoje tražbine prema dužniku samo u skladu s postupkom predviđenim u Stečajnom zakonu. Tražbine se mogu prijaviti samo stečajnom upravitelju, a mogu se prijaviti samo one tražbine koje su nastale prije proglašenja stečaja. Tražbine koje nastanu nakon proglašenja stečaja ne mogu se prijaviti prije zaključenja stečajnog postupka. U obzir se mora uzeti činjenica da, kad je riječ o pravnim osobama, u većini slučajeva zaključenje stečajnog postupka uključuje likvidaciju pravne osobe te stoga ne postoji pravna osoba prema kojoj bi se tražbine mogle prijaviti nakon stečajnog postupka. Stoga je potrebno biti oprezan i uzeti taj rizik u obzir prilikom sklapanja transakcija s pravnom osobom koja je u stečaju. Tražbine prema fizičkoj osobi nastale tijekom stečajnog postupka mogu se prijaviti nakon stečajnog postupka u skladu s općim

postupkom. Obveze naknade štete koja je tijekom stečajnog postupka prouzročena nezakonitom radnjom dužnika koji je pravna osoba smatraju se konsolidiranim obvezama te se stoga od dužnika može zahtijevati da ih tijekom stečajnog postupka izvrši u skladu s općim postupkom. U odnosu na stečajnu masu može se provesti i postupak izvršenja za obveze koje se trebaju izvršiti.

Isto je tako moguće da nastane situacija u kojoj dužnik nakon proglašenja stečaja raspolaže predmetom koji pripada stečajnoj masi. Takvo je raspolaganje ništavo jer se, kad se proglašava stečaj, pravo na upravljanje i raspolaganje imovinom prenosi na stečajnog upravitelja. Ako dužnik ipak raspolaže imovinom, imovina koju je druga stranka prenijela na temelju raspolaganja vraća se stranci ako ta imovina ostaje u stečajnoj masi ili se osigurava naknada ako se zbog tog prijenosa stečajna masa povećala. Ako je dužnik raspolagao predmetom na dan proglašenja stečaja, pretpostavlja se da se raspolaganje odvijalo nakon proglašenja stečaja. Ako je dužnik raspolagao svojim budućim tražbinama prije proglašenja stečaja, raspolaganje postaje ništavo kad se proglašava stečaj u pogledu tražbina koje su nastale nakon toga. Dužnik koji je fizička osoba može raspolagati stečajnom masom uz suglasnost upravitelja. Svako je raspolaganje bez suglasnosti upravitelja ništavo.

Postupanje s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka reorganizacije i postupka restrukturiranja duga

Tijekom razdoblja valjanosti plana reorganizacije ne može se podnijeti tužba na temelju tražbine na koju se primjenjuje plan reorganizacije. Mogu se podnositi tužbe u pogledu drugih tražbina. Tijekom razdoblja valjanosti plana restrukturiranja ne može se podnijeti tužba ili prijedlog u postupku na temelju tražbine na koju se primjenjuje plan reorganizacije. Mogu se podnositi tužbe u pogledu drugih tražbina. Odobrenjem plana restrukturiranja ne ograničuje se pravo vjerovnika da u sudskom postupku osporava tražbine koje nisu obuhvaćene planom restrukturiranja. Vjerovnik isto tako može u sudskom postupku osporiti iznos tražbine u dijelu u kojem ona nije obuhvaćena planom.

Podnošenjem prijedloga za reorganizaciju dužnika ili prijedloga za restrukturiranje duga obustavlja se rok zastare za tražbine prema dužniku. Nakon što se podnese prijedlog za reorganizaciju sud koji odlučuje o predmetu može, na temelju prijedloga poduzetnika i uz odobrenje savjetnika za reorganizaciju priloženo prijedlogu, do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije obustaviti sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema tom poduzetniku, osim u slučaju tražbine prijavljene na temelju radnog odnosa ili zahtjeva za plaćanje naknade za uzdržavanje u pogledu kojeg još nije donesena presuda. Kad prihvati prijedlog o restrukturiranju duga, sud do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka obustavlja sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema dužniku u pogledu koje još nije donesena presuda.

Postojanje plana reorganizacije ne znači da osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze poduzetnika više ne mora izvršiti obvezu te osobe. Odobrenje plana restrukturiranja ne znači da osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze dužnika više ne mora izvršiti obvezu te osobe.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Pravila kojima se uređuju prijava, provjera i prihvaćanje tražbina u stečajnom postupku

Vjerovnici su obvezni upravitelju prijaviti sve svoje tražbine prema dužniku koje su nastale prije proglašenja stečaja, bez obzira na osnovu ili datume dospjeća za namirenje tražbina, najkasnije u roku od dva mjeseca nakon datuma objave obavijesti o stečaju u *A metlikud Teadaanded*. Kad se proglašava stečaj, sve se tražbine vjerovnika prema dužniku smatraju dospjelima. Tražbina se upravitelju prijavljuje na temelju pisanog prijedloga (dokaz tražbine). U dokazu tražbine utvrđuju se sadržaj, osnova i iznos tražbine te je li tražbina osigurana založnim pravom. Dokumenti kojima se dokazuju okolnosti navedene u dokazu tražbine prilažu se toj ispravi. Upravitelj je obavezan provjeriti jesu li prijavljene tražbine opravdane te postoje li prava iz instrumenta osiguranja kojim su tražbine osigurane. Vjerovnici i dužnik mogu prije sastanka za utvrđivanje tražbina upravitelju podnijeti pisane prigovore u pogledu tražbina ili prava iz instrumenta osiguranja kojim su tražbine osigurane.

Tražbine se utvrđuju na skupštini vjerovnika (sastanak za utvrđivanje tražbina). Prava iz instrumenata osiguranja utvrđuju se zajedno s tražbinama koje se njima osiguravaju. Tražbine se na sastanku za utvrđivanje tražbina predstavljaju u skladu s redosljedom njihove prijave. Tražbina, njezino mjesto u isplatnom redu i pravo iz instrumenta osiguranja kojim su tražbine osigurane smatraju se prihvaćenima ako ni upravitelj ni bilo koji od vjerovnika u pogledu njih ne iznese prigovor na sastanku za utvrđivanje tražbina ili ako upravitelj ili vjerovnik koji je podnio prigovor povuče prigovor na sastanku za utvrđivanje tražbina. Upravitelj je na sastanku za utvrđivanje tražbina obavezan podnijeti prigovor u pogledu tražbine ili prava iz instrumenta osiguranja ako za to postoje osnove. Na sastanku za utvrđivanje tražbina smatra se da su bez utvrđivanja prihvaćene tražbine iz pravomoćne sudske ili arbitražne odluke, prava iz instrumenta osiguranja potvrđena u pravomoćnoj sudskoj ili arbitražnoj odluci te prava iz instrumenta osiguranja upisana u zemljišne knjige, registar brodova, registar komercijalnih hipoteka ili Estonski središnji registar vrijednosnih papira. Izrađuje se popis prihvaćenih tražbina.

U zapisniku sa sastanka za utvrđivanje tražbina navodi se jesu li prihvaćeni svaka pojedinačna tražbina ili svako pojedinačno pravo iz instrumenta osiguranja kojim je tražbina osigurana te tko je izjavio prigovor na tu tražbinu, njezino mjesto u isplatnom redu ili pravo iz instrumenta osiguranja kojim je tražbina osigurana. U zapisniku se navodi i tko je povukao podneseni prigovor. Ako

vjerovnikova tražbina nije prihvaćena, a vjerovnik nije podnio tužbu za prihvaćanje tražbine ili je sud tu tužbu odbio, zanemaruju se vjerovnikovi prigovori u pogledu tražbina drugih vjerovnika. Ako u pogledu tražbine drugog vjerovnika nije podnesen ni jedan drugi prigovor, smatra se da je tražbina prihvaćena. Tražbina ili njezino mjesto u isplatnom redu koji su prihvaćeni na sastanku za utvrđivanje tražbina ne mogu se kasnije osporavati.

Pravila kojima se uređuju prijava, provjera i prihvaćanje tražbina u postupku reorganizacije i postupku restrukturiranja duga

U postupku reorganizacije dužnik dostavlja popis dugova u kojem navodi sve tražbine prema njemu te odgovarajuće vjerovnike. Stoga tražbine ne prijavljuju sami vjerovnici. Ako vjerovnik čiju se tražbinu želi restrukturirati u okviru plana reorganizacije nije suglasan s iznosom svoje tražbine u postupku reorganizacije, može savjetniku za reorganizaciju dostaviti pisani prijedlog u kojem se utvrđuje zašto nije suglasan s tražbinom iz obavijesti o reorganizaciji te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Dužnik može podnijeti prigovor na argumente koje je iznio vjerovnik, ali mora potkrijepiti svoje stavove. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju i opsegu instrumenta osiguranja.

U postupku restrukturiranja duga dužnik dostavlja plan restrukturiranja duga u kojem se navode obveze koje treba restrukturirati i način restrukturiranja koji je zatražio dužnik. Slično kao i u postupku reorganizacije, tražbine ne prijavljuju sami vjerovnici. Ako vjerovnik čiju tražbinu dužnik želi restrukturirati nije suglasan s informacijama koje je dužnik naveo u popisu dugova, obavješćuje sud ili, ako sud tako odredi, savjetnika u roku koji je utvrdio sud o tome zašto nije suglasan s tražbinom te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Ako dužnik ili savjetnik nije suglasan s tvrdnjom iz vjerovnikova prijedloga, odmah sudu dostavlja prijedlog zajedno s dokazima i argumentira zašto nije suglasan s informacijama iz prijedloga. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju instrumenta osiguranja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Primjenjuje se načelo jednakog tretmana svih vjerovnika. Međutim, mogu se primjenjivati određene iznimke kojima se nekim vjerovnicima daje pravo prvenstva.

Prije isplate novca na temelju diobnih omjera, plaćanja koja se odnose na stečajni postupak izvršavaju se iz stečajne mase prema sljedećem redoslijedu:

1. tražbine koje su nastale zbog posljedica isključenja ili povrata imovine;
2. naknada za uzdržavanje koja se plaća dužniku i njegovim uzdržavanim članovima obitelji;
3. konsolidirane obveze;
4. troškovi i izdaci nastali u stečajnom postupku.

Nakon što se izvrše ta plaćanja tražbine vjerovnika namiruju se prema sljedećem redoslijedu:

1. prihvaćene tražbine osigurane založnim pravom;
2. ostale prihvaćene tražbine prijavljene u određenom roku;
3. ostale tražbine koje nisu prijavljene u određenom roku, ali su prihvaćene.

Odgovornost treće osobe za dužnikove obveze moguća je u slučaju solidarnih dužnika. U tom slučaju solidarni dužnik odgovara vjerovniku, bez obzira na dužnikovu nesolventnost. Ako solidarni dužnik plati dio duga koji je i vjerovnik prijavio prema dužniku, tražbina se umanjuje za taj dio.

Moguće je i u skladu sa zakonom prenijeti dužnikovu obvezu na treću osobu. Ako je poslodavac postao nesolventan, tj. proglašen je stečaj poslodavca ili je stečajni postupak završio prekidom postupka, zaposleniku će se nadoknaditi sve naknade za rad koje nije primio prije proglašenja stečaja poslodavca, sve naknade za godišnji odmor koje nije primio prije proglašenja stečaja poslodavca i sve naknade koje nije primio kad je otkazan ugovor o radu prije ili nakon proglašenja stečaja poslodavca. Ako je poslodavac nesolventan, država je stečajni vjerovnik u pogledu premija osiguranja za slučaj nezaposlenosti koje nisu primljene do datuma njihova dospijanja.

U postupku reorganizacije i postupku restrukturiranja duga ne postoji stečajna masa, a tražbine se namiruju u skladu s planom reorganizacije ili restrukturiranja duga. Postojanje plana reorganizacije ne znači da osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze poduzetnika više ne mora izvršiti obvezu te osobe. Ako je osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze poduzetnika izvršila tu obvezu, ta osoba ima pravo regresa prema poduzetniku samo u mjeri u kojoj je taj poduzetnik odgovoran za izvršenje obveze u okviru plana reorganizacije. Odobrenje plana restrukturiranja ne znači da osoba koja

je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze dužnika više ne mora izvršiti obvezu te osobe. Ako je osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje dužnikove obveze izvršila tu obvezu, ta osoba ima pravo regresa prema dužniku samo u mjeri u kojoj je taj dužnik odgovoran za izvršenje obveze u okviru plana restrukturiranja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Zaključenje stečajnog postupka i učinci zaključenja

Stečajni postupak završava odbacivanjem prijedloga za pokretanje stečajnog postupka, prekidom stečajnog postupka, nakon što su osnove za stečaj prestale postojati, na temelju suglasnosti vjerovnika, odobrenjem završnog izvješća, odobrenjem nagodbe ili zbog drugih razloga predviđenih zakonom.

Sud će zaključiti postupak rješenjem o prekidu postupka bez proglašavanja stečaja, bez obzira na nesolventnost dužnika, ako dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku i ako nije moguće izvršiti povrat ili naplatu imovine ili prijaviti tražbinu prema članu upravljačkog tijela. Sud isto tako može zaključiti postupak prekidom postupka bez proglašenja stečaja, bez obzira na nesolventnost dužnika, ako se dužnikova imovina sastoji prvenstveno od tražbina na temelju povrata ili tražbina prema trećim osobama, a namirenje tih tražbina nije vjerojatno. Sud ne zaključuje postupak prekidom ako dužnik, vjerovnik ili treća osoba prenese iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku na za u tu svrhu propisani račun. Ako stečajni postupak dužnika koji je pravna osoba završi prekidom postupka, privremeni upravitelj likvidira pravnu osobu u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu rješenja o zaključenju postupka bez postupka likvidacije. Ako u trenutku prekida stečajnog postupka dužnik ima bilo koju imovinu, prvo se plaćaju naknada privremenog upravitelja i potrebni izdaci.

Sud zaključuje stečajni postupak na temelju prijedloga dužnika ako su osnove za stečajni postupak prestale postojati, pod uvjetom da dužnik dokaže da nije nesolventan ili da nije vjerojatno da će postati nesolventan ako je stečaj proglašen jer je bilo vjerojatno da će dužnik postati nesolventan u budućnosti. Ako je stečajni postupak zaključen jer su osnove za stečajni postupak prestale postojati, pravna osoba ne prestaje postojati.

Sud zaključuje stečajni postupak na temelju prijedloga dužnika ako su svi vjerovnici koji su u određenom roku prijavili svoje tražbine dali svoju suglasnost za zaključenje postupka. Ako je dužnik koji je pravna osoba trajno nesolventan, sud o likvidaciji dužnika koji je pravna osoba odlučuje u rješenju o zaključenju postupka.

Stečajni postupak završava odobrenjem završnog izvješća kad upravitelj podnese završno izvješće stečajnom odboru i sudu. Upravitelj u završnom izvješću navodi informacije o stečajnoj masi i novcu koji je primljen od njezine prodaje, plaćanjima, tražbinama koje su prihvatili vjerovnici, tužbama koje su podnesene i koje još nisu podnesene itd. Vjerovnici mogu sudu podnijeti prigovore na završno izvješće. Sud odlučuje o odobrenju završnog izvješća i zaključenju stečajnog postupka. Sud odbija odobriti završno izvješće te ga rješenjem vraća upravitelju kako bi se stečajni postupak nastavio ako se na temelju završnog izvješća utvrdi da su u stečajnom postupku povrijeđena prava dužnika ili vjerovnika.

Stečajni postupak može završiti i proglašenjem nagodbe. Nagodba je sporazum između dužnika i vjerovnika o plaćanju duga, a uključuje smanjenje duga ili produljenje roka plaćanja. Nagodba se u stečajnom postupku sklapa na prijedlog dužnika ili upravitelja nakon proglašenja stečaja. Odluku o nagodbi donosi skupština vjerovnika. O odobrenju nagodbe odlučuje sud. Sud zaključuje stečajni postupak rješenjem o odobrenju nagodbe.

Ako stečajni postupak nije zaključen u roku od dvije godine od proglašenja stečaja, upravitelj svakih šest mjeseci do zaključenja stečajnog postupka podnosi izvješće stečajnom odboru i sudu. Upravitelj u tom izvješću utvrđuje razloge zašto stečajni postupak nije završen i navodi informacije o prodanoj i neprodanoj stečajnoj masi te o upravljanju stečajnom masom. Sud upravitelja razrješuje prilikom zaključenja stečajnog postupka, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Sud može odbiti razriješiti upravitelja ako do trenutka zaključenja stečajnog postupka stečajna masa nije prodana u cijelosti, ako još treba primiti novac za stečajnu masu, ako se o tužbama koje je podnio upravitelj još nije raspravljalo ili ako upravitelj namjerava ili je obavezan podnijeti tužbu. U tom slučaju upravitelj nastavlja obavljati svoje dužnosti i nakon zaključenja stečajnog postupka. Ako se nakon završetka stečajnog postupka i razrješenja upravitelja primi novac u stečajnu masu, novčani iznosi položeni za diobu postanu raspoloživi ili se dozna da stečajna masa sadržava stavke koje nisu bile uzete u obzir prilikom sastavljanja prijedloga diobe, sud na vlastitu inicijativu ili na temelju prijedloga upravitelja ili vjerovnika donosi rješenje o naknadnoj diobi.

Zaključenje postupka reorganizacije i učinci zaključenja

Postupak reorganizacije završava ako se prijevremeno zaključi, ako se plan reorganizacije poništi, ako se plan reorganizacije provede prije roka ili ako istekne rok za provedbu plana reorganizacije utvrđen u tom planu. Ako se plan reorganizacije provede prije roka, postupak reorganizacije završava ako je poduzetnik sve svoje obveze koje je preuzeo na temelju plana reorganizacije izvršio prije isteka roka za provedbu plana reorganizacije.

Postupak reorganizacije može se prijevremeno zaključiti samo prije odobrenja plana reorganizacije. Sud zaključuje postupak reorganizacije prije roka ako poduzetnik povrijedi svoju obvezu suradnje ili ne plati iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće naknade i izdataka savjetnika ili stručnjaka za reorganizaciju, ako se plan reorganizacije ne odobri, ako poduzetnik podnese prijedlog za zaključenje postupka, ako osnove za pokretanje postupka reorganizacije prestanu postojati, ako se imovina poduzetnika potroši ili se našteti interesima vjerovnika, ako se plan reorganizacije ne podnese pravodobno ili ako je tražbina dvojbena. Ako sud prijevremeno zaključi postupak reorganizacije, bilo koje i sve posljedice pokretanja postupka reorganizacije retroaktivno prestaju postojati.

Kad istekne rok za provedbu plana reorganizacije, postupak reorganizacije zaključuje se.

Postupak reorganizacije može završiti i poništenjem plana reorganizacije. Plan reorganizacije poništava se ako je poduzetnik osuđen za stečajno kazneno djelo ili kazneno djelo povezano s postupkom izvršenja nakon odobrenja plana reorganizacije, ako poduzetnik u bitnoj mjeri ne izvrši svoje obveze na temelju plana reorganizacije, ako je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana reorganizacije, a poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju plana reorganizacije, na temelju prijedloga savjetnika za reorganizaciju ako nije plaćena naknada za nadzor ili ako poduzetnik ne pomaže savjetniku za reorganizaciju tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ako savjetniku za reorganizaciju ne pruži informacije koje su mu potrebne za izvršavanje nadzora, ako poduzetnik podnese prijedlog za poništenje plana reorganizacije ili ako se proglašuje stečaj dužnika. Ako se plan reorganizacije poništi, posljedice pokretanja postupka reorganizacije retroaktivno prestaju postojati.

Zaključenje postupka restrukturiranja duga i učinci zaključenja

Postupak restrukturiranja duga završava odbacivanjem ili odbijanjem prijedloga za restrukturiranje duga, poništenjem plana restrukturiranja duga, zaključenjem postupka ili istekom roka za provedbu utvrđenog u planu restrukturiranja duga. Ako se plan restrukturiranja provede prije roka, postupak završava ako je dužnik sve svoje obveze koje je preuzeo na temelju plana restrukturiranja izvršio prije isteka roka za provedbu plana restrukturiranja.

Sud poništava plan restrukturiranja na temelju prijedloga dužnika te ako se proglašuje stečaj dužnika. Sud može poništiti plan restrukturiranja ako dužnik u bitnoj mjeri ne izvrši obveze na temelju plana restrukturiranja, ako je u trenutku kada je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana restrukturiranja jasno da poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju tog plana, ako dužnik nema problema u pogledu solventnosti ili ih je riješio, ako je dužnik, namjerno ili zbog grube nepažnje, dostavio bitno netočne ili nepotpune informacije o svojoj imovini, dohotku, vjerovnicima ili obvezama, ako je dužnik izvršio plaćanja vjerovnicima koji nisu navedeni u planu restrukturiranja i time bitno naštetio interesima drugih vjerovnika, ako dužnik ne pomaže sudu ili savjetniku tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ne pruži informacije koje su potrebne za provedbu nadzora ili ako dužnik ne plati iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće naknade i izdataka savjetnika ili stručnjaka. Ako se plan restrukturiranja poništi, posljedice prihvaćanja prijedloga za restrukturiranje duga retroaktivno prestaju postojati.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prava vjerovnika nakon zaključenja stečajnog postupka

Nakon zaključenja stečajnog postupka tražbine koje su mogle biti prijavljene tijekom stečajnog postupka, ali nisu, i tražbine koje su prijavljene, ali nisu namirene, ili protiv kojih je dužnik podnio prigovor vjerovnici mogu prijaviti prema dužniku u skladu s općim postupkom. U tom se slučaju za razdoblje stečajnog postupka ne računaju kamate i zatezne kamate.

Ako se dužnik koji je fizička osoba oslobodi od obveza koje nisu izvršene tijekom stečajnog postupka, tražbine stečajnih vjerovnika prema dužniku, uključujući tražbine stečajnih vjerovnika koji nisu prijavili svoje tražbine u stečajnom postupku, osim obveza u pogledu naknade štete koja je prouzročena namjerno nezakonitom radnjom ili u pogledu plaćanja naknade za uzdržavanje djeteta ili roditelja, prestaju postojati.

Nakon zaključenja stečajnog postupka vjerovnici mogu prijaviti i tražbine prema dužniku koje proizlaze iz konsolidiranih obveza koje nisu namirene u stečajnom postupku. Tražbine prema dužniku koje su nastale tijekom stečajnog postupka, a nisu se mogle prijaviti u stečajnom postupku, isto se tako mogu prijaviti u skladu s općim postupkom. U tom slučaju rok zastare počinje teći zaključenjem stečajnog postupka. Za dio vjerovnikove tražbine prihvaćene u stečajnom postupku koji nije namiren u stečajnom postupku rješenje je izvršna isprava osim ako je dužnik podnio prigovor na tražbinu ili je sud prihvatio vjerovnikovu tražbinu.

Prava vjerovnika nakon zaključenja postupka reorganizacije

Ako se postupak reorganizacije zaključi kad istekne rok za provedbu plana reorganizacije, vjerovnik može izvršiti tražbinu restrukturiranu na temelju plana reorganizacije samo u iznosu koji je usuglašen u planu reorganizacije, ali nije namiren u skladu s planom reorganizacije.

Ako se plan reorganizacije poništi ili prijevremeno prekine, posljedice pokretanja postupka reorganizacije retroaktivno prestaju postojati. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana reorganizacije ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu. U obzir se moraju uzeti primici vjerovnika tijekom provedbe plana reorganizacije.

Prava vjerovnika nakon zaključenja postupka restrukturiranja duga

Ako se prijedlog odbije ili odbaci ili ako se postupak zaključi, bilo koje i sve posljedice prihvaćanja prijedloga retroaktivno prestaju postojati. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana restrukturiranja ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu. U obzir se moraju uzeti i primici vjerovnika tijekom provedbe plana restrukturiranja.

Nakon isteka roka za provedbu plana reorganizacije vjerovnik može izvršiti tražbinu restrukturiranu na temelju plana restrukturiranja samo u iznosu koji je usuglašen u planu restrukturiranja, ali nije namiren u skladu s planom reorganizacije.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

Ako se prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ispuni ili stečajni postupak završi nagodbom, troškovi i izdaci nastali u stečajnom postupku isplaćuju se iz stečajne mase. Ako sud odbaci ili odbije prijedlog vjerovnika za pokretanje stečajnog postupka ili ako se postupak zaključi jer je vjerovnik povukao stečajni prijedlog, troškove i izdatke nastale u stečajnom postupku nadoknađuje vjerovnik. U slučaju prekida stečajnog postupka sud u skladu s okolnostima odlučuje o podjeli troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku.

Ako se postupak pokrenut na temelju dužnikova prijedloga zaključi prekidom bez proglašenja stečaja, a dužnikova imovina nije dostatna za potrebna plaćanja, sud dužniku nalaže da plati naknadu i izdatke privremenog upravitelja koji podliježu naknadi troškova, ali može naložiti i da se isti nadoknade iz državnih sredstava. Naknada troškova za naknadu i izdatke privremenog upravitelja iz državnih sredstava ne smije prelaziti 397 EUR (uključujući zakonom propisane poreze, osim poreza na dodanu vrijednost). Sud neće naložiti naknadu troškova za naknadu i izdatke privremenog upravitelja iz državnih sredstava ako su dužnik, vjerovnik ili treća osoba prenijeli iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće naknade i izdataka privremenog upravitelja koji podliježu naknadi troškova na za u tu svrhu propisani račun.

Postupak reorganizacije

Ako se pokrene postupak reorganizacije, sud određuje razdoblje tijekom kojeg poduzetnik mora prenijeti iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće početne naknade savjetnika za reorganizaciju i njegovih početnih izdataka na za u tu svrhu propisani račun. Ako poduzetnik ne plati taj iznos, sud zaključuje postupak reorganizacije. O iznosu naknade i izdataka savjetnika za reorganizaciju koji se nadoknađuju odlučuje sud nakon razrješenja savjetnika za reorganizaciju ili odobrenja plana reorganizacije na temelju izvješća o aktivnostima i izdacima savjetnika za reorganizaciju.

Ako sud u postupak reorganizacije uključi stručnjake, oni imaju pravo na naknadu troškova za potrebne i opravdane izdatke koji su nastali u obavljanju njihovih obveza te na naknadu za obavljanje svojih dužnosti. O iznosu naknade i izdataka stručnjaka koji se nadoknađuju odlučuje sud nakon razrješenja stručnjaka na temelju izvješća o aktivnostima i izdacima stručnjaka dostavljenog u roku koji je odredio sud. Prilikom određivanja stručnjakove naknade sud može saslušati i mišljenje poduzetnika.

Postupak restrukturiranja duga

Dužnik snosi troškove i izdatke nastale u postupku restrukturiranja duga. Izdatke vjerovnika u postupku snose sami vjerovnici. Sud može naložiti dužniku da plati izdatke vjerovnika u postupku ako je dužnik svjesno podnio neutemeljeni prijedlog za restrukturiranje duga ili je vjerovnicima prouzročio izdatke u postupku svjesnim podnošenjem netočnih informacija ili svjesnim podnošenjem neutemeljenog prijedloga ili prigovora. Dužniku se ne odobrava državna pomoć u postupku u smislu plaćanja državne naknade. Ako se plan restrukturiranja duga provede, dužnik ne mora nadoknaditi izdatke postupovne pomoći koju je odobrila država. Ako je imenovan savjetnik ili stručnjak, sud određuje iznos koji dužnik mora prenijeti kao polog za pokriće naknade i izdataka savjetnika ili stručnjaka na za u tu svrhu propisani račun.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Stečajni postupak

Nakon proglašenja stečaja dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja. Nakon proglašenja stečaja, sva su dužnikova raspolaganja predmetima koji čine stečajnu masu ništava. Dužnik koji je fizička osoba može raspolagati stečajnom masom uz suglasnost upravitelja. Svako je raspolaganje bez suglasnosti upravitelja ništavo.

Sud u okviru postupka povrata opoziva svaku transakciju ili drugu radnju dužnika koja je sklopljena ili izvršena prije proglašenja stečaja i kojom se šteti interesima vjerovnika. Ako je transakcija koja podliježe povratu sklopljena ili je bilo koja druga radnja koja podliježe povratu izvršena tijekom razdoblja od imenovanja privremenog upravitelja do proglašenja stečaja, smatra se da se tom transakcijom ili radnjom naštetilo interesima vjerovnika.

Dužnik, vjerovnik ili upravitelj može zatražiti da sud ukine odluku skupštine vjerovnika ako je ta odluka protupravna ili je donesena povredom postupka predviđenog zakonom ili ako je pravo osporavanja te odluke izravno propisano zakonom. Ukidanje odluke skupštine vjerovnika može se zatražiti i ako se tom odlukom šteti zajedničkim interesima vjerovnika.

Ako je pokrenut postupak za oslobođenje od obveza dužnika koji je fizička osoba, sud može, na zahtjev vjerovnika, poništiti rješenje o oslobođenju dužnika od njegovih obveza koje nisu izvršene tijekom stečajnog postupka u roku od godine dana od izdavanja rješenja ako postane očito da je dužnik namjerno prekršio svoje obveze tijekom postupka za oslobođenje dužnika od njegovih obveza i time bitno otežao namirenje tražbina vjerovnika.

Ako su dužnik i vjerovnik suglasni da će sklopiti nagodbu nakon proglašenja stečaja, sud može poništiti tu nagodbu ako dužnik ne izvrši obveze koje proizlaze iz nagodbe, ako je osuđen za stečajno kazneno djelo ili kazneno djelo povezano s postupkom izvršenja ili ako je prošla barem polovina razdoblja valjanosti nagodbe, a jasno je da dužnik ne može ispuniti uvjete nagodbe. Poništenje nagodbe utječe na sve vjerovnike koji su sudjelovali u toj nagodbi te se time štite svi vjerovnici.

Postupak reorganizacije

Sud poništava plan reorganizacije ako je poduzetnik osuđen za stečajno kazneno djelo ili kazneno djelo povezano s postupkom izvršenja nakon odobrenja plana reorganizacije, ako poduzetnik u bitnoj mjeri ne izvrši svoje obveze na temelju plana reorganizacije, ako je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana reorganizacije, a poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju plana reorganizacije, na temelju prijedloga savjetnika za reorganizaciju ako nije plaćena naknada za nadzor ili ako poduzetnik ne pomaže savjetniku za reorganizaciju tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ako savjetniku za reorganizaciju ne pruži informacije koje su mu potrebne za izvršavanje nadzora, ili na temelju prijedloga poduzetnika ili ako je proglašen stečaj poduzetnika. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana reorganizacije ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu, a u obzir se moraju uzeti primici vjerovnika tijekom provedbe plana reorganizacije.

Postupak restrukturiranja duga

Sud poništava plan restrukturiranja na temelju prijedloga dužnika ili ako je proglašen stečaj dužnika, ili ako dužnik u bitnoj mjeri ne izvrši obveze na temelju plana restrukturiranja, ako je u trenutku kada je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana restrukturiranja jasno da poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju tog plana, ako dužnik nema problema u pogledu solventnosti ili ih je riješio, a restrukturiranje tražbina vjerovnika više nije pravedno prema vjerovnicima zbog bitne promjene okolnosti, ako je dužnik, namjerno ili zbog grube nepažnje, dostavio bitno netočne ili nepotpune informacije o svojoj imovini, dohotku, vjerovnicima ili obvezama, ako je dužnik izvršio plaćanja vjerovnicima koji nisu navedeni u planu restrukturiranja i time bitno naštetio interesima drugih vjerovnika, ako dužnik ne pomaže sudu ili savjetniku tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ne pruži informacije koje su potrebne za izvršavanje nadzora ili ako dužnik ne plati iznos koji je sud odredio kao polog. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana restrukturiranja ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu. U obzir se moraju uzeti i primici vjerovnika tijekom provedbe plana restrukturiranja.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 12/02/2018

Nesolventnost - Grčka

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)

- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
  - 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
  - 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
  - 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
  - 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
  - 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?
  - 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
  - 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
  - 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
  - 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?
-

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv trgovaca i udruženja osoba s pravnom osobnošću koji nastoje ostvariti gospodarski cilj.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako postoje razlozi od javnog interesa, zahtjev za pokretanje postupka podnose sam dužnik, vjerovnik s pravnim interesom ili javni tužitelj pri prvostupanjskom sudu (*eisangeléas protodikón*). Uvjeti za pokretanje postupka: (a) ako vjerovnik podnese zahtjev, dužnik mora biti u stanju obustave plaćanja; (b) ako dužnik podnese zahtjev, dovoljna je i sama pretpostavka da ne može platiti dugove. Sud će odrediti rok obustave plaćanja koji ne smije biti dulji od dvije godine od datuma objave presude. Predsjedavajući sudac na zahtjev bilo koje osobe koja ima pravni interes može odrediti bilo koju mjeru koja se smatra potrebnom za sprečavanje svake promjene na imovini dužnika koja bi se mogla štetno odraziti na vjerovnike. Te će se mjere prestati primjenjivati automatski nakon donošenja presude o proglašenju nesolventnosti.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolvencijska masa (*ptocheutikí periousía*) obuhvaća svu imovinu u vlasništvu dužnika, neovisno o tome gdje se nalazi, na datum proglašenja nesolventnosti. Ne obuhvaća: (a) imovinu nad kojom se ne može provesti ovrha, tj. stvari koje su prijeko potrebne za osnovne životne potrebe dužnika i njegove obitelji te stvari koje su dužniku potrebne kako bi mogao zarađivati za život ili (b) imovinu koja je izuzeta posebnim zakonskim odredbama. Ne obuhvaća ni imovinu koju je dužnik stekao nakon proglašenja nesolventnosti.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja nesolventnosti, dužnik automatski gubi pravo upravljanja, tj. upravljanja i raspolaganja svojom imovinom. Dužnik ni na koji način ne smije upravljati imovinom bez prethodne suglasnosti upravitelja (*syndikos*). Imovinom će upravljati upravitelj. Samo u iznimnim slučajevima koji su utvrđeni zakonom, dužnik može preuzeti upravljanje svojom imovinom. Imenovani

upravitelj mora biti odvjetnik s najmanje pet godina iskustva. Rad upravitelja nadzire sudac izvjestitelj (*eisigitís dikastís*). Za neke postupke upravitelj mora zatražiti dopuštenje suda nadležnog za nesolventnost („stečajni sud“, *ptocheutikó dikastírio*). Stečajni sud krajnje je nadzorno tijelo koje je odgovorno za upravljanje postupcima u slučaju nesolventnosti.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Izjava o nesolventnosti ne utječe na pravo vjerovnika da primijeni prijebaj na protuzahjev dužnika ako su uvjeti za prijebaj bili ispunjeni prije izjave o nesolventnosti. Svaka zabrana prijebaja primijenit će se i na nesolventnost.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Svi bilateralni ugovori koji su neispunjeni na datum izjave o nesolventnosti i kojih je dužnik stranka, ostat će na snazi osim ako u Zakoniku o nesolventnosti nije drukčije određeno. Na temelju prethodnog dopuštenja suca izvjestitelja, upravitelj ima pravo izvršiti sve neizvršene ugovore i zatražiti od stranaka da ih izvrše. Svi dugoročni ugovori ostat će na snazi osim ako zakonom nije drukčije određeno. Isključeni su svi financijski ugovori. Odredbe stečajnog prava nemaju utjecaja na pravo raskida u skladu sa zakonom ili ugovorom. Izjava o nesolventnosti osnova je za raskid privatnih ugovora kojih je dužnik stranka. Upravitelj može prenijeti ugovorni odnos u kojemu je dužnik druga stranka na treću osobu. Radni se odnos raskida nakon donošenja izjave o nesolventnosti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nakon donošenja izjave o nesolventnosti svi postupci koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici protiv dužnika kako bi namirili potraživanja u okviru nesolventnosti automatski se prekidaju, ne dovodeći u pitanje odredbe o osiguranim vjerovnicima na koje se obustava ne odnosi u pogledu kolaterala nesolvencijske mase. Međutim, obustava od nekoliko mjeseci može se primijeniti na vjerovnike ako su ispunjeni određeni uvjeti. Konkretno, nakon donošenja izjave o nesolventnosti zabranjene su sljedeće radnje: nastavak izvršenja, podnošenje tužbe radi izvršenja ili tužbe radi proglašenja, nastavak takvih sporova, podnošenje i razmatranje žalbi te izdavanje administrativnih ili poreznih akata ili njihova primjena na imovinu nesolvencijske mase.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sve sudske sporove koji su u postupku na datum donošenja izjave o nesolventnosti nastaviti će upravitelj ako je u tim sudskim sporovima dužnik vjerovnik. Ako je on dužnik, sudski sporovi se prekidaju te slijedi postupak prijave potraživanja i provjere.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici moraju prijaviti potraživanja od dužnika kod voditelja registra nesolventnosti (*grammatéas ton ptocheúseon*). Svi vjerovnici, neovisno o povlasticama ili osiguranju, uključujući one čija su potraživanja uvjetovana, čine skupštinu vjerovnika (*synéle usi ton pistotón*). Prva se skupština saziva presudom kojom se proglašava nesolventnost. Skupština može izabrati tročlani odbor vjerovnika (*epitropí pistotón*) koji pak može imenovati zajedničkog predstavnika za sve članove. Tročlani odbor vjerovnika pratit će tijek postupka u slučaju nesolventnosti.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Nakon dovršenja popisa dužnikove pokretne i nepokretne imovine, upravitelj se može savjetovati sa sucem izvjestiteljem i zatražiti dopuštenje za prodaju robe ili pokretnih stvari koje su dio nesolvencijske mase, ali samo kako bi se ispunile trenutačne potrebe. Tek nakon cjelovite provjere vjerovnika i uz uvjet da nije prihvaćen ili ratificiran nikakav plan reorganizacije poduzeća ili, ako su takvo prihvaćanje ili ratifikacija prekinuti, upravitelj može likvidirati dužnikovu imovinu i raspodijeliti prihode vjerovnicima tako što će raspolagati cijelim poduzećem ili njegovom zasebnom imovinom. Dužnikovom nepokretnom imovinom može se raspolagati samo uz odobrenje suda nadležnog za nesolventnost koje se dobiva kao odgovor na zahtjev upravitelja i na temelju izvješća suca izvjestitelja.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi dužnikovi vjerovnici mogu prijaviti svoja potraživanja i predati dokumente voditelju registra nesolventnosti, neovisno o tome jesu li njihovi zahtjevi povlašteni i neovisno o tome jesu li osigurani kolateralom. Vjerovnici u postupku u slučaju nesolventnosti oni su koji na datum izjave o nesolventnosti imaju ugovorna novčana potraživanja prema dužniku koja su već nastala i mogu se potraživati u sudskom postupku. Potraživanja koja su nastala nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu se

prijaviti. Sudski troškovi upravitelja, troškovi upravljanja nesolventnom masom, naknada upravitelja i sva potraživanja na samoj nesolventnoj masi (*omadiká pistómata*) unaprijed se oduzimaju nakon odluke o likvidaciji nesolventne mase te se ispunjavaju prije rangiranja dužnikovih vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Potraživanja se moraju prijaviti u pisanom obliku voditelju registra nesolventnosti uz navođenje vrste, uzroka, datuma nastanka itd. u roku od mjesec dana od datuma objave presude kojom se proglašava nesolventnost u Biltenu o pravnim obavijestima odvjetničkog fonda (*Deltío Dikastikón Dimosieúseon tou Tameíou Nomikón*). Ako navedeni rok za prijavu istekne, vjerovnik još uvijek može podnijeti prigovor (*anakopí*) i zatražiti da njegova potraživanja potvrdi sud nadležan za nesolventnost. Za provjeru važi sljedeće: (a) provodi je upravitelj u prisutnosti suca izvjestitelja tri dana nakon isteka roka za prijavu potraživanja, (b) vjerovnik čija se potraživanja provjeravaju može prisustvovati provjeri osobno ili ga može zastupati ovlaštena treća osoba, (c) provjera se provodi usporedbom dokumenata vjerovnika s dužnikovim knjigama i dokumentima, (d) sudac izvjestitelj sastavlja izvješće o provjeri vjerovnika, (e) ako postoji sumnja, sudac izvjestitelj odlučit će hoće li prihvatiti prijavu te je može prihvatiti privremeno, (f) prigovore tijekom provjere mogu podnijeti dužnik, upravitelj i vjerovnici čije su prijave već prihvaćene. Ne postoji web-mjesto koje sadržava posebne obrasce za navedeni postupak. Međutim, postoje posebni obrasci koji su dostupni kod voditelja registra nesolventnosti na prvostupanjskom sudu (*protodikeío*).

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Kad se donese odluka o likvidaciji nesolventne mase, upravitelj bez nepotrebne odgode sastavlja popis raspodjele i dostavlja ga sucu izvjestitelju. Potonji će popis proglasiti izvršivim i objavit će ga u svojem uredu. Tijekom raspodjele uzet će se u obzir sljedeće opće povlastice: i. potraživanja proizašla iz svih vrsta financiranja koja su nastala radi održavanja dužnikova poslovanja, ii. potraživanja za dužnikovo liječenje i troškove sprovođa, iii. potraživanja za osiguravanje potrebne prehrane, iv. potraživanja zaposlenika u pogledu njihova zaposlenja, odvjetničkih naknada, v. potraživanja poljoprivrednika, vi. potraživanja Helenske Republike i lokalnih tijela, vii. potraživanja jamstvenog fonda (*syngenyitikó*) i posebne povlastice vjerovnika, tj. povlaštena potraživanja konkretne pokretne i nepokretne imovine dužnika ili novčanog iznosa. Ako postoje preklapanja povlastica u pogledu primitaka od raspolaganja imovinom ili novčanim iznosom, odgovarajuće odredbe Zakonika o parničnom postupku primjenjuju se *mutatis mutandis*.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Dužnik i upravitelj mogu sudu nadležnom za nesolventnost dostaviti plan reorganizacije. Plan mora sadržavati podatke o dužnikovu financijskom stanju i predloženu namiru vjerovnika, opis potrebnih mjera, kao što su organizacijske promjene i poslovni planovi, uspostava prava i ukupni poredak svakog vjerovnika itd. Sud nadležan za nesolventnost automatski će provesti prethodno ispitivanje plana u roku od 20 dana od dostave te ga može odbiti na temelju posebne osnove utvrđene zakonom. Ako sud ne odbije plan, vjerovnicima određuje rok od najmanje tri mjeseca za njegovo prihvaćanje te datum njihova sastanka. Rasprava i glasovanje u pogledu plana održavaju se u prisutnosti suca izvjestitelja. Za prihvaćanje plana potrebna je posebna većina. Nakon što vjerovnici prihvate plan reorganizacije, on se dostavlja sudu na ratifikaciju. Nakon donošenja pravomoćne presude o odobrenju plana, on postaje obvezujuć za sve vjerovnike, neovisno o njihovom mjestu u poretku ili o tome jesu li prijavili svoja potraživanja. Postupak u slučaju nesolventnosti je završen. Vjerovnici mogu odlučiti zasebno podnijeti tužbu.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon izjave o završetku postupka u slučaju nesolventnosti, prekida se prodaja dužnikove imovine, dužnik preuzima upravljanje svojom imovinom, a vjerovnici mogu pojedinačno podnijeti tužbu. Konkretno, postupak u slučaju nesolventnosti zatvara se nakon likvidacije imovine, a upravitelj će dostaviti izvješće u roku od mjesec dana.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi postupka u slučaju nesolventnosti naplaćuju se iz nesolventne mase.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Sve dužnikove radnje u razdoblju od obustave plaćanja do proglašenja nesolventnosti („razdoblje sumnje u postojanje nesolventnosti“, *ýpopti períodos*) koje su štetne za opće tijelo vjerovnika mogu se opozvati (radnje podložne mogućem opozivu, *práxeis dynitíkis anáklisis*) ili se moraju opozvati (radnje podložne obveznom opozivu, *práxeis ypochreotíkis anáklisis*) u skladu s uvjetima utvrđenima u pravu u području nesolventnosti. Tužbu kojom se zahtijeva opoziv pred sudom može podnijeti upravitelj ili, pod određenim uvjetima, vjerovnik. Svatko tko je stekao bilo kakvu dužnikovu imovinu na temelju opozvane radnje mora je vratiti u nesolventnu masu.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 13/02/2018

Nesolventnost - Španjolska

SADRŽAJ

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
- 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
- 3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
- 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
- 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti, koji se na španjolskom jeziku naziva *concurso de acreedores* („skupština vjerovnikâ”), odnosi se na dužnike građane i trgovce, bez obzira na to jesu li fizičke ili pravne osobe. Zakonom 25/2015 od 28. srpnja 2015. uvedene su specifikacije za postupak u slučaju nesolventnosti u kojem je dužnik fizička osoba, posebno kako bi se dužnik oslobodio dugova koji nisu podmireni tijekom postupka.

Svaki se dužnik može proglasiti nesolventnim, bez obzira na to je li fizička osoba (uključujući maloljetnike ili osobe koje nemaju pravnu sposobnost) ili pravna osoba, poduzetnik ili potrošač, iako zakon sadržava pojedine specifikacije koje se odnose na vrstu predmetnog dužnika, posebno u slučaju trgovačkih društava ili potrošača.

Pravne se osobe mogu proglasiti nesolventnima, čak i ako su u postupku likvidacije. Nebitno je jesu li one dio skupine društava jer se jedno društvo koje čini skupinu ili više njih može proglasiti nesolventnim, ali ne i sama skupina.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti u vezi s nasljedstvom, pod uvjetom da ono nije bezuvjetno prihvaćeno.

Tijela koja sačinjavaju teritorijalni ustroj države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela ne mogu se proglasiti nesolventnima.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

2.1. Uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Zakonom su utvrđeni određeni subjektivni i objektivni preduvjeti koji se moraju ispuniti kako bi se pokrenuo postupak u slučaju nesolventnosti.

A) Subjektivni preduvjet: svaki se dužnik može proglasiti nesolventnim, bez obzira na to je li fizička ili pravna osoba, poduzetnik ili potrošač, iako zakon sadržava pojedine specifikacije koje se odnose na vrstu predmetnog dužnika, posebno u slučaju trgovačkih društava ili potrošača.

Tijela koja sačinjavaju teritorijalni ustroj države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela ne mogu se proglasiti nesolventnima.

B) Objektivni preduvjet: nesolventnost dužnika, koja se definira kao nemogućnost dužnika da redovito plaća svoje obveze.

2.2. Stranke koje mogu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka

Uvjeti za podnošenje zahtjeva razlikuju se ovisno o tome podnosi li zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnik ili ga podnose vjerovnici.

Ako zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi dužnik (dobrovoljni postupak), on mora pred sudom obrazložiti da je trenutačno nesolventan ili da će uskoro biti; odnosno da ne može redovito plaćati svoje obveze. Ako je nesolventnost trenutačna, dužnik mora podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od dva mjeseca od trenutka kad postane svjestan ili je trebao postati svjestan svoje nesolventnosti.

Međutim, u skladu sa zakonom dužnik može u tom dvomjesečnom razdoblju obavijestiti sud da s vjerovnicima pregovara o sporazumu za refinanciranje duga; u tom se slučaju rok odgađa za vrijeme trajanja pregovora i vjerovnici u sljedeća tri mjeseca ne mogu pokrenuti zaseban postupak izvršenja nad imovinom koja je dužniku potrebna za njegove aktivnosti. Ako dužnici ne postignu dogovor s vjerovnicima nakon isteka tog razdoblja, moraju podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od mjesec dana.

Dužnici uz zahtjev moraju podnijeti i određene dokumente, kao što su izvješće o njihovoj gospodarskoj aktivnosti, popis imovine, popis vjerovnika uz navođenje kreditnih jamstava, popis zaposlenika te financijske izvještaje, ako imaju obvezu njihova sastavljanja.

Dužnici, koji mogu biti fizičke ili pravne osobe, moraju podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ako su u situaciji trenutačne nesolventnosti, koja se definira kao situacija u kojoj osoba ne može redovito plaćati svoje obveze. S druge strane, ako je nesolventnost neizbježna (još uvijek nije proglašena, ali se očekuje), dužnici imaju pravo podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Pri podnošenju zahtjeva trgovačkom sudu (*juzgado de lo mercantil*) moraju se ispuniti određeni obvezni uvjeti predviđeni u članku 6. stavku 2. Zakona o nesolventnosti (*Ley Concursal*): izvješće o dužnikovoj financijskoj i pravnoj povijesti, napomena o tome bavi li se gospodarskom aktivnosti; ako je dužnik pravna osoba, mora navesti imena svojih dioničara, stečajnih upravitelja ili likvidatora te službenog revizora; popis imovine i prava uz odgovarajuće informacije koje omogućuju njihovu identifikaciju; abecedni popis vjerovnika uz navođenje adresa te iznosa i datuma dospelja tražbina te postojećih jamstava; ako je primjenjivo, popis zaposlenika; ako dužnik ima obvezu sastavljanja financijskih izvještaja, mora predložiti računovodstvene knjige; a ako pripada skupini društava, to mora navesti i priložiti konsolidirani financijski izvještaj skupine.

Dužnici imaju obvezu surađivati sa sucem koji je zadužen za postupak u slučaju nesolventnosti i s upraviteljima u slučaju nesolventnosti, ne samo u pasivnom smislu ispunjenja zahtjeva koji im se postavljaju, nego u aktivnom smislu izvješćivanja o svemu što je važno. Ta obveza uključuje i obvezu da se pojavljuju (pred sudom i pred upraviteljima u slučaju nesolventnosti), da surađuju i da izvješćuju. Te se obveze odnose na dužnike koji su fizičke osobe i na *de facto* ili *de jure* direktore pravnih osoba, bez obzira na to obavljaju li trenutačno tu funkciju ili su je obavljali u prethodne dvije godine. Ako ta obveza nije ispunjena, za potrebe proglašenja nesolventnosti skrivljenom iznosi se pretpostavka namjernog prijestupa ili krajnje nepažnje (u slučajevima na koje se odnosi odjeljak o kaznenoj odgovornosti, odnosno zbog odobrenja štetnog dogovora ili pokretanja postupka likvidacije).

Dužnika se može proglasiti odgovornim za nesolventnost i može biti kažnjen. Jedan je od ciljeva postupka u slučaju nesolventnosti analizirati uzroke nesolventnosti, a posebno činjenicu je li ponašanje dužnika ili drugih osoba povezanih s njim ili u svojstvu suučesnika pridonijelo stvaranju ili pogoršanju takve situacije. To uključuje pojašnjenje odgovarajućih obveza primjenom tablice sankcija iz članaka 172. i 172.a Zakona o nesolventnosti.

2.3. Pokretanje postupka i trenutak u kojem postupak proizvodi učinke

Sudac mora pregledati podnesenu dokumentaciju i, ako je nesolventnost ili neizbježna nesolventnost opravdana, dužnika mora proglasiti nesolventnim istog dana kad je podnesen zahtjev ili sljedećeg dana. Ako je podnesena dokumentacija nepotpuna, sudac može odobriti jedinstveno razdoblje od pet dana za njezinu nadopunu.

Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti može podnijeti i bilo koji vjerovnik i u tom se slučaju radi o obveznom postupku (*concurso necesario*). Vjerovnici koji podnose zahtjev za izdavanje rješenja o proglašenju nesolventnosti moraju priložiti dokaze o dužnikovoj trenutačnoj nesolventnosti i predočiti dokaz o nalogu za izvršenje protiv dužnika koji pokazuje da nije prikupljeno dovoljno imovine za podmirenje duga, ili moraju priložiti dokaze određenih činjenica koje dovode do pretpostavke nesolventnosti, kao što su dokazi koji upućuju na sljedeće: da je dužnik općenito prestao plaćati svoje obveze, opsežnu zapljenu dužnikove imovine, ubrzano prikriivanje ili likvidaciju imovine ili neplaćanje pojedinih dugova (porezi, socijalno osiguranje, tražbine radnikâ).

Ako zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi vjerovnik, dužniku se upućuje sudski poziv i on može osporiti rješenje o proglašenju nesolventnosti. U takvim slučajevima sudac saziva raspravu na kojoj stranke mogu predočiti dokaze uz određena ograničenja i sudac mora odlučiti je li dužnik trenutačno nesolventan ili nije te, prema potrebi, izdati rješenje o proglašenju nesolventnosti. Postupak se pokreće i ako dužnik prihvati rješenje o proglašenju nesolventnosti, ako ga ne ospori ili ako se ne pojavi na raspravi.

Dužnici koji su fizičke osobe u situacijama trenutačne ili neizbježne nesolventnosti i čije procijenjene obveze ne premašuju pet milijuna EUR mogu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka za postizanje *sporazuma o izvansudskoj naplati*. Pravne osobe koje ispunjuju uvjete predviđene u članku 231. Zakona o nesolventnosti mogu učiniti isto.

Odluka kojom se pokreće postupak u slučaju nesolventnosti proizvodi učinke odmah nakon izdavanja, čak i ako se podnese prigovor.

2.4. Objavljivanje rješenja o proglašenju nesolventnosti

Rješenje o proglašenju nesolventnosti mora se objaviti po mogućnosti putem elektroničkih medija, a izvadak odluke mora se objaviti u Službenom listu Španjolske, no sudac može naložiti njezino objavljivanje u više medija ako to smatra nužnim.

2.5. Privremene mjere

Na zahtjev osobe koja podnosi zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i, ako je primjenjivo, nakon pružanja jamstva za pokriće mogućih obveza, sudac, nakon što odobri zahtjev, može donijeti potrebne mjere, u obliku predviđenom u općem postupovnom pravu, kojima se osigurava da se dužnikova imovina ne otuđuje.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

3.1. Imovina koja ulazi u nesolvencijsku masu

Sva imovina i prava koji pripadaju dužniku u trenutku izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti čine dio nesolvencijske mase ili „imovinu obuhvaćenu postupkom”, zajedno sa svom imovinom i svim pravima koje dužnik stekne ili koji su mu vraćeni tijekom postupka. Imovina koja je na temelju zakona proglašena nezapljenjivom izuzeta je iz toga.

Vjerovnici koji imaju prava prvenstva u pogledu plovila ili zrakoplova mogu izdvojiti tu imovinu iz nesolvencijske mase poduzimanjem radnji dopuštenih u skladu sa sektorskim zakonodavstvom.

Kad je riječ o postupcima u slučaju nesolventnosti nad dužnicima koji su fizičke osobe i u braku, imovinu obuhvaćenu postupkom čini njihova zasebna imovina, a ako imaju sporazum o zajedničkom vlasništvu, uključit će se i zajednička imovina, ako je to potrebno za podmirenje dužnikovih obveza.

Za postupak u slučaju nesolventnosti nije potreban prekid dužnikove aktivnosti i on može nastaviti s poslovanjem društva, u skladu s postignutim dogovorom u pogledu odobrenja ili privremenog ukidanja njegovih ovlasti. Odobrenje za upravljanje ili raspolaganje imovinom u načelu moraju dati upravitelji u slučaju nesolventnosti u slučajevima kad se dužnikove ovlasti nadziru, ali moguće je da se pojedine radnje općenite prirode odobre ako su one sastavni dio uobičajene djelatnosti društva. U načelu se bez odobrenja

suca imovina ne može teretiti kako bi se financiralo nesolventno društvo sve dok se ne potvrdi nagodba s vjerovnicima ili pokrene postupak likvidacije. U sljedećem odjeljku objašnjavaju se postupci za privremeno ukidanje ili nadzor dužnikovih ovlasti.

Polovina financiranja putem novih novčanih prihoda u kontekstu postupka refinanciranja smatra se tražbinom u odnosu na nesolventijsku masu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

4.1. Ovlasti dužnika

Polazišna je točka u načelu razlika između dobrovoljnog postupka i obveznog postupka (članak 22.). U prvom slučaju dužnik i dalje upravlja i raspolaže svojom imovinom te je pod nadzorom upravitelja u slučaju nesolventnosti i potrebno mu je njegovo odobrenje ili njegova suglasnost. U slučaju obveznih postupaka ovlasti dužnika za upravljanje i raspolaganje vlastitom imovinom privremeno su ukinute te dužnika zamjenjuje upravitelj u slučaju nesolventnosti. Cilj tog propisa nije kazniti dužnika, nego je njegova svrha očuvati imovinu i zaštititi rezultate postupka.

Međutim, glavni je kriterij nastavak dužnikove gospodarske aktivnosti, za što na temelju članka 44. upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo sastaviti katalog aktivnosti koje se zbog njihove prirode i vrijednosti izuzimaju iz obveznog nadzora. Sustav je prilagodljiv jer sudac može, u slučaju dobrovoljnog postupka, na temelju obrazložene odluke, naložiti privremeno ukidanje ovlasti i, u slučaju obveznog postupka, na temelju odobrenja ili sporazumni dogovor, naložiti običan nadzor, uz navođenje rizika koje želi izbjeći i koristi koje bi se mogle ostvariti.

Početni dogovor o ograničenju ili predaji ovlasti isto se tako može izmijeniti u kasnijim fazama na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, na temelju obrazložene odluke i nakon saslušanja dužnika (izmjena nije automatska), pod uvjetom da se ta izmjena objavi na isti način na koji je bilo objavljeno rješenje o proglašenju nesolventnosti.

Završetkom postupka završava i ograničenje ovlasti. U suprotnom slučaju ono se nastavlja do odobrenja nagodbe s vjerovnicima, čime se mogu uvesti mjere kojima se ograničuju ili zabranjuju dužnikove ovlasti. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti okonča likvidacijom, pokretanje te faze podrazumijeva privremeno ukidanje dužnikovih ovlasti.

Cilj je Zakona o nesolventnosti da imovina dužnika obuhvaćena postupkom u slučaju nesolventnosti u pravilu ostane nepromijenjena; međutim, u određenim slučajevima tijekom postupka u slučaju nesolventnosti moguće je prodati dio imovine dužnika, uz odobrenje suca (koje neće biti potrebno u pojedinim slučajevima). Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti moguća je i prodaja proizvodnih jedinica na način utvrđen u članku 146.a.

Kao iznimka od općeg pravila o kontinuitetu dužnikove aktivnosti, utvrđuje se da se, na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti i nakon saslušanja dužnika i predstavnika radnika, dužnikovi uredi mogu zatvoriti ili se njegova aktivnost može obustaviti. Ako je posljedica toga kolektivni raskid, obustava ili izmjena ugovorâ o radu, sudac mora djelovati u skladu s posebnim pravilima.

Zakonom se utvrđuju i posebne obveze u pogledu dužnikovih financijskih izvještaja, dok su učinci postupka u slučaju nesolventnosti na upravljačka tijela nesolventnih pravnih osoba uređeni zasebno.

4.2. Imenovanje i ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti

Upravitelj u slučaju nesolventnosti osoba je ili tijelo koje je potrebno kako bi pomagalo sucu i povjerava mu se upravljanje postupkom u slučaju nesolventnosti. Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti sudac nalaže početak druge faze postupka, koja uključuje sve što se odnosi na imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti, odredbe kojima se uređuje njegov rad te njegove ovlasti i odgovornosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odabire se s popisa fizičkih i pravnih osoba dobrovoljno upisanih u Javni registar nesolventnosti (*Registro Público Concursal*), u skladu s uvjetima propisanim zakonom. Za te se potrebe uvodi razlika između malih, srednjih i velikih postupaka u slučaju nesolventnosti. Prvo imenovanje s popisa provodi se ždrijebom i kasnije prema redoslijedu, ali to se ne odnosi na velike postupke, u kojima sudac može imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg on smatra najprimjerenijim, uz navođenje razloga i poštovanje kriterija utvrđenih zakonom. U slučaju postupaka u slučaju nesolventnosti u kojima sudjeluju kreditne institucije sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložio Fond za uredno restrukturiranje banaka (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*). Kad je riječ o postupcima u kojima sudjeluju institucije koje su pod nadzorom Nacionalne komisije za tržište vrijednosnih papira (*Comisión Nacional del Mercado de Valores*), sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložila ta Komisija, a u slučaju osiguravajućih društava sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložio Konzorcij za naknade iz osiguranja (*Consortio de Compensación de Seguros*).

Obično se imenuje samo jedan upravitelj u slučaju nesolventnosti. Iznimka su postupci u slučaju nesolventnosti koji se mogu opravdati postojanjem javnog interesa, u kojima sudac u postupku u slučaju nesolventnosti kao drugog upravitelja u slučaju

nesolventnosti može imenovati vjerovnika iz javne uprave ili vjerovnika iz javnopravnog tijela koji je povezan s tom javnom upravom ili koji joj je odgovoran.

U članku 33. Zakona o nesolventnosti detaljno su objašnjene dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti, koje se razvrstavaju u sljedeće kategorije: dužnosti postupovne prirode; dužnosti koje se odnose na dužnika ili njegova upravljačka tijela; dužnosti u pogledu radnih odnosa; dužnosti koje se odnose na prava vjerovnikâ; dužnosti izvješćivanja i ocjenjivanja; dužnosti koje se odnose na unovčenje ili likvidaciju imovine te tajničke dužnosti. Njihova je najvažnija dužnost podnijeti izvješće predviđeno u članku 75., kojemu moraju priložiti prijedlog popisa imovine i popis vjerovnika.

Sudac utvrđuje plaću upravitelja u slučaju nesolventnosti u skladu s ljestvicom naknada, kako je utvrđeno Kraljevskim dekretom 1860/2004 od 6. rujna 2004.

Imenovani upravitelj u slučaju nesolventnosti mora prihvatiti tu dužnost, no, ako postoji opravdan razlog za to, sudac ga može odbiti ili razriješiti dužnosti. Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu imenovati i delegirane pomoćnike koji će im pomagati u obavljanju njihovih dužnosti.

4.3. Sudac u postupku u slučaju nesolventnosti

Nadležnost za vođenje postupaka u slučaju nesolventnosti proizlazi iz područja trgovačkog prava kao specijalizirane grane građanskog prava. Sudac proglašava nesolventnost i vodi postupak. U članku 86.b Organskog zakona 6/1985 o pravosuđu (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) od 1. srpnja 1985. utvrđen je popis nadležnosti sudaca trgovačkih sudova, posebno uključujući sva pitanja koja se pojave u području postupaka u slučaju nesolventnosti.

Sudac u rješenju o proglašenju nesolventnosti, ili prije toga kao mjeru predostrožnosti, može ograničiti dužnikova temeljna prava. Ta ograničenja mogu uključivati: (a) presretanje poštanske i telefonske komunikacije, (b) obvezu boravka na istom području na kojem mu je adresa, uz mogućnost kućnog pritvora i c) ulazak na mjesto boravka i njegovo pretraživanje. Ako je dužnik pravna osoba, te se mjere mogu donijeti i u odnosu na sve njegove trenutačne direktore ili likvidatore ili neke od njih te na one koji su obavljali tu funkciju tijekom prethodne dvije godine.

Člankom 8. Zakona o nesolventnosti sucu u postupku u slučaju nesolventnosti dodjeljuje se „isključiva i isključujuća” nadležnost nad nizom pitanja koja općenito obuhvaćaju sve radnje usmjerene na dužnikovu imovinu ili koje su u izravnom odnosu s njom. Sudac je isto tako nadležan za donošenje odluka koje se odnose na kolektivnu obustavu ugovorâ o radu ako je poslodavac proglašen nesolventnim i za odlučivanje o tužbama zbog odgovornosti direktorâ ili likvidatorâ nesolventnog društva.

Kad je riječ o prethodnim odlukama, i to samo za potrebe postupka nesolventnosti, nadležnost suca proširuje se i na upravna ili socijalna pitanja koja su izravno povezana s postupkom u slučaju nesolventnosti.

Zakonom o nesolventnosti utvrđuju se pravila o međunarodnoj i teritorijalnoj nadležnosti te posebna pravila o postupovnim koracima koji se trebaju poduzeti i ona imaju prednost pred pravilima utvrđenima u općem postupovnom zakonodavstvu.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Nakon što je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut, ne može doći do prijebaja tražbina ili dugova dužnika. Međutim, prijebaj je dopušten ako su uvjeti za njega bili ispunjeni prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti, čak i ako je odluka izdana kasnije. Ti su uvjeti općenito predviđeni člankom 1196. Građanskog zakonika (*Código Civil*) (uzajamnost tražbina, jedinstvenost dugova te njihova dospelost i plativost).

Postupci u slučaju nesolventnosti s inozemnim elementom izuzeti su iz ovog pravila ako je na temelju prava koje se primjenjuje na dužnikovo uzajamno potraživanje to dopušteno u situacijama nesolventnosti.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

6.1. Učinci na ugovore kojih je dužnik strana

Zakonom o nesolventnosti uređuju se učinci postupka u slučaju nesolventnosti na ugovore koje je dužnik sklopio s trećim stranama i koji čekaju izvršenje prije rješenja o proglašenju nesolventnosti. Pitanje se razmatra s obzirom na bilateralne ugovore, jer se u jednostranim ugovorima utvrđuje da se tražbine vjerovnika koji su treće strane priznaju ili se podnosi zahtjev za uključivanje njihovih tražbina u imovinu obuhvaćenu postupkom, kako je navedeno u članku 61. Ugovori sklopljeni s tijelima javne uprave uređeni su posebnim zakonom o upravi.

Člankom 61. stavkom 2. u načelu se utvrđuje da sâmo rješenje o proglašenju nesolventnosti nema učinak na ugovore u kojima dužnik ili druga strana ima uzajamne obveze koje čekaju ispunjenje. Dužnikove obveze podmiruju se iz nesolvencijske mase. Svaka naknada koja proizlazi iz raskida isto se tako smatra tražbinom u odnosu na nesolvencijsku masu.

U skladu sa zakonom svaka klauzula kojom se uvodi mogućnost poništenja ili raskida ugovora jedino zbog proglašenja nesolventnosti jedne od strana smatra se nevažećom, čime se osnažuje valjanost tih ugovora.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (u slučaju privremenog ukidanja ovlasti) ili dužnik (u slučaju nadzora ovlasti) mogu od suca u postupku u slučaju nesolventnosti zatražiti raskid ugovora, ako je to u interesu postupka u slučaju nesolventnosti. U takvim slučajevima sudac mora pozvati dužnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti i drugu ugovornu stranu da se pojave na sudu. Ako stranke koje se pojave na sudu postignu dogovor, sudac će izdati rješenje o raskidu ugovora. U suprotnom slučaju spor će se rješavati sporednim postupkom u slučaju nesolventnosti i sudac će odlučivati o svemu što se odnosi na povrat isplata i naknada, koje će se podmiriti iz nesolventne mase i koje mogu biti značajne ako su njihovi iznosi znatni.

6.2. Raskid zbog kršenja odredbi ugovora

U skladu s člankom 62. rješenje o proglašenju nesolventnosti nema učinak na raskid bilateralnih ugovora zbog naknadnog kršenja koje je počinila bilo koja stranka. U slučaju ugovora s kontinuiranim izvršenjem mogućnost raskida može se iskoristiti i ako je kršenje nastupilo prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti. Međutim, čak i ako postoje razlozi za raskid, sudac, uzimajući u obzir interese postupka u slučaju nesolventnosti, može naložiti izvršenje ugovora s dospjelim plaćanjima ili plaćanjima koja dužnik mora izvršiti podmiranjem iz nesolventne mase.

Prijedlozi za raskid ugovora moraju se podnijeti sucu u postupku u slučaju nesolventnosti putem mehanizma sporednog postupka u slučaju nesolventnosti. Nakon što se zahtjev odobri (i time se dogovori raskid ugovora), sve nepodmirene obveze više neće biti valjane. Kad je riječ o dospjelim obvezama, u postupak u slučaju nesolventnosti uključit će se tražbine vjerovnika koji su ispunili svoje ugovorne obveze, ako je dužnikovo kršenje nastupilo prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti; ako je nastupilo kasnije, tražbine stranaka koje su ispunile svoje obveze podmirit će se iz nesolventne mase. Tražbine će uključivati sve naknade šteta (članak 62. stavak 4.).

U članku 64. zakona utvrđuju se posebne odredbe kojima se uređuju učinci na ugovore o radu, a sljedećim člankom uređuju se učinci na ugovore višeg rukovodstva.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

7.1. Zabrana novih deklaratornih tužbi

Suci građanskih i radnih sudova ne smiju prihvatiti tužbe o kojima bi trebali odlučivati suci u postupku u slučaju nesolventnosti (u načelu su to postupci usmjereni protiv dužnikove imovine).

Ako se takva tužba prihvati na temelju pogreške, naložit će se okončanje svih postupaka i sve poduzete radnje bit će nevažeće. Suci trgovačkih sudova isto se tako moraju suzdržati od prihvaćanja svih tužbi podnesenih nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i do njegova potpuna zaključenja, ako te tužbe uključuju zahtjeve koji se odnose na korporativne obveze prema direktorima nesolventnih društava kapitala koji su prekršili svoje dužnosti ako postoje osnove za likvidaciju.

7.2. Učinci rješenja o proglašenju nesolventnosti na postupke izvršenja i naplate iz dužnikove imovine

Opće je pravilo da se nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu pokrenuti pojedinačni sudski ili izvansudski postupci izvršenja niti se mogu nastaviti upravni postupci ili postupci naplate poreza iz dužnikove imovine. Ako se ova zabrana prekrši, izreći će se kazna na temelju koje se postupak proglašava ništavnim i nevažećim. Tim se pravilom utvrđuju sljedeće dvije iznimke u kojima se izvršenje može nastaviti unatoč rješenju o proglašenju nesolventnosti i do odobrenja plana likvidacije: (a) upravni postupci izvršenja u kojima su izdani nalozi za zapljenu i (b) postupci izvršenja povezani s radom koji uključuju zapljenu imovine koja pripada dužniku prije naloga i pod uvjetom da zaplijenjena imovina nije nužna za nastavak dužnikove poslovne ili profesionalne aktivnosti.

Kad je riječ o postupcima izvršenja koji su u tijeku, člankom 55. stavkom 2. propisuje se da se pravne radnje koje su u tijeku moraju obustaviti od dana izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti, ali da se odgovarajuće tražbine mogu uzeti u obzir u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Na snazi su posebna pravila za naplatu kolaterala i ona su navedena u sljedećem odjeljku jer to uključuje uzimanje u obzir učinaka na pojedine tražbine.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

8.1. Učinci na postupke s deklaratornim učinkom koji su u tijeku u trenutku rješenja o proglašenju nesolventnosti

Postupci **deklaratornim učinkom** u kojima sudjeluje dužnik i koji su u tijeku u trenutku rješenja o proglašenju nesolventnosti nastavit će se do izricanja pravomoćne presude, no, neovisno o tome, postupci pravnih osoba koje potražuju odštetu od svojih direktora, likvidatora ili revizora spojiti će se s postupkom u slučaju nesolventnosti i nastavit će se njihov postupovni tijek.

Arbitražni postupak: arbitražni sporazumi u kojima sudjeluje dužnik postaju nevažeći tijekom postupka u slučaju nesolventnosti (članak 52.); stoga je pokretanje arbitražnog postupka nakon izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti zabranjeno. Oni postupci koji su u tijeku nastavit će se do konačne arbitražne odluke.

8.2. Pravo dužnika na pokretanje pravnih radnji (članak 54.)

Zakonom se određuje dužnikovo pravo na pokretanje pravnih radnji u skladu s ovlastima koje zadržava. Općenito, ako je dužnik pod prinudnom upravom, upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo pokretati pravne radnje koje nisu osobne prirode; ako je dužnik pod nadzorom, on ima pravo pokretati pravne radnje uz propisno odobrenje upravitelja u slučaju nesolventnosti ako te radnje imaju učinak na dužnikovu imovinu. U slučaju nadzora, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti smatra da je pokretanje pravnih radnji preporučljivo u interesu postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik je ne pokrene, sudac može ovlastiti upravitelja u slučaju nesolventnosti da to učini.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

9.1. Sudjelovanje vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti

Vjerovnici mogu suda podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik može osporiti taj zahtjev. U tom se slučaju održava rasprava i sudac izdaje odluku u obliku rješenja. Ako sudac pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, taj će se postupak smatrati „obveznim”, što obično znači da se privremeno ukida pravo dužnika na upravljanje i raspolaganje svojom imovinom i da ga zamjenjuje upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima se daje rok od mjesec dana od objave rješenja o proglašenju nesolventnosti u Službenom listu Španjolske da prijave svoje tražbine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora svakog vjerovnika navedenog u dužnikovoj dokumentaciji obavijestiti o njegovoj obvezi dostavljanja prijave njegovih tražbina. Taj je rok isti i za vjerovnike s prebivalištem u inozemstvu. Ta prijava mora biti u pisanom obliku i naslovljena na upravitelja u slučaju nesolventnosti te se u njoj mora utvrditi tražbina zajedno s potrebnim informacijama o iznosu, datumima kad je tražbina nastala i dospjela na naplatu, njezinim značajkama i očekivanim razvrstavanjem, a ako se poziva na određeno pravo prvenstva, moraju se navesti imovina ili prava koja podliježu plaćanju i njihove pojedinosti iz registra. Mora se priložiti i popratna dokumentacija. Te se prijave mogu dostaviti elektroničkim putem.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora odlučiti o uključivanju ili isključivanju svake tražbine i njezinu iznosu te o njezinu razvrstavanju na popisu vjerovnika koji će priložiti svojem izvješću. Vjerovnici koji nisu zadovoljni razvrstavanjem ili iznosom tražbine ili oni koji nisu uključeni u izvješće mogu ga osporiti u roku od 10 dana podnošenjem zahtjeva za sporedni postupak u slučaju nesolventnosti na temelju kojega će sudac donijeti presudu. Prije podnošenja izvješća (najviše 10 dana prije njegova podnošenja) upravitelj u slučaju nesolventnosti poslat će elektroničku obavijest vjerovnicima čijim adresama raspolaže u kojoj ih obavješćuje o nacrtu popisa vjerovnika i imovine. Vjerovnici koji nisu zadovoljni mogu poslati dopis upravitelju u slučaju nesolventnosti u cilju ispravljanja pogrešaka ili pružanja dodatnih informacija.

Vjerovnici sudjeluju i u fazama nagodbe i likvidacije. U fazi nagodbe mogu podnijeti prijedlog nagodbe i isto tako mogu izraziti svoje slaganje s prijedlogom rane nagodbe koji je podnio dužnik. U svakom će slučaju biti pozvani na skupštinu vjerovnika na kojoj će se raspravljati o nagodbi i glasovati o njezinu prihvaćanju. Za to je potrebna prisutnost većine kako je predviđeno u članku 124. Zakona o nesolventnosti. Taj se postupak može odvijati i pisanim putem ako je broj vjerovnika veći od tri stotine.

Neki vjerovnici mogu osporiti prihvaćanje nagodbe (oni koji nisu prisustvovali skupštini ili oni kojima je na nelegitiman način oduzeto pravo glasa) i, nakon što se nagodba prihvati, vjerovnici mogu zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe.

U fazi likvidacije vjerovnici mogu dostaviti primjedbe na plan likvidacije koji je predstavio upravitelj u slučaju nesolventnosti i na završno izvješće prije nego što se postupak u slučaju nesolventnosti proglasi okončanim.

U fazi razvrstavanja vjerovnici imaju status stranaka i mogu dostaviti primjedbe na izvješće upravitelja u slučaju nesolventnosti i na mišljenje ureda državnog odvjetnika, iako nemaju pravo podnositi zasebne zahtjeve za razvrstavanje.

Konačno, kad je riječ o okončanju postupka u slučaju nesolventnosti, vjerovnici u određenim slučajevima mogu dostaviti i primjedbe kojima osporavaju okončanje.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

10.1. Raspolaganje imovinom iz nesolvencijske mase u početnoj fazi

S obzirom na to da se postupkom u slučaju nesolventnosti ne obustavlja dužnikova aktivnost, nakon proglašenja nesolventnosti dužnik može nastaviti raspolagati svojom imovinom u skladu s uspostavljenim mehanizmom nadzora: ako je dužnik pod nadzorom, mora dobiti odobrenje ili suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti, a ako je pod prinudnom upravom, upravitelj u slučaju nesolventnosti bit će odgovoran za raspolaganje njegovom imovinom.

Dok se nagodba ne odobri ili dok ne počne faza likvidacije, u načelu se imovinom iz nesolvencijske mase ne može raspolagati niti se ona može teretiti bez odobrenja suca. To ne uključuje sljedeće: (a) prodaju imovine koju upravitelj u slučaju nesolventnosti smatra neophodnom za osiguravanje održivosti društva ili novčanih zahtjeva koji proizlaze iz postupka, (b) prodaju imovine koja nije potrebna za nastavak dužnikove aktivnosti, uz jamstvo da cijena u velikoj mjeri odgovara vrijednosti dodijeljenoj imovini u popisu imovine i (c) raspolaganje imovinom koja je nužna za nastavak dužnikove aktivnosti.

U posljednjem navedenom slučaju, ako dužniku nije oduzeto pravo upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, upravitelj u slučaju nesolventnosti može unaprijed odrediti mehanizme ili radnje koje su svojstvene poslovanju ili trgovanju društva, a koje dužnik može provoditi sam ovisno o njihovoj prirodi i iznosu. Dužnik ujedno može provoditi te radnje od trenutka izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti do trenutka kad upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnost.

10.2. Raspolaganje imovinom iz nesolvencijske mase u fazi likvidacije

Postupak likvidacije sastoji se od dviju osnovnih faza:

(a) izvršenja operacija likvidacije u skladu s planom koji je sastavio upravitelj u slučaju nesolventnosti, na koji dužnik, vjerovnici i predstavnici radnika mogu dostaviti primjedbe i koji mora odobriti sud. Cilj je zakona zaštititi društvo gdje god je to moguće te su u tu svrhu utvrđena posebna pravila o prodaji proizvodnih jedinica. Plan se može osporiti pred sucem, a operacije likvidacije moraju se provoditi u skladu s odredbama plana. Ako se plan ne odobri, u zakonu su predviđena posebna pravila;

(b) isplate vjerovnicima, uz odredbu da isplata može početi čak i ako operacije likvidacije nisu završene.

Međutim, mora se jasno navesti da se neke operacije likvidacije ne odvijaju u ovoj fazi postupka. Pojedina se imovina može unovčiti tijekom početne faze za neke druge potrebe osim isplate vjerovnicima, kao, na primjer, u sljedećim slučajevima: imovina obuhvaćena postupkom može se sačuvati radi održavanja dužnikove gospodarske aktivnosti, vjerovnici s pravima prvenstva u pogledu plovila ili zrakoplova mogu izdvojiti tu imovinu iz nesolvencijske mase u okviru mehanizama na koje imaju pravo na temelju posebnog zakonodavstva i, konačno, pojedini postupci izvršenja koje su pokrenuli vjerovnici s pravom prvenstva uoči postupka u slučaju nesolventnosti mogu se nastaviti, isto kao i upravni postupci izvršenja ako je nalog za zapljenu izdan prije rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Prodaja imovine tijekom likvidacije u načelu se odvija uz znatnu razinu slobode, u skladu s odredbama plana likvidacije koji je odobrio sudac. Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako može angažirati specijaliziranog subjekta da proda pojedinu imovinu, uglavnom kako bi se sâm naplatio. Međutim, reformom uvedenom Zakonom 9/2015 od 25. svibnja 2015. utvrđena su obvezna pravila, posebno kad je riječ o imovini i pravima na koje se mogu odnositi tražbine s pravom prvenstva. Kad je riječ o pitanjima koja nisu obuhvaćena planom, primjenjivat će se pravila o raspolaganju imovinom u zasebnim tužbama za izvršenje u građanskim postupcima. Imovina se uobičajeno prodaje putem sustava izravne prodaje, uz određena jamstva za objavljivanje koja ovise o prirodi predmetne imovine. Dopuštena je i asignacija za plaćanje ili u cilju plaćanja vjerovnika koji nisu javna tijela.

Zakonom su utvrđena posebna pravila za prodaju proizvodnih jedinica u svim fazama postupka u slučaju nesolventnosti (koje se vode načelom zaštite društva) kako bi se sva imovina prenijela s pomoću ugovora o jednokratnoj prodaji i uz posebna pravila o prijenosu obveza predmetne aktivnosti.

Prodaja proizvodnih jedinica u načelu znači prijenos svih ugovora koji su neodvojivo povezani s aktivnosti, ali ne i preuzimanje dugova koji su nastali prije postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako su kupci povezani s dužnikom ili ako se primjenjuju pravila radnog prava o nasljeđivanju poslovanja. U takvim slučajevima sudac može dati suglasnost kupcu na temelju koje on ne mora preuzeti iznos plaća i naknada koje čekaju plaćanje prije raspolaganja, nego će se one nadoknaditi iz Fonda za jamstvo plaća (*Fondo de Garantía Salarial*). Kako bi se osiguralo preživljavanje društva, novi kupac i radnici mogu sklopiti sporazume za izmjenu radnih uvjeta iz kolektivnih ugovora.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, tražbine svih vjerovnika, bez obzira na to jesu li neosigurane ili s pravom prvenstva, i bez obzira na njihovo državljanstvo i prebivalište, uključuju se u dužnikove obveze. Svrha je toga, utemeljena na načelima *par condicio creditorum* i poštovanja „zakona o dividendi“ (*ley del dividendo*), osigurati jednako postupanje prema svim tražbinama u kontekstu dužnikove potvrđene nesolventnosti i kad je riječ o namiri svih njegovih dugova (članci 49. i 76.).

Postoji početna ključna razlika između vjerovnika u slučaju nesolventnosti i vjerovnika na koje ne utječe postupak u slučaju nesolventnosti: vjerovnici nesolventne mase.

Tražbine u odnosu na nesolventnu masu opisane su u članku 84. stavku 2. Zakona o nesolventnosti te je njihov popis ograničen, što znači da se tražbine koje nisu uključene na popis smatraju tražbinama u slučaju nesolventnosti. Te su tražbine u načelu i u velikoj većini slučajeva nastale nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti kao rezultat postupka ili nastavka dužnikove aktivnosti ili su nastale zbog izvanugovornih obveza. Međutim, uključeni su i drugi slučajevi, kao što su tražbine u pogledu plaće za posljednjih 30 dana rada prije rješenja o proglašenju nesolventnosti i u iznosu koji ne premašuje dvostruki iznos najmanje zajamčene međusektorske plaće te tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje dužnika ili osoba koje je zakonski obavezan uzdržavati.

U drugim slučajevima te tražbine proizlaze iz odluka koje su izdane tijekom postupka; na primjer, za određivanje posljedica pravnih radnji za proglašenje ništavosti ili kao posljedica raskida ugovora.

Polovina iznosa tražbina koje proizlaze iz novih novčanih prihoda odobrenih u okviru sporazuma o refinanciranju, pod uvjetima predviđenima u članku 71.a ili četvrtoj dodatnoj odredbi, isto se tako mogu smatrati tražbinama u odnosu na nesolventnu masu.

U slučaju postupka likvidacije tražbine koje se odobravaju dužniku u kontekstu nagodbe i u skladu s odredbama članka 100. stavka 5. isto su tako tražbine u odnosu na nesolventnu masu.

Tražbine u odnosu na nesolventnu masu tražbine su s „prethodnim odbitkom“; tj. one imaju prednost pred svim drugim tražbinama i na njih ne utječe obustava obračuna kamata.

Tražbine u pogledu plaća za posljednjih 30 dana rada moraju se isplatiti odmah. Ostale tražbine u odnosu na nesolventnu masu plaćaju se u trenutku dospjeća, ali upravitelj u slučaju nesolventnosti može izmijeniti to pravilo ako je to potrebno u interesu postupka u slučaju nesolventnosti i ako je imovina dostatna za isplatu svih tražbina u odnosu na nesolventnu masu.

Međutim, u zakonu su utvrđena posebna pravila (članak 176.a) za slučajeve u kojima se pretpostavlja da dužnikova imovina neće biti dostatna za plaćanje tražbina iz nesolventne mase. U takvim je slučajevima obvezno okončanje postupka u slučaju nesolventnosti. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti to predvidi, o tome mora obavijestiti suca i nastaviti s isplatom tražbina iz nesolventne mase prema određenom redoslijedu, kako je predviđeno u članku 176.a stavku 2.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima se daje rok od mjesec dana od objave naloga u Službenom listu Španjolske da prijave svoje tražbine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora svakog vjerovnika navedenog u dužnikovoj dokumentaciji obavijestiti o njegovoj obvezi dostavljanja prijave njegovih tražbina. Ne postoji poseban obrazac za to. Taj je rok isti i za vjerovnike s prebivalištem u inozemstvu, iako će se primjenjivati odredbe članka 53. i 55. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti.

Obavijest o tražbini mora biti u pisanom obliku i naslovljena na upravitelja u slučaju nesolventnosti te se u njoj mora utvrditi tražbina zajedno s potrebnim informacijama o iznosu, datumima kad je tražbina nastala i dospjela na naplatu, njezinim značajkama i očekivanim razvrstavanjem, a ako se poziva na određeno pravo prvenstva, moraju se navesti imovina ili prava koja podliježu plaćanju i njihove pojedinosti iz registra. Mora se priložiti i popratna dokumentacija. Te se prijave mogu dostaviti elektroničkim putem.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora odlučiti o uključivanju ili isključivanju svake tražbine i njezinu iznosu te o njezinu razvrstavanju na popisu vjerovnika koji će priložiti svojem izvješću. Vjerovnici koji nisu zadovoljni razvrstavanjem ili iznosom tražbine ili oni koji nisu uključeni u izvješće mogu ga osporiti u roku od 10 dana podnošenjem zahtjeva za sporedni postupak u slučaju nesolventnosti na temelju kojega će sudac donijeti presudu. Prije podnošenja izvješća (najviše 10 dana prije njegova podnošenja) upravitelj u slučaju nesolventnosti poslat će elektroničku obavijest vjerovnicima čijim adresama raspolaze u kojoj ih obavješćuje o nacrtu popisa vjerovnika i zalih. Vjerovnici koji nisu zadovoljni mogu poslati dopis upravitelju u slučaju nesolventnosti u cilju ispravljanja pogrešaka ili pružanja dodatnih informacija.

Ako vjerovnici svoje tražbine ne prijave na vrijeme, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili sudac koji odlučuje o prigovorima na popis vjerovnika i dalje ih može uključiti na popis vjerovnika, ali imat će podređeni status. Međutim, tražbine iz članka 86. stavka 3., tražbine koje proizlaze iz dužnikove dokumentacije, tražbine koje su zabilježene u izvršnoj ispravi, tražbine osigurane kolateralom

zabilježene u javnom registru, tražbine zabilježene na neki drugi način tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili u drugim sudskim postupcima te tražbine čiju potvrdu zahtijevaju tijela javne uprave neće dobiti podređeni status po toj osnovi i razvrstat će se zajedno s drugim tražbinama.

Kad je riječ o tražbinama koje ne ispunjuju čak ni te kriterije za uključivanje na popis, a prijavljene su poslije roka, više ne postoji nikakva mogućnost da budu isplaćene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Na temelju zakona tražbine u slučaju nesolventnosti razvrstavaju se u tri kategorije (članak 89.): tražbine s pravom prvenstva, neosigurane tražbine i podređene tražbine. Tražbine s pravom prvenstva dodatno se dijele u posebne i opće, a zatim u različite razrede na način predviđen u novom članku 94. stavku 2. Razvrstavanje tražbina na temelju Zakona o nesolventnosti provodi se automatskim putem. Kategorija neosiguranih tražbina kategorija je u koju se razvrstavaju sve preostale tražbine: sve tražbine koje se ne mogu razvrstati u ostale dvije kategorije (tražbine s pravom prvenstva ili podređene tražbine) smatraju se neosiguranima.

A) Tražbine s posebnim pravom prvenstva (članak 90.) uključuju:

1. tražbine osigurane hipotekom na nekretnini, hipotekom na pokretnoj imovini ili registriranim založnim pravom na imovini ili pravima koja su pod hipotekom ili zalogom;
2. tražbine osigurane zasnivanjem založnog prava na prihodima iz opterećene imovine;
3. tražbine na temelju kredita za dugotrajnu imovinu, uključujući tražbine radnika u pogledu predmeta koje su oni proizveli u vrijeme dok su u vlasništvu ili posjedu dužnika;
4. tražbine za plaćanja financijskog zakupa ili plaćanja za kupnju u obrocima za pokretnu ili nepokretnu imovinu, u korist zakupodavaca ili prodavatelja te, ako je primjenjivo, financijskih ulagača, za imovinu koja je zakupljena ili prodana uz pridržaj prava vlasništva, uz zabranu raspolaganja ili uz dodatni uvjet u slučaju neplaćanja;
5. tražbine s jamstvom koje čine vrijednosni papiri zabilježeni u računovodstvenim unosima na opterećenim vrijednosnim papirima;
6. tražbine osigurane založnim pravom utvrđenim u javnim dokumentima, na založenoj imovini ili založenim pravima koje posjeduje vjerovnik ili treća strana. U slučaju osiguranih tražbina dovoljno je da su zabilježene u ovjerenom dokumentu s datumom kako bi imale pravo prvenstva pred založenom imovinom. Založnim pravima kojima se osiguravaju buduće tražbine ostvarit će se posebno pravo prvenstva jedino u slučaju tražbina koje su nastale prije rješenja o proglašenju nesolventnosti i tražbina koje nastanu nakon njega ako su obnovljena, na temelju članka 68., ili ako je založno pravo upisano u javni registar prije rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Posebno pravo prvenstva imat će učinak samo na onaj dio tražbina koji ne premašuje vrijednost pojedinog jamstva zabilježenog na popisu vjerovnika. Iznos tražbine koji premašuje iznos kojemu je priznato posebno pravo prvenstva razvrstat će se u skladu s njegovom prirodom.

B) Tražbine s općim pravom prvenstva (članak 91.) uključuju:

1. tražbine u pogledu plaća za koje ne vrijede posebna prava prvenstva, u iznosu koji se dobiva množenjem trostrukog iznosa najmanje zajamčene međusektorske plaće s brojem dana za koje se treba isplatiti plaća; naknade koje proizlaze iz raskida ugovora, u iznosu koji je jednak zakonskom minimumu koji se izračunava na temelju najviše trostrukog iznosa najmanje zajamčene međusektorske plaće; naknade koje proizlaze iz nesreća na radu i profesionalne bolesti, koje su nastale prije rješenja o proglašenju nesolventnosti;
2. iznosi odgovarajućih odbitaka za poreze i socijalno osiguranje koje dužnik duguje u skladu sa zakonskim obvezama;
3. tražbine fizičkih osoba koje proizlaze iz samostalnog rada i tražbine koje pripadaju autorima za ustup prava iskorištavanja za djela koja podliježu zaštiti intelektualnog vlasništva, koje su nastale tijekom šest mjeseci uoči rješenja o proglašenju nesolventnosti;
4. tražbine u pogledu poreza i ostale tražbine na temelju javnog prava te tražbine u pogledu socijalnog osiguranja za koje ne vrijede posebna prava prvenstva. To se pravo prvenstva može primijeniti na najviše 50 % ukupnih tražbina poreznog tijela odnosno ukupnih tražbina sustava socijalnog osiguranja;
5. tražbine na temelju izvanugovorne građanske odgovornosti;
6. tražbine koje proizlaze iz novih novčanih prihoda odobrenih u kontekstu sporazuma o refinanciranju koji ispunjuje uvjete utvrđene u članku 71. stavku 6. i u iznosu koji nije priznat kao tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu;

7. najviše 50 % iznosa tražbina na koje ima pravo vjerovnik koji je podnio zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i koje se ne smatraju podređenima.

C) Podređene tražbine navedene su u članku 92.:

1. tražbine koje su prijavljene prekasno, ali ih je upravitelj u slučaju nesolventnosti uključio na popis vjerovnika i tražbine koje nisu prijavljene ili su prijavljene prekasno, ali su uključene na popis na temelju naknadnih prijava ili ih je uključio sudac pri odlučivanju o prigovorima na popis. Tražbine iz članka 86. stavka 3., tražbine koje proizlaze iz dužnikove dokumentacije, tražbine koje su zabilježene u izvršnoj ispravi, tražbine osigurane kolateralom zabilježene u javnom registru, tražbine zabilježene na neki drugi način tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili u drugim sudskim postupcima te tražbine čiju potvrdu zahtijevaju tijela javne uprave neće dobiti podređeni status po toj osnovi i razvrstat će se zajedno s drugim tražbinama;

2. tražbine na temelju ugovornog odnosa dobivaju podređeni status s obzirom na sve druge tražbine prema dužniku,

3. tražbine za dodatne naknade i kamate bilo koje vrste, uključujući zatezne kamate, osim onih koje odgovaraju tražbinama s kolateralom i za koje je na snazi ograničenje pojedinog jamstva;

4. tražbine za novčane kazne i ostale novčane sankcije;

5. tražbine svih osoba koje imaju poseban odnos s dužnikom kako je navedeno u sljedećem članku, osim onih uključenih u članak 91. stavak 1., ako je dužnik fizička osoba, i tražbine dioničara iz članka 93. stavka 2. točaka 1. i 3. koji ispunjuju uvjete za udio u vlasničkom kapitalu navedene u tom članku, osim onih koje proizlaze iz zajmova ili sličnih financijskih mehanizama.

Tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje koje su nastale i dospjele prije rješenja o proglašenju nesolventnosti izuzete su iz ovog pravila i smatraju se neosiguranim tražbinama;

6. tražbine koje proizlaze iz pravnih radnji za proglašenje ništavosti u korist osobe koju se proglasilo da je djelovala u lošoj vjeri u osporenom aktu;

7. tražbine koje proizlaze iz ugovora s uzajamnim obvezama iz članaka 61., 62., 68. i 69. ako sudac, na temelju izvješća upravitelja u slučaju nesolventnosti, smatra da je vjerovnik u više navrata spriječio ispunjenje ugovora na štetu interesa postupka u slučaju nesolventnosti.

13.1. Isplata tražbina

Tražbine s posebnim pravom prvenstva isplaćuju se iz imovine i prava obuhvaćenih postupkom, bez obzira na to podliježu li zasebnom ili kolektivnom izvršenju. Na snazi su posebna pravila u pogledu tih tražbina, na temelju kojih upravitelj u slučaju nesolventnosti ima ovlasti isplatiti ih iz nesolvencijske mase bez unovčenja konkretne imovine, čime oslobađa terećenje. Imovina na kojoj postoji trajno založno pravo isto se tako može prodati, pri čemu kupac preuzima dužnikove obveze. Posebna pravila za prodaju te imovine utvrđena su u članku 155.

Tražbine s općim pravom prvenstva isplaćuju se razmjerno na temelju njihova redoslijeda u pojedinoj kategoriji. Nakon toga se isplaćuju neosigurane tražbine, iako sudac na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti i pod određenim uvjetima (članak 157.) može izmijeniti redoslijed isplate. Neosigurane tražbine isplaćuju se razmjerno i u skladu s likvidnosti imovine u nesolvencijskoj masi.

Podređene tražbine isplaćuju se na kraju i u skladu s redoslijedom iz članka 92.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

14.1. Postupak reorganizacije

„*Postupak reorganizacije*” može se odnositi na dvije različite situacije: nagodbu vjerovnika kao način rješavanja postupka u slučaju nesolventnosti i mogućnost da dužnik izbjegne postupak u slučaju nesolventnosti s pomoću reorganizacije duga ili sporazuma o restrukturiranju sa svojim vjerovnicima. Obje su situacije uređene Zakonom o nesolventnosti.

(A) Nagodba s vjerovnicima

Nakon početne faze postupka u slučaju nesolventnosti, kad su imovina i obveze obuhvaćene postupkom konačno utvrđene, dva su moguća rješenja: nagodba s vjerovnicima ili likvidacija. Postizanju nagodbe s vjerovnicima daje se prednost jer je u zakonu utvrđeno da se faza nagodbe uvijek mora pokrenuti osim ako je dužnik zatražio postupak likvidacije.

Prijedlog nagodbe mogu podnijeti i dužnik i vjerovnici čije su tražbine veće od petine dužnikovih obveza nakon završetka početne faze. Dužnik isto tako ima pravo podnijeti prijedlog rane nagodbe, iako neki dužnici nemaju tu mogućnost (dužnici osuđeni za pojedina kaznena djela i oni koji nisu pravodobno dostavili godišnje financijske izvještaje).

Cilj je prijedloga rane nagodbe da dužnik i njegovi vjerovnici postignu nagodbu što brže i bez iscrpljivanja svih faza postupka u slučaju nesolventnosti. Kako bi se taj prijedlog mogao obraditi, mora ga podržati određeni postotak vjerovnika. Nakon što se prijedlog podnese, upravitelj u slučaju nesolventnosti mora ga ocijeniti i mogu ga podržati ostali vjerovnici. Ako se postigne potrebna većina, sudac će donijeti presudu kojom se odobrava podnesena nagodba.

Uobičajeni tijek faze nagodbe počinje sudskom odlukom o završetku početne faze. Sudac u toj odluci određuje datum skupštine vjerovnika, no taj se postupak može održati pisanim putem ako je broj vjerovnika veći od tri stotine. Od tog trenutka počinje teći rok u kojem dužnik i vjerovnici moraju podnijeti svoje prijedloge nagodbe, čiji je minimalni sadržaj propisan. Ako su svi uvjeti ispunjeni, sudac će prihvatiti prijedloge i proslijediti ih upravitelju u slučaju nesolventnosti na ocjenjivanje.

Skupštinom vjerovnika predsjedava sudac i kako bi se ona smatrala valjano sazvanom, moraju biti prisutni vjerovnici koji čine više od polovine neosiguranih tražbina. Dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti moraju prisustvovati. Na skupštini će se raspravljati i glasovati o prijedlozima nagodbe, a kako bi se ona odobrila, mora dobiti većinu glasova u skladu s člankom 124. zakona, ovisno o njezinu sadržaju. Sudac će nakon toga donijeti presudu kojom odobrava prijedlog prihvaćen na skupštini, dok je za upravitelja u slučaju nesolventnosti i vjerovnike koji nisu prisustvovali ili kojima je oduzeto pravo da ospore prijedlog na snazi.

Nagodba stupa na snagu na dan presude kojom se ona odobrava i od tog trenutka učinci postupka u slučaju nesolventnosti prestaju i zamjenjuju ih učinci utvrđeni u nagodbi. Uloga upravitelja u slučaju nesolventnosti isto tako prestaje. Nagodba je obvezujuća za dužnika te za neosigurane i podređene vjerovnike, kao i za vjerovnike s pravom prvenstva koji su glasali u korist nagodbe. Može biti obvezujuća i za vjerovnike s pravom prvenstva, ovisno o većini glasova ostvarenoj tijekom njezina odobrenja. Nakon što je nagodba provedena, sudac će utvrditi tu činjenicu i naložiti okončanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako nagodba nije ispunjena, bilo koji vjerovnik može od suca zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe.

(B) Reorganizacija duga s pomoću sporazumâ o refinanciranju kako bi se izbjegao postupak u slučaju nesolventnosti

Na temelju iskustva stečenog nakon objave Zakona o nesolventnosti otkrilo se da pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti nije uspješno iskorišteno kao sredstvo za postizanje kontinuiteta poslovanja na temelju dogovorenog rješenja. Stoga se na temelju Preporuke Komisije od 12. ožujka 2014. o novom pristupu bankrotu i nesolventnosti poduzeća države članice potiču da donesu mjere kojima će izbjeći postupke u slučaju nesolventnosti s pomoću sporazumâ o refinanciranju duga između dužnika i vjerovnikâ. Španjolski je zakonodavac najnovijim reformama Zakona o nesolventnosti uveo četiri vrste mjera u tom pogledu: (a) uspostava sustava prethodnog priopćavanja kojim dužnik obavješćuje suca trgovačkog suda da je započeo pregovore sa svojim vjerovnicima kako bi postigao sporazum o refinanciranju, čime se privremeno ukida obveza podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i dopušta odgoda zasebnih postupaka izvršenja u pojedinim slučajevima i na određeno razdoblje, (b) uspostava zaštitnih mehanizama za zaštitu sporazumâ o refinanciranju od pravnih radnji za proglašenje ništavosti, (c) uspostava službenog postupka odobrenja za sporazume o refinanciranju kako bi se pojačao njihov učinak i (d) mjere za poticanje pretvorbe duga u vlasnički kapital. U ovom se odjeljku opisuje kako je uređeno sudsko odobrenje sporazumâ o refinanciranju, koji čine dio četvrte dodatne odredbe Zakona o nesolventnosti.

Sud može odobriti sporazume o refinanciranju koje su potpisali vjerovnici koji čine barem 51 % financijskih obveza. U zakonu su utvrđena posebna pravila koja se odnose na izračunavanje postotka financijskih obveza i na sindicirane kredite.

Postupak se sastoji od toga da dužnik ili vjerovnici podnesu zahtjev kojemu je priložena potvrda revizora kojim se potvrđuje prisustvo potrebne većine u svakom pojedinom slučaju, u skladu s razinom tražene zaštite, uz najmanje 51 % financijskih obveza. Sudac će ispitati zahtjev i, ako se odobri, izdat će rješenje kojim proglašava obustavu zasebnih postupaka izvršenja tijekom postupka odobrenja.

Nakon objave rješenja o odobrenju počinje teći razdoblje od 15 dana u kojem financijski vjerovnici s izdvojenim mišljenjem mogu uložiti prigovor na njega. Jedini su razlozi za prigovor ili neispunjenje formalnih zahtjeva ili nerazmjerna razina zatraženog odricanja. Prigovori se obrađuju tijekom sporednog postupka u slučaju nesolventnosti u kojem sudjeluju dužnik i ostali vjerovnici koji su potpisnici sporazuma te se izriče presuda na koju nije moguće podnijeti žalbu. Isto se tako izričito propisuje da, kad je riječ o učincima sporazuma koji je odobrio sud, koji stupaju na snagu dan nakon objave presude u Službenom listu Španjolske, sud može naložiti poništenje bilo koje zapljene izvršene u okviru zasebnog postupka izvršenja nad dugovima na koje sporazum o refinanciranju ima učinak.

Učinci sudskog odobrenja nisu ograničeni na proširenje učinaka dogovorenog proširenja, odstupanjem od načela relativnosti ugovorâ. Opći je učinak zaštita od pravnih radnji za proglašenje ništavosti, ali proširenje učinaka na vjerovnike s manjinskim mišljenjem ovisit će o postotku potvrdnih glasova. Stoga: (a) ukida se zaštita vjerovnika kolateralom, (b) učinci sporazuma prilagođavaju se na temelju ostvarenih većina tijekom glasovanja o odobrenju i u odnosu na činjenicu je li tražbina zapravo pokrivena kolateralom ili nije.

Vjerovnici s financijskim tražbinama koji nisu potpisali sporazum, ali na njih utječe sudsko odobrenje, zadržat će svoja prava nad tražbinama za koje su solidarno odgovorni s dužnikom i nad garancijama ili jamcima, koji se ne mogu pozivati na prihvaćanje sporazuma o refinanciranju ili na učinke sudskog odobrenja. Kad je riječ o financijskim vjerovnicima koji su potpisali sporazum, očuvanje njegovih učinaka za garancije ili jamce ovisit će o tome što je dogovoreno u okviru njihovih pojedinačnih pravnih odnosa.

Svaki vjerovnik, bez obzira na to je li potpisao sporazum ili nije, može zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe od suca koji je odobrio sporazum u okviru sporednog postupka u slučaju nesolventnosti. Na presudu se ne može podnijeti žalba. Ako se proglašava neispunjenje nagodbe, vjerovnici mogu zatražiti postupak u slučaju nesolventnosti ili pokrenuti zasebne postupke izvršenja.

Ako se kolateralna prava izvršavaju na tražbinama obuhvaćenima sporazumom, i ako nije dogovoreno drukčije, vjerovnik može preuzeti vlasništvo nad iznosima koji su stečeni pod određenim uvjetima.

14.2. Oslobođenje od neplaćenih tražbina za dužnike koji su fizičke osobe

Zakonom 25/2015 od 28. srpnja 2015. u Zakon o nesolventnosti, odnosno u njegov članak 178.a, uveden je mehanizam koji se naziva „druga prilika”.

Tom se odredbom fizičke osobe izuzimaju iz općeg pravila članka 178. stavka 2. na temelju kojega su, u slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine obuhvaćene postupkom, dužnici koji su fizičke osobe odgovorni za isplatu preostalih tražbina.

Kako bi dužnik mogao iskoristiti ovo oslobođenje, morao je djelovati u dobroj vjeri, za što se primjenjuju sljedeći uvjeti:

1. nesolventnost nije proglašena kažnjivom;
2. dužniku nije izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo protiv imovine, prijevaru ili gospodarski kriminal, krivotvorenje, kaznena djela protiv poreznih tijela i sustava socijalnog osiguranja ili protiv pravâ radnika u razdoblju od 10 godina prije rješenja o proglašenju nesolventnosti,
3. dužnik je, ispunjujući zahtjeve utvrđene u članku 231., sklopio ili je barem pokušao sklopiti sporazum o izvansudskoj naplati;
4. dužnik je u potpunosti namirio sve tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu i nesolvencijske tražbine s pravom prvenstva i, ako prethodno nije pokušao sklopiti sporazum o izvansudskoj naplati, barem 25 % iznosa neosiguranih nesolvencijskih tražbina;
5. kao alternativno rješenje prethodnoj točki:
  - i. dužnik pristaje na plan plaćanja;
  - ii. ispunio je obvezu suradnje sa sucem i upraviteljem u slučaju nesolventnosti;
  - iii. na njega se nije primjenjivalo to oslobođenje u prethodnih 10 godina;
  - iv. u četiri godine koje su prethodile rješenju o proglašenju nesolventnosti nije odbio ponudu za zapošljavanje koja odgovara njegovim sposobnostima;
  - v. u zahtjevu za oslobođenje od neplaćenih tražbina izričito prihvati da će njegovo pravo na oslobođenje biti zabilježeno u posebnom odjeljku Javnog registra nesolventnosti u razdoblju od pet godina.

Ako se to oslobođenje odobri, na zahtjev dužnika morat će se pokrenuti postupak u kojem će sudjelovati upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici koji su stranke u mehanizmu oslobođenja. Dužnik mora podnijeti plan otplate za tražbine koje nisu obuhvaćene oslobođenjem i koje se moraju namiriti u roku od najviše pet godina.

Nakon što je razdoblje određeno za ispunjenje plana otplate isteklo, a oslobođenje nije poništeno, sudac u postupku u slučaju nesolventnosti, na zahtjev dužnika, izdat će rješenje kojim pravomoćno dodjeljuje oslobođenje od tražbina koje nisu plaćene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti. Sudac isto tako može, ovisno o okolnostima predmeta i nakon saslušanja vjerovnikâ, naložiti pravomoćno oslobođenje od neplaćenih tražbina za one dužnike koji nisu u potpunosti ispunili plan otplate, ali su za te potrebe namijenili barem polovinu ostvarenog prihoda (koji se ne smatra nezapljenjivim) u razdoblju od pet godina od privremenog odobrenja oslobođenja ili četvrtinu tog prihoda ako dužnik ispunjuje zahtjeve predviđene zakonodavstvom o hipotekarnim dužnicima koji nemaju dovoljno sredstava, s obzirom na prihod obiteljske jedinice i posebno osjetljive obiteljske prilike.

Oslobođenje ima učinak na sve neosigurane i podređene tražbine koje nisu namirene na datum okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, osim za tražbine na temelju javnog prava i tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje. Kad je riječ o tražbinama s posebnim pravom prvenstva, ono će imati učinak na onaj dio tih tražbina koji se nije mogao namiriti izvršenjem kolaterala.

Oslobođenje se može poništiti na zahtjev bilo kojeg vjerovnika u slučaju nesolventnosti ako se u razdoblju od pet godina nakon njegova odobrenja potvrdi postojanje neprijavljenih prihoda, imovine ili prava koja pripadaju dužniku.

Zahtjev za proglašenje ništavosti može se podnijeti i ako u razdoblju određenom za ispunjenje plana otplate nastupi sljedeće: (a) dužnik se nađe u nekoj od situacija na temelju kojih se ne može odobriti oslobođenje od neplaćenih tražbina, u skladu s člankom 178.a stavkom 3., (b) ako je primjenjivo, obveza plaćanja dugova koji nisu izuzeti nije ispunjena u skladu sa sadržajem plana otplate ili (c) dužnikova financijska situacija znatno se poboljša zbog nasljedstva, ostavštine ili donacije, ili igara na sreću, te bi mogao platiti sve neplaćene dugove bez nepovoljnog učinka na njegove obveze uzdržavanja.

Ako sudac naloži poništenje oslobođenja, vjerovnici ponovno dobivaju pravo na pokretanje pravnih radnji protiv dužnika kako bi izvršili tražbine koje nisu plaćene u trenutku okončanja postupka u slučaju nesolventnosti.

14.3. Okončanje postupka u slučaju nesolventnosti

Razlozi za okončanje postupka u slučaju nesolventnosti propisani su u članku 176. Zakona o nesolventnosti. Postupci u slučaju nesolventnosti u načelu se okončavaju zbog sljedećih razloga:

- (a) pokrajinski sud (*Audiencia Provincial*) poništio je rješenje o proglašenju nesolventnosti;
- (b) proglašeno je ispunjenje nagodbe;
- (c) potvrđeno je da imovina obuhvaćena postupkom nije dostatna za plaćanje tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu;
- (d) potvrđeno je plaćanje svih priznatih tražbina ili potpuno namirenje vjerovnika nekim drugim sredstvima,
- (e) nakon završetka početne faze svi su vjerovnici odustali od postupka ili su se povukli iz njega.

Okončanje mora odobriti sudac, a za stranke koje ga žele osporiti postoji propisani postupak. U zakonu postoje posebne odredbe za slučajeve okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti dužnikove imovine kad je riječ o plaćanju tražbina iz nesolvencijske mase. To se može provjeriti tako da sâm dužnik podnese zahtjev za pokretanje postupka i u tom slučaju sudac u istoj odluci i u istom trenutku proglašava pokretanje i okončanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad se proglaši okončanje postupka u slučaju nesolventnosti, sva ograničenja u pogledu dužnikovih ovlasti prestaju. Ako je dužnik fizička osoba, u zakonu su utvrđena posebna pravila na temelju kojih dužnik ima pravo na oslobođenje od plaćanja tražbina koje nisu namirene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti. Zahtjevi za to oslobođenje utvrđeni su u članku 178.a. Dužnik je morao djelovati u dobroj vjeri i ispuniti određene obveze. Sâm dužnik mora podnijeti zahtjev za to oslobođenje, a upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici mogu uložiti prigovore. Oslobođenje se može poništiti u određenim slučajevima, kao što su, na primjer, sljedeće situacije: dužnik je znatno poboljšao svoju financijsku situaciju ili ne ispunjuje plan otplate na koji se obvezao kako bi platio dugove na koje se ne primjenjuje oslobođenje.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba zbog likvidacije, one gube svoju pravnu osobnost.

Ako se okončanje dogodi zbog provedbe nagodbe, vjerovnicima će se njihove tražbine isplatiti u skladu s odredbama te nagodbe. Vjerovnici s pravom prvenstva koji nisu potpisali nagodbu s vjerovnicima mogu nastaviti ili pokrenuti zasebne postupke izvršenja, pod određenim okolnostima.

Tijekom provedbe nagodbe s vjerovnicima moguće je i da dužnik izgubi svoju pravnu sposobnost u okviru postupka restrukturiranja, što će dovesti do toga da novo društvo ili društvo preuzimatelj preuzme sve njegove obveze.

Kad je riječ o dužnicima koji su fizičke osobe, okončanje postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine znači da vjerovnici mogu pokrenuti zasebne mehanizme izvršenja protiv dužnika, osim ako je on oslobođen od neplaćenih tražbina na način predviđen u članku 178.a.

15.1. Ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Ako je dužniku koji je fizička osoba izdano rješenje o proglašenju nesolventnosti u razdoblju od pet godina nakon okončanja prethodnog postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine, to će se smatrati ponovnim pokretanjem ranijeg postupka.

Kad je riječ o dužnicima koji su pravne osobe, ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji je okončan zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine naložit će isti sud koji je vodio prvi postupak i on će se voditi u okviru istog postupka te će biti ograničen na fazu likvidacije imovine i prava koji su se pojavili naknadno.

Kako bi pokrenuli mehanizme povrata, vjerovnici mogu podnijeti zahtjev za ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od godine dana od dana odluke o okončanju tog postupka zbog nedostatnosti imovine, u kojem navode konkretne mehanizme koji će se pokrenuti ili iznose, u pisanom obliku, relevantne činjenice koje bi mogle dovesti do toga da se nesolventnost smatra kažnjivom, osim ako je izdana presuda u tom pogledu u okončanom postupku u slučaju nesolventnosti.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Na temelju članka 84. stavka 2. točke 2. Zakona o nesolventnosti svi sudski troškovi koji su potrebni za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovo vođenje smatraju se tražbinama u odnosu na nesolvencijsku masu. To posebno uključuje sve tražbine koje proizlaze iz sudskih troškova potrebnih za podnošenje zahtjeva i izdavanja naloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, donošenja mjera predostrožnosti, objave odluka predviđenih ovim zakonom, te prisustva i zastupanja dužnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti tijekom cijelog postupka u slučaju nesolventnosti i sporednih postupaka, ako je njihovo sudjelovanje zakonski obvezno ili u interesu nesolvencijske mase, sve dok nagodba ne stupi na snagu ili, u suprotnom slučaju, do okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, osim za tražbine koje proizlaze iz žalbi podnesenih na sudske odluke koje su u potpunosti ili djelomično odbijene uz izričiti nalog za plaćanje troškova.

U tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu, na temelju članka 84. stavka 2. točke 3., uključeni su i sudski troškovi koji proizlaze iz prisustva i zastupanja dužnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti ili zakonitih vjerovnika tijekom postupaka koji se, u interesu nesolvencijske mase, nastavljaju ili pokreću u skladu sa sadržajem ovog zakona, osim kad je riječ o odredbama koje se odnose na slučajeve povlačenja, priznanja, namirenja ili zasebne obrane dužnika i, ako je primjenjivo, do kvantitativne granice utvrđene u njima.

U slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti nesolvencijske mase, tražbine za sudske troškove plaćaju se prije ostalih tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu, uz iznimku tražbina radnika i tražbina u pogledu naknada za uzdržavanje (članak 176.a stavak 2.).

Plaće upravitelja u slučaju nesolventnosti potražuju se iz nesolvencijske mase i utvrđuje ih sudac u skladu sa zakonski odobrenom ljestvicom naknada; trenutna ljestvica naknada odobrena Kraljevskim dekretom 1860/2004 od 6. rujna 2004. i dalje je na snazi. U članku 34. utvrđena su posebna pravila za njihovo određivanje i njihov učinak.

U zakonu je predviđena mogućnost imenovanja delegiranih pomoćnika koji pomažu upravitelju u slučaju nesolventnosti, a njihovu naknadu za rad pokriva sâm upravitelj.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Uređenje pravnih radnji za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti sadržano je u člancima 71. i 73. Zakona o nesolventnosti. Te su odredbe nekoliko puta izmijenjene, uglavnom kad je riječ o prirodi „*zaštitnih mehanizama*” sporazumâ o refinanciranju.

U članku 71. opisuje se pravni sustav za radnje za povrat prekomjerne naknade, na temelju opće klauzule kojom se sve radnje dužnika „koje su štetne za imovinu obuhvaćenu postupkom” proglašavaju „opozivima”, bez obzira na to je li postojala „namjera dovođenja u zabludu” ili nije. Kako bi se osigurali učinci proglašenja ništavosti, utvrđuje se konkretno razdoblje: dvije godine prije datuma izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(A) Razdoblje ništavosti

Opcija odabrana u zakonu konkretno je razdoblje ništavosti: dvije godine unatrag od datuma izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(B) Pojam „novčane štete”

Radnje koje je dužnik proveo tijekom „sumnjivog razdoblja” mogu se proglasiti ništavnima su ako su štetne za imovinu obuhvaćenu postupkom. Novčanu štetu mora valjano dokazati stranka koja ulaže žalbu. Međutim, s obzirom na poteškoće koje se često pojavljuju pri dokazivanju štetnih radnji, Zakonom o nesolventnosti olakšava se pokretanje pravnih radnji utvrđivanjem niza pretpostavki. Kao što je to slučaj u drugim dijelovima zakona, pretpostavke mogu biti oborive ili neoborive. Stoga: (a) novčana šteta smatra se neoborivom u sljedećim dvama slučajevima: i. kad je riječ o slobodnom raspolaganju imovinom, osim donacija za upotrebu i ii. kad je riječ o plaćanjima i drugim radnjama za podmirenje obveza koje dospijevaju nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti, osim ako su osigurane kolateralom (u tom slučaju pretpostavkom se dopuštaju dokazi koji bi upućivali na suprotno); (b) novčana šteta smatra se oborivom u sljedećim trima slučajevima: i. kad je riječ o raspolaganju imovinom kako bi se isplatile osobe koje imaju poseban odnos s dužnikom, ii. kad je riječ o zasnivanju tereta na imovini u korist već postojećih obveza ili u korist novih obveza nastalih kao zamjena za prethodne i iii. plaćanja i druge radnje za podmirenje obveza koje su osigurane kolateralom i koje dospijevaju nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(C) Postupak

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima aktivnu legitimaciju za pokretanje pravnih radnji za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti. Međutim, za potrebe zaštite vjerovnika od neaktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti, u zakonu je predviđena pomoćna ili sporedna aktivna legitimacija za vjerovnike koji su od upravitelja u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku zatražili da pokrene pravnu radnju za proglašenje ništavosti, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti u roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva ne pokrene takvu radnju. Zakon sadržava pravila čiji je cilj osigurati da upravitelji u slučaju nesolventnosti uspješno izvršavaju svoju zadaću i osiguraju da se imovinom obuhvaćenom postupkom ne raspolaže. Za pravne radnje protiv sporazuma o refinanciranju, aktivna legitimacija pripada jedino upravitelju u slučaju nesolventnosti, i isključena je svaka pomoćna legitimacija.

Kako bi se zaštitili sporazumi o refinanciranju, postoje posebna pravila koja proizlaze iz najnovijih zakonodavnih izmjena, kojima se definiraju zaštitni mehanizmi koji te sporazume (odobrene pod određenim uvjetima) čine otpornima na pravne radnje za proglašenje ništavosti (članak 71.a).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/03/2019

Nesolventnost - Francuska

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?](#)
- [5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?](#)
- [6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?](#)
- [7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici \(izuzev parnica koje su u tijeku\)?](#)
- [8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?](#)
- [10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?](#)
- [11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?](#)
- [13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?](#)
- [14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti \(posebno u slučaju stečajne nagodbe\)?](#)
- [15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?](#)

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Sve osobe koje obavljaju trgovačku ili obrtničku djelatnost, poljoprivrednici i sve ostale fizičke osobe koje obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, uključujući slobodnu djelatnost koja podliježe zakonskom ili regulatornom statusu ili čija je titula zaštićena te sve pravne osobe uređene privatnim pravom mogu biti predmet zaštite od vjerovnika (*sauvegarde*), sudski nadziranog insolventijskog postupka (*redressement judiciaire*) i sudske likvidacije (*liquidation judiciaire*).

Samostalni poduzetnik može pokrenuti stečajni postupak.

Jedino zaposlena osoba može pokrenuti postupak zaštite od vjerovnika. U slučaju sudski nadziranog insolventijskog postupka ili sudske likvidacije moguće je da je osoba u trenutku pokretanja postupka prestala s obavljanjem djelatnosti.

Pravne osobe uređene privatnim pravom koje mogu biti predmet stečajnog postupka jesu trgovačka društva, društva uređena građanskim pravom, gospodarska interesna udruženja, udruge, strukovne udruge ili odbori trgovačkih društava.

Udruženja uređena privatnim pravom koja nemaju pravnu osobnost, kao što su zajednički pothvati ili društva u postupku osnivanja, ne mogu pokrenuti stečajni postupak.

To vrijedi i za sve pravne osobe javnog prava.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika:

ako je revizor ovjerio dužnikova financijska izvješća ili ako ih je izradio ovlašteni računovođa te ako dužnik ima više od 20 zaposlenika ili više od 3 milijuna EUR prometa ne uključujući porez ili više od 1,5 milijuna EUR u ukupnoj bilanci, dužnik može pokrenuti ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika. Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika dostupni su i dužniku s konsolidiranim financijskim izvješćima.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak zaštite od vjerovnika može se pokrenuti ako je dužnik suočen s nepremostivim poteškoćama te u slučaju nepostojanja obustave plaćanja.

Sudski nadzirani insolventijski postupak može se pokrenuti ako je dužnik zbog nemogućnosti podmirivanja tekućih obveza s pomoću raspoložive imovine obustavio plaćanja.

Svrha sudski nadziranog insolventijskog postupka jest nastavak obavljanja djelatnosti društva, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza. Zahtjev za pokretanje tog postupka podnosi direktor poduzeća u roku od 45 dana od obustave plaćanja.

Postupak sudske likvidacije pokreće se ako je poduzeće obustavilo plaćanja i ako nije moguć sudski nadzirani insolventijski postupak.

Jedino dužnik može zatražiti pokretanje postupka zaštite od vjerovnika.

Međutim, osim dužnika, pokretanje sudski nadziranog insolventijskog postupka ili sudske likvidacije može zatražiti i vjerovnik ili državni odvjetnik pod uvjetom da nije pokrenut postupak mirenja (predstečajni postupak).

Odluka o pokretanju stečajnog postupka stupa na snagu na datum donošenja, odnosno u ponoć na dan na koji je donesena.

Dužnik mora biti obaviješten o odluci o pokretanju postupka u roku od osam dana od datuma njezina donošenja; odluka se priopćava i upraviteljima u slučaju nesolventnosti i državnom odvjetniku, uključujući u drugim državama članicama u kojima dužnik ima poslovni nastan.

Odluka proizvodi trenutačne učinke za sve strane.

U roku od petnaest dana od datuma donošenja odluke u registar trgovine i trgovačkih društava, obrtničku komoru ili u posebni registar koji se vodi u tajništvu regionalnog suda unosi se navod o donošenju odluke o pokretanju postupka.

Izvadak iz odluke unosi se u *Bodacc* (Službeni list građanskih i trgovačkih obavijesti) te u publikaciju koja sadržava pravne obavijesti mjesta u kojem dužnik ima sjedište ili poslovnu adresu.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Jednako tako, postoje ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika pokreće se na zahtjev dužnika koji sudjeluje u postupku mirenja i koji dokaže postojanje nacrtu plana na temelju kojeg će zajamčiti održivost društva.

Činjenica da je dužnik obustavio plaćanja ne predstavlja prepreku za pokretanje ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika ako to stanje nije nastalo više od 45 dana prije datuma za pokretanje postupka mirenja.

Ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika može se pokrenuti pod istim uvjetima kao i ubrzani postupak zaštite od vjerovnika ako je iz financijskih izvješća dužnika vidljivo da njegovo zaduženje omogućuje donošenje plana vjerovnika u svojstvu člana odbora za kreditne institucije.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva dužnikova imovina čini predmet stečajnog postupka.

Ako je dužnik samostalni poduzetnik, to se odnosi i na svu osobnu imovinu.

Međutim, glavno mjesto stanovanja samostalnog poduzetnika koji obavlja trgovačku, industrijsku, obrtničku, poljoprivrednu ili slobodnu djelatnost ne može biti predmet zapljene profesionalnih vjerovnika.

Ostale izgrađene ili neizgrađene nekretnine koje nisu namijenjene za profesionalnu upotrebu mogu biti predmet izjave o zabrani zapljene. Ta izjava, koja mora imati javnobilježničku ovjeru i biti objavljena, proizvodi učinke samo za profesionalne vjerovnike čija su prava nastala nakon objave.

Svrha zabrane zapljene glavnog mjesta stanovanja dužnika jest zaštita dužnika i njegove obitelji.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Oduzimanje ovlasti dužniku

Zaštita od vjerovnika i sudski nadzirani insolventni postupak

U slučaju pokretanja postupka zaštite od vjerovnika ili sudski nadziranog insolventnog postupka dužniku se ne oduzimaju ovlasti te dužnik nastavlja upravljati svojim poduzećem.

U slučaju zaštite od vjerovnika stečajni upravitelj nadzire ili pomaže dužniku u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je utvrdio sud.

U slučaju sudski nadziranog insolventnog postupka stečajni upravitelj pomaže vjerovniku u upravljanju ili sam jamči upravljanje, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika.

Sudska likvidacija

U slučaju pokretanja postupka sudske likvidacije dužniku se oduzimaju ovlasti upravljanja i raspolaganja imovinom. Njegova prava i radnje koja se odnose na profesionalnu imovinu provodi stečajni upravitelj, koji jamči upravljanje imovinom.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti

Upravitelji u slučaju nesolventnosti jesu sudski povjerenici pod nadzorom državnog odvjetnika koji pripadaju uređenim profesijama.

Osobe koje obavljaju slobodne profesije moraju biti unesene na nacionalne popise i ispunjavati stroge uvjete u pogledu sposobnosti i morala.

Jednako tako, moguće je imenovati osobe koje nisu unesene na popise, ali koje imaju iskustvo ili određene kvalifikacije u pogledu predmeta.

Upravitelje u slučaju nesolventnosti imenuje sud pri pokretanju postupka.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu biti pozvani na građansku odgovornost u skladu s uvjetima općeg prava.

Naknade upravitelja utvrđuju se dekretom, u skladu s odgovarajućim ljestvicama; sudac nalaže da tako utvrđene troškove naknade snosi dužnik.

Ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti i dužnika

Stečajni upravitelj

Sud koji pokreće postupak zaštite od vjerovnika ili sudski nadzirani insolventni postupak načelno imenuje stečajnog upravitelja, kojeg može predložiti dužnik u postupku zaštite ili državni odvjetnik.

Njegovo imenovanje nije obvezno ako dužnik ima manje od dvadeset zaposlenika ili promet manji od 3 milijuna EUR bez poreza.

U slučaju ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika i ubrzanog postupka financijske zaštite od vjerovnika imenovanje upravitelja uvijek je obvezno.

U slučaju zaštite od vjerovnika stečajni upravitelj nadzire dužnika ili mu pomaže pri upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je utvrdio sud.

U slučaju sudski nadziranog insolventnog postupka pomaže vjerovniku pri upravljanju ili sam jamči upravljanje, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika.

Stečajni upravitelj mora poduzeti mjere potrebne za očuvanje prava poduzeća protiv dužnika poduzeća te mjere potrebne za očuvanje proizvodnih kapaciteta ili osigurati da dužnik poduzme navedene mjere.

Stečajni upravitelj ima vlastite ovlasti, kao što su ovlast potpisivanja u svrhu upotrebe bankovnih računa dužnika kojemu je zabranjeno izdavati čekove i, zahtijevanje daljnje provedbe aktualnih ugovora te provedbe potrebnih otpuštanja.

Sudski opunomoćenik

Sudskog opunomoćenika uvijek imenuje sud u svim stečajnim postupcima.

Njegova je zadaća zastupanje vjerovnika i njihovih kolektivnih interesa.

Sudski opunomoćenik utvrđuje popis potraživanja, uključujući plaće, zajedno s prijedlozima za prihvata, odbijanje ili prethodnog upućivanja pitanja nadležnom sudu i dostavlja taj popis stečajnom sudu.

Likvidator

U slučaju donošenja presude o sudskoj likvidaciji sud imenuje likvidatora.

Likvidator mora utvrditi potraživanja i imovinu dužnika kako bi raspodijelio preostalu imovinu vjerovnicima.

Provodi otpuštanja zaposlenika i može odabrati hoće li nastaviti s aktualnim ugovorima.

Zastupa dužnika kojem su oduzete ovlasti i provodi većinu njegovih prava i radnji koje se odnose na njegovu imovinu u okviru postupka sudske likvidacije. Međutim, ne može ostvarivati prava koja nisu povezana s imovinom dužnika.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj je način otplate uzajamnih obveza po najslabijim tržišnim uvjetima.

Može se provoditi samo između dviju osoba koje su uzajamni vjerovnici, odnosno dužnici.

Dakle, prijebojem se postiže dvostruko skraćeno plaćanje među uzajamnim potraživanjima.

Dužniku je u načelu zabranjeno plaćanje duga nastalog prije donošenja presude o pokretanju postupka zaštite od vjerovnika ili sudski nadziranog insolventnog postupka.

Međutim, zabrana plaćanja prethodnih dugovanja ne primjenjuje se na plaćanje povezanih dugovanja primjenom prijeboja. Povezanim dugovanjima smatraju se uzajamna dugovanja koja nastaju provedbom ili kršenjem istog ugovora.

Ako dugovanje povezano s prethodnim dugovanjem nastane nakon donošenja presude o pokretanju postupka, moguće je provesti plaćanje tog dugovanja prijebojem s prethodnim dugovanjem pod uvjetom da je potonje prijavljeno.

Uzajamna dugovanja smatraju se povezanima ako je njihov nastanak povezan s provedbom ili kršenjem istog ugovora ili ugovornom cjelinom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak nastavka provedbe ugovora tijekom njihova trajanja

Pokretanjem stečajnog postupka ne dovodi se u pitanje postojanje ugovora kojima je dužnik povezan sa svojim partnerima (dobavljačima, klijentima), a koji su na snazi u trenutku pokretanja postupka.

To su ugovori koji su trenutačno na snazi i ugovori koji se provode u trenutku pokretanja postupka, ugovori sklopljeni na paušalnoj osnovi koji nisu istekli na taj datum ili ugovori s trenutačnom izvedbom koja još nije stupila na snagu, ali su ugovori već sklopljeni.

Ugovorna strana takvog ugovora imat će prednost i primit će isplatu prije ostalih vjerovnika.

Zaštite od vjerovnika i sudski nadzirani insolventni postupak

Ugovor se *a priori* automatski nastavlja; stečajni upravitelj raspolaže mogućnošću da zahtijeva nastavak provedbe ugovora radi plaćanja usluga koje će mu biti pružene.

U slučaju nepostojanja stečajnog upravitelja dužnik koristi svoje pravo zahtijevanja izvršenja ugovora koji su u tijeku, a nakon dobivanja suglasnosti sudskog opunomoćenika.

Izvršenje ugovora nastavlja se uobičajenim tijekom, u skladu s ugovornim odredbama.

Ako utvrdi da ne raspolaže dostatnim sredstvima za ispunjenje svojih obveza, stečajni upravitelj ima ovlast raskinuti ugovor zbog očekivanog neizvršenja od strane dužnika.

Ugovor koji je u tijeku valjano se raskida ako stečajni upravitelj nakon isteka roka od mjesec dana nije izričito zatražio provedbu ugovora u tijeku.

Isto vrijedi u slučaju neplaćanja i ako druga ugovorna strana ne da suglasnost za nastavak ugovornog odnosa.

Osim toga, stečajni upravitelj može od stečajnog suca zatražiti donošenje presude o raskidu ugovora koji je u tijeku ako je taj raskid potreban radi zaštite od vjerovnika ili sudski nadziranog insolventni postupka te ako se time ne bi pretjerano naškodilo interesima druge ugovorne strane.

Sudska likvidacija

Načelno se nastavlja s provedbom svih aktualnih ugovora.

Likvidator jedini može zahtijevati izvršenje ugovora koji su u tijeku na način da osigura pružanje usluge obećane dužniku.

Ugovor koji je u tijeku valjano se raskida ako likvidator nakon isteka roka od jednog mjeseca nije izričito zatražio provedbu ugovora u tijeku.

Isto vrijedi ako se činidba dužnika odnosi na plaćanje novčanog iznosa, na dan kada je druga ugovorna strana obaviještena o odluci likvidatora da ne nastavi s provedbom ugovora, kao i u slučaju neplaćanja.

Osim toga, ako utvrdi da ne raspolaže dostatnim sredstvima za ispunjenje svojih obveza, likvidator ima ovlast raskinuti ugovor zbog očekivanog neizvršenja od strane dužnika.

Ako činidba ne obuhvaća plaćanje novčanog iznosa, likvidator jednako tako može od stečajnog suca zatražiti raskidanje ugovora ako je to potrebno za provedbu likvidacije i ako se time ne bi pretjerano naškodilo interesima druge ugovorne strane.

Prodaja ugovora koji su u tijeku

U slučaju sudski nadziranog insolventni postupka, ako je planom za taj postupak predviđena prodaja poduzeća trećoj osobi, sud može donijeti rješenje o prodaji ugovora korisnih za poduzeće (zakup, ugovor o pružanju usluga, ugovor o franšizi, opskrba, dozvola za iskorištavanje).

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

U slučaju stečajnog postupka vjerovnici mogu zaštititi svoja prava u odnosu na dužnika isključivo u okviru stečajnog postupka i ne mogu pojedinačno pokrenuti postupak protiv dužnika kako bi osigurali plaćanje.

Donošenje presude o zatvaranju postupka sudske likvidacije zbog nedovoljnih sredstava ne podrazumijeva da vjerovnici ponovno mogu pojedinačno ostvarivati svoja prava protiv dužnika.

Postoji iznimka od ovog pravila:

- za postupke koji se odnose na imovinu stečenu nasljeđivanjem tijekom postupka sudske likvidacije;
- ako je dugovanje nastalo zbog prekršaja za koji je utvrđena krivnja dužnika te ako se odnosi na prava povezana s osobom vjerovnika i
- ako je dugovanje nastalo zbog prijevanih radnji počinjenih na štetu tijela za pružanje socijalne zaštite. Prijevano podrijetlo dugovanja utvrđuje se sudskom odlukom ili kaznom koju izriče tijelo za pružanje socijalne zaštite.

Vjerovnici jednako tako imaju pravo na pojedinačno djelovanje u sljedećim slučajevima:

- proglašen je osobni stečaj dužnika;
- dužnik je proglašen krivim za bankrot;
- dužnik, na temelju bilo kojeg dijela svoje imovine ili pravna osoba čiji je bio direktor bila je predmet prethodnog postupka sudske likvidacije koji je zatvoren zbog nedostatnosti imovine manje od pet mjeseci prije pokretanja predmetnog postupka ili su dužniku tijekom pet godina koje prethode tom datumu oprošteni dugovi i
- postupak je pokrenut kao teritorijalni stečajni postupak u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku.

Nadalje, u slučaju prijave jednog ili više vjerovnika sud svim vjerovnicima dopušta ponovno pokretanje pojedinačnih postupaka protiv dužnika. Sud donosi odluku pri zatvaranju postupka, nakon što je saslušao ili pozvao dužnika, likvidatora i nadzornike. Jednako tako, može naknadno donijeti odluku na zahtjev svih zainteresiranih osoba te pod istim uvjetima.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Donošenjem presude o pokretanju stečajnog postupka prekidaju se ili zabranjuju postupci pokrenuti protiv dužnika u svrhu plaćanja novčanog iznosa ili raskida ugovora zbog neplaćanja novčanih iznosa.

Obustavljaju se i postupci izvršenja i zaštitne mjere.

Postupci koje su pokrenuli vjerovnici prije pokretanja cjelokupnog stečajnog postupka prekidaju se ili obustavljaju.

Prema tome, obuhvaćeni su svi prethodni vjerovnici, neovisno o tome raspolažu li jamstvima.

Prekid i zabrana primjenjuju se na sve stečajne postupke.

Tužbe koje su u tijeku prekidaju se sve dok predmetni vjerovnik ne podnese svoje zahtjeve.

Nakon toga ponovno se pokreću, ali odnose se isključivo na utvrđivanje postojanja duga i njegova iznosa, ne uključujući osudu dužnika.

Pravni postupci i postupci izvršenja, osim prethodno navedenih, nastavljaju se tijekom razdoblja promatranja protiv dužnika, nakon ispitivanja sudskog opunomoćenika i stečajnog upravitelja, ako potonji ima zadaću pružanja pomoći ili zastupanja dužnika ili nakon ponovnog podnošenja tužbe na poticaj sudskog opunomoćenika ili stečajnog upravitelja.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Zaštita od vjerovnika i sudski nadzirani insolventni postupak

U pogledu donošenja plana za zaštitu od vjerovnika s vjerovnicima se provodi savjetovanje o rokovima plaćanja ili oslobađanju od obveze.

Stečajni upravitelj dostavlja prijedloge sudskom opunomoćeniku, koji zastupa vjerovnike.

Sudski opunomoćenik pojedinačno ili kolektivno dobiva suglasnost od svakog vjerovnika koji je podnio zahtjev u pogledu dugovanja.

Sudski opunomoćenik nije obavezan savjetovati se s vjerovnicima za koje u nacrtu plana nisu izmijenjeni načini plaćanja ili za koje je predviđeno plaćanje čitavog iznosa odjednom u gotovini neposredno nakon donošenja plana ili priznavanja tražbina.

Odbori vjerovnika

Ako dužnik ima više od 150 zaposlenika i promet veći od 20 milijuna EUR, osnivaju se odbori vjerovnika, koji donose odluku o nacrtima plana otpisa obveza.

Odbori vjerovnika sastaju se u različitim sastavima ovisno o kategoriji vjerovnika kako bi im podnijeli prijedloge o kojima mogu raspravljati i o kojima donose zajedničku odluku; odnosno, manjina se mora prikloniti većini.

Postoji odbor kreditnih institucija, koji čine društva za financiranje, kreditne institucije i slično te odbor koji čine glavni pružatelji robe i usluga. Ako postoje držatelji obveznica, saziva se opća skupština koju čine svi vjerovnici koji posjeduju obveznice izdane u Francuskoj ili u inozemstvu radi donošenja odluke o planu koji su usvojili odbori vjerovnika.

Stečajni upravitelj mora se savjetovati s odborima vjerovnika u pogledu nacrt plana i glasati u korist plana prije nego što sud može donijeti odluku.

U prisutnosti odbora vjerovnika svi vjerovnici koji su članovi odbora moraju iznijeti alternativne prijedloge uz nacrt plana koji je predložio dužnik.

Prema tome, nacrt plana može podnijeti dužnik ili, u slučaju sudski nadziranog insolventnog postupka, upravitelj uz suglasnost dužnika, ali nacrt plana može potjecati i iz inicijative vjerovnika koji su članovi odbora. Plan koji su usvojili odbori te, ako se razlikuje, plan koji podržavaju dužnik ili upravitelj potom se podnosi sudu.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika

U slučaju pokretanja ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika odbori vjerovnika (odbor kreditnih institucija i odbor pružatelja robe i usluga) obvezno se sazivaju kao i, prema potrebi, opća skupština držatelja obveznica.

Jednako tako, provodi se pojedinačno savjetovanje s vjerovnicima izvan odbora.

Ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

U slučaju pokretanja ubrzanog postupka financijske zaštite od vjerovnika saziva se samo odbor kreditnih institucija te, prema potrebi, opća skupština držatelja obveznica.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju biti podneseni zahtjevi za sve tražbine, neovisno o tome jesu li te tražbine komercijalne, građanske, upravne (Državna riznica, tijela za pružanje socijalne skrbi i socijalne sigurnosti) ili kaznene (novčana kazna). Nije važno je li tražbina nezaštićena ili povlaštena, je li dospjela ili za njezino plaćanje postoji rok te je li sigurna ili uvjetna.

Tražbine redovno nastale nakon donošenja presude o pokretanju postupka u svrhu provedbe postupka ili u zamjenu za uslugu pruženu dužniku radi njegove profesionalne djelatnosti, plaćaju se po dospelosti.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Svi vjerovnici čije su tražbine nastale prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju podnijeti zahtjeve sudskom opunomoćeniku u slučaju zaštite od vjerovnika ili sudski nadziranog insolventnog postupka ili, u slučaju likvidacije, likvidatoru.

Rok za podnošenje zahtjeva je dva mjeseca od zakonite objave presude o pokretanju postupka.

Dužnik jednako tako može sam podnijeti zahtjev jednog od svojih vjerovnika pod istim uvjetima.

Podnošenje zahtjeva jednako se tako odnosi na određene tražbine nastale nakon donošenja presude o pokretanju postupka te na tražbine koje nemaju nadređeni status za plaćanje u korist tražbina korisnih za društvo ili povezanih s potrebama postupka.

U podnesenom zahtjevu moraju biti navedeni dugovani iznos i dospjeli iznos, datumi dospelosti, narav postojeće povlastice ili jamstva te načini izračuna kamata.

Za takve zahtjeve nije propisan određeni obrazac. U zahtjevu mora biti jednoznačno navedena volja vjerovnika da zahtijeva plaćanje svoje tražbine, da prikaže status tražbine i sudjeluje u postupku.

Nakon dobivanja primjedbi dužnika sudski opunomoćenik utvrđuje popis tražbina za koje su podneseni zahtjevi i svoje prijedloge za prihvatanje, odbijanje ili upućivanje prethodnog pitanja nadležnom sudu.

Taj popis dostavlja stečajnom sucu i stečajnom upravitelju.

Prije nego što prihvati ili odbije tražbinu, stečajni sudac provjerava njezino postojanje, iznos i narav s obzirom na dokazne elemente koje je podnositelj zahtjeva dostavio te, ako je to primjenjivo, elemente koje su dostavile saslušane osobe i sudski opunomoćenik.

Vjerovnicima koji ne podnesu zahtjeve u propisanim rokovima zabranjeno je pokretanje postupka i oni ne mogu sudjelovati u raspodjeli imovine ili zahtijevati dividende u slučaju donošenja plana ili raspodjele imovine dužnika, osim ako ishode odobrenje stečajnog suca.

U slučaju donošenja takvog odobrenja mogu sudjelovati u naknadnoj raspodjeli, na vlastiti zahtjev.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Dužnik sastavlja popis tražbina svih vjerovnika koji su sudjelovali u mirenju, a koje moraju biti predmet zahtjeva za tražbine. Dužnikov revizor ovjerava taj popis, koji se pohranjuje u tajništvu suda.

Sudski opunomoćenik svakom vjerovniku dostavlja izvadak iz popisa koji se odnosi na njegovu tražbinu.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Nadređeni vjerovnik raspolaže jamstvom za prvenstvo pri plaćanju u odnosu na ostale, takozvane nezaštićene vjerovnike svojeg dužnika u slučaju pokretanja cjelokupnog stečajnog postupka protiv dužnika.

Dakle, vjerovnik može biti nadređen:

- ako raspolaže jamstvom koje mu je dodijelio dužnik ili sud ili
- ako mu je zakonom propisan nadređeni status zbog njegova svojstva.

Nisu svi nadređeni vjerovnici jednaki. Ako se natječe nekoliko nadređenih vjerovnika, njihova se potraživanja isplaćuju prema redosljedu propisanom zakonom, ali uvijek prije nezaštićenih vjerovnika.

Nezaštićenim vjerovnicima potraživanja se isplaćuju iz preostale imovine dužnika nakon isplate nadređenim vjerovnicima. Raspodjela se provodi na takav način da je omjer između podnesenog zahtjeva za naknadu i iznosa naknade koji podnositelj zahtjeva stvarno primi isti za sve podnositelje zahtjeva.

Razine nadređenosti

Zaštita od vjerovnika i sudski nadzirani insolventni postupak

Raspodjela kupovne cijene nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

1. nadređene tražbine zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih šezdeset dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka;
2. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, raspodjelu robe i raspodjelu cijene među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.);
3. tražbine osigurane na temelju jamstva s obzirom na nadređenost mirenja: prednost dana vjerovnicima koji pristanu na novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti;
4. nadređenost tražbina nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: tražbine nastale za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili tražbine nastale u zamjenu za uslugu pruženu dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili na temelju provedbe ugovora koji je u tijeku, a koji održava likvidator ili tražbine nastale za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba;
5. tražbine osigurane na temelju jamstva s obzirom na opću nadređenost zaposlenika: plaćanje naknade za šest mjeseci rada prije donošenja presude o pokretanju postupka;
6. tražbine osigurane na temelju jamstva s obzirom na posebnu nadređenost ili hipoteku;
7. nezaštićene tražbine.

Raspodjela kupovne cijene pokretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

1. tražbine osigurane posebnim jamstvom na temelju prava zadržavanja;

2. nadređene tražbine zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih šezdeset dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka;
3. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, raspodjelu robe i raspodjelu cijene među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.);
4. tražbine osigurane na temelju jamstva s obzirom na nadređenost mirenja: prednost dana vjerovnicima koji pristanu na novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti;
5. nadređenost tražbina nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: tražbine nastale za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili tražbine nastale u zamjenu za uslugu pruženu dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili na temelju provedbe ugovora koji je u tijeku, a koji održava likvidator ili tražbine nastale za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba;
6. nadređeni status Riznice;
7. tražbine osigurane na temelju posebnog jamstva za pokretnine bez prava na zadržavanje;
8. tražbine osigurane na temelju drugih općih povlastica za pokretnine;
9. nezaštićene tražbine.

Sudska likvidacija

Raspodjela kupovne cijene nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

1. nadređene tražbine zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih šezdeset dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka;
2. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.;
3. tražbine osigurane na temelju jamstva s obzirom na nadređenost mirenja: prednost dana vjerovnicima koji pristanu na novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti;
4. tražbine osigurane na temelju posebnih jamstava za nekretnine;
5. nadređenost tražbina nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: tražbine nastale za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili tražbine nastale u zamjenu za uslugu pruženu dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili na temelju provedbe ugovora koji je u tijeku, a koji održava likvidator ili tražbine nastale za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba;
6. nezaštićene tražbine.

Raspodjela kupovne cijene pokretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

1. tražbine zaštićene posebnim jamstvom na temelju prava zadržavanja;
2. nadređene tražbine zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih šezdeset dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka;
3. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.;
4. tražbine zaštićene na temelju jamstva s obzirom na nadređenost mirenja;
5. nadređenost tražbina nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: tražbine nastale za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili tražbine nastale u zamjenu za uslugu pruženu dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili na temelju provedbe ugovora koji je u tijeku, a koji održava likvidator ili tražbine nastale za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba;
6. tražbine osigurane na temelju hipoteke nad pokretninama ili tražbine osigurane na temelju zaloga nad materijalom ili opremom;
7. nadređeni status Riznice;
8. tražbine osigurane posebnim jamstvom bez prava zadržavanja;

9. nadređenost za pokretnine (članak 2331. Građanskog zakonika) i opća nadređenost zaposlenika;
10. nezaštićene tražbine.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Zaštita od vjerovnika i sudski nadzirani insolventni postupak

Svrha postupaka zaštite od vjerovnika i sudski nadziranog insolventni postupak jest omogućiti spašavanje poduzeća, daljnje obavljanje djelatnosti, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza na temelju plana. Plan za zaštitu od vjerovnika i sudski nadzirani insolventni postupak mogu se zaustaviti samo ako budu ispunjeni ti uvjeti.

Dužnik, u slučaju zaštite od vjerovnika, ili upravitelj, u slučaju sudski nadziranog insolventni postupak, izrađuje nacrt plana ako postoji stvarna mogućnost spašavanja društva. Taj se plan sastoji od triju dijelova:

- gospodarske i financijske sastavnice kojom se određuju izgledi sudski nadziranog insolventni postupak s obzirom na mogućnosti i načine djelovanja, stanja tržišta i raspoloživih financijskih sredstava;
- definicije načina ispunjavanja obveza i mogućih jamstava koju mora potpisati direktor kako bi zajamčio njezinu provedbu i
- socijalne sastavnice, u kojoj se izlažu i obrazlažu razina i izgledi za radna mjesta, kao i predviđeni socijalni uvjeti za nastavak obavljanja djelatnosti. Ako su nacrtom predviđena otpuštanja zbog ekonomskih razloga, u njemu se podsjeća na već poduzete mjere i utvrđuju se mjere koje je potrebno poduzeti radi omogućivanja sanacije i isplate naknade zaposlenicima čije je zaposlenje ugroženo.

U planu se navode sve obveze koje su preuzele osobe zadužene za provedbu i koje su potrebne za sanaciju poduzeća.

Nakon toga sud donosi odluku o nacrtu plana koji mu je dostavio dužnik ili vjerovnik.

Odluka suda kojom se odobrava plan spašavanja ili sanacije ili plan za prodaju predstavlja sudsku odluku. Ako su uspostavljeni odbori vjerovnika, plan uključuje i ugovorni aspekt.

Trajanje plana ne smije premašivati deset godina, odnosno petnaest godina za poljoprivrednike.

Sud imenuje upravitelja ili sudskog opunomoćenika za trajanje čitavog plana u svojstvu povjerenika za provedbu plana koji nadzire njegovu provedbu.

Odluka o planu predstavlja kraj razdoblja promatranja. Dužnik ponovno raspolaže svojom imovinom i ponovno može upravljati svojim poduzećem pod uvjetom da se pridržava mjera koje mu je sud naložio u planu.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana zaštite od svjedoka ili sudski nadziranog insolventni postupak, plan se ukida i ponovno se pokreće postupak protiv dužnika.

Pretvaranje u sudsku likvidaciju

Odluka o sudskoj likvidaciji može biti donesena tijekom ili nakon razdoblja promatranja koje je pokrenuto donošenjem presude o zaštiti, kao i presude o sudski nadziranom insolventni postupku.

Sud mora donijeti odluku o sudskoj likvidaciji ako se nastavak poslovanja poduzeća pokaže nemogućim ili ako nije moguće donijeti plan o prodaji u okviru postupka sudski nadziranog insolventni postupak.

Kraj obveza dužnika koji je fizička osoba u postupku sudske likvidacije

Oduzimanje ovlasti dužniku primjenjuje se od dana donošenja odluke o sudskoj likvidaciji do zaključenja likvidacije. U tom trenutku ponovno stječe svoja prava i ponovno može djelovati.

15 Koji su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Na temelju dovršetka provedbe plana za zaštitu ili sudski nadziranog insolventni postupak vjerovnicima koji nisu podnijeli zahtjev za svoje tražbine ne omogućuje se pokretanje postupka protiv dužnika.

Iznimno pokretanje pojedinačnih postupaka izričito je predviđeno samo u slučaju zaključenju sudske likvidacije zbog nedostatnih sredstava.

Trenutak u kojem se stečajni postupak smatra zaključenim

Razdoblje promatranja znači razdoblje koje traje od dana donošenja presude o pokretanju postupka do dana donošenja presude o planu za zaštitu od vjerovnika ili za sudski nadzirani insolventni postupak ili proglašenja sudske likvidacije.

Tijekom postupka zaštite od vjerovnika, jednako i kao tijekom postupka sudski nadziranog insolventnog postupka, djelovanje se nastavlja tijekom razdoblja promatranja, a dužnik u načelu nastavlja upravljati svojim poduzećem, uz određena ograničenja.

Ako postoji ozbiljna mogućnost zaštite poduzeća, razdoblje promatranja završava se donošenjem plana zaštite od vjerovnika ili sudski nadziranog insolventnog postupka.

Donošenjem plana za zaštitu od vjerovnika ili za sudski nadzirani insolventni postupak dužniku se vraćaju ovlasti nad poslovanjem, ali time se ne završava postupak.

Zaključenje postupka nastupa nakon što stečajni sudac odobri izvješće o kraju zadatka upravitelja ili sudskog opunomoćenika. Predsjednik suda tada donosi rješenje o zaključenju koje predstavlja sudsku upravnu mjeru koja nije podložna pravnom lijeku.

Dakle, postupak je sudski zaključen u trenutku donošenja rješenja o zaključenju.

Međutim, učinci postupka ne završavaju donošenjem rješenja o zaključenju jer je plan za zaštitu od vjerovnika ili sudski nadzirani insolventni postupak i dalje u tijeku.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana zaštite od svjedoka ili sudski nadziranog insolventnog postupka, plan se ukida i ponovno se pokreće postupak protiv dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškove postupka snosi poduzetnik koji je predmet stečajnog postupka.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Kad sud pokrene postupak sudski nadziranog insolventnog postupka ili sudske likvidacije, u načelu se smatra da je datum obustave plaćanja dužnika datum donošenja presude o pokretanju postupka.

Međutim, sud ima mogućnost utvrđivanja datuma obustave plaćanja kao datum koji do 18 mjeseci prethodi datumu pokretanja stečajnog postupka.

Razdoblje koje teče od datuma obustave plaćanja do datuma pokretanja postupka sudski nadziranog insolventnog postupka ili sudske likvidacije u tom se slučaju naziva razdobljem koje prethodi nalogu o stečaju.

Određeni akti koje je dužnik donio tijekom tog razdoblja, a koji se čine prijevremenima, poništavaju se.

Utvrđivanje ništavnosti akta donesenih tijekom tog razdoblja u isključivoj je nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.

Poduzimanje mjera dopušteno je samo sudskom upravitelju, sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili državnom odvjetniku.

Vjerovnici mogu pojedinačno ili zajednički, posredstvom sudskom opunomoćenika, pokrenuti postupak kojim zahtijevaju nemogućnost izvršenja akata koje je donio dužnik.

Akt je ništavan u pogledu svih i retroaktivno je poništen.

Postoji dvanaest slučajeva **obavezne ništavnosti** koji se primjenjuju na takve akte. To su:

- svi akti kojima se besplatno prenosi pokretna ili nepokretna imovina;
- svi zamjenski ugovori u kojemu obveze dužnika znatno premašuju obveze druge strane;
- sva plaćanja, neovisno o načinu, za nedospjela dugovanja na dan plaćanja;
- sva plaćanja dospjelih dugovanja, plaćena na bilo koji način osim novčanicama, vrijednosnim papirima, bankovnim prijenosom, kreditnim transferima ili na bilo koji uobičajeno prihvaćeni način u poslovnim odnosima;
- sve uplate i terećenja iznosa provedena nakon zaloga nad robom u slučaju nepostojanja sudske odluke sa snagom pravomoćnosti;
- sve uobičajene hipoteke, sve sudske hipoteke i sve pravne hipoteke supružnika te sva prava zaloga nad imovinom dužnika za prethodno nastale dugove;

- sve zaštitne mjere, osim ako upis ili ovrha prethode datumu obustave plaćanja;
- sva odobrenja i ukidanja opcija za zaposlenike poduzeća;
- svi prijenosi imovine ili prava u okviru imovine obuhvaćene uzajamnim fondom, osim ako je do prijenosa došlo na temelju jamstva za istodobno ugovoreni dug;
- svi dodaci ugovoru o fondu koji se odnose na prava ili imovinu prenesene u imovinu obuhvaćenu uzajamnim fondom na temelju jamstva za dugove ugovore prije donošenja tog dodatka;
- ako je dužnik samostalni poduzetnik s ograničenom odgovornošću, svaka raspodjela ili promjena u raspodjeli imovine, pod uvjetom da se prihodi na koje se ta raspodjela ne odnosi uplaćuju u poslovnu djelatnost, zbog čega dolazi do osiromašenja imovine obuhvaćene postupkom u korist druge imovine tog poduzetnika;
- ovjerena izjava dužnika o zabrani zapljene.

Neovisno o tome jesu li te akte strane donijele u dobroj vjeri, sud ih mora poništiti.

Nadalje, sud može poništiti akte kojima se besplatno prenosi pokretna ili nepokretna imovina i izjavu o zabrani zapljene donesene tijekom razdoblja od šest mjeseci prije datuma obustave plaćanja. Ti slučajevi podliježu neobaveznoj ništavnosti.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 13/02/2018

Nesolventnost - Hrvatska

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [4 Kojim ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?](#)
  - [6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?](#)
  - [7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici \(izuzev parnica koje su u tijeku\)?](#)
  - [8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?](#)
  - [11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?](#)
  - [13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?](#)
  - [14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti \(posebno u slučaju stečajne nagodbe\)?](#)
  - [15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
  - [17 Koja su pravila koja se odnose na ništavnost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?](#)
-

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Predstečajni i stečajni postupak mogu se provesti nad pravnom osobom i nad imovinom dužnika pojedinca, ako zakonom nije drukčije određeno. Dužnikom pojedincem u smislu Stečajnog zakona (dalje u tekstu: SZ) smatra se fizička osoba obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i fizička osoba obveznik poreza na dobit prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak može se otvoriti ako sud utvrdi postojanje prijeteće nesposobnosti za plaćanje. Prijeteća nesposobnost za plaćanje postoji ako predlagatelj učini vjerojatnim da dužnik svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dospelosti.

Smatrat će se da postoji prijeteća nesposobnost za plaćanje ako u trenutku podnošenja prijedloga nisu nastale okolnosti zbog kojih se smatra da je dužnik postao trajnije nesposoban za plaćanje i ako:

- dužnik u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa ili
- duže od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku ili
- u roku od 30 dana ne uplati doprinose i poreze prema plaći iz podstavka 2. ovoga stavka, računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću.

b) Stečajni postupak može se otvoriti ako sud utvrdi postojanje stečajnoga razloga. Stečajni razlozi su nesposobnost za plaćanje i prezaduženost.

Dužnik može predložiti otvaranje stečajnoga postupka i ako učini vjerojatnim da svoje već postojeće obveze neće moći ispuniti po dospelosti (prijeteća nesposobnost za plaćanje).

Na prijeteću nesposobnost za plaćanje kao stečajni razlog na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o prijetećoj nesposobnosti za plaćanje kao predstečajnom razlogu.

Nesposobnost za plaćanje postoji ako dužnik ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze. Okolnost da je dužnik namirio ili da može namiriti u cijelosti ili djelomično tražbine nekih vjerovnika ne znači da je sposoban za plaćanje.

Smatrat će se da je dužnik nesposoban za plaćanje:

- ako u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje u razdoblju dužem od 60 dana koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa
- ako nije isplatio tri uzastopne plaće koje radniku pripadaju prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku.

Prezaduženost postoji ako je imovina dužnika pravne osobe manja od postojećih obveza.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak - stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnoga postupka. Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika.

Raspolaganja prijašnjih osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika po zakonu, odnosno dužnika pojedinca nakon otvaranja stečajnoga postupka predmetima iz stečajne mase bez pravnoga su učinka, osim onih raspolaganja za koja vrijede opća pravila o zaštiti povjerenja u javne knjige. Drugoj strani vratit će se njezina protučinidba iz stečajne mase ako je njome povećana vrijednost stečajne mase.

Ako je dužnik pojedinac stekao nasljedstvo ili zapis prije otvaranja ili tijekom stečajnoga postupka, samo se on ima pravo prihvatiti ili odreći nasljedstva ili zapisa.

Ako je dužnik s nekom trećom osobom u suvlasničkoj ili kojoj drugoj pravnoj zajednici ili ortaštvu, podjela imovine obaviti će se izvan stečajnoga postupka. Za obveze iz takvoga odnosa može se iz udjela dužnika tražiti odvojeno namirenje.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - pretpostavke za imenovanje povjerenika iste su kao i pretpostavke za imenovanje stečajnoga upravitelja. Povjerenika će sud imenovati rješenjem o otvaranju predstečajnoga postupka, ako imenovanje povjerenika smatra potrebnim. Povjerenik prestaje obavljati dužnost na dan donošenja rješenja o potvrdi predstečajnoga sporazuma, na dan otvaranja stečajnoga postupka ili odlukom vjerovnika.

Povjerenik je dužan u predstečajnom postupku:

1. ispitati poslovanje dužnika
2. ispitati popis imovine i obveza dužnika
3. ispitati vjerodostojnost prijavljenih tražbina
4. osporiti tražbine ako na temelju priopćenja vjerovnika ili iz nekoga drugog razloga posumnja u njihovo postojanje
5. nadzirati poslovanje dužnika, osobito financijsko poslovanje dužnika, stvaranje obveza prema trećim osobama, izdavanje sredstava osiguranja plaćanja, te poslovanje u prodaji robe odnosno usluga, pazeći pritom da se ne oštećuje imovina dužnika
6. podnijeti prijavu sudu ako dužnik postupi protivno odredbama članka 67. SZ – a
7. izdavati naloge i potvrde prema odredbama članaka 69. i 71. SZ – a
8. nadzirati pravodobnost i potpunost namirenja troškova predstečajnoga postupka
9. obavljati druge poslove u skladu sa SZ – om.

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka dužnik može obavljati samo plaćanja nužna za redovno poslovanje. U tom razdoblju dužnik ne smije ispunjavati obveze nastale i dospjele prije otvaranja predstečajnoga postupka, osim obveza plaćanja iz radnoga odnosa u bruto iznosu za radnike i prijašnje dužnikove radnike čije su tražbine dospjele do dana otvaranja predstečajnoga postupka, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom i kolektivnim ugovorom, tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno plaće radnika uvećane za iznos doprinosa na osnovicu i druga materijalna prava radnika u skladu s ugovorima o radu i kolektivnim ugovorima dospjela nakon podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka, plaćanja za troškove predstečajnoga postupka i druga plaćanja nužna za redovno poslovanje propisana posebnim zakonom.

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka dužnik ne može otuđiti ni opterećivati svoju imovinu osim na temelju prethodnoga odobrenja povjerenika ili suda ako povjerenik nije imenovan.

b) Stečajni postupak – izbor stečajnoga upravitelja u stečajnom postupku obavlja se metodom slučajnoga odabira s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnoga suda, ako SZ – om nije drukčije određeno. Na temelju izbora stečajnoga upravitelja sud imenuje stečajnoga upravitelja rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka. Iznimno, ako je u predstečajnom postupku koji je prethodio stečajnom postupku imenovan povjerenik ili je u stečajnom postupku imenovan privremeni stečajni upravitelj, sud će povjerenika odnosno privremenoga stečajnog upravitelja imenovati stečajnim upraviteljem.

Stečajni upravitelj ima prava i obveze tijela dužnika pravne osobe, ako SZ – om nije drukčije određeno. Ako stečajni dužnik nastavlja poslovati tijekom stečajnoga postupka u skladu s člankom 217. stavkom 2. SZ – a, poslovanje vodi stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj zastupa dužnika. Stečajni upravitelj vodi samo one poslove dužnika pojedinca koji se odnose na stečajnu masu i zastupa ga kao stečajnoga dužnika s ovlaštenjima zakonskoga zastupnika.

Stečajni upravitelj dužan je postupati savjesno i uredno, a osobito:

1. dovesti u red očevidnik knjigovodstvenih podataka do dana otvaranja stečajnoga postupka
2. sastaviti predračun troškova stečajnoga postupka i dostaviti na odobrenje odboru vjerovnika
3. odrediti povjerenstvo za popis imovine
4. sastaviti početno stanje imovine dužnika
5. kao dobar gospodar brinuti se o završetku započelih, a neobavljenih poslova dužnika i poslova potrebnih da bi se spriječilo nastupanje štete nad sredstvima dužnika
6. brinuti se o ostvarivanju tražbine dužnika
7. savjesno voditi poslovanje dužnika iz članka 217. stavka 2. SZ – a
8. dostaviti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje isprave koje se odnose na radnopravni status osiguranika
9. unovčiti, odnosno naplatiti s pažnjom dobroga gospodara stvari i prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu
10. pripremiti isplatu vjerovnika i nakon odobrenja izvršiti isplatu
11. dostaviti odboru vjerovnika završni račun
12. izvršiti naknadne isplate vjerovnika
13. nakon zaključenja stečajnoga postupka zastupati stečajnu masu u skladu sa SZ – om.

Stečajni upravitelj dužan je podnositi na propisanom obrascu pisana izvješća o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase, i to najmanje jedanput u tri mjeseca.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Ako je u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka stečajni vjerovnik, na temelju zakona ili ugovora, imao pravo na prijebaj, otvaranje stečajnoga postupka ne utječe na to njegovo pravo.

Ako su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka jedna ili više tražbina koje se imaju prebiti pod odgovornim uvjetom ili nisu dospjele ili nisu upravljene na istovrsne činidbe, prijebaj će nastupiti kada za to budu ispunjene potrebne pretpostavke. Na prijebaj se ne primjenjuje pravilo da nedospjele tražbine dopijevaju otvaranjem stečajnog postupka i nenovčane tražbine ili one čiji je novčani iznos neodređen ne ističu se u novčanoj vrijednosti na koju se mogu procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnog postupka. Ako tražbina kojom se treba obaviti prijebaj postane bezuvjetna i dospjela prije nego što prijebaj postane moguć, prijebaj je isključen.

Prijebaj nije isključen za tražbine koje glase na različite valute ili obračunske jedinice, ako se te valute ili obračunske jedinice u mjestu isplate tražbine kojom se prijebaj obavlja, mogu slobodno zamijeniti. Preračunavanje se obavlja prema tečaju koji u mjestu plaćanja vrijedi u vrijeme primitka izjave o prijebaju.

Prijebaj nije dopušten:

1. ako je obveza stečajnoga vjerovnika prema stečajnoj masi nastala tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
2. ako je stečajni vjerovnik svoju tražbinu stekao od drugoga vjerovnika tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
3. ako je stečajni vjerovnik tražbinu stekao ustupom za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja predstečajnoga postupka, odnosno ako nije otvoren predstečajni postupak za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja stečajnoga postupka, a znao je ili morao znati da je dužnik postao nesposoban za plaćanje ili da je protiv njega podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka, odnosno prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka. Iznimno, prijebaj će biti dopušten ako se radi o tražbini koja je ustupljena u svezi s ispunjenjem neispunjenih ugovora ili o tražbini čije je pravo na ispunjenje ponovno stečeno uspješnim pobijanjem pravnoga posla dužnika
4. ako je stečajni vjerovnik mogućnost prijebaja stekao pobojom pravnom radnjom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Ako dužnik i njegov suugovaratelj u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nisu ili nisu u potpunosti ispunili dvostrano obvezni ugovor, stečajni upravitelj može umjesto dužnika ispuniti ugovor i zahtijevati ispunjenje od druge strane. Ako stečajni upravitelj odbije ispunjenje, druga strana svoju tražbinu zbog neispunjenja može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. Ako druga strana pozove stečajnoga upravitelja da se očituje o svom pravu na izbor, stečajni upravitelj je dužan odmah, a najkasnije nakon izvještajnoga ročišta preporučenom pošiljkom obavijestiti drugu stranu o tome namjerava li zahtijevati ispunjenje ugovora. Iznimno,

ako bi za drugu stranu do izvještajnog ročišta nastupila znatna šteta, na koju je upozorila stečajnoga upravitelja, stečajni upravitelj dužan je u roku od osam dana preporučenom pošiljkom obavijestiti o tome namjerava li zahtijevati ispunjenje ugovora. Ako propusti tako postupiti, stečajni upravitelj neće biti ovlašten zahtijevati ispunjenje ugovora.

Ako je dugovana činidba djeljiva te ako je druga strana svoju činidbu u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka djelomično ispunila, ona će svoje pravo na protučinidbu koja odgovara njezinoj djelomično ispunjenoj činidbi moći ostvarivati kao stečajni vjerovnik i ako stečajni upravitelj zahtijeva ispunjenje preostalog dijela činidbe. Druga strana nema pravo zbog neispunjenja svoga prava na protučinidbu iz stečajne mase zahtijevati povrat onoga što je djelomičnim ispunjenjem njezine činidbe prije otvaranja stečajnoga postupka prešlo u imovinu dužnika.

Ako je u zemljišnu knjigu upisana predbilježba radi osiguranja zahtjeva za stjecanje ili ukidanje prava na nekoj dužnikovoj nekretnini ili na nekom pravu upisanom u korist dužnika ili radi osiguranja zahtjeva za promjenu sadržaja ili reda toga prava, vjerovnik svoju tražbinu može namiriti kao vjerovnik stečajne mase. Isto vrijedi i ako je dužnik preuzeo daljnje obveze prema vjerovniku pa ih u cijelosti ili djelomično nije ispunio. Ova odredba na odgovarajući se način primjenjuje na predbilježbe upisane u upisnik brodova, upisnik brodova u izgradnji ili registar zrakoplova.

Ako je dužnik prije otvaranja stečajnoga postupka pokretnu stvar prodao uz pridržaj prava vlasništva i kupcu stvar predao u posjed, kupac može zahtijevati ispunjenje ugovora o kupoprodaji. Isto vrijedi i ako je dužnik preuzeo daljnje obveze prema kupcu te ih u cijelosti ili djelomično nije ispunio. Ako je prije otvaranja stečajnoga postupka dužnik pokretnu stvar kupio uz pridržaj prava vlasništva i stvar od prodavatelja dobio u posjed, stečajni upravitelj ima pravo na izbor u skladu s odredbama članka 181. SZ – a.

Najam i zakup nekretnina ili prostorija ne prestaju otvaranjem stečajnoga postupka. To vrijedi i za najamne i zakupne odnose koje je dužnik sklopio kao najmodavac ili zakupodavac, a tiču se predmeta koji su radi osiguranja preneseni na treću osobu koja je financirala njihovu nabavu ili proizvodnju. Prava koja se odnose na vrijeme prije otvaranja stečajnoga postupka, kao i štetu nastalu prijevremenim otkazom ugovora druga strana može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik.

Najam ili zakup nekretnine ili prostorije koji je dužnik ugovorio kao najmoprimac ili zakupnik stečajni upravitelj može otkazati bez obzira na ugovoreno trajanje, pridržavajući se zakonskoga otkaznog roka. Ako stečajni upravitelj izjavi otkaz, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete nastale prijevremenim prestankom ugovornoga odnosa. Ako dužnik u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nije preuzeo nekretninu ili prostoriju, stečajni upravitelj i druga strana mogu odustati od ugovora. Ako stečajni upravitelj odustane, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete nastale prijevremenim prestankom ugovornoga odnosa. Svaka je strana dužna u roku od 15 dana obavijestiti drugu stranu, na njezin zahtjev, o tome namjerava li odustati od ugovora. Ako to ne učini, gubi pravo na odustanak.

Ako je dužnik kao najmodavac ili zakupodavac nekretnine ili prostorije prije otvaranja stečajnoga postupka raspolagao tražbinama iz najamnoga i zakupnoga odnosa za neko kasnije vrijeme, ta raspoložba ima pravni učinak samo u mjeri u kojoj se odnosi na najamninu, odnosno zakupninu za kalendarski mjesec koji teče u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka. Ako je stečajni postupak otvoren nakon petnaestoga dana u mjesecu, raspoložba ima pravni učinak i za sljedeći kalendarski mjesec. Ova raspoložba osobito se odnosi na naplatu najamnine ili zakupnine. Raspoložba na temelju ovrhe izjednačena je s ugovornom raspoložbom.

Stečajni upravitelj može u ime stečajnoga dužnika kao najmodavca ili zakupodavca otkazati najamni ili zakupni odnos u zakonskom otkaznom roku neovisno o ugovorenom otkaznom roku.

Treća osoba kojoj je stečajni upravitelj otuđio nekretninu ili prostorije koje je dužnik dao u najam ili i koji stoga stupi umjesto dužnika u najamni ili zakupni odnos, može otkazati taj odnos u zakonskom otkaznom roku.

Ako je dužnik najmoprimac ili zakupnik, druga ugovorna strana ne može otkazati ugovor o najmu ili zakupu nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka:

1. zbog zakašnjenja s plaćanjem najamnine ili zakupnine do kojega je došlo prije otvaranja stečajnoga postupka
2. zbog pogoršanja dužnikova imovnog stanja.

Otvaranjem stečajnoga postupka ugovori o radu ili službi sklopljeni s dužnikom kao poslodavcem ne prestaju. Otvaranje stečajnoga postupka poseban je opravdani razlog za otkaz ugovora o radu. Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj u ime dužnika poslodavca i radnik mogu otkazati ugovor o radu, bez obzira na ugovoreno trajanje ugovora i bez obzira na zakonske ili ugovorene odredbe o zaštiti radnika. Otkazni rok iznosi mjesec dana, ako zakonom nije određen kraći rok. Ako radnik smatra da otkaz njegova radnog odnosa nije u skladu sa zakonom, može tražiti zaštitu svojih prava u skladu s odredbama Zakona o radu.

Stečajni upravitelj može, radi završetka započetih poslova i otklanjanja moguće štete, na temelju odobrenja suda, sklopiti nove ugovore o radu na određeno vrijeme bez ograničenja koji su za ugovor o radu na određeno vrijeme propisani općim propisom o

radu. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa određuje stečajni upravitelj, na temelju odobrenja suda, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa na koja je pravo nastalo nakon otvaranja stečajnoga postupka namiruju se kao obveze stečajne mase.

Otvaranjem stečajnoga postupka prestaju prava radnika na suodlučivanje. Sporazumi s radničkim vijećem ne obvezuju stečajnoga upravitelja.

Nalog dužnika koji se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu prestaje otvaranjem stečajnoga postupka. Ako nalogoprimac, koji bez svoje krivnje nije saznao za otvaranje stečajnoga postupka, nastavi s obavljanjem posla, smatrat će se da je nalog i dalje na snazi. Tražbine nalogoprimca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine stečajnoga vjerovnika. Nalogoprimac je dužan radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla. Tražbine nalogoprimca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine vjerovnika stečajne mase.

Ponude učinjene dužniku ili ponude koje je učinio dužnik prestaju vrijediti na dan otvaranja stečajnoga postupka ako do toga dana nisu prihvaćene.

U odnosu na ugovore o djelu kojima se netko obvezao da će za dužnika obavljati određene poslove te na punomoć dužnika koja se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu i koja prestaje otvaranjem stečajnoga postupka nalogoprimci su dužni radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla. Tražbine nalogoprimca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine vjerovnika stečajne mase.

Ugovorne odredbe kojima se unaprijed isključuje ili ograničava primjena odredbi SZ – a su bez pravnoga učinka.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

a) Predstečajni postupak - od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje ovršnih, upravnih i postupaka osiguranja protiv dužnika. Takvi postupci koji su u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnoga postupka. Prekinuti postupci nastaviti će se na prijedlog vjerovnika:

- nakon sklopljenog predstečajnog sporazuma – u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene
- nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnoga postupka.

Ove odredbe ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka.

U postupcima pred sudom u kojima je utvrđen prekid postupka zbog otvaranja predstečajnoga postupka i u kojima je, nakon toga, doneseno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnoga sporazuma kojim je obuhvaćena tražbina vjerovnika sud će postupak nastaviti i odbaciti tužbu odnosno obustaviti ovrhu ili postupak osiguranja, osim u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene.

b) Stečajni postupak - nakon otvaranja stečajnoga postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti ovrhu ili osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika. Vjerovnici koji nisu stečajni vjerovnici nisu ovlašteni tražiti ovrhu ili osiguranje na budućim tražbinama dužnika pojedinca po osnovi njegova radnoga odnosa ili druge službe, ili na njegovim tražbinama po toj osnovi tijekom stečajnoga postupka, osim ovrhe ili osiguranja radi naplate zahtjeva za uzdržavanje i drugih tražbina koje se mogu namiriti iz onoga dijela prihoda dužnika iz radnoga odnosa iz kojega se ne mogu namiriti tražbine drugih vjerovnika. Takvi postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka prekidaju se. Nakon što ti postupci budu nastavljeni, ovršni sud će ih obustaviti.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka izlučni vjerovnici mogu radi ostvarenja svojih prava pokrenuti protiv dužnika postupke ovrhe i osiguranja prema općim pravilima ovršnoga postupka. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja koje su ti vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnoga postupka, nastaviti će i provesti ovršni sud prema pravilima ovršnoga postupka.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka različni vjerovnici nisu ovlašteni pokrenuti postupak ovrhe ili osiguranja. Postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka prekidaju se. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja nastaviti će sud koji vodi stečajni postupak primjenom pravila o unovčenju predmeta na kojima postoji različno pravo u stečajnom postupku.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka dopustit će se i provesti upis u javne knjige, ako su pretpostavke za upis ostvarene prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnoga postupka.

Ovrha radi ostvarenja tražbina prema stečajnoj masi koje nisu zasnovane pravnom radnjom stečajnoga upravitelja nije dopuštena šest mjeseci od otvaranja stečajnoga postupka.

Ova odredba ne odnosi se na:

1. obveze stečajne mase iz dvostrano obveznoga ugovora koje je stečajni upravitelj odlučio ispuniti
2. obveze iz trajnoga obveznog odnosa za vrijeme nakon prvoga roka u kojemu je stečajni upravitelj mogao otkazati ugovor
3. obveze iz trajnoga obveznog odnosa ako je stečajni upravitelj primio protučinidbu u korist stečajne mase.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje parničnih postupaka protiv dužnika. Takvi postupci koji su u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnoga postupka. Prekinuti postupci nastaviti će se na prijedlog vjerovnika:

- nakon sklopljenog predstečajnog sporazuma – u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene
- nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnoga postupka.

Ove odredbe ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka.

U postupcima pred sudom u kojima je utvrđen prekid postupka zbog otvaranja predstečajnoga postupka i u kojima je, nakon toga, doneseno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnoga sporazuma kojim je obuhvaćena tražbina vjerovnika sud će postupak nastaviti i odbaciti tužbu odnosno obustaviti ovrhu ili postupak osiguranja, osim u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene.

b) Stečajni postupak - parnice o imovini koja ulazi u stečajnu masu, uključujući i arbitražne postupke koji su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bili u tijeku, stečajni upravitelj preuzet će u ime i za račun stečajnoga dužnika. Parnice u svezi s tražbinama koje se prijavljuju u stečajni postupak ne mogu se nastaviti prije nego što su ispitane na ispitnom ročištu.

Parnice koje su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bile u tijeku protiv stečajnoga dužnika preuzet će u njegovo ime stečajni upravitelj ako se tiču:

1. izlučenja nekoga predmeta iz stečajne mase
2. odvojenoga namirenja
3. obveza stečajne mase.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - vjerovnici dužnika u predstečajnom postupku su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja predstečajnoga postupka imaju imovinskopravnu tražbinu prema dužniku. Na pravo glasa vjerovnika za glasovanje o planu restrukturiranja na odgovarajući se način primjenjuju pravila SZ o utvrđivanju prava glasa u stečajnom planu.

Vjerovnici glasuju pisanim putem na propisanom obrascu za glasovanje. Obrazac za glasovanje mora biti dostavljen sudu najkasnije do početka ročišta za glasovanje te ga mora potpisati i ovjeriti ovlaštena osoba. Ako vjerovnici do početka ročišta za glasovanje ne dostave obrazac za glasovanje ili dostave obrazac iz kojeg se ne može nedvojbeno utvrditi kako su glasovali, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja.

Vjerovnici nazočni na ročištu glasuju na propisanom obrascu za glasovanje. Ako vjerovnici s pravom glasa ne glasuju ni na tom ročištu, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja.

Svaka skupina vjerovnika s pravom glasa odvojeno glasuje o planu restrukturiranja. Pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu na odgovarajući način se primjenjuju na razvrstavanje vjerovnika u predstečajnom postupku.

Smatrat će se da su vjerovnici prihvatili plan restrukturiranja ako je za njega glasovala većina svih vjerovnika i ako u svakoj skupini zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali za plan dvostruko prelazi zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv prihvaćanja plana.

Vjerovnici koji imaju neko zajedničko pravo ili čija su prava do nastanka predstečajnoga razloga činila jedinstveno pravo računaju se pri glasovanju kao jedan vjerovnik. Na odgovarajući način postupit će se i s nositeljima razlučnih prava ili prava plodouživanja.

b) Stečajni postupak - Odbor vjerovnika – sud može, radi zaštite interesa vjerovnika u stečajnom postupku, prije prvoga ročišta vjerovnika osnovati odbor vjerovnika i imenovati njegove članove.

U odboru vjerovnika moraju biti zastupljeni stečajni vjerovnici s najvišim tražbinama i stečajni vjerovnici s malim tražbinama. U odboru vjerovnika treba biti zastupljen i predstavnik prijašnjih dužnikovih radnika, osim ako kao stečajni vjerovnici sudjeluju s beznačajnim tražbinama.

Za članove odbora vjerovnika mogu biti imenovani i razlučni vjerovnici i osobe koje nisu vjerovnici ako bi svojim stručnim znanjem mogle pridonijeti radu toga odbora.

Članova odbora vjerovnika mora biti neparan broj, a najviše devet. Ako je broj stečajnih vjerovnika manji od pet, ovlaštenja odbora vjerovnika imaju svi vjerovnici.

Odbor vjerovnika dužan je nadzirati stečajnoga upravitelja i pomagati mu u vođenju poslova, pratiti tijek poslovanja iz članka 217. SZ, pregledavati poslovne knjige i poslovnu dokumentaciju te naložiti provjeru prometa i iznosa gotova novca. Za obavljanje pojedinih poslova iz svoga djelokruga odbor vjerovnika može ovlastiti pojedine svoje članove.

U okviru svoga djelokruga odbor vjerovnika osobito:

1. razmatra izvješća stečajnoga upravitelja o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase
2. pregledava poslovne knjige i cjelokupnu dokumentaciju koju je preuzeo stečajni upravitelj
3. podnosi prigovor sudu na rad stečajnoga upravitelja
4. daje odobrenje na predračun troškova stečajnoga postupka
5. daje mišljenje sudu o unovčenju imovine dužnika, kad sud to zatraži
6. daje mišljenje sudu o nastavljanju započelih poslova odnosno o radu stečajnoga dužnika, kad sud to zatraži
7. daje mišljenje sudu o priznavanju opravdanih manjkova utvrđenih popisom imovine, kad sud to zatraži.

(3) Odbor vjerovnika dužan je obavješćivati vjerovnike o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase.

Skupština vjerovnika

Skupštinu vjerovnika saziva sud. Pravo sudjelovanja imaju svi stečajni vjerovnici, svi stečajni vjerovnici s pravom odvojenoga namirenja, stečajni upravitelj i dužnik pojedinac.

Skupština vjerovnika ovlaštena je na izvještajnom ročištu ili kojem kasnijem ročištu:

1. osnovati odbor vjerovnika, ako on nije osnovan, odnosno izmijeniti njegov sastav ili ga ukinuti
2. imenovati novoga stečajnog upravitelja
3. odlučiti o nastavku ili obustavi poslovanja stečajnog dužnika i o načinu i uvjetima unovčenja njegove imovine
4. naložiti stečajnom upravitelju izradu stečajnoga plana
5. donijeti sve odluke iz nadležnosti odbora vjerovnika
6. odlučiti o drugim pitanjima važnim za provedbu i završetak stečajnoga postupka u skladu s SZ.

Skupština vjerovnika ima pravo zatražiti od stečajnoga upravitelja obavijesti i izvještaje o stanju stvari i vođenju poslova. Ako odbor vjerovnika nije osnovan, skupština vjerovnika može naložiti provjeru prometa i iznosa gotova novca kojom upravlja stečajni upravitelj.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Otvaranjem stečajnoga postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja. Otvaranjem stečajnoga postupka prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah preuzeti u posjed i njome upravljati.

Stečajni upravitelj može na temelju ovršnoga rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži dužniku predaju stvari i odrediti ovršne radnje kojima će se taj nalog prisilno ostvariti.

Stečajni upravitelj može nakon pravomoćnosti rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži i trećim osobama, u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, predaju tih stvari. Stečajni upravitelj dužan je uz zahtjev dostaviti ispravu o pravu vlasništva na stvari. O zahtjevu stečajnoga upravitelja, nakon što je saslušao osobe u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, sud odlučuje rješenjem.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase. Dužnik pojedinac i prijašnje osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu dužni su u tome surađivati sa stečajnim upraviteljem. Stečajni upravitelj dužan je od navedenih osoba prikupiti potrebne obavijesti, osim ako bi zbog toga došlo do štetnoga odugovlačenja postupka.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije dužnika, iz drugih podataka dužnika, prijava tražbina ili na drugi način.

Stečajni upravitelj dužan je s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena.

Popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika i pregled imovine i obveza moraju se izložiti u pisarnici suda najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Trgovačkopravne i poreznopravne obveze dužnika da vodi knjige i polaže račune ne mijenjaju se otvaranjem stečajnoga postupka. U odnosu na stečajnu masu te dužnosti mora ispunjavati stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj dužan je najkasnije 15 dana prije izvještajnoga ročišta sudu dostaviti izvješće o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima koje će se objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Nakon izvještajnoga ročišta stečajni upravitelj dužan je bez odgode unovčiti imovinu koja ulazi u stečajnu masu, ako to nije protivno odluci skupštine vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti imovinu stečajne mase u skladu s odlukama skupštine vjerovnika i odbora vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Otvaranjem stečajnoga postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja. Otvaranjem stečajnoga postupka prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah preuzeti u posjed i njome upravljati.

Stečajni upravitelj može na temelju ovršnoga rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži dužniku predaju stvari i odrediti ovršne radnje kojima će se taj nalog prisilno ostvariti.

Stečajni upravitelj može nakon pravomoćnosti rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži i trećim osobama, u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, predaju tih stvari. Stečajni upravitelj dužan je uz zahtjev dostaviti ispravu o pravu vlasništva na stvari. O zahtjevu stečajnoga upravitelja, nakon što je saslušao osobe u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, sud odlučuje rješenjem.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase. Dužnik pojedinac i prijašnje osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu dužni su u tome surađivati sa stečajnim upraviteljem. Stečajni upravitelj dužan je od navedenih osoba prikupiti potrebne obavijesti, osim ako bi zbog toga došlo do štetnoga odugovlačenja postupka.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije dužnika, iz drugih podataka dužnika, prijava tražbina ili na drugi način.

Stečajni upravitelj dužan je s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena.

Popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika i pregled imovine i obveza moraju se izložiti u pisarnici suda najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Trgovačkopravne i poreznopravne obveze dužnika da vodi knjige i polaže račune ne mijenjaju se otvaranjem stečajnoga postupka. U odnosu na stečajnu masu te dužnosti mora ispunjavati stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj dužan je najkasnije 15 dana prije izvještajnoga ročišta sudu dostaviti izvješće o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima koje će se objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Nakon izvještajnoga ročišta stečajni upravitelj dužan je bez odgode unovčiti imovinu koja ulazi u stečajnu masu, ako to nije protivno odluci skupštine vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti imovinu stečajne mase u skladu s odlukama skupštine vjerovnika i odbora vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

a) Predstečajni postupak – prijava tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i i njoj se u prijepisu prilažu isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.

Ministarstvo financija – Porezna uprava može prijaviti tražbine po osnovi poreza, prireza, doprinosa za obvezna osiguranja koja se prema zakonu obvezno izdvajaju iz prihoda, odnosno plaća, kao i druge tražbine koje je ovlaštena naplaćivati na temelju posebnoga propisa, osim tražbina po osnovi poreza i prireza na dohodak od nesamostalnoga rada i doprinosa iz osnovice za osiguranike po osnovi radnoga odnosa.

Radnici i prijašnji dužnikovi radnici u predstečajnom postupku te Ministarstvo financija – Porezna uprava ne podnose prijavu tražbine iz radnoga odnosa, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti – ove tražbine ne mogu biti predmet predstečajnoga sporazuma. Ako te tražbine podnositelj prijedloga nije naveo u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka ili ih je pogrešno naveo, radnici i prijašnji dužnikovi radnici i Ministarstvo financija – Porezna uprava imaju pravo sudu podnijeti prigovor.

Razlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu Financijske agencije u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo te dati izjavu odriču li se ili ne odriču prava na odvojeno namirenje.

Izlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu Financijske agencije u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi izlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo izlučno pravo.

Razlučni i izlučni vjerovnici dužni su u obavijesti dati izjavu o pristanku ili uskrati pristanka odgode namirenja iz predmeta na koji se odnosi njihovo razlučno pravo, odnosno izdvajanja predmeta na koje se odnosi njihovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja.

Predstečajni sporazum ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja, ako tim sporazumom nije izrijeком drukčije određeno. Ako je predstečajnim sporazumom drukčije određeno, za različne vjerovnike posebno će se navesti u kojem se dijelu njihova prava smanjuju, na koje vrijeme se odgađa namirenje i koje druge odredbe predstečajnoga sporazuma prema njima djeluju.

Ako vjerovnik nije podnio prijavu tražbine, a tražbina je navedena u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka, tražbina navedena u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka smatra se prijavljenom tražbinom.

Dužnik i povjerenik ako je imenovan dužni su očitovati se o prijavljenim tražbinama vjerovnika. Očitovanje o prijavljenim tražbinama podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i za svaku tražbinu sadržava:

1. broj tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
2. podatke za identifikaciju vjerovnika
3. iznos prijavljene tražbine
4. izjavu dužnika i povjerenika ako je imenovan priznaje li ili osporava tražbinu
5. osporavani iznos tražbine
6. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Nakon isteka roka za očitovanje o prijavljenim tražbinama dužnik i povjerenik ako je imenovan ne mogu više osporavati tražbine koje su priznali.

Vjerovnik može osporiti prijavljenu tražbinu drugog vjerovnika.

Osporavanje tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i sadržava:

1. podatke za identifikaciju vjerovnika koji osporava tražbinu
2. broj osporene tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
3. podatke za identifikaciju vjerovnika koji je prijavio tražbinu koja se osporava
4. iznos prijavljene tražbine koja se osporava
5. izjavu vjerovnika da osporava tražbinu
6. osporavani iznos tražbine
7. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Financijska agencija dužna je na propisanom obrascu sastaviti tablicu prijavljenih tražbina i tablicu osporenih tražbina.

b) Stečajni postupak - Prijava tražbine podnosi se stečajnom upravitelju na propisanom obrascu u dva primjerka i u prijepisu joj se prilaže isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.

Stečajni upravitelj sastavit će popis svih tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika dospjelih do otvaranja stečajnoga postupka koje je obvezan iskazati u bruto iznosu i netoiznosu i predočiti na potpis prijavu njihovih tražbina u dva primjerka.

Tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo na poseban poziv suda. U prijavi takvih tražbina treba naznačiti da se radi o tražbini nižega isplatnog reda i redno mjesto na koje vjerovnik ima pravo.

Izlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnoga upravitelja o svom izlučnom pravu, pravnoj osnovi izlučnoga prava i naznačiti predmet na koji se njihovo izlučno pravo odnosi, odnosno u obavijesti naznačiti pravo naknade za izlučna prava.

Razlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnoga upravitelja o svom razlučnom pravu, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine stečajnoga dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo. Ako razlučni vjerovnici prijavljuju i tražbinu kao stečajni vjerovnici, u prijavi su dužni naznačiti dio imovine stečajnoga dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo i iznos do kojega njihova tražbina predvidivo neće biti namirena tim razlučnim pravom.

Razlučni vjerovnici koji nisu obavijestili stečajnoga upravitelja o razlučnom pravu na odgovarajući način ne gube pravo odvojenoga namirenja iz predmeta razlučnoga prava. Iznimno, razlučni vjerovnici gube pravo na odvojeno namirenje i nemaju pravo tražiti naknadu štete ili kakvu drugu naknadu od stečajnoga dužnika ili vjerovnika, ako je predmet razlučnoga prava bez njih unovčen u stečajnom postupku, a razlučno pravo nije bilo upisano u javnoj knjizi ili za njega stečajni upravitelj nije znao niti morao znati.

Na ispitnom ročištu prijavljene se tražbine ispituju prema svojim iznosima i redu.

Stečajni upravitelj dužan je određeno se očitovati priznaje li ili osporava svaku prijavljenu tražbinu.

Tražbine koje su osporili stečajni upravitelj, dužnik pojedinac ili koji od stečajnih vjerovnika moraju se posebno raspraviti. Izlučna i razlučna prava nisu predmet ispitivanja.

Tražbina se smatra utvrđenom ako je na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj i ne ospori stečajni vjerovnik, odnosno ako izjavljeno osporavanje bude otklonjeno. Ako dužnik pojedinac ospori tražbinu, to ne sprečava utvrđivanje tražbine.

Sud sastavlja tablicu ispitanih tražbina u koju za svaku prijavljenu tražbinu unosi u kojoj je mjeri tražbina utvrđena prema svom iznosu i svom redu odnosno tko je tražbinu osporio. Osporavanje tražbina dužnika pojedinca također se unosi u tablicu. Na mjenicama ili drugim ispravama o dugu sud će naznačiti da je tražbina utvrđena.

Na temelju tablice ispitanih tražbina sud donosi rješenje kojim odlučuje u kojem iznosu i kojem isplatnom redu su utvrđene, odnosno osporene pojedine tražbine. Tim rješenjem sud odlučuje i o upućivanju na parnicu radi utvrđivanja, odnosno osporavanja tražbine.

Ako je stečajni upravitelj osporio tražbinu, sud će vjerovnika uputiti na parnicu protiv stečajnoga dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine.

Ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, sud će stečajnoga vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Osporavatelj u takvoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnoga dužnika.

Ako su osporene tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, parnica radi utvrđivanja osporene tražbine vodi se prema općim odredbama u postupku pred sudovima, te posebnim odredbama za parnice u radnim sporovima.

Ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Namirenje vjerovnika provodi se prema priljevu gotova novca. Stečajni vjerovnici nižih isplatnih redova ne uzimaju se u obzir kod djelomičnih dioba. Diobe obavlja stečajni upravitelj. Prije svake diobe stečajni upravitelj je dužan dobiti suglasnost odbora vjerovnika, odnosno suda ako odbor vjerovnika nije osnovan.

U tražbine prvoga višega isplatnog reda ulaze tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa, tražbine proračuna, zavoda ili fondova u skladu s posebnim propisima u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška plaće ili naknade plaće, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

U tražbine drugoga višega isplatnog reda ulaze sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove.

Nakon tražbina viših isplatnih redova, kao tražbine nižih isplatnih redova namiruju se prema navedenom redosljedu:

1. kamate na tražbine stečajnih vjerovnika od otvaranja stečajnoga postupka
2. troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku
3. novčane kazne izrečene za kazneno ili prekršajno djelo i troškovi kaznenoga ili prekršajnoga postupka
4. tražbine za besplatnu činidbu dužnika
5. tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine.

Nedospjele tražbine dospijevaju otvaranjem stečajnoga postupka.

Tražbine vezane uz raskidni uvjet koji nastupa nakon otvaranja stečajnoga postupka, do nastupanja uvjeta, uzimaju se u obzir kao bezuvjetne tražbine.

Iz stečajne mase najprije se namiruju troškovi stečajnoga postupka i ostale obveze stečajne mase, a stečajni upravitelj namirit će ih redom kojim one dospijevaju.

Prije diobe stečajni upravitelj će sastaviti popis tražbina koje se uzimaju u obzir pri diobi (diobni popis). Tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa uzimaju se u obzir u bruto iznosu. Popis mora sadržavati zbroj tražbina i raspoloživi iznos iz stečajne mase koji će se raspodijeliti vjerovnicima.

Razlučni vjerovnik kojem je dužnik i osobno odgovoran treba najkasnije u roku od 15 dana nakon objave diobnog popisa podnijeti dokaz stečajnom upravitelju da se i u kojem iznosu odrekao odvojenoga namirenja ili da nije odvojeno namiren. Ako dokaz ne podnese pravodobno, njegova se tražbina neće uzeti u obzir pri djelomičnoj diobi.

Tražbina vezana uz odgovni uvjet pri djelomičnoj se diobi uzima u obzir u njezinu punom iznosu. Udio koji otpada na tu tražbinu odvojiti će se pri diobi.

Pri završnoj diobi tražbina vezana uz odgovni uvjet neće se uzeti u obzir, ako je mogućnost nastupanja uvjeta toliko daleka da ona u vrijeme diobe nema imovinske vrijednosti. U tom će se slučaju iznosi odvojeni tijekom prethodnih dioba za namirenje te tražbine uključiti u masu iz koje će se obaviti završna dioba.

Vjerovnicima koji nisu uzeti u obzir pri djelomičnoj diobi, a za koje se naknadno ispune pretpostavke iz članaka 275. i 276. SZ, isplatit će se u narednoj diobi iz preostale stečajne mase iznos koji ih izjednačava s ostalim vjerovnicima. Tek nakon toga moći će se pristupiti namirenju drugih vjerovnika.

Završnoj diobi pristupa se čim završi unovčenje stečajne mase. Završna dioba smije se poduzeti samo uz suglasnost suda.

Ako se pri završnoj diobi mogu u punom iznosu namiriti tražbine svih stečajnih vjerovnika, stečajni upravitelj će preostali višak predati dužniku pojedincu. Ako je dužnik pravna osoba, stečajni upravitelj će svakoj osobi koja ima udjela u dužniku dati onaj dio viška na koji bi imala pravo u slučaju likvidacije izvan stečajnoga postupka.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

a) Predstečajni postupak - ako vjerovnici prihvate plan restrukturiranja, sud će rješenjem utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum, osim ako:

- koji od vjerovnika učini vjerojatnim da se planom restrukturiranja umanjuju prava ispod razine koju bi razumno očekivao ostvariti u slučaju neprovedbe restrukturiranja poslovanja dužnika
- iz plana restrukturiranja ne proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost za plaćanje dužniku u razdoblju do kraja tekuće i u dvije sljedeće kalendarske godine
- planom restrukturiranja nije određeno namirenje iznosa koji bi dobili vjerovnici da njihova tražbina nije osporena ili
- je planom restrukturiranja predloženo pretvaranje tražbine jednog ili više vjerovnika u temeljni kapital dužnika, a članovi dužnika nisu u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima donijeli odluku kojom se to dopušta.

Ako nisu ispunjene pretpostavke za potvrdu predstečajnoga sporazuma, sud će rješenjem utvrditi uskraćivanje potvrde predstečajnoga sporazuma i obustaviti postupak.

Potvrđeni predstečajni sporazum ima pravni učinak i prema vjerovnicima koji nisu sudjelovali u postupku i prema vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku, a njihove se osporene tražbine naknadno utvrde.

Dužnik kojem su na temelju potvrđenoga predstečajnog sporazuma otpisane obveze po osnovi kojih je ostvario dobit, dužan je tako nastalu dobit zadržati do isteka roka za ispunjenje svih obveza koje proizlaze iz predstečajnoga sporazuma.

Vjerovniku koji u skladu s potvrđenim predstečajnim sporazumom otpisuje tražbinu od dužnika iznos otpisane tražbine utvrđuje se kao porezno priznati rashod.

b) Stečajni postupak - odmah nakon završetka završne diobe sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka koje se dostavlja tijelu koje vodi registar u kojem je dužnik upisan. Brisanjem iz registra stečajni dužnik pravna osoba prestaje postojati, a stečajni dužnik fizička osoba gubi svojstvo trgovca pojedinca, obrtnika ili osobe koja obavlja samostalnu djelatnost.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni vjerovnici mogu nakon zaključenja stečajnoga postupka protiv dužnika pojedinca neograničeno ostvarivati svoje preostale tražbine.

Stečajni vjerovnici čije su tražbine utvrđene i koje dužnik nije osporio na ispitnom ročištu, mogu protiv dužnika pokrenuti postupak ovrhe na temelju rješenja kojim je njihova tražbina utvrđena. S neosporenom tražbinom izjednačena je tražbina osporavanje koje nije uspjelo.

Sud će na prijedlog stečajnoga upravitelja, kojega od stečajnih vjerovnika ili po službenoj dužnosti odrediti nastavljanje postupka radi naknadne diobe ako se nakon završnoga ročišta:

1. ostvare pretpostavke da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima
2. iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrata u masu
3. pronađe imovina koja ulazi u stečajnu masu.

Nastavljanje postupka radi naknadne diobe sud će odrediti bez obzira na to je li postupak bio zaključen.

Sud može odustati od određivanja nastavljanja postupka radi naknadne diobe, te iznos koji stoji na raspolaganju za podjelu vjerovnicima ili pronađeni predmet prepustiti dužniku pojedincu, ako to smatra primjerenim s obzirom na neznatnost iznosa ili malu vrijednost predmeta te troškove nastavljanja postupka radi naknadne diobe. Određivanje nastavljanja postupka radi naknadne diobe sud može uvjetovati uplatom predujma kojim će se namiriti troškovi nastavljanja postupka radi naknadne diobe.

Nakon provedbe naknadne diobe sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka.

Nakon određivanja naknadne diobe stečajni upravitelj će iznos kojim se može slobodno raspolagati ili iznos dobiven unovčenjem naknadno pronađenoga dijela stečajne mase podijeliti prema završnom popisu. Stečajni upravitelj račun polaže sudu.

Vjerovnici stečajne mase za čije je zahtjeve stečajni upravitelj saznao:

1. pri djelomičnoj diobi, tek nakon određivanja dijela za diobu
2. pri završnoj diobi, tek nakon završetka završnoga ročišta ili
3. pri naknadnoj diobi, tek nakon objavljivanja popisa o toj diobi,

moгу tražiti namirenje samo iz sredstava koja nakon diobe preostanu u stečajnoj masi.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

U predstečajnom i stečajnom postupku svaki vjerovnik snosi svoje troškove postupka, ako SZ – om nije drukčije određeno.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti pravo na ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini stečajni vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati u skladu s odredbama SZ-a. S pravnom radnjom izjednačeno je i propuštanje zbog kojega je stečajni dužnik izgubio kakvo pravo ili kojim su protiv njega imovinskopравни zahtjevi bili zasnovani, održani ili osigurani.

Pravna radnja, poduzeta u posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje na način i u vrijeme u skladu sa sadržajem njegova prava (kongruentno namirenje), može se pobijati ako je u vrijeme kad je poduzeta dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je vjerovnik u to vrijeme znao za tu nesposobnost.

Pobojna je i pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje u skladu sa sadržajem njegova prava, ako je poduzeta nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka i ako je vjerovnik u vrijeme njezina poduzimanja znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Smatrat će se da je vjerovnik znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da postoji nesposobnost za plaćanje ili da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za nesposobnost za plaćanje ili prijedlog za otvaranje postupka.

Pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje, koje on nije imao pravo zahtijevati ili nije imao pravo zahtijevati na taj način ili u to vrijeme, može se pobijati:

1. ako je poduzeta u posljednjem mjesecu prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga ili
2. ako je poduzeta tijekom trećega ili drugoga mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a dužnik je u to vrijeme bio nesposoban za plaćanje ili
3. ako je radnja poduzeta tijekom trećega ili drugoga mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a vjerovnik je u vrijeme njezina poduzimanja znao da se njome oštećuju stečajni vjerovnici.

Smatrat će se da je vjerovnik znao da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti na temelju kojih se nužno moralo zaključiti da se njome vjerovnici oštećuju. Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za oštećenje stečajnih vjerovnika.

Pravni posao dužnika kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju može se pobijati:

1. ako je poduzet tijekom posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, ako je u vrijeme njegova poduzimanja dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je druga strana u to vrijeme znala za tu nesposobnost ili
2. ako je poduzet nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a druga je strana u vrijeme pravnoga posla znala ili morala znati za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

S pravnim poslom kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju izjednačena je pravna radnja dužnika kojom dužnik gubi neko od svojih prava ili zbog koje pravo više ne može ostvarivati, ili radnja na temelju koje se protiv dužnika može održati na snazi ili ostvariti neki imovinsko-pravni zahtjev.

Pravna radnja koju je dužnik poduzeo u posljednjih deset godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga s namjerom da ošteti svoje vjerovnike može se pobijati ako je druga strana u vrijeme poduzimanja radnje znala za namjeru dužnika. Znanje za namjeru pretpostavlja se ako je druga strana znala da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Smatrat će se da je vjerovnik znao da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da je dužnik nesposoban za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Naplatni ugovor sklopljen između dužnika i njemu bliske osobe može se pobijati ako se stečajni vjerovnici njime izravno oštećuju. Taj se ugovor ne može pobijati ako je sklopljen ranije od dvije godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili ako druga strana dokaže da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da ošteti vjerovnike.

Pravna radnja dužnika bez naknade ili uz neznatnu naknadu može se pobijati, osim ako je poduzeta četiri godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka. Ako se radi o uobičajenom prigodnom daru neznatne vrijednosti, radnja se ne može pobijati.

Pobojna je pravna radnja kojom se za tražbinu člana društva za vraćanje zajma kojim se nadomješta kapital ili za neku njemu odgovarajuću tražbinu:

1. daje osiguranje, i to ako je radnja poduzeta u posljednjih pet godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga
2. jamči namirenje, ako je radnja poduzeta u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga.

Pobojna je pravna radnja kojom je tajnom članu društva ulog u potpunosti ili djelomično vraćen ili kojom mu je njegov udio u nastalom gubitku u potpunosti ili djelomično oprošten, ako je sporazum na kojemu se radnja temelji sklopljen u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka nad trgovačkim društvom ili nakon toga. Isto vrijedi i ako se u svezi sa sporazumom tajno društvo likvidira.

Od primatelja se u slučaju kongruentnoga namirenja ne može tražiti vraćanje onoga što mu je dužnik isplatio na temelju mjenice ako bi prema mjeničnom pravu primatelj u slučaju odbijanja primanja plaćanja izgubio mjenični zahtjev prema drugim mjeničnim obveznicima.

Smatra se da je pravna radnja poduzeta u vrijeme nastupanja njezinih pravnih učinaka.

Ako je za pravovaljanost nekoga pravnog posla potreban upis u javnu knjigu, upisnik ili očevidnik, smatrat će se da je pravni posao poduzet onda kad su bile ispunjene ostale pretpostavke za njegovu valjanost, kad izjava volje o upisu postane obvezujuća za dužnika i kad druga strana podnese zahtjev za upis pravne promjene. Odredba se na odgovarajući način primjenjuje na zahtjev za upis predbilježbe radi osiguranja prava na pravnu promjenu.

Ako je pravna radnja s uvjetom ili rokom, mjerodavno je vrijeme njezina poduzimanja, a ne vrijeme nastupanja uvjeta ili isteka roka.

Može se pobijati i pravna radnja za koju postoji ovršna isprava i radnja koja je poduzeta u postupku ovrhe.

Ako je dužnik za svoju činidbu primio protučinidbu jednake vrijednosti koja je izravno ušla u njegovu imovinu, pravna radnja povodom koje je činidba ispunjena može se pobijati samo uz pretpostavke za namjerno oštećenje.

Pravne radnje stečajnoga dužnika ovlašten je pobijati stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika na temelju odobrenja suda. Tužba se podnosi protiv osobe prema kojoj je pobijana radnja poduzeta.

Stečajni upravitelj može podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji u roku od godinu i pol dana od otvaranja stečajnoga postupka.

Svaki stečajni vjerovnik ima pravo podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji za svoj račun i na svoj rizik troškova ako:

- stečajni upravitelj ne podnese tužbu radi pobijanja pravnih radnji u roku iz stavka 3. ovoga članka – u roku od tri mjeseca od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka
- stečajni upravitelj povuče tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave pravomoćnog rješenja kojim je utvrđeno povlačenje tužbe na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova
- je prethodno zatražio očitovanje stečajnog upravitelja i ako se stečajni upravitelj očitovao da neće podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave očitovanja stečajnog upravitelja da neće podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova
- je prethodno zatražio očitovanje stečajnog upravitelja i ako se stečajni upravitelj nije u roku od tri mjeseca očitovao hoće li podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave poziva stečajnom upravitelju da se očituje hoće li podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji.

Ako se zahtjev za pobijanje pravne radnje prihvati, pobijena pravna radnja je bez učinka prema stečajnoj masi i protivna strana dužna je vratiti u stečajnu masu sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Prijedlog za ovrhu na temelju presude kojom se prihvaća zahtjev za pobijanje pravne radnje može podnijeti stečajni upravitelj u ime i za račun stečajnog dužnika odnosno stečajne mase te stečajni vjerovnik u svoje ime a za korist stečajnog dužnika odnosno stečajne mase.

Primatelj činidbe bez naknade ili uz neznatnu naknadu mora vratiti ono što je primio samo ako je time obogaćen, osim ako je znao ili je morao znati da se takvom činidbom oštećuje vjerovnike.

Pravomoćna presuda donesena u parnici za pobijanje pravnih radnji djeluje prema stečajnom dužniku, odnosno stečajnoj masi te svim stečajnim vjerovnicima, ako SZ – om nije drukčije određeno.

Ako sud u parnici prihvati zahtjev za pobijanje pravne radnje, protivna strana dužna je sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje vratiti u stečajnu masu. Nakon vraćanja novčane koristi stečene na osnovi pobijene radnje u stečajnu masu, tužitelji stečajni vjerovnici imaju pravo prvenstvenog namirenja iz koristi vraćene u stečajnu masu razmjerno visini njihove utvrđene tražbine.

Pravne radnje dužnika mogu se pobijati i isticanjem prigovora u parnici bez vremenskoga ograničenja.

Pravna radnja može se pobijati i protiv nasljednika ili drugoga univerzalnoga pravnog sljednika protivnika pobijanja.

Pravna radnja može se pobijati protiv ostalih pravnih sljednika protivnika pobijanja:

1. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja znao za okolnosti na kojima se zasniva pobožnost stjecanja njegova pravnog prednika
2. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja bio osoba koja je dužniku bliska, osim ako dokaže da u to vrijeme nije znao za okolnosti na kojima se zasniva pobožnost stjecanja njegova pravnog prednika
3. ako je pravnom sljedniku ono što je stečeno ustupljeno bez naknade ili uz neznatnu naknadu.

Pravna radnja poduzeta nakon otvaranja stečajnoga postupka koja ostaje na snazi prema pravilima o zaštiti povjerenja u javne knjige, može se pobijati prema pravilima o pobijanju pravnih radnji poduzetih prije otvaranja stečajnoga postupka.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/08/2019

Nesolventnost - Italija

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?](#)
- [5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?](#)
- [6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?](#)
- [7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici \(izuzev parnica koje su u tijeku\)?](#)
- [8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?](#)
- [10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?](#)

- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
  - 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
  - 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
  - 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?
-

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv gospodarskih subjekata (pojedinaca ili društava) pod uvjetom da imaju nešto od navedenoga:

- imovinu od 300 000,00 EUR ili veću tijekom tri godine prije predaje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili stečajne nagodbe
- bruto godišnji prihod od 200 000,00 EUR ili veći u svakoj od prethodne tri godine prije predaje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili stečajne nagodbe
- ukupne dugove (na datum predaje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili stečajne nagodbe) od 500 000,00 EUR ili veće (neovisno o datumu njihova nastanka).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Kako bi se mogao pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti poduzeće mora biti nesolventno, a zahtjev za njegovo pokretanje može podnijeti:

- dužnik
- vjerovnik
- javni tužitelj.

b) Za dogovor s vjerovnicima (*concordato preventivo*) poduzeće mora biti u poteškoćama (tj. mora imati financijske poteškoće koje nisu dovoljno ozbiljne da bi prouzročile nesolventnost), a zahtjev može podnijeti samo dužnik.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva imovina čini dio nesolvencijske mase osim sljedećega:

- strogo osobne imovine i prava
- doplataka za uzdržavanje, nadnica, mirovina, plaća i zarade od rada nesolventne osobe koja je ograničena na onoliko koliko je potrebno za uzdržavanje sebe i svoje obitelji
- prihoda od imovine djece nesolventne osobe koji su joj dostupni primjenom prava, imovina u fondovima ostavljena postrani za potrebe obitelji (*fondo patrimoniale*) i prihodi od njih, osim kako je predviđeno u članku 170. Građanskog zakonika
- stvari nad kojima se u skladu sa zakonom ne može izvršiti ovrha.

Nesolvencijska masa obuhvaća i svu imovinu koju je nesolventna osoba stekla nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, ali ne obuhvaća obveze nastale radi stjecanja i zadržavanja te imovine.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (upravitelj) ovlašten je / obavezan je upravljati imovinom, prodati je i raspodijeliti sredstva vjerovnicima.

Upravitelj može ispitati nesolventnu osobu kako bi otkrio informacije, a nesolventna osoba može dovesti u pitanje mjere koje su poduzeli upravitelj i upravitelj kojeg je imenovao sud, ali samo ako su uvedene povredom zakona (dakle, ne samo zbog svrsishodnosti).

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Svatko tko mora platiti upravitelja u slučaju nesolventnosti može izvršiti prijeboj duga s potraživanjima (*controcredito*) u istom postupku, ali samo ako su i dug i potraživanje nastali prije pokretanja postupka

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Upravitelj može odlučiti hoće li nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ugovori koji su na snazi i dalje vrijediti ili će se raskinuti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Vjerovnici mogu poduzeti pravne radnje nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti samo ako upravitelj ne reagira, tj. (ako svjesno ili iz pukog nemara) ne poduzme takve mjere.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Parnice koje je pokrenuo vjerovnik protiv osobe koja je naknadno proglasila nesolventnost može nastaviti samo upravitelj.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Odbor vjerovnika čini tri ili pet vjerovnika i ima znatne ovlasti koje se očituju u sljedećem:

- odobrava transakcije, dogovore, odustajanje od sudskih sporova, priznavanje prava trećih osoba, ukidanje hipoteka, povrat vrijednosnih papira, povrat instrumenata osiguranja, prihvaćanje nasljedstva i darova te sve ostale radnje posebne uprave
- obraća se sudu za zamjenu upravitelja
- odobrava plan likvidacije
- ovlašćuje upravitelja da preuzme ugovore na snazi na datum proglašenja nesolventnosti
- sudjeluje u popisivanju imovine nesolventne osobe
- pristupa svim dokumentima koji se odnose na postupak
- ovlašćuje upravitelja da isključi iz imovine, ili da prekine likvidaciju određenog dijela imovine ako je likvidacija očito nepovoljna
- obraća se upravitelju kojeg je imenovao sud za obustavu prodaje imovine.

Osim navedenih aktivnih administrativnih ovlasti, odbor vjerovnika iznosi mišljenja o mjerama koje su poduzeli stečajni upravitelj kojeg je imenovao sud ili sam sud, konkretno:

- ovlaštenje osiguranim vjerovnicima za prodaju imovine koja se smatra instrumentom osiguranja
- ovlaštenje upravitelju kojeg je imenovao sud da nastavi privremeno upravljati poduzećem (odbor vjerovnika mora odobriti nastavak)
- ovlaštenje upravitelju kojeg je imenovao sud za davanje poduzeća u najam (odbor vjerovnika mora odobriti najam).

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Stečajni upravitelj može (uz prethodno odobrenje):

- nastaviti upravljati društvom

- dati poduzeće u najam
- prodati svu imovinu radi raspodjele primitaka vjerovnicima
- odlučiti ne prodati imovinu niske vrijednosti.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svaki vjerovnik sudu može predati zahtjev za proglašenje dužnika nesolventnim. Vjerovnik ne mora imati nalog za izvršenje; važno je da postoje dokumentirani dokazi za zahtjev.

Svi vjerovnici (uključujući one koji su predali zahtjev za izjavu o nesolventnosti i dobili je) moraju predati zahtjev za svoja potraživanja nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Vjerovnici mogu prijaviti svoja potraživanja bez pravnog zastupanja.

Njihovi zahtjevi moraju sadržavati dokumentirane dokaze za potraživanja i moraju se dostaviti elektroničkim putem (službenom elektroničkom poštom).

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Prihodi od prodaje imovine raspodjeljuju se među vjerovnicima prema pravu prvenstva. Prema zakonu mnoga potraživanja (hipoteke, vrijednosni papiri, opće ili posebne privilegirane tražbine) imaju pravo prvenstva nad nekom ili svom imovinom.

Ako primici od raspolaganja imovinom nisu dovoljni kako bi se pokrila sva potraživanja (kao što je inače gotovo uvijek slučaj), raspodjeljuju se prema pravu prvenstva utvrđenom u Građanskom zakoniku, a ne proporcionalno s iznosom potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak u slučaju nesolventnosti zatvara se kad:

- nema prijavljenih potraživanja
- sva su potraživanja namirena
- svi su primici od prodaje imovine raspodijeljeni
- utvrđeno je da nema imovine koja se može prodati ili drugih primitaka.

Nakon zatvaranja postupka u slučaju nesolventnosti nesolventna osoba ponovno stječe sposobnost pokretanja tužbe i odgovora na nju te može stjecati imovinu bez obavješćivanja upravitelja.

Dogovori s vjerovnicima prestaju kad se odobri sporazum između dužnika i vjerovnika, ali kad je uvjet za sporazum raspodjela imovine (*concordato liquidatorio*), postupak se nastavlja za prodaju i stoga se zatvara nakon prodaje sve imovine i raspodjele primitaka među vjerovnicima.

Nakon prestanka dogovora s vjerovnicima, nesolventna osoba oslobođena je svih svojih dugova.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon zatvaranja postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici mogu podnijeti tužbu protiv dužnika za povrat preostalog duga (tj. dijela duga koji nije otplatio upravitelj) osim ako je došlo do razrješenja pa vjerovnici više ništa ne mogu potraživati od osobe koja je nesolventna.

Nakon prestanka dogovora s vjerovnicima, vjerovnici ne mogu ništa potraživati od dužnika. Međutim, ako dužnik ne ispuni svoje obveze, vjerovnici mogu predati zahtjev za prekid dogovora u roku od godinu dana.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi postupka u slučaju nesolventnosti podmiruju se u okviru samog postupka u slučaju nesolventnosti primicima od prodaje imovine.

Ako imovina ne postoji, država plaća upravitelja i njegove troškove.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje koje je izvršila nesolventna osoba prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti mogu se opozvati ako su izvršene u određenom roku (godina dana ili šest mjeseci) prije pokretanja postupka.

Pravne su radnje koje nesolventna osoba izvrši nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ništave.

Radnje u okviru posebne uprave izvršene tijekom dogovora s vjerovnicima i bez dopuštenja suda ništave su.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/10/2018

Nesolventnost - Cipar

SADRŽAJ

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
- 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
- 3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
- 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
- 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Stečaj (*ptóchevsi*): odluka o pokretanju stečajnog postupka (*diátagma ptóchevsi*) donosi se samo protiv nesolventne fizičke osobe.

Likvidacija (*ekkathárisi*): odluka o pokretanju postupka likvidacije (*diátagma ekkathárisis*) donosi se protiv pravne osobe. Dobrovoljna likvidacija (*ekoúsia ekkathárisi*), izvansudska ili pod nadzorom suda, isto se tako odnosi na pravnu osobu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: zakonodavne odredbe o stečaju fizičkih osoba mogu se pronaći u Stečajnom zakonu (*perí Ptóchevsis Nómos*, pog. 5.) koji je u posljednje dvije godine bitno izmijenjen kako bi se uzele u obzir promjenjive gospodarske i društvene okolnosti.

Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti vjerovnik ili sam dužnik, ako je riječ o dugu u iznosu većem od 15 000 EUR, pod uvjetom da je ispunjen preduvjet za pokretanje stečajnog postupka i dužnik je osobno bio u Cipru, imao je uobičajeno boravište u Cipru, poslovao je u Cipru ili je bio član poduzeća ili komanditnog društva koje je poslovalo u Cipru.

Dužnik je ispunio preduvjet za pokretanje stečajnog postupka (*práxi ptóchevsis*), među ostalim, u sljedećim slučajevima:

- (a) vjerovnik ima pravomoćnu presudu protiv njega, za bilo koji iznos, a dužnik nije platio taj iznos;
- (b) dužnik je podnio izjavu o nemogućnosti plaćanja svojih dugova;
- (c) dužnik je podnio prijedlog za pokretanje stečajnog postupka;
- (d) smatra se da osobni plan otplate čiji je dužnik potpisnik nije uspješno proveden ili je prekinut u skladu s odredbama Zakona o nesolventnosti fizičkih osoba (*perí Aferengyótitas Fysikón Prosópon Nómos*).

Likvidacija društava: društvo se može likvidirati ako ne može plaćati svoje dugove ili na temelju posebne odluke društva o prestanku likvidacijom njegove imovine i otplatom svih ili dijela njegovih dugova. Odluka o pokretanju postupka likvidacije može se donijeti ako društvo ne može plaćati svoje dugove. Dospjeli iznos duga mora biti veći od 5000 EUR. Prijedlog za pokretanje postupka likvidacije sudu podnosi vjerovnik ili to čine članovi društva.

Dobrovoljna likvidacija:

postoje tri vrste dobrovoljne likvidacije:

- **dobrovoljna likvidacija na prijedlog vjerovnika** (*ekoúsia ekkathárisi apó pistotés*): riječ je o izvansudskoj likvidaciji koja se provodi ako je društvo **nesolventno** i njegov upravni odbor donese odluku o likvidaciji društva. Dobrovoljna likvidacija na prijedlog vjerovnika započinje sazivanjem skupštine vjerovnika koja razmatra posebnu odluku o dobrovoljnoj likvidaciji koju je donijela glavna skupština članova društva
- **dobrovoljna likvidacija na prijedlog članova društva** (*ekoúsia ekkathárisi apó méli*): riječ je isto tako o izvansudskom postupku likvidacije koji se pokreće posebnom odlukom glavne skupštine članova društva kad je društvo **solventno**
- **dobrovoljna likvidacija pod nadzorom suda** (*ekoúsia ekkathárisi ypó tin epopteía tou Dikastíriou*): nakon što društvo donese odluku o dobrovoljnoj likvidaciji, sud može donijeti odluku o provođenju likvidacije pod nadzorom suda.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: stečajna masa sastoji se od cjelokupne imovine koja pripada ili je povjerena stečajnom dužniku na početku stečajnog postupka ili koju je stečajni dužnik stekao ili je na njega prenesena prije nego što je oslobođen obveze, osim imovine koja je potrebna za život stečajnog dužnika i njegove obitelji.

Imovina stečena prije početka stečajnog postupka i prije oslobođenja od obveza u okviru stečajnog postupka ili poništenja stečaja čini dio stečajne mase.

Likvidacija: imovina obuhvaćena postupkom likvidacije imovina je koja je pripadala društvu prije donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije ili datuma posebne odluke o dobrovoljnoj likvidaciji.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, službeni upravitelj (*epísimos paralíptis*) postaje upravitelj stečajne mase. U kasnijoj fazi svaki licencirani upravitelj u slučaju nesolventnosti (*adeiodotiménos sýmoulos aferengyótitas*) može biti imenovan stečajnim upraviteljem (*diacheiristís*). Zadaća je stečajnog upravitelja prodati imovinu stečajnog dužnika i raspodijeliti sredstva vjerovnicima. Kada službeni upravitelj ili bilo koji upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnosti stečajnog upravitelja, stečajni dužnik zadržava vlasništvo nad cjelokupnom imovinom koja mu je povjerena, iako će njome od datuma početka stečajnog postupka upravljati isključivo stečajni upravitelj.

Likvidacija: ako nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije vjerovnici ne imenuju likvidatora, službeni upravitelj automatski postaje likvidator (*ekkatharístis*), osim ako je licencirani upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan likvidatorom na zahtjev službenog upravitelja sudu ili nakon odluke skupštine vjerovnika i glavne skupštine. Zadaća je likvidatora realizirati imovinu društva koje prestaje postojati i raspodijeliti sredstva vjerovnicima i članovima društva. Nakon što službeni upravitelj ili upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnosti likvidatora imovine pravnog subjekta u postupku likvidacije, čak i ako društvo zadrži vlasništvo nad cjelokupnom imovinom koja mu je povjerena, tom imovinom od datuma početka postupka likvidacije upravlja likvidator u svrhu njezine realizacije.

Dobrovoljna likvidacija: u slučaju dobrovoljne likvidacije društvo od početka postupka likvidacije prestaje poslovati, osim ako je to potrebno za uspješnu provedbu likvidacije. Zadaća je likvidatora realizirati imovinu likvidiranog društva i raspodijeliti sredstva vjerovnicima i članovima društva.

- **Dobrovoljna likvidacija na prijedlog vjerovnika:** vjerovnici i društvo, na svojim zasebnim skupštinama, kandidiraju upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg žele imenovati likvidatorom društva. U slučaju da se te dvije skupštine ne usuglase, osoba koja se imenuje likvidatorom upravitelj je u slučaju nesolventnosti kojeg su kandidirali vjerovnici.
- **Dobrovoljna likvidacija na prijedlog članova društva:** društvo na temelju odluke glavne skupštine likvidatorom imenuje licenciranog upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji preuzima odgovornost za rješavanje poslova društva i raspodjelu njegove imovine. Imenovanjem likvidatora prestaju ovlasti direktora, osim ako glavna skupština društva ili likvidator odobri njihov nastavak.
- **Dobrovoljna likvidacija pod nadzorom suda:** kada donosi odluku o pokretanju postupka likvidacije pod nadzorom suda, sud u toj ili kasnijoj odluci imenuje dodatnog likvidatora. Likvidator kojeg je imenovao sud ima jednake ovlasti, podliježe istim obvezama i ima jednaki položaj kao i likvidator koji je imenovan posebnom odlukom ili odlukom vjerovnika, kako je prethodno opisano.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Stečaj: zakonodavstvom je propisano da se kompenzacija može izvršiti ako postoje uzajamni krediti ili uzajamni dugovi ili drugi uzajamni poslovi između stečajnog dužnika i bilo koje druge osobe prije donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, osim ako je u trenutku odobrenja kredita ta druga osoba znala da je stečajni dužnik ispunio preduvjet za pokretanje stečajnog postupka.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Stečaj: postojeći zakoniti ugovori čiji je stečajni dužnik stranka i dalje su na snazi te je stečajni dužnik i dalje osobno odgovoran za poštovanje uvjeta tih ugovora.

Likvidacija: postojeći zakoniti ugovori čiji je društvo u postupku likvidacije stranka i dalje su na snazi. Isto se primjenjuje na zakonite ugovore koje su sklopila društva u postupku dobrovoljne likvidacije.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Stečaj: ako se nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka protiv stečajnog dužnika podnese tužba, mora se pribaviti dopuštenje suda kako bi se postupak na temelju te tužbe mogao provesti.

Likvidacija: ako se nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije protiv društva u postupku likvidacije podnese tužba, mora se pribaviti dopuštenje suda kako bi se mogao provesti postupak na temelju te tužbe.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: postupci koji su u tijeku protiv stečajnog dužnika obično se nastavljaju i nije potrebno dobiti dopuštenje suda za njihov nastavak.

Likvidacija: postupci koji su već u tijeku protiv društva u postupku likvidacije mogu se nastaviti samo uz dopuštenje suda. Poslove povezane s tim postupcima u potpunosti preuzima službeni upravitelj ili likvidator društva.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: kako bi sudjelovao u *stečajnom postupku* vjerovnik mora ispuniti obrasce prijave tražbine (*epalíthevsi chréous*) i dostaviti sve potkrjepljujuće dokaze. Službeni upravitelj ili upravitelj u slučaju nesolventnosti koji djeluje kao stečajni upravitelj potom

odlučuje hoće li prihvatiti ili odbiti te prijave. Nakon toga vjerovnicima se isplaćuju iznosi prema redosljedu prvenstva utvrđenom u Stečajnom zakonu. Nakon što su njihove prijave prihvaćene, vjerovnici mogu sudjelovati na sastancima koje sazove službeni upravitelj ili upravitelj u slučaju nesolventnosti koji vodi postupak likvidacije društva.

Likvidacija: kako bi sudjelovao u postupku likvidacije vjerovnik mora ispuniti obrasce prijave tražbine i dostaviti sve potkrjepljujuće dokaze. Primjenjuju se isti postupci kao i u slučaju stečaja, osim što se iznosi isplaćuju u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima (*perí Etaireión Nómos*, pog. 113.)

Isto se primjenjuje i na dobrovoljnu likvidaciju, a posebno na dobrovoljnu likvidaciju na prijedlog vjerovnika, ako vjerovnici izravno sudjeluju od početka postupka, kada su sazvani da predlože svojeg kandidata za likvidatora.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Stečaj: stečajni upravitelj ovlašten je prodati nepokretnu imovinu na način za koji smatra da je primjeren i u interesu postupka. Nakon toga vjerovnicima se isplaćuju iznosi prema redosljedu prvenstva utvrđenom u Stečajnom zakonu. Kad je riječ o imovini pod hipotekom, mora se pribaviti sudski nalog.

Likvidacija: likvidator društva u postupku likvidacije može prodati nepokretnu imovinu društva na način za koji smatra da je u interesu postupka. Nakon toga vjerovnicima se isplaćuju iznosi u skladu s redosljedom prvenstva utvrđenim u Zakonu o trgovačkim društvima. Kad je riječ o imovini pod hipotekom, mora se pribaviti sudski nalog. Ista se pravila primjenjuju na dobrovoljnu likvidaciju.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka vjerovnici mogu prijaviti tražbine koje su nastale do datuma odluke o pokretanju stečajnog postupka ili postupka likvidacije i koje se odnose na tražbine u fiksnom iznosu. Tražbine koje nastanu nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka nisu obuhvaćene tim stečajnim postupkom i vjerovnici moraju pokrenuti postupak protiv samog stečajnog dužnika.

Likvidacija: nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije ili posebne odluke o dobrovoljnoj likvidaciji vjerovnici mogu prijaviti tražbine koje su nastale do datuma odluke o pokretanju postupka likvidacije ili posebne odluke i koji se odnose na tražbine u fiksnom iznosu. Tražbine koje nastanu nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije ili posebne odluke nisu obuhvaćene tim postupkom likvidacije i vjerovnici sami moraju pokrenuti postupak protiv službenika društva u postupku likvidacije.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Stečaj: nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka svaki vjerovnik mora, u roku od 35 dana od objave te odluke, službenom upravitelju ili stečajnom upravitelju dostaviti prijavu tražbine u pisanom obliku. U prijavi se moraju navesti podaci o tražbini, imena svih jamaca te podatak ima li vjerovnik instrument osiguranja. Službeni upravitelj ili stečajni upravitelj mora u roku od deset dana prihvatiti ili odbiti prijavu u pisanom obliku za potrebe isplate iznosa. Vjerovnik ili jamac koji nije zadovoljan odlukom službenog upravitelja ili stečajnog upravitelja može je osporiti na sudu u roku od 21 dana.

Likvidacija: nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije svaki vjerovnik mora, u roku od 35 dana od objave te odluke, službenom upravitelju ili likvidatoru dostaviti prijavu tražbine u pisanom obliku. U prijavi se moraju navesti podaci o tražbini, imena svih jamaca te podatak ima li vjerovnik instrument osiguranja. Službeni upravitelj ili likvidator mora u roku od deset dana prihvatiti ili odbiti prijavu u pisanom obliku za potrebe isplate iznosa. Vjerovnik ili jamac koji nije zadovoljan odlukom službenog upravitelja ili likvidatora može je osporiti na sudu u roku od 21 dana. Ista se pravila primjenjuju na dobrovoljnu likvidaciju.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Stečaj: pri raspodjeli stečajne mase tražbine se razvrstavaju ravnopravno i razmjerno u okviru svake kategorije („pravilo pari passu”), osim ako je masa dovoljna da se svakoga isplati u potpunosti. Tražbine se razvrstavaju prema sljedećem redosljedu:

- stvarni izdaci i naknada za rad stečajnog upravitelja
- naknade koje treba platiti službenom upravitelju
- troškovi vjerovnika koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka
- tražbine s pravom prvenstva
- neosigurane tražbine.

Likvidacija: pri raspodjeli likvidacijske mase tražbine se razvrstavaju ravnopravno i razmjerno u okviru svake kategorije („pravilo pari passu“), osim ako je masa dovoljna da se svakoga isplati u potpunosti. Tražbine se razvrstavaju prema sljedećem redoslijedu:

- stvarni izdaci i naknada za rad likvidatora
- naknade koje treba platiti službenom upravitelju ili likvidatoru
- troškovi vjerovnika koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka
- tražbine s pravom prvenstva
- promjenjiva prava na naknadu
- neosigurani vjerovnici.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Stečaj: stečajni dužnik može službenom upravitelju ili stečajnom upravitelju podnijeti pisani prijedlog nagodbe (*symvivasmós*) sa svojim vjerovnicima. Održava se skupština vjerovnika na kojoj taj plan mora odobriti većina u broju koja čini tri četvrtine vrijednosti svih vjerovnika koji su prijavili svoje tražbine. Ako vjerovnici prihvate prijedlog, stečajni dužnik, službeni upravitelj ili stečajni upravitelj traži od suda da ga odobri. Odobrenje suda obvezujuće je za sve vjerovnike koji su prijavili svoje tražbine. Nakon što se ispune uvjeti nagodbe, smatra se da su prijavljene tražbine namirene u potpunosti.

Potpuno okončanje stečajnog postupka stupa na snagu poništenjem odluke o pokretanju stečajnog postupka.

Likvidacija: potpuno okončanje postupka likvidacije stupa na snagu konačnim prestankom postojanja društva ili poništenjem odluke o pokretanju postupka likvidacije.

Postupak dobrovoljne likvidacije okončava se, a likvidirano društvo konačno prestaje postojati tri mjeseca nakon što se službenom upravitelju dostave završni računi društva, koji se sastavljaju nakon dovršetka likvidacije i raspodjele imovine društva.

Međutim, ako neka osoba ima pravni interes za ponovnu uspostavu društva koje je prestalo postojati nakon dobrovoljne likvidacije ili na temelju odluke suda, može to učiniti u roku od dvije godine nakon prestanka postojanja tako da podnese sudu zahtjev u tu svrhu.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: u slučaju poništenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, ako su vjerovnici dali svoju suglasnost, a nisu isplaćeni u cijelosti, ti vjerovnici imaju pravo potraživati iznose koji im se duguju nakon poništenja odluke.

Likvidacija: u slučaju poništenja odluke o pokretanju postupka likvidacije, ako su vjerovnici dali svoju suglasnost, a nisu isplaćeni u cijelosti, ti vjerovnici imaju pravo potraživati iznose koji im se duguju nakon poništenja odluke.

Ako neka osoba ima pravni interes za ponovnu uspostavu društva koje je prestalo postojati nakon dobrovoljne likvidacije ili na temelju odluke suda, može to učiniti u roku od dvije godine nakon prestanka postojanja tako da podnese sudu zahtjev u tu svrhu.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: trošak sastavljanja odluke o pokretanju stečajnog postupka snosi vjerovnik koji je podnio prijedlog za tu odluku. Naknada za službenog upravitelja iznosi 500 EUR. Izdaci nastali tijekom stečajnog postupka plaćaju se iz stečajne mase.

Likvidacija: trošak sastavljanja odluke o pokretanju postupka likvidacije snosi vjerovnik koji je podnio prijedlog za tu odluku. Naknada za službenog upravitelja iznosi 500 EUR. Izdaci nastali tijekom postupka likvidacije te likvidacije i raspodjele imovine društva plaćaju se iz likvidacijske mase.

Ukupni trošak podnošenja i registracije dokumenata koji se odnose na postupak dobrovoljne likvidacije kod službenog upravitelja iznosi oko 440 EUR. Izdaci nastali tijekom postupka likvidacije te likvidacije i raspodjele imovine društva plaćaju se iz likvidacijske mase.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Stečaj: stečajni upravitelj na temelju određenih odredbi koje se primjenjuju na stečajni postupak može sudu podnijeti zahtjev za povrat imovine u korist vjerovnika. Glavne su odredbe sljedeće:

A. Prijenos prijevarne naravi (*dólia metavívasi*)

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je imovina društva ili fizičke osobe prenesena bez protučinidbe ili znatno ispod njezine stvarne vrijednosti, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog prijenosa ili akta prijevorne naravi.

Kako bi se ova odredba mogla primijeniti, prijenos je trebao biti izvršen: (a) u razdoblju od tri godine prije datuma stečaja, osim ako je izvršen u dobroj vjeri i uz vrijednu protučinidbu ili (b) u razdoblju od deset godina prije datuma stečaja, ako u trenutku prijenosa dotična fizička osoba nije mogla platiti sav svoj dug bez pomoći prenesene imovine. Kad je riječ o društvu u postupku likvidacije, kako bi se smatralo da je neka radnja prijevorna, morala je biti počinjena u razdoblju od šest mjeseci prije početka likvidacije, odnosno datuma podnošenja prijedloga za likvidaciju.

B. Povlašteni tretman prijevorne naravi (*dólia protímisi*)

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je vjerovnik imao povlašteni tretman, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog tretmana.

Likvidacija: likvidator na temelju određenih odredbi koje se primjenjuju na postupak likvidacije može sudu podnijeti zahtjev za povrat imovine u korist vjerovnika. Glavne su odredbe sljedeće:

A. Prijenos prijevorne naravi

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je imovina društva ili fizičke osobe prenesena bez protučinidbe ili znatno ispod njezine stvarne vrijednosti, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog prijenosa ili akta prijevorne naravi.

Kako bi se ova odredba mogla primijeniti, prijenos je trebao biti izvršen: (a) u razdoblju od tri godine prije datuma stečaja, osim ako je izvršen u dobroj vjeri i uz vrijednu protučinidbu ili (b) u razdoblju od deset godina prije datuma stečaja, ako u trenutku prijenosa fizička osoba nije mogla platiti sav svoj dug bez pomoći prenesene imovine. Kad je riječ o društvu u postupku likvidacije, kako bi se smatralo da je neka radnja prijevorna, morala je biti počinjena u razdoblju od šest mjeseci prije početka likvidacije, odnosno datuma podnošenja prijedloga za likvidaciju.

B. Povlašteni tretman prijevorne naravi

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je vjerovnik imao povlašteni tretman, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog tretmana.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 13/05/2019

Nesolventnost - Luksemburg

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?](#)
- [5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?](#)
- [6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?](#)
- [7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici \(izuzev parnica koje su u tijeku\)?](#)
- [8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?](#)
- [10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?](#)

- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Veliko Vojvodstvo Luksemburg ima osam vrsta postupaka u slučaju nesolventnosti.

Tri se odnose samo na trgovce (fizičke i pravne osobe).

1. Cilj je stečajnog postupka, predviđenog Trgovačkim zakonikom (*Code de Commerce*), likvidacija imovine trgovca koji je postao nesolventan i izgubio kreditnu sposobnost.
2. Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja, predviđena Zakonom od 14. travnja 1886. o nagodbi s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*), postupak je koji je, pod određenim uvjetima, otvoren za dužnike koji ispunjuju kriterije za stečaj. Ako ta nagodba uključuje predaju imovine, njezina je svrha, kao i u stečaju, likvidacija imovine dotičnog trgovca. Međutim, od stečaja se razlikuje po tome što trgovac izbjegava učinke stečajnog postupka.
3. Cilj je predstečajnog postupka, predviđenog Uredbom Velikog Vojvodstva od 24. svibnja 1935. o uspostavi predstečajnog postupka (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*), reorganizacija poslova trgovaca koji to zatraže. Međutim, taj se postupak može primijeniti i kad trgovci žele da njihova imovina bude realizirana na najbolji mogući način.

Osim tih postupaka, luksemburškim pravom (članak 593. i dalje Trgovačkog zakonika) predviđen je postupak u kojem trgovci mogu, pod određenim uvjetima, ishodići suspenziju plaćanja.

4. Četvrti se postupak odnosi samo na fizičke osobe koje nisu trgovci: to je postupak prezaduženosti, predviđen Zakonom od 8. siječnja 2013. o prezaduženosti (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*), čiji je cilj omogućiti podnositeljima poboljšanje njihova financijskog stanja utvrđivanjem plana otplate dugova.

Osim toga, postoje i postupci u slučaju nesolventnosti koji se posebno odnose na javne bilježnike, kreditne institucije, osiguravajuća društva i subjekte za zajednička ulaganja (u ovom informativnom članku nije opisano kako se primjenjuju na određenu profesionalnu kategoriju ili poslovni sektor).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Stečajni postupak pokreće dužnik podnošenjem zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, jedan ili više vjerovnika koji su podnijeli zahtjev za pokretanje stečajnog postupka protiv dužnika ili sud.

Trgovac mora zahtjev za pokretanje stečajnog postupka podnijeti tajništvu okružnog suda (*tribunal d'arrondissement*) nadležnog za trgovačke predmete na čijem području trgovac ima prebivalište ili sjedište. To mora učiniti u roku od jednog mjeseca od datuma kad su ispunjeni uvjeti za stečaj.

Ako jedan ili više vjerovnika dužnika odluče zatražiti proglašenje stečaja trgovca, moraju to učiniti preko sudskog službenika koji izdaje nalog kojim trgovcu nalaže da se pojavi pred okružnim sudom nadležnim za trgovačke predmete u roku od osam dana (nalog s utvrđenim datumom) kako bi se mogla donijeti odluka u pogledu merituma zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka.

Sud može pokrenuti stečajni postupak i na temelju podataka koje ima na raspolaganju. U tom slučaju sud preko sudskog tajništva upućuje sudski poziv osobi u stečaju kako bi objasnila svoju situaciju sudu koji zasjeda u vijećima.

Prije nego što proglasi stečaj trgovca, okružni sud nadležan za trgovačke predmete (dalje u tekstu „trgovački sud” – *tribunal de commerce*) mora provjeriti ispunjuje li dotična osoba ili poduzeće sljedeća tri uvjeta:

- status trgovca: fizička osoba koja, kao svoju uobičajenu djelatnost (glavnu ili dopunsku), obavlja radnje koje su zakonom utvrđene kao trgovačke (npr. radnje navedene u članku 2. Trgovačkog zakonika) ili pravna osoba osnovana u jednom od oblika predviđenih izmijenjenim Zakonom od 10. kolovoza 1915. o trgovačkim društvima (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (npr. *société anonyme* (dioničko društvo), *société à responsabilité limitée* (društvo s ograničenom odgovornošću), zadruga itd.)
- obustava plaćanja: to znači da nisu plaćeni nesporni dugovi dospjeli na plaćanje (npr. plaće, socijalno osiguranje itd.), pri čemu terminski ili potencijalni dugovi te naturalne obveze nisu dostatni i
- gubitak kreditne sposobnosti: trgovac više ne može dobiti kredit od banaka, dobavljača ili vjerovnika.

Iako je odbijanje ili nemogućnost plaćanja jednog duga (neovisno o iznosu) koji nije sporan i dospio je na plaćanje u načelu dovoljno za utvrđivanje obustave plaćanja, jednostavni problem novčanog toka ne znači stečaj, pod uvjetom da trgovac može dobiti kredit potreban za nastavak trgovanja i ispunjavanje obveza.

2. Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja

Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja rezervirana je za „nesretne dužnike koji su djelovali u dobroj vjeri”. Te kvalitete ocjenjuje sud na temelju okolnosti predmeta.

Nakon primitka zahtjeva, trgovački sud imenuje jednog od svojih sudaca da razmotri situaciju podnositelja zahtjeva te sastavi izvješće.

Na temelju tog izvješća, sud može, ali ne mora utvrditi razdoblje počeka kako bi trgovcu omogućio iznošenje prijedloga nagodbe vjerovnicima.

3. Predstečajni postupak

Dužnik mora podnijeti obrazloženi zahtjev trgovačkom sudu u čijem okrugu ima glavno mjesto poslovanja ili, u slučaju društva, sjedište.

Trgovci mogu biti predmet predstečajnog postupka ako su izgubili kreditnu sposobnost ili ne mogu ispuniti sve svoje obveze. Osim toga, u zahtjevu se mora tražiti reorganizacija dužnikova poslovanja ili realizacija njegove imovine na najbolji mogući način. Konačno, sudska praksa zahtjeva da dužnici djeluju u dobroj vjeri. U tom kontekstu, sud ima diskrecijsko pravo ocijeniti je li, prema činjenicama i okolnostima predmeta, trgovac djelovao u dobroj vjeri, što je potrebno da bi mogao iskoristiti taj postupak.

4. Prezaduženost

Prezaduženost fizičkih osoba opisuje se kao situacija u kojoj dužnik koji ima prebivalište u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu očito nije sposoban platiti sve svoje dugove koji ne proizlaze iz poslovne djelatnosti i koji su dospjeli ili dospijevaju na plaćanje te izvršiti obvezu koju je preuzeo da zajednički i solidarno jamči za ili da će platiti dug samostalnog trgovca ili društva, pod uvjetom da nije bio direktor, činjenično ili pravno, tog društva.

Postupak kolektivnog namirenja dugova obuhvaća tri faze kako slijedi:

- faza sporazumnog namirenja, koja se odvija pred Povjerenstvom za posredovanje u pitanjima prezaduženosti (*Commission de médiation en matière de surendettement*)
- faza reorganizacije pod nadzorom suda, koja se odvija pred nižim sudom (*juge de paix*) prema prebivalištu prezaduženog dužnika
- faza osobne nesolventnosti, poznata i kao „osobni stečaj” (*faillite civile*), koja se odvija pred nižim sudom prema prebivalištu prezaduženog dužnika.

Trebalo bi napomenuti da se faza osobne nesolventnosti, koja je podređena drugim dvjema fazama u postupku kolektivnog namirenja dugova, može pokrenuti samo kad se prezaduženi dužnik nalazi u nepopravljivo lošoj situaciji, koja se opisuje kao situacija u kojoj dužnik ne može provesti:

- mjere iz plana sporazumnog namirenja ili

- mjere koje Povjerenstvo za posredovanje predlaže u okviru sporazumnog namirenja i
- mjere utvrđene u postupku reorganizacije pod nadzorom suda.

Treba napomenuti da se zahtjevi za pokretanje postupka sporazumnog namirenja moraju poslati predsjedniku Povjerenstva za posredovanje.

Obrazac zahtjeva za pokretanje postupka sporazumnog namirenja može se preuzeti na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Osim toga, vjerovnici prezaduženog dužnika moraju svoje tražbine prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Obrazac za prijavu tražbina može se preuzeti na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Nakon što je izdan nalog za pokretanje stečajnog postupka, stečajni dužnik automatski gubi pravo raspolaganja svojom imovinom, čak i onom koja može biti prenesena na stečajnog dužnika nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka.

Taj gubitak prava odnosi se na svu pokretnu i nepokretnu imovinu stečajnog dužnika. Svrha tog mehanizma je zaštititi interese vjerovnika.

Općenito govoreći, povjerenik odlazi u prostore stečajnog dužnika i sastavlja popis imovine koja se tamo nalazi. U tom pogledu povjerenik mora razlikovati imovinu koja u potpunosti pripada stečajnom dužniku od imovine u pogledu koje se treće strane mogu pozvati na različita imovinska prava.

Prilikom realizacije pokretne i nepokretne imovine povjerenik osigurava da se svaka imovina stečajnog dužnika prodaje u najboljem interesu vjerovnika. Kako bi prodao tu imovinu, povjerenik treba dobiti odobrenje suda. Pokretna i nepokretna imovina prodaje se u skladu s Trgovačkim zakonikom. Prihodi se moraju položiti na bankovni račun otvoren na ime postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Prezaduženost

Sud nalaže procjenu financijskog i socijalnog statusa dužnika radi provjere tražbina te utvrđivanja vrijednosti imovine i obveza.

Nakon što donese odluku o pokretanju postupka osobne nesolventnosti te utvrdi da postoji imovina za likvidaciju, sud započinje likvidaciju imovine dužnika.

Sud odlučuje o svim osporenim tražbinama te nalaže likvidaciju osobne imovine dužnika. Izuzeta su samo primanja nužna za svakodnevni život i imovina nevezana za djelatnost koja je nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti. Imovina prezaduženog dužnika likvidira se u postupku osobne nesolventnosti u skladu s ciljem zakona, a to je poboljšati financijsko stanje dužnika omogućujući dužniku i njegovu kućanstvu dostojanstven život.

Tijekom postupka likvidacije prava i radnje dužnika koji se odnose na njegovu imovinu ostvaruje likvidator kojeg imenuje sud.

Likvidator ima rok od šest mjeseci za prodaju imovine dužnika na sporazumnoj osnovi ili za organiziranje prisilne prodaje.

Učinci postupka osobne nesolventnosti:

1. ako su prihodi od likvidacije imovine dovoljni za namirenje vjerovnika, sud nalaže okončanje postupka;
2. ako prihodi od likvidacije imovine nisu dovoljni za namirenje vjerovnika, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine;
3. ako dužnik ne posjeduje ništa drugo osim primanja nužnih za svakodnevni život i imovine nevezane za djelatnost koja je nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine;
4. ako imovina nema tržišnu vrijednost ili bi njezina prodaja izazvala nerazmjerne troškove u odnosu na njezinu tržišnu vrijednost, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine.

Okončanje postupka zbog nedovoljne imovine ima učinak otpisa svih dugova dužnika koji ne proizlaze iz poslovne djelatnosti.

Međutim, od otpisa dugova dužnika nevezanih za profesionalnu djelatnost izuzeto je sljedeće:

- dugovi koje je jamac ili sudužnik platio umjesto dužnika

- dugovi iz članka 46. Zakona odnosno tekuća plaćanja dugova za uzdržavanje i novčanih iznosa dodijeljenih žrtvama namjernih kaznenih djela nasilja zbog pretrpljene tjelesne ozljede.

Međutim, dugovi iz članka 46. Zakona mogu se otpisati ako je vjerovnik pristao na otpust, reprogramiranje ili otpis predmetnih dugova.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, stečajni dužnik automatski gubi pravo raspolaganja svom svojom imovinom, čak i onom koja može biti prenesena na stečajnog dužnika.

Slijedom tog naloga, upravljanje imovinom dužnika povjerava se povjereniku.

Ako je stečajni dužnik pravna osoba, nesolventna masa sastoji se od sve imovine i obveza društva, ne uključujući prava koja mogu imati partneri u tom svojstvu.

Povjerenici se odabiru među onim osobama koje mogu pružiti najbolja jamstva u smislu sposobnosti i točnosti u njihovu upravljanju.

U praksi suci okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete odabiru povjerenike s popisa odvjetnika. Međutim, u slučajevima kad je to potrebno u interesu stečajnog dužnika, sud može imenovati i javne bilježnike ili računovođe/revizore.

Kao i u svim postupcima koji uključuju trgovce, za stečaj je nadležan trgovački sud.

Stoga trgovački sud izdaje nalog za pokretanje stečajnog postupka, utvrđuje datum obustave plaćanja, imenuje različite sudionike (stečajni upravitelj, povjerenik), utvrđuje rok za prijavu tražbina i rok za izradu izvješća o provjeri tražbina, te nalaže okončanje stečajnog postupka.

Upravljanje imovinom povjerava se povjereniku kojeg imenuje sud, a koji je odgovoran za realizaciju dužnikove imovine i raspodjelu prihoda među različitim vjerovnicima u skladu s pravilima o tražbinama s pravom prvenstva i teretima na nekretninama.

Stečajni upravitelj dužan je nadzirati radnje, upravljanje i likvidaciju tijekom stečajnog postupka. Tijekom rasprave izvješćuje o svim sporovima koji mogu nastati te nalaže sve žurne mjere potrebne za zaštitu i očuvanje nesolventne mase. Osim toga, predsjedava svim sastancima s vjerovnicima stečajnog dužnika.

Nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, trgovac u stečaju gubi pravo upravljanja svojom imovinom te više ne može izvršavati plaćanja ili obavljati transakcije ili druge radnje u vezi s tom imovinom.

2. Prezaduženost

Kad je riječ o obvezama dužnika i učinku na njegovu imovinu koji nastaju pokretanjem postupka kolektivnog namirenja dugova, treba napomenuti da dužnik podliježe obvezi dobrog ponašanja.

Tijekom razdoblja dobrog ponašanja, dužnik mora:

- surađivati s tijelima vlasti i tijelima uključenim u postupak tako da pristane na spontano davanje svih informacija o svojoj imovini, dohotku i dugovima te svim promjenama u svojoj situaciji
- obavljati, ako je to moguće, plaćenu djelatnost u skladu sa svojim sposobnostima
- ne pogoršavati svoju nesolventnost te pošteno raditi na smanjenju svojih dugova
- ne davati prednost određenom vjerovniku, osim vjerovnika uzdržavanja za tekuća plaćanja, najmodavaca za tekuća plaćanja najamnine za stanovanje koje ispunjava osnovne potrebe dužnika, dobavljača roba i usluga nužnih za dostojanstven život te vjerovnika za tekuća plaćanja u vezi s izvršenjem dužnikova plaćanja odštete dodijeljene slijedom namjernih kaznenih djela nasilja zbog pretrpljene tjelesne ozljede
- poštovati obveze preuzete u okviru postupka.

Ovisno o tome je li postupak u **fazi nagodbe ili sudskog postupka** mogu biti uključene **dvije vrste tijela**.

Faza sporazumnog namirenja odvija se pred Povjerenstvom za posredovanje. Članove Povjerenstva za posredovanje imenuje ministar. Povjerenstvo ima predsjednika i tajnika te se sastaje najmanje jednom tromjesečno. Kako bi postali članovi Povjerenstva za posredovanje, podnositelji moraju, među ostalim, dostaviti potvrdu o nekažnjavanju. Nakon imenovanja, članovi imaju zakonsku obvezu obavijestiti ministra o svakom kaznenom postupku ili osuđujućim presudama protiv njih kako bi ih se moglo zamijeniti

Članovi Povjerenstva za posredovanje primaju naknadu od 10 EUR po sjednici, dok predsjednik Povjerenstva prima naknadu od 20 EUR po sjednici.

Povjerenstvo za posredovanje odlučuje hoće li prihvatiti zahtjeve za pokretanje postupka te jesu li prijavljene tražbine dopuštene. Osim toga, odobrava ili izmjenjuje nacрте planova sporazumnog namirenja koji su mu podneseni nakon istrage Službe za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti (dalje u tekstu „Služba”).

Ako zainteresirane strane u roku od šest mjeseci od suglasnosti Povjerenstva za pokretanje postupka ne prihvate predloženi plan, Povjerenstvo sastavlja izvješće o neuspješnom postupku sporazumnog namirenja. U roku od dva mjeseca od objave tog izvješća u registru dužnik može pred nižim sudom na čijem području ima prebivalište pokrenuti postupak reorganizacije pod nadzorom suda. Ako dužnik ne podnese taj zahtjev u navedenom roku, novi postupak kolektivnog namirenja dugova može pokrenuti tek nakon isteka dvije godine od datuma objavljivanja izvješća u registru.

Ako je pokrenuta **faza reorganizacije pod nadzorom suda**, niži sud uputit će strankama sudski poziv u kojem od njih može zahtijevati da dostave sve dokumente ili informacije koji omogućuju utvrđivanje dužnikove imovine i/ili obveza.

Na temelju dostavljenih informacija sud izrađuje plan reorganizacije koji uključuje mjere koje dužniku omogućuju da izvrši svoje obveze.

Plan reorganizacije koji je izradio sud primjenjuje se najviše sedam godina, pri čemu u određenom broju slučajeva njegova primjena može prestati (ako dužnik nije ispunio svoje obveze iz plana reorganizacije).

3. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku dužnik svoje ovlasti za odlučivanje prepušta upravitelju koji je zadužen za sastavljanje popisa imovine te izradu plana reorganizacije ili plana realizacije i raspodjele imovine. Osim toga, dužnik ne smije djelovati na način koji bi mogao ometati rad upravitelja imenovanog u tom postupku.

4. Nagodba s vjerovnicima

Tijekom postupka nagodbe s vjerovnicima, dužnik ne smije prodati ili opteretiti hipotekom bilo koju imovinu ili preuzeti bilo kakvu obvezu bez dopuštenja delegiranog suca. Delegirani sudac sastavlja popis imovine i analizira stanje poslovanja te može, prema potrebi, zatražiti pomoć stručnjaka.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U različitim prethodno navedenim postupcima ne isplaćuju se tražbine vjerovnika s pravom prvenstva, osim u postupku nagodbe s vjerovnicima.

1. Nagodba s vjerovnicima

Vjerovnici osigurani teretom na nekretnini koji sudjeluju u glasanju gube svoj status vjerovnika s pravom prvenstva (članak 10. Zakona od 14. travnja 1886.).

2. Stečaj

Kad je riječ o stečaju, ustaljena je sudska praksa da, nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, više nije moguć nikakav prijeboj po nalogu suda ili sporazumni prijeboj, čak ni između već postojećih tražbina ako, do tog trenutka, nisu imale jednu od tri kvalitete likvidnosti, dospelosti i zamjenjivosti. Iako nalog za pokretanje stečajnog postupka stoga može spriječiti svaki zakonski prijeboj, iz toga ne treba zaključiti da to ima apsolutan ili retroaktivan učinak. Nalog za pokretanje stečajnog postupka ne utječe na **zakonski prijeboj** kad su uvjeti za to bili ispunjeni prije pokretanja stečajnog postupka. Prizivni sud (*Cour d'appel*) odlučio je da „razdoblje koje prethodi nalogu ne sprječava tu vrstu prijeboja. Zakonski prijeboj moguć je unatoč obustavi plaćanja. To nije radnja koju poduzima dužnik jer se odvija bez njegova znanja te nije obuhvaćena člankom 445. Trgovačkog zakonika.”

Kad je riječ o **prijeboju po nalogu suda**, on se ne može provesti nakon pokretanja kolektivnog postupka. Međutim, to je moguće tijekom razdoblja koje prethodi nalogu ako je relevantni nalog postao pravomoćan (bez mogućnosti žalbe). U tom slučaju prijeboj može proizvoditi učinak samo od datuma naloga.

Kad je riječ o **sporazumnom prijeboju**, jasno je da se on ne može provesti nakon pokretanja kolektivnog postupka. Nadalje, ne može se provesti niti tijekom razdoblja koje prethodi nalogu jer se, u skladu s člankom 445. Trgovačkog zakonika, smatra nedozvoljenom metodom plaćanja koja se kažnjava proglašenjem ništavosti [1].

Međutim, treba napomenuti da su Zakonom od 5. kolovoza 2005. o financijskim jamstvima (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) predviđena posebna izuzeća od prethodno opisanih pravila u odnosu na, primjerice, sporazume o prijeboju koji

stranke mogu sklopiti na dan pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (ili čak i nakon toga – vidjeti članak 18. i dalje Zakona od 5. kolovoza 2005. o financijskim jamstvima).

3. Predstečajni postupak

Kad je riječ o predstečajnom postupku, nagodbi s vjerovnicima ili suspenziji plaćanja, prijeboj se ne može provesti nakon što dužnik izgubi pravo raspolaganja svojim pravima i imovinom.

---

[1] „*La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*”, Pierre HURT, J.T., 2010., str. 30.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Jedna od glavnih poteškoća s kojima se povjerenici suočavaju nakon pokretanja stečajnog postupka odnosi se na tekuće ugovore koji su sklopljeni prije naloga za pokretanje stečajnog postupka. Osim ugovora o radu koji automatski prestaju na datum naloga za pokretanje stečajnog postupka (članak 12.1. Zakonika o radu (*Code du travail*)), tradicionalno se prihvaća da se tekući ugovori nastavljaju dok ih povjerenik ne raskine.

Pri odlučivanju trebaju li se ti ugovor privremeno nastaviti ili ne, povjerenik mora procijeniti uključene interese. Ako ugovor sadržava odredbe o raskidu u slučaju stečaja jedne od stranaka, povjerenik treba odlučiti hoće li osporavati primjenjivost tih odredbi (imajući na umu da se valjanost tih odredbi može dovesti u pitanje; na primjer, u Belgiji te se odredbe smatraju ništavima kad je riječ o poslovnom najmu).

U svakom slučaju, povjerenik je u načelu jedini odgovoran za donošenje odluke o izvršenju ili raskidu tih ugovora. Ako druga ugovorna strana koja se poziva na automatski raskid ugovora zbog stečaja to ospori, povjerenik se izlaže pravnom postupku s nesigurnim ishodom te nastanku novih troškova za nesolvencijsku masu [1].

---

[1] Izvori: „*Les procédures collectives au Luxembourg*”, Yvette HAMILIUS i Brice HELLINCKX (autori poglavlja 3.), Editions Larcier, 2014., str. 86.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

1. Nagodba s vjerovnicima, stečaj, suspenzija plaćanja i predstečajni postupak

U postupku nagodbe s vjerovnicima, stečajnom postupku, postupku suspenzije plaćanja i predstečajnom postupku obustavljaju se mjere izvršenja protiv trgovca i njegove imovine. Međutim, nijedan pravni tekst koji se primjenjuje u Velikom Vojvodstvu ne sprječava vjerovnike da poduzmu mjere čija je svrha zaštititi cjelovitost imovine njihova dužnika.

U svim tim postupcima dužnici gube pravo raspolaganja svojom imovinom. „Od izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka do njegova okončanja protiv stečajnog se dužnika ne može pokrenuti nikakva pravna radnja u odnosu na imovinu koja čini dio nesolvencijske mase” (Lux. 12. siječnja 1935., Pas. 14., str. 27.). „ Neosigurani vjerovnici, kao i vjerovnici s općim pravom prvenstva naplate tražbine, tijekom stečajnog postupka ne mogu zahtijevati izdavanje naloga protiv stečajnog dužnika ili čak povjerenika, već mogu samo prijaviti svoju tražbinu ili pokrenuti postupak za priznavanje svoje tražbine” (Kasacijski sud, 13. studenoga 1997., Pas. 3030., str. 265.).

Međutim, u određenim se slučajevima radnje raspolaganja imovinom provode uz podršku osobe koju je ovlastio trgovački sud (s obzirom na suspenziju plaćanja ili predstečajni postupak).

Nadalje, izdavanjem naloga za pokretanje stečajnog postupka dospijevaju nedospjele obveze te prestaju teći kamate.

2. Prezaduženost

Kad je riječ o kolektivnom namirenju dugova, odlukom Povjerenstva za posredovanje o prihvaćanju dužnikova zahtjeva automatski se obustavljaju sve mjere izvršenja protiv imovine dužnika, osim mjera koje se odnose na obveze uzdržavanja, prestaju teći kamate te dospijevaju nedospjele obveze.

U slučaju neuspješne faze sporazumnog namirenja, niži sud pred kojim će se voditi faza sudskog postupka može obustaviti sve mjere izvršenja pod istim uvjetima kako su prethodno navedeni.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Parnice koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može nastaviti povjerenik koji djeluje u tom svojstvu. Međutim, podnositelji u takvim predmetima moraju regulirati postupak uključivanjem povjerenika koji jedini ima ovlasti zastupati stečajnog dužnika.

Ako je u predmetu donesena nepovoljna odluka za dužnika, vjerovnici koji su pokrenuli postupak prije pokretanja stečajnog postupka dobivaju instrument osiguranja koje mogu iskoristiti u likvidaciji. Međutim, taj instrument osiguranja ne može se izvršiti jer na temelju naloga za pokretanje stečajnog postupka dužnik gubi prava na upravljanje imovinom.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Vjerovnike se obavješćuje o stečaju dužnika objavom naloga za pokretanje stečajnog postupka u jednim ili više novina koje se distribuiraju u Luksemburgu. Zatim moraju prijaviti svoje tražbine zajedno s instrumentima osiguranja tajništvu okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje stečajnog postupka. Sudski tajnik upisuje tražbine i izdaje potvrdu o tome.

Prijava tražbine mora biti potpisana te sadržavati prezime, ime, zanimanje i adresu vjerovnika, kao i iznos tražbine, razloge za tražbinu te sva jamstva ili instrumente osiguranja povezane s tražbinom. Zatim se različite prijavljene tražbine provjeravaju u prisutnosti povjerenika, stečajnog dužnika i stečajnog upravitelja.

U slučaju spora tijekom tog postupka, vjerovnike se može pozvati da objasne pojedinosti o svojoj tražbini, njezinu osnovu ili točan iznos tijekom unakrsnog ispitivanja.

Ako povjerenik uspije utvrditi imovinu koja se može raspodijeliti među vjerovnicima, povjerenik ih poziva na skupštinu radi izlaganja završnog računa, tijekom koje vjerovnici mogu dati mišljenje o planu raspodjele.

Ako je imovina nedovoljna, stečajni postupak se okončava.

Ako povjerenik ne ispuni svoje dužnosti na zadovoljstvo vjerovnika, vjerovnici mogu svoje pritužbe poslati stečajnom upravitelju koji, prema potrebi, može zamijeniti povjerenika.

2. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku upravitelji moraju vjerovnicima iznijeti pojedinosti o reorganizaciji ili planu realizacije imovine.

U tom se slučaju vjerovnici mogu pozvati da iznesu primjedbe. U roku od 15 dana od primitka obavijesti vjerovnici moraju obavijestiti tajništvo prihvaćaju li plan ili mu se protive, a plan se ne može provesti ako ga ne prihvati natpolovična većina vjerovnika čije tražbine predstavljaju natpolovičnu većinu obveza.

3. Nagodba s vjerovnicima

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima, saziva se skupština vjerovnika na kojoj se raspravlja o prijedlozima nagodbe koje je izradio delegirani sudac. Stoga vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine te navesti prihvaćaju li prijedloge nagodbe ili ne.

Vjerovnici zatim mogu iznijeti svoje primjedbe na ročištu o prihvaćanju nagodbe. Osim toga, mogu podnijeti žalbu protiv naloga kojim se prihvaća nagodba ako nisu bili pozvani na skupštinu vjerovnika ili ako su glasali protiv prijedloga nagodbe.

4. Prezaduženost

U prvom stupnju postupka, tijekom faze sporazumnog namirenja, vjerovnici svoje tražbine moraju prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti. Nakon toga vjerovnici mogu aktivno sudjelovati u fazi u kojoj Služba donosi plana sporazumnog namirenja.

Povjerenstvo za posredovanje u pitanjima prezaduženosti zatim saziva vjerovnike i iznosi prijedloge iz plana sporazumnog namirenja. Da bi se plan sporazumnog namirenja smatrao prihvaćenim potrebno je da najmanje 60% vjerovnika čije tražbine čine 60% vrijednosti svih tražbina izjave da prihvaćaju plan sporazumnog namirenja. Izostanak odgovora vjerovnika smatra se njihovim pristankom.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Povjerenici u stečajnom postupku zastupaju i osobu u stečaju i njezine vjerovnike. U tom dvostrukom svojstvu povjerenici nisu samo odgovorni za upravljanje imovinom stečajnog dužnika, već su ovlašteni i nadzirati, kao tužitelji ili tuženici, sve radnje kojima je cilj očuvati imovinu koja se mora upotrijebiti kao osiguranje za vjerovnike te su isto tako ovlašteni osigurati povrat te imovine ili je povećati u zajedničkom interesu vjerovnika (Prizivni sud, 2. srpnja 1880., Pas. 2., str. 49.).

Povjerenik može pokretati postupke u odnosu na zajedničko osiguranje vjerovnika, koje se sastoji od imovine stečajnog dužnika, odnosno kojim se traži povrat, zaštita ili likvidacija te imovine (Prizivni sud, 25. veljače 2015., Pas. 37., str. 483.).

Kad je riječ o tekućim ugovorima nakon naloga za pokretanje stečajnog postupka, povjerenik mora odlučiti hoće li te ugovore raskinuti ili bi, ako mogu dovesti do oslobođenja imovine, bilo bolje da se njihovo izvršenje nastavi u cilju naknadnog ispunjenja obveza stečajnog dužnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine bez obzira na prirodu tražbine ili na to imaju li tražbinu s pravom prvenstva. Međutim, iz tog su postupka izuzete tražbine koje proizlaze iz stečajne mase, odnosno one tražbine koje nastaju naknadno i u interesu stečajnog postupka (npr. troškovi povjerenika, najamnina koja dospijeva nakon naloga za pokretanje stečajnog postupka itd.).

Kad je riječ o tražbinama koje proizlaze iz stečajne mase nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koje proizlaze iz upravljanja stečajem ili nastavka određenih djelatnosti poslovanja u stečaju, one se namiruju prve, prije raspodjele preostale imovine među vjerovnicima. Stoga se tražbine koje proizlaze iz stečajne mase u svakom slučaju namiruju prije tražbina ostalih vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

1. Stečaj

Kad je riječ o stečajnom postupku, nalog za njegovo pokretanje bit će objavljen na razne načine (tisak, upis u registar trgovačkog suda) kako bi vjerovnici stečajnog dužnika postali svjesni te situacije, a zatim se mogu javiti sudu (članak 472. Trgovačkog zakonika).

Nakon toga, vjerovnici moraju svoju tražbinu prijaviti tajništvu trgovačkog suda te dostaviti popratnu dokumentaciju (članak 496. Trgovačkog zakonika).

Obrazac na kojem vjerovnici mogu prijaviti tražbinu dostupan je na internetu na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Tražbine provjerava povjerenik odgovoran za likvidaciju koji ih može i osporiti (članak 500. Trgovačkog zakonika).

Svaka prijavljena tražbina koja je osporena upućuje se sudu.

Međutim, u slučaju sporova koji, zbog svojeg predmeta, nisu u nadležnosti okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete, takvi se sporovi upućuju nadležnom sudu radi odlučivanja o njihovu meritumu. Isto se tako upućuju na okružni sud nadležan za trgovačke predmete radi izdavanja naloga u skladu s člankom 504. o iznosima koje dotični vjerovnici mogu potraživati u kontekstu rasprava o nagodbi (članak 502.).

2. Nagodba s vjerovnicima

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima, dužnik koji podnosi zahtjev za nagodbu mora u svojem zahtjevu navesti identitet i adresu vjerovnika te iznos njihovih tražbina (članak 3. Zakona od 14. travnja 1886.).

Vjerovnicima se preporučenom poštom šalje poziv za sudjelovanje na skupštini o nagodbi (članak 8. Zakona od 14. travnja 1886.).

Poziv se isto tako objavljuje u tisku.

Vjerovnici tijekom skupštine o nagodbi prijavljuju iznose svojih tražbina.

Kako je prethodno navedeno, vjerovnici osigurani teretom na nekretnini koji sudjeluju u glasanju gube svoj status vjerovnika s pravom prvenstva (članak 10. Zakona od 14. travnja 1886.).

3. Suspenzija plaćanja

U postupku suspenzije plaćanja dužnik mora podnijeti i popis vjerovnika u kojem navodi njihova imena, adrese i iznos njihove tražbine.

Vjerovnike se poziva na skupštinu preporučenom poštom (članak 596. Trgovačkog zakonika) i objavom u tisku.

Vjerovnici tijekom skupštine moraju prijaviti iznose svojih tražbina (članak 597. Trgovačkog zakonika).

4. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku nema postupka za prijavljivanje i prihvaćanje tražbina. Dužnici u svojim zahtjevima moraju obavijestiti sud o identitetu svojih vjerovnika.

Te vjerovnike sud kasnije obavješćuje o planu reorganizacije ili realizacije imovine koji izrađuje upravitelj kojeg imenuje sud.

5. Postupak prezaduženosti

U roku od jednog mjeseca od objave obavijesti o kolektivnom namirenju dugova u registru, vjerovnici prezaduzenog dužnika moraju **svoje tražbine prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti**.

Prijava tražbine mora biti u skladu s člancima 6. i 7. Uredbe Velikog Vojvodstva od 17. siječnja 2014. o provedbi Zakona od 8. siječnja 2013. o prezaduženosti (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Vjerovnicima je dostupan [obrazac prijave](#).

Povjerenstvo za posredovanje analizira jesu li tražbine dopuštene.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Osnovno je načelo stečajnog prava da svaki vjerovnik mora dobiti jednaki udio razmjeran iznosu njegove tražbine.

Prvi se isplaćuju vjerovnici koji su zaštićeni instrumentom osiguranja ili imaju tražbinu s pravom prvenstva.

Vjerovnici s pravom prvenstva razvrstavaju se zakonskim redoslijedom koji je u skladu s javnim poretkom (najmodavci, hipotekarni vjerovnici, vjerovnici zaštićeni instrumentom osiguranja koji se odnosi na obrtni kapital te, posebno, državna riznica u najširem smislu).

Općenito, povjerenik upućuje na članke od 2096. do 2098., 2101. i 2102. Građanskog zakonika (*Code civil*).

Povjerenik mora provjeriti svaku tražbinu upućivanjem na pravo i sudsku praksu.

Neto imovina raspoloživa neosiguranim vjerovnicima mora se raspodijeliti na proporcionalnoj osnovi u skladu s člankom 561. prvim stavkom Trgovačkog zakonika.

Nakon što je saznao iznos pristojbi koje određuje sud, razvrstao vjerovnike s pravom prvenstva te mu je poznat iznos koji preostaje za raspodjelu neosiguranim vjerovnicima, povjerenik izrađuje plan raspodjele imovine koji se u prvom stupnju podnosi stečajnom upravitelju. U skladu s člankom 533. Trgovačkog zakonika, povjerenik preporučenom poštom poziva sve vjerovnike na skupštinu radi izlaganja završnog računa te pozivu prilaže primjerak plana raspodjele imovine.

Stečajnom dužniku obavijest o skupštini mora uručiti sudski službenik ili se smatra uručenom objavom u luksemburškim novinama.

Osim ako neki vjerovnik ne ospori njegovo izlaganje završnog računa, povjerenik stečajnom upravitelju i sudskom tajniku na potpis podnosi zapisnik sa skupštine o izlaganju koje se temelji na planu raspodjele imovine.

Nakon izlaganja završnog računa, povjerenik isplaćuje vjerovnike.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

1. Stečaj

U stečajnom postupku, nakon što su plaćanja izvršena, povjerenik može podnijeti zahtjev za okončanje postupka, za kojim slijedi nalog za okončanje kojim se, kao što mu ime govori, okončava stečajni postupak.

U skladu s člankom 536. Trgovačkog zakonika, ako stečajni dužnik nije proglašen kazneno odgovornim za stečaj zbog nemara ili prijevare, njegovi vjerovnici više nemaju pravo od njega tražiti namirenje, osim ako se njegove okolnosti ne poboljšaju u roku od sedam godina od naloga za okončanje postupka zbog nedovoljne imovine.

U skladu s člankom 586. Trgovačkog zakonika, stečajni dužnik koji je u cijelosti otplatio sve dugove u smislu glavnice, kamata i troškova može biti oslobođen odgovornosti podnošenjem odgovarajućeg zahtjeva Vrhovnom sudu (*Cour supérieure de justice*).

2. Nagodba s vjerovnicima, suspenzija plaćanja, predstečajni postupak

U postupku nagodbe s vjerovnicima, postupku suspenzije plaćanja i predstečajnom postupku, postupak se okončava odukom suda kojom se odobrava relevantna mjera.

Sud stečajnom dužniku može izreći građanskopravne ili kaznenopravne sankcije.

Ako sud utvrdi da je stečaj bio uzrokovan ozbiljnim i očitim propustom stečajnog dužnika, može mu zabraniti obavljanje poslovne djelatnosti, bilo izravno ili preko druge osobe. Ta se zabrana isto tako odnosi na funkciju s ovlastima za odlučivanje u trgovačkom društvu.

Ostale građanskopravne sankcije uključuju, za stečajne trgovačkih društava, mogućnost proširenja stečaja na njegove direktore i mogućnost pokretanja postupka na temelju članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika (opća pravna odgovornost) i članaka 59. i 192. Zakona o trgovačkim društvima (*loi sur les sociétés commerciales*).

Stečajnom dužniku isto tako mogu biti izrečene kaznenopravne sankcije (kaznenopravni stečajevi).

U postupku nagodbe s vjerovnicima osobe koje koriste taj postupak moraju namiriti svoje vjerovnike ako im se okolnosti poboljšaju (članak 25. Zakona od 14. travnja 1886. o nagodbi s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja).

Nagodba s vjerovnicima nema učinak na sljedeće dugove:

- poreze i ostala davanja državi
- tražbine osigurane pravom prvenstva, hipotekom ili kolateralom
- tražbine u pogledu uzdržavanja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, ako postoji bilo kakva imovina, vjerovnici dobivaju puni iznos ili dio iznosa svojih tražbina u skladu s uvjetima raspodjele prihvaćenim u nalogu za okončanje.

Ako stečajni dužnik nije proglašen kazneno odgovornim za stečaj zbog nemara ili prijevare, njegovi vjerovnici više nemaju pravo od njega tražiti namirenje, osim ako se njegove okolnosti ne poboljšaju u roku od sedam godina od naloga za okončanje stečajnog postupka.

Vjerovnici isto tako mogu pokrenuti postupak na temelju članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika kako bi se pozvali na opću pravnu odgovornost direktora stečajnog dužnika ili postupak na temelju članaka 59. i 192. Zakona o trgovačkim društvima (odgovornost upravitelja i rukovoditelja pri obavljanju svojeg mandata).

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi stečajnog postupka uključeni su u troškove nesolvencijske mase.

Budući da su to troškovi koji nastaju u interesu stečajnog postupka, plaćaju se iz stečajne imovine prije nego što povjerenik preostalu imovinu raspodijeli različitim vjerovnicima.

U člancima 1. i 2. Zakona od 29. ožujka 1893. o pravnoj pomoći i postupku u slučaju manjka sredstava (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) navode se različiti troškovi koji mogu proizaći iz formalnosti koje zahtijeva stečajni postupak i utvrđuje redoslijed njihova plaćanja u slučaju nedovoljne imovine.

Nadležni okružni sud određuje visinu naknade povjereniku u skladu s Uredbom Velikog Vojvodstva od 18. srpnja 2003. (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Povjerenik okružnom sudu nadležnom za trgovačke predmete mora podnijeti izjavu o troškovima i naknadama na temelju namirenja iz imovine.

U članku 536.-1. drugom stavku Trgovačkog zakonika navodi se da će se troškovi i naknade stečajnih postupaka okončanih zbog nedovoljne imovine proslijediti Uredu za neizravne poreze (*Administration de l'Enregistrement*) u skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu od 29. ožujka 1893. o pravnoj pomoći i postupku u slučaju manjka sredstava.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1. Stečaj

U nalogu za pokretanje stečajnog postupka može se utvrditi datum obustave plaćanja dužnika koji prethodi datumu naloga. Međutim, taj datum ne smije prethoditi nalogu za više od šest mjeseci.

Radi zaštite interesa vjerovnika razdoblje između obustave plaćanja i naloga za pokretanje stečajnog postupka smatra se „**razdoblje koje prethodi nalogu**”.

Određene radnje provedene tijekom tog razdoblja, ako mogu naštetiti pravima vjerovnika, bit će **ništave**. To se posebno odnosi na:

- sve radnje povezane s pokretnom ili nepokretnom imovinom koju je stečajni dužnik dao besplatno ili prodao ako je prodajna cijena očito znatno manja od vrijednosti predmetne imovine
- sva plaćanja izvršena u gotovini ili prijenosom, prodaju, prijebom ili sličnu radnju za dugove koji još nisu dospjeli
- sva plaćanja koja nisu izvršena u gotovini ili korištenjem komercijalnih instrumenata za dugove koji dopijevaju
- svaku hipoteku ili druga imovinska prava koja je dužnik dodijelio za dugove ugovorene prije obustave plaćanja.

Međutim, načelo ništavosti ne primjenjuje se automatski na ostale radnje.

Zbog toga određena **plaćanja koja stečajni dužnik izvrši** za dugove koji dopijevaju i sve ostale radnje izvršene za novac tijekom razdoblja koje prethodi nalogu mogu biti proglašene ništavima ako se dokaže da su treće strane koje su primile uplate ili pregovarale sa stečajnim dužnikom **bile svjesne obustave plaćanja**.

Ako neki vjerovnik zna da dužnik ne može poštovati svoje obveze, taj vjerovnik ne smije tražiti povlašteni tretman na štetu svih ostalih vjerovnika.

 Hipoteka i pravo prvenstva koji su valjano stečeni mogu se upisati do datuma naloga za pokretanje stečajnog postupka.

Međutim, prava upisana **10 dana prije datuma obustave plaćanja** ili nakon toga mogu se proglasiti ništavima ako je između datuma ugovora o hipoteci i datuma upisa u registar proteklo više od 15 dana.

Konačno, sve **radnje ili plaćanja izvršena radi prijave vjerovnika**, odnosno kad je dužnik bio potpuno svjestan štete koju će to prouzročiti vjerovnicima (tj. smanjenje nesolvencijske mase, nepoštovanje redosljeda naplate tražbina itd.) smatraju se ništavima bez obzira na datum kad su izvršena.

Razdoblje koje prethodi nalogu ne primjenjuje se na **ugovore o financijskom jamstvu** ili u slučaju **budućih tražbina prenesenih na tijelo sekuritizacije**.

2. Nagodba s vjerovnicima

Tijekom postupka postizanja nagodbe s vjerovnicima, dužnik ne smije prenijeti ili opteretiti hipotekom bilo koju imovinu ili preuzeti bilo kakvu obvezu bez odobrenja delegiranog suca.

3. Predstečajni postupak

Od datuma odluke o imenovanju delegiranog suca za sastavljanje popisa poslovne imovine, trgovac ne smije, pod prijetnjom ništavosti, prenijeti bilo koju imovinu ili uspostaviti instrument osiguranja ili hipoteku na njoj, preuzeti bilo koju obvezu ili primiti pokretnu kapitalnu imovinu bez pisanog dopuštenja delegiranog suca.

Treba napomenuti i da su zakonom o predstečajnom postupku predviđene kaznenopravne sankcije za trgovce koji prikriju dio svoje imovine, uvećaju iznos svojih obveza ili uključe vjerovnike čije su tražbine uvećane.

4. Prezaduženost

Sud može, ako je primjenjivo, imenovati osobe odgovorne za pružanje pomoći u socijalnim pitanjima, obrazovanju i financijskom upravljanju kako bi se osiguralo da prihodi dužnika koji nisu namijenjeni za otplatu dugova budu iskorišteni u predviđene svrhe.

Te su osobe u okviru svojih dužnosti ovlaštene poduzimati sve mjere čiji je cilj spriječiti da taj dio prihoda bude iskorišten za druge svrhe osim predviđene ili da se našteti interesima dužnikova kućanstva.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 24/05/2019

SADRŽAJ

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
  - 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
  - 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
  - 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
  - 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
  - 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
  - 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?
  - 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
  - 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
  - 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
  - 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?
-

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti za pravne osobe uređen je Zakonom XLIX. iz 1991. o stečajnom postupku i postupku likvidacije (Stečajni zakon).

Stečajnim zakonom uređene su dvije vrste postupaka u slučaju nesolventnosti: stečajni postupak i postupak likvidacije.

Stečajni postupak je reorganizacije čija je svrha da se nesolventnom dužniku odobri obustava plaćanja kako bi se postigao dogovor o dobrovoljnoj nagodbi te pokušala sklopiti takva nagodba radi ponovne uspostave solventnosti.

Postupak **likvidacije** postupak je čija je svrha namira vjerovnika u skladu s posebnim pravilima u slučaju kada nesolventni dužnik prestane postojati bez pravnog sljednika tijekom postupka čiji je cilj raspodjela ukupne imovine stečajne mase dužnika među vjerovnicima. Međutim, postupak likvidacije mora se prekinuti ako je dužnik u potpunosti platio svoje dugovanje i troškove postupka ili ako je sa svojim vjerovnicima sklopio dobrovoljnu nagodbu o uvjetima namire dugovanja koju je odobrio sud.

Zakoni kojima su uređene mađarske podružnice poduzeća sa sjedištem u inozemstvu, organizacije civilnog društva i poduzeća iz financijskog sektora (kreditne institucije, financijska poduzeća, osiguravajuća društva, investicijska društva, javna skladišta) sadržavaju, na primjer, posebna pravila o odstupanjima.

Stečajni postupak ne primjenjuje se na poduzeća iz financijskog sektora, ali nadzorna tijela imaju mogućnost intervenirati već u ranim fazama bilo kakvog pogoršanja njihova financijskog stanja kako bi se izbjegla nesolventnost te se moraju osigurati fondovi (fond za plaćanje odšteta, fond za zaštitu ulagača, fond za osiguranje depozita) za zaštitu korisnika i plaćanje naknade za pretrpljenu štetu.

U slučaju poduzeća iz financijskog sektora Mađarska narodna banka može, djelujući na temelju svojih ovlasti u svojstvu tijela za financijski nadzor i nakon što je opozvala njihovu dozvolu za obavljanje tih djelatnosti, pred sudom pokrenuti postupak likvidacije.

Zakon o organizacijama civilnog društva sadržava neka pravila o odstupanjima u pogledu stečajnog postupka i postupka likvidacije za organizacije civilnog društva (udruženja, zaklade), dok se u ostalim slučajevima primjenjuju odredbe Stečajnog zakona.

Postupak namire dugovanja fizičkih osoba (osobni stečaj)

Zakon CV. iz 2015. o namiri dugovanja fizičkih osoba stupio je na snagu 1. rujna 2015. Cilj je tog zakona utvrditi pravni okvir za namiru dugovanja te osigurati zaštitu u stečajnom postupku suradnjom između dužnika i njegovih vjerovnika. Zakonom se ponajprije štite hipotekarni dužnici, posebno oni koji dulje razdoblje kasne s plaćanjem svojih obveza, koji imaju dugovanja prema nekoliko vjerovnika i kojima prijeti prisilna prodaja stambene nekretnine.

Postupak se pokreće izvan suda, a koordinira ga prvi hipotekarni vjerovnik. Sudski stečajni postupak pokreće se ako se ne postigne izvansudska nagodba. I u sudskom postupku najprije se nastoji postići sporazum, ali ako se takav sporazum ne izgleda, sud određuje uvjete za namiru dugovanja.

Vlada je uspostavila Državnu službu za obiteljsku nesolventnost. Ta organizacija ima važnu ulogu u postupku namire dugovanja. Služba za obiteljsku nesolventnost provjerava ispunjuje li dužnik zakonske uvjete, vodi državnu evidenciju podataka o postupcima i zapošljava obiteljske upravitelje. Obiteljski upravitelji za sud izvršavaju pripremne zadaće i zadaće u kojima moraju surađivati s drugim osobama tijekom postupka namire dugovanja pred sudom, izvršavaju sudske odluke, pružaju podršku dužniku, nadziru vođenje dužnikova kućanstva, prodaju dužnikovu komercijalno vrijednu imovinu te isplaćuju vjerovnike.

Postupak namire dugovanja smatra se uspješno okončanim ako se kasnije ne može od dužnika potraživati dugovanje namireno tijekom tog postupka, a vjerovnici su u predvidivom roku primili konkretan dio svoje tražbine.

Postupak namire dugovanja fizičkih osoba još nije prijavljen na temelju Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća.

U skladu sa Stečajnim zakonom **stečajni postupak** može s pomoću obrasca pokrenuti organizacija dužnik uz odobrenje njezina glavnog tijela za donošenje odluka, a tijekom postupka mora imati pravnog zastupnika. Dužnik ne može podnijeti takav zahtjev ako je predmet stečajnog postupka u tijeku ili ako je donesena prvostupanjska odluka kojom se nalaže njegova likvidacija. Uvjeti i rokovi za prihvatljivost ponovljenog zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka jesu namira vjerovnikovih tražbina koje su postojale ili nastale tijekom prethodnog stečajnog postupka, protek dviju godina od konačnog zaključenja prethodnog stečajnog postupka ili, ako je prethodni zahtjev odbijen po službenoj dužnosti, protek jedne godine od objave pravomoćnog rješenja u tom predmetu.

Opće je pravilo da se, ako je dužnik nesolventan, **postupak likvidacije** može pokrenuti na zahtjev dužnika ili njegovih vjerovnika ili ga u određenim slučajevima navedenima u Stečajnom zakonu po službenoj dužnosti može pokrenuti sud. U Stečajnom zakonu izričito se navodi tko može pokrenuti postupak likvidacije te se uređuju pravila za pokretanje postupka na zahtjev ili po službenoj dužnosti.

Obje su vrste postupka **skupni postupak namire dugovanja**, dužnikovi vjerovnici moraju sudjelovati u postupku i tijekom tog postupka ne mogu zatražiti izvršenje svojih tražbina na drugi način ili u drugom postupku protiv dužnika.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti direktor dužnika, a mora ga zastupati odvjetnik ili pravni savjetnik.

U bilo kojem trenutku protiv dužnika može biti pokrenut samo jedan stečajni postupak, a pritom protiv njega ne smije biti pokrenut ni postupak likvidacije. Ponovljeni stečajni postupak može započeti samo ako je dužnik namirio svoja dugovanja koja su se potraživala u prethodnom postupku i ako od tada nisu protekle dvije godine. Ako je sud po službenoj dužnosti odbio prethodni stečajni postupak zbog formalnih nedostataka, ponovljeni stečajni postupak ne može se pokrenuti tijekom razdoblja od jedne godine.

Postupak likvidacije

Postupak likvidacije mogu pokrenuti dužnik, vjerovnik, upravitelj koji je sudjelovao u prethodnom dobrovoljnom postupku prestanka ili sud ili upravno tijelo u slučajevima propisanim zakonom. Na primjer, sud pokreće postupak likvidacije ako tijekom stečajnog postupka nije sklopljena dobrovoljna nagodba ili ako na temelju svojih ovlasti zakonskog nadzora u svojstvu trgovačkog suda naloži prestanak poduzeća koje je počinilo tešku povredu zakona.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dužnikova imovina u nesolventnoj masi zbroj je sve dugotrajne i kratkotrajne imovine u smislu računovodstvenog zakonodavstva.

Sva povećanja imovine ostvarena tijekom stečajnog postupka isto tako čine dio imovine nesolventne mase.

Dužnik zadržava prava u pogledu upravljanja imovinom nesolventne mase, ali pod nadzorom upravitelja. U postupku likvidacije dužnik ne zadržava prava u pogledu upravljanja imovinom nesolventne mase. Ta se prava prenose na likvidatora. Likvidator je pravni zastupnik organizacije dužnika te obavlja prijavu i ocjenu prihvatljivosti tražbina vjerovnika, unovčenje imovine i raspodjelu sredstava među vjerovnicima pod nadzorom suda.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku i postupku likvidacije **dužnik** u smislu Stečajnog zakona može biti gospodarski subjekt naveden u Zakonu. Stečajni postupak pokreće dužnik, koji tijekom tog postupka može nastaviti obavljati svoje gospodarske djelatnosti. Izvršni direktori i vlasnici dužnika nisu ograničeni u ostvarivanju svojih prava, ali ih smiju ostvarivati samo ako time ne krše prava stečajnog upravitelja predviđena zakonom. Dužnik u suradnji sa stečajnim upraviteljem obavlja prijavu i razvrstavanje tražbina te priprema program i prijedlog za pregovore o nagodbi kojom bi se ponovno uspostavila ili očuvala solventnost. Nagodba uključuje sporazum između dužnika i vjerovnikâ o uvjetima namire dugovanja i svemu ostalom što smatraju važnim za potrebe reorganizacije.

Do početka postupka **vjerovnik** u stečajnom postupku i postupku likvidacije znači osoba koja ima dospjele, a neplaćene novčane tražbine ili tražbine izražene u novcu koje se temelje na pravomoćnoj i izvršivoj odluci suda ili javnog tijela ili koje dužnik priznaje i ne pobija. U stečajnom postupku vjerovnik znači i bilo koja osoba čije tražbine dopijevaju tijekom stečajnog postupka ili ih je naknadno prijavio stečajni upravitelj ili bilo koja osoba čije je tražbine prijavio likvidator u postupku likvidacije.

Stečajni upravitelj u stečajnom postupku pravna je osoba koju je imenovao sud i koja je ovlaštena za obavljanje zadaća upravitelja u slučaju nesolventnosti. Stečajni upravitelj mora imenovati zaposlenika s odgovarajućim kvalifikacijama za obavljanje aktivnosti stečajnog upravitelja. Dužnost je te osobe pratiti gospodarske aktivnosti dužnika kako bi se postigla nagodba, pri čemu mora voditi računa o interesima vjerovnikâ, obaviti prijavu tražbina vjerovnikâ, surađivati u izradi prijedloga nagodbe i supotpisivati zapisnike odluka donesenih tijekom pregovorâ o nagodbi.

Likvidator znači organizacija likvidator (pravna osoba ovlaštena za obavljanje zadaća upravitelja u slučaju nesolventnosti) koju je imenovao sud i pravni je zastupnik organizacije u postupku likvidacije te istodobno jamči interese vjerovnikâ i obavlja zakonom propisane zadaće. Zakonodavstvom su za organizacije likvidatore propisani strogi zahtjevi u pogledu osobnih vještina i stručnosti, uključujući redovito stručno usavršavanje.

Organizacija likvidator imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti za obavljanje aktivnosti likvidatora.

Osim toga, naziv organizacije likvidatora i ime upravitelja u slučaju nesolventnosti upisuju se u sudski registar pravnih osoba.

Stečajni postupak i postupak likvidacije izvanparnični su građanski sudski postupci. Na pitanja koja nisu uređena Stečajnim zakonom primjenjuju se pravila Zakona o parničnom postupku, uz odstupanja koja proizlaze iz posebnosti izvanparničnog postupka. Sud sam izdaje nalog za pokretanje stečajnog postupka, a nalog za pokretanje postupka likvidacije izdaje ako je dužnik proglašen nesolventnim, u drugim slučajevima propisanim zakonom ili na temelju zahtjeva drugog suda, javnog tijela ili stečajnog upravitelja. Sud pri pokretanju postupka imenuje stečajnog upravitelja ili likvidatora navedenog na popisu likvidatorâ. Kada se pokreće postupak likvidacije sud, na zahtjev vjerovnikâ, imenuje likvidatora u svojstvu privremenog upravitelja za nadzor aktivnosti dužnika do izdavanja rješenja o likvidaciji.

O prigovorima podnesenima protiv bilo kakvih nezakonitih mjera ili propusta stečajnog upravitelja ili likvidatora odlučuje sud. Kad je riječ o nezakonitoj mjeri i propustu sud od stečajnog upravitelja ili likvidatora zahtijeva da svoje aktivnosti obavlja u skladu sa zakonom, a ako se taj zahtjev prekrši, stečajnog upravitelja ili likvidatora razrješuje se funkcije u postupku te se imenuje novi stečajni upravitelj ili likvidator.

Tijekom stečajnog postupka dužnika se štiti od stečaja, postupak izvršenja obustavlja se te se dužniku odobrava zastoj obveze plaćanja ili moratorij obveze plaćanja prethodno nastalih dugovanja.

Ako većina propisana Stečajnim zakonom prihvati dobrovoljnu nagodbu i ako je ona u skladu sa zakonskim zahtjevima, sud je odobrava i ona postaje obvezujuća za dužnika.

Ako se ne postigne dogovor o dobrovoljnoj nagodbi, sud po službenoj dužnosti nalaže likvidaciju dužnika.

Sporazum između dužnika i vjerovnikâ može se postići i u postupku likvidacije. Sud određuje datum za pregovore o nagodbi tijekom postupka likvidacije, a ako se dobrovoljna nagodba izgleda i u skladu je sa zakonodavstvom, sud je odobrava. Kad je riječ o likvidaciji, uvjeti su za odobrenje dobrovoljne nagodbe ti da će na temelju te nagodbe dužnik prestati biti nesolventan te da će se tražbine s pravom prvenstva namiriti ili da je za takve tražbine raspoloživo pokriće.

Sud odlučuje o registraciji stečajnog postupka ili postupka likvidacije kao okončanog ili o prekidu postupka.

Ako se postupak likvidacije okonča bez pravnog sljednika dužnika, trgovački sud nakon primitka obavijesti suda briše dužnika koji je prestao postojati na temelju likvidacije iz trgovačkog registra ili briše organizaciju civilnog društva iz registra organizacija civilnog društva.

U postupku likvidacije isplata plaća zaposlenicima zajamčena je iz sredstava jamstvenog fonda za plaće, u skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu o jamstvenom fondu za plaće.

Pravne posljedice pokretanja postupka

Tijekom stečajnog postupka sud na zahtjev dužnika poduzima mjere za objavu trenutne **privremene obustave plaćanja** u Glasniku trgovačkih društava u skladu sa Stečajnim zakonom. Osnovanost zahtjeva naknadno se ispituje te sud donosi odluku o odbijanju zahtjeva po službenoj dužnosti u slučajevima utvrđenima zakonom ili, ako to nije slučaj, donosi odluku o nalogu za pokretanje stečajnog postupka. Stečajni postupak počinje objavom naloga za pokretanje postupka u Glasniku trgovačkih društava. Posljedica je pokretanja stečajnog postupka **zastoj dužnikove obveze plaćanja** u pogledu izvršavanja novčanih tražbina do 00:00 sati drugog radnog dana nakon 120. dana (uz nekoliko iznimaka), a moratorij se može produljiti čak do najviše 365 dana. Tijekom razdoblja zastoja plaćanja mogu se izvršavati samo plaćanja tražbina navedenih u pravnom aktu, nema pravnih posljedica neizvršavanja ili zakašnjelog izvršavanja obveza plaćanja i obustavlja se izvršenje novčanih tražbina protiv dužnika, te stoga dužnik ima stvarnu mogućnost pripremiti program usmjeren na ponovnu uspostavu solventnosti i namiru svojih dugovanja.

Ako sud proglasi dužnika nesolventnim jer postoji bilo koji **razlog za nesolventnost** utvrđen u zakonskom aktu, likvidacija dužnika nalaže se u obliku rješenja te se, nakon što ono stupi na snagu, imenuje likvidator rješenjem koje se objavljuje u Glasniku trgovačkih društava, a sadržava i poziv vjerovnicima da prijave svoje tražbine. Vlasnička prava prestaju kada se naloži pokretanje postupka likvidacije, čime se štiti imovina nesolventne mase, a od datuma početka likvidacije samo likvidator koji nastupa u svojstvu zastupnika dužnika može davati pravne izjave o dužnikovoj imovini. Na datum početka likvidacije svako dugovanje gospodarskog subjekta istječe (njegovo plaćanje postaje zakašnjelo plaćanje).

Cilj je likvidacije raspodjela cjelokupne imovine dužnika među njegovim vjerovnicima, a mora se prekinuti čak i postupak izvršenja protiv imovine koja je predmet postupka likvidacije. Parnični i izvanparnični postupci koji su počeli prije datuma početka likvidacije nastavljaju se na sudu pred kojim je pokrenut postupak. Nakon datuma početka likvidacije svaka novčana tražbina povezana s imovinom nesolventne mase može se iznijeti samo u okviru postupka likvidacije. Bilo koje ograničenje otuđenja dužnikove nekretnine ili druge imovine ili tereta zasnovanog na dužnikovoj nekretnini ili drugoj imovini prestaje na datum početka likvidacije, a prava otkupa i opcije za kupnju te založna prava prestaju prodajom te imovine. Osoba koja ima takvo pravo može do datuma početka likvidacije namiriti svoju tražbinu iz sigurnosnog pologa koji je osigurao dužnik, a nakon toga ta osoba mora preostali iznos predati likvidatoru.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Tijekom postupka likvidacije svaki vjerovnik može iznijeti tražbinu protiv dužnika isključivo prijavom te tražbine u postupku, a prijebom se ne može iskoristiti u izvansudskom postupku, osim kad je riječ o konačnom netiranju koje se primjenjuje na temelju međunarodnih trgovinskih konvencija. Međutim, ako je u tijeku prethodni sudski postupak između vjerovnika i dužnika, vjerovnik može izvršiti prijebom svih tražbina navedenih u tužbi sa svojim dugovanjem prema dužniku.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Pokretanje postupka likvidacije samo po sebi nema pravni učinak raskida ugovora koje je dužnik prethodno sklopio. Raskid ugovora može biti dio postupka. Kad je riječ o stečajnom postupku, ugovori se raskidaju pod nadzorom stečajnog upravitelja, a kad je riječ o postupku likvidacije, likvidator raskida ugovore u svojstvu dužnikova pravnog zastupnika. Likvidator ima pravo raskinuti ugovore s neposrednim učinkom ili ih otkazati.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Imovina dužnika ne može biti predmet izvršenja, vjerovnik koji je založni vjerovnik ne može prodati predmet zaloga, a dugovanja se namiruju tijekom postupka likvidacije.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sud pred kojim je pokrenut postupak zaključuje prethodno podnesene tužbe. Ako je dužnik izgubio spor, stranka koja je dobila spor preuzima ulogu vjerovnika u postupku likvidacije. Ako je dužnik dobio spor, sva imovina ili sredstva na koja ima pravo uključuju se u imovinu nesolventnosti. Stečajnim zakonom na nekoliko je mjesta propisano da je pružanje informacija vjerovnicima zadaća stečajnog upravitelja ili likvidatora.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici mogu osnovati odbor vjerovnika ili izabrati predstavnika vjerovnika s kojim se likvidator mora savjetovati i kojeg je obavezan obavješćivati te čija se prešutna ili izričita suglasnost mora pribaviti za određene mjere.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventnosti ili raspolagati njome?

Likvidator može prodati dužnikovu imovinu kupcu s najboljom ponudom u postupku javne prodaje na provjerenom internetskom portalu za prodaju.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnost i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnik može prethodno nastala dugovanja i dugovanja nastala nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti iznijeti prijavom svoje tražbine u stečajnom postupku ili postupku likvidacije u svojstvu vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (stečajni upravitelj kad je riječ o stečajnom postupku ili likvidator kad je riječ o postupku likvidacije) prihvaća tražbine vjerovnika, a sporne tražbine upućuje na odlučivanje sudu pred kojim se vodi stečajni postupak ili postupak likvidacije.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Likvidator sredstva od prodaje predmeta zaloga, umanjena za određene izdatke, upotrebljava za isplatu založnog vjerovnika. Preostali iznos raspodjeljuje se među vjerovnicima u skladu s raspodjelom imovine, uzimajući u obzir redoslijed isplate vjerovnika utvrđen Stečajnim zakonom te na temelju privremene likvidacijske bilance stanja ili završne likvidacijske bilance stanja.

Nakon prodaje druge imovine sredstva se mogu raspodijeliti nakon što se prihvati privremena likvidacijska bilanca stanja ili završna likvidacijska bilanca stanja, uzimajući u obzir raspodjelu imovine koju je odobrio sud te redoslijed isplate vjerovnika utvrđen Stečajnim zakonom.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Dužnik može s vjerovnicima sklopiti dobrovoljnu nagodbu u stečajnom postupku ili u postupku likvidacije. Ako je nagodba u skladu sa zakonodavstvom, sud je odobrava i proglašava postupak okončanim. U takvim slučajevima dužnik nastavlja poslovati. Tražbine vjerovnika namiruju se na način utvrđen i u iznosu utvrđenom u nagodbi, a dužnik je oslobođen plaćanja svih dodatnih iznosa.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kad je riječ o stečajnom postupku koji je okončan dobrovoljnom nagodbom, tražbine vjerovnika namiruju se kako je određeno u nagodbi i u skladu s planom utvrđenim u nagodbi. Ako dužnik ne poštuje nagodbu, vjerovnici mogu podnijeti prijedlog za pokretanje postupka izvršenja ili mogu pokrenuti likvidaciju dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici plaćaju naknadu za prijavu. Naknada se plaća i za podnošenje prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti (stečajni postupak, postupak likvidacije). U svim ostalim slučajevima nastale troškove snosi dužnik.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Likvidator ili vjerovnici mogu osporiti takve transakcije podnošenjem prijedloga za proglašenje transakcije nevažećom. Sva imovina vraćena dužniku na taj način povećava imovinu nesolventnosti.

Likvidator ili vjerovnici mogu podnijeti tužbe protiv bivših direktora dužnika zbog njihovih aktivnosti kojima su naštetili interesima vjerovnikâ jer nisu obavljali svoje upravljačke funkcije uzimajući u obzir interese vjerovnikâ u situaciji kada je prijetio nastanak nesolventnosti, čime su doveli do smanjenja imovine gospodarskog subjekta, spriječili su potpunu namiru tražbina vjerovnikâ ili su propustili platiti naknadu za zaštitu okoliša. Ako se navedeno dokaže, bivši direktor dužnika mora vjerovnicima nadoknaditi prouzročenu štetu.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJR-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 03/12/2018

Nesolventnost - Malta

SADRŽAJ

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
- 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
- 3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
- 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
- 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala) i stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U skladu s nacionalnim pravom mogu se utvrditi dva oblika osoba na koje se može primijeniti postupak u slučaju nesolventnosti, a to su trgovačka društva i trgovci. Na te vrste osoba primjenjuju se različiti sustavi. Trgovačka društva mogu se podijeliti na *javna trgovačka društva*, *komanditna društva* i društva s ograničenom odgovornošću.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv svih navedenih (fizičkih i pravnih) osoba, ali će se primjenjivati različiti postupci, pravila i zakonodavstvo. Stečajni se postupak (poglavlje 13. Zakona Malte) može pokrenuti protiv *javnih trgovačkih društava*, *komanditnih društava* i trgovaca. *Javna trgovačka društva* i *komanditna društva* zapravo se smatraju trgovcima u smislu stečajnog postupka. Pojam „trgovac” definiran je u poglavlju 13. kao svaka osoba koja po zanimanju obavlja trgovačke djelatnosti u vlastito ime i njime su obuhvaćena sva trgovačka društva.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Postupak reorganizacije može se pokrenuti u odnosu na društva kapitala u smislu poglavlja 386. članka od 327. do 329.B Zakona o trgovačkim društvima iz 1995.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Nakon odluke glavne skupštine upravni odbor društva kapitala, svaki imatelj zadužnice, jedan vjerovnik ili više njih odnosno jedan obveznik doprinosa ili više njih mogu pred sudom pokrenuti postupak za prestanak i, slijedom toga, likvidaciju društva kapitala ako ono ne može plaćati svoje dugove. U smislu poglavlja 386. članka 214. stavka 2. točke (a) podtočke ii. primjenjuje se sljedeće ispitivanje.

Smatra se da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove:

(a) ako je dug društva kapitala ostao u cijelosti ili djelomično nepodmiren 24 tjedna nakon provedbe izvršne isprave protiv društva kapitala bilo kojim izvršnim radnjama iz članka 273. Zakona o organizaciji i parničnom postupku ili

(b) ako je na sudu na prihvatljiv način dokazano da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove, uzimajući pritom u obzir potencijalne i očekivane obveze društva kapitala.

Sud će strankama omogućiti da iznesu svoj slučaj i naposljetku odlučiti o tome postoje li preduvjeti za nesolventnost, u kojem će slučaju sud naložiti prestanak društva kapitala i smatrat će se da je datum nesolventnosti datum podnošenja zahtjeva sudu u smislu poglavlja 386. članka 223.

U razdoblju od naloga za prestanak u slučaju nesolventnosti do podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti sud može u bilo kojem trenutku imenovati privremenog upravitelja i zadužiti ga za upravljanje imovinskom masom ili poslovanjem društva kapitala. Zadaće privremenog upravitelja sud može navesti u nalogu za njegovo imenovanje. Privremeni upravitelj ostaje na dužnosti do izdavanja naloga za likvidaciju ili odbijanja zahtjeva za pokretanje postupka likvidacije, osim ako prije toga privremeni upravitelj podnese ostavku ili ako ga sud zbog opravdanog razloga razriješi dužnosti.

Nesolventnost – dobrovoljna likvidacija koju provode vjerovnici

Osim na prethodno opisani način, prestanak društva kapitala može biti dobrovoljan, a ako direktori smatraju da imovina društva kapitala nije dovoljna za pokrivanje obveza, sazvat će se sastanak vjerovnika kako bi se imenovao upravitelj u slučaju nesolventnosti (i/ili likvidacijsko povjerenstvo) koji uživa povjerenje vjerovnika i koji će biti zadužen za likvidaciju društva kapitala bez potrebe za sudskim postupkom. Pravila koja treba poštovati utvrđena su u poglavlju 386. članku 277. i *sljedećima*.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Društvo kapitala nakon izvanredne odluke, direktori nakon odluke upravnog odbora ili vjerovnici društva kapitala koji predstavljaju više od polovine vjerovnika društva kapitala po vrijednosti mogu podnijeti sudu zahtjev za pokretanje postupka reorganizacije (postupka oporavka u smislu poglavlja 386. članka 329.B) ako društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove ili postoji vjerojatnost da uskoro više neće moći plaćati svoje dugove. Kao u prethodnom slučaju, smatra se da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove:

(a) ako je dug društva kapitala ostao u cijelosti ili djelomično nepodmiren 24 tjedna nakon provedbe izvršne isprave protiv društva kapitala bilo kojim izvršnim radnjama iz članka 273. Zakona o organizaciji i parničnom postupku ili

(b) ako je na sudu na prihvatljiv način dokazano da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove, uzimajući pritom u obzir potencijalne i očekivane obveze društva kapitala.

Sud će odlučiti o reorganizaciji društva kapitala i zatim izdati društvu kapitala nalog za oporavak u roku od 20 radnih dana od podnošenja zahtjeva sudu za upravljanje poslovanjem društva kapitala tijekom razdoblja koje utvrdi sud (trenutačno je to razdoblje od godine dana koje se može produljiti za dodatno razdoblje od jedne godine, ali u skladu s izmjenama koje su u pripremi ono će se skratiti na razdoblje od četiri mjeseca, uz mogućnost produljenja za dodatna razdoblja od četiri mjeseca do maksimalnog razdoblja od 12 mjeseci).

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti svaki vjerovnik, neovisno o tome je li dug prema njemu komercijalni dug ili neki drugi, koji može, čak i ako taj dug još nije dospio, u hitnom postupku protiv dužnika ili njegova zakonitog predstavnika pred Glavnim građanskim sudom zahtijevati proglašenje stečaja tog dužnika.

Stečaj se proglašava ako je dužnik prestao plaćati svoje dugove. Sud će donijeti presudu o proglašenju stečaja i imenovati jednog stečajnog upravitelja ili više njih za izvršavanje dužnosti koje su im dodijeljene u skladu s poglavljem 13. Trgovačkog zakonika.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala) (uključujući dobrovoljnu likvidaciju koju provode vjerovnici)

Likvidirat će se sva imovina društva kapitala kako bi se pokrile obveze dužnika. Neće postojati razlika između imovine koja već čini dio stečajne mase dužnika i imovine prenesene na dužnika nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku koji se odnosi na trgovce te *javna trgovačka* i *komanditna* društva sva pokretna i nepokretna imovina može činiti dio stečajne mase za likvidaciju. U slučaju stečaja stečajni je dužnik nakon proglašenja stečaja lišen *ipso jure* upravljanja svojom cjelokupnom imovinom, neovisno o tome je li ta imovina povezana s njegovim poslovanjem, osim njegova prava na dnevnicu kako bi zadovoljio osnovne potrebe.

Njegova je imovina u posjedu stečajnog upravitelja koji uz odobrenje suda ima pravo prodati i ustupiti imovinu. Pokvarljivu imovinu stečajnog dužnika prodaje ovlaštenu dražbovatelj nakon dobivanja odobrenja suda.

Za prodaju nepokvarljive robe i ostale imovine isto je tako potrebno odobrenje suda.

U takvim okolnostima sudac daje smjernice za koje smatra da su u najboljem interesu stečajnog dužnika i vjerovnika, čak i u slučaju nastanka okolnosti u kojima je stečajnom upravitelju omogućeno da ponovno uspostavi poslove stečajnog dužnika ili poveća njegovu imovinu, sve dok je to i u korist vjerovnika.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon što naloži prestanak društva kapitala zbog nesolventnosti, sud će imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti (upravitelj u slučaju nesolventnosti).

Poglavljem 386. propisana je obveza da upravitelj u slučaju nesolventnosti treba biti fizička osoba koja je kvalificirana kao odvjetnik ili ovlaštenu javni računovođa i/ili revizor ili koja je upisana u registar trgovačkih društava kao osoba koja je stručna i primjerena za izvršavanje dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Dodatno je ograničenje da upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može djelovati kao upravitelj u slučaju nesolventnosti određenog društva kapitala ako je na dužnosti direktora ili tajnika društva kapitala ili ako je imenovan na bilo koju drugu funkciju u tom društvu kapitala ili u vezi s njime u razdoblju od četiri godine prije datuma prestanka društva kapitala.

Sud ima široko diskrecijsko pravo kad utvrđuje tko je dužan platiti naknadu za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti. Naknada za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti uobičajeno se plaća iz imovine društva kapitala. Međutim, ako imovina nije dovoljna, sud može naložiti izvršenje plaćanja drugim (povezanim) osobama na osnovi koju odredi sud.

U smislu poglavlja 386. članka 296. ovlasti službenika društva kapitala (direktora i tajnika društva kapitala) prestaju s imenovanjem upravitelja u slučaju nesolventnosti i stoga direktori, uključujući sve ovlaštenike, i tajnik društva kapitala nemaju ovlast provoditi transakcije u ime i za račun predmetnog društva kapitala u likvidaciji. Upravitelj u slučaju nesolventnosti uzet će u svoju skrb ili pod svoju kontrolu cjelokupnu imovinu i sva prava za koja opravdano smatra da ih društvo kapitala ostvaruje.

U smislu poglavlja 386. članka 238. u sudskoj likvidaciji upravitelj u slučaju nesolventnosti ima ovlast uz odobrenje suda ili likvidacijskog povjerenstva:

- (a) podnijeti ili osporiti tužbu ili pokrenuti drugi sudski postupak u ime i za račun društva kapitala;
- (b) nastaviti poslovanje društva kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za njegovu korisnu likvidaciju;
- (c) platiti dugove vjerovnicima u skladu s njihovim razvrstavanjem prema zakonu;
- (d) sklopiti nagodbu ili sporazum s vjerovnicima ili osobama koje se smatraju vjerovnicima odnosno koje imaju ili tvrde da imaju bilo koju tražbinu, neovisno o tome je li sadašnja ili buduća, sigurna ili potencijalna, utvrđena ili potencijalno potraživa za naknadu štete u odnosu na društvo kapitala ili ako se može utvrditi odgovornost društva kapitala, te uputiti svako takvo pitanje na arbitražu;
- (e) pozvati obveznike doprinosa ili navodne obveznike doprinosa te postići nagodbu ili sporazum u pogledu dugova, odgovornosti i tražbina društva kapitala, neovisno o tome jesu li sadašnji ili budući, sigurni ili potencijalni, utvrđeni ili potencijalno potraživi za naknadu štete, postojeći ili navodno postojeći između društva kapitala i obveznika doprinosa ili navodnog obveznika doprinosa ili drugog dužnika ili navodnog dužnika, i svih pitanja koja se odnose ili utječu na imovinu ili likvidaciju društva kapitala, pod dogovorenim uvjetima, te zatražiti bilo koje jamstvo za razrješenje od takvog poziva, duga, odgovornosti ili tražbine i dati potpunu razrješnicu s tim u vezi;
- (f) predstavljati društvo kapitala u svim pitanjima i učiniti sve potrebno za likvidaciju poslova društva kapitala i raspodjelu njegove imovine.

Osim toga, sud može osigurati da upravitelj u slučaju nesolventnosti može, ako ne postoji likvidacijsko povjerenstvo, izvršavati svoje ovlasti iz prethodnih stavaka (a) ili (b) bez odobrenja suda.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti općenito u sudskoj likvidaciji ima sljedeće ovlasti:

- (a) prodati pokretnu i nepokretnu imovinu društva kapitala, uključujući sva prava, na javnoj dražbi ili na temelju privatnog sporazuma s ovlašću za prijenos imovine u cijelosti ili djelomično;
- (b) poduzeti sve radnje i sastaviti u ime i za račun društva kapitala sve isprave, potvrde i ostale dokumente;
- (c) prikupiti sva potrebna sredstva u svrhu osiguranja imovine društva kapitala;
- (d) imenovati opunomoćenika koji djeluje u njegovo ime u svojstvu upravitelja u slučaju nesolventnosti za određene svrhe.

Izvršenje ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti u sudskoj likvidaciji koje su mu dodijeljene ovim člankom podliježe kontroli suda te se svaki vjerovnik ili obveznik doprinosa može obratiti sudu u pogledu izvršenja ili predloženog izvršenja bilo koje od tih ovlasti.

U prijelaznom razdoblju od naloga za prestanak u slučaju nesolventnosti do podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ako sud imenuje privremenog upravitelja, ovlasti službenika društva kapitala prestaju i ako sud zaduži upravitelja za upravljanje imovinskom masom ili poslovanjem društva kapitala. Zadaće privremenog upravitelja sud može navesti u nalogu za njegovo imenovanje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U smislu poglavlja 386. članka 329.B stavka 6. točke (a) u razdoblju tijekom kojeg je na snazi nalog za oporavak (reorganizaciju) društvo kapitala nastavlja obavljati svoje uobičajene aktivnosti pod upravom posebnog regulatora.

Posebni je regulator osoba za koju je sud na prihvatljiv način utvrdio da ima dokazane stručne sposobnosti i iskustvo za upravljanje poduzećem, da je kvalificirana i voljna prihvatiti imenovanje te da nije u sukobu interesa u pogledu svojeg imenovanja.

Naknadu za rad posebnog regulatora plaća društvo kapitala. Sud zapravo u imenovanju posebnog regulatora utvrđuje razdoblje koje nije dulje od deset radnih dana od izdavanja naloga za oporavak društva kapitala i tijekom kojeg društvo kapitala polaže određeni novčani iznos na sudu ili nudi drugo prikladno jamstvo ili drugi odgovarajući mehanizam koji je po mišljenju suda dovoljan za pokrivanje naknade za rad i troškova posebnog regulatora koji se odnose na njegovo imenovanje.

Nakon imenovanja posebnog regulatora suspendiraju se sve ovlasti dodijeljene društvu kapitala na temelju bilo kojeg prava ili njegova akta o osnivanju i statuta, osim ako je od posebnog regulatora dobivena suglasnost za izvršenje takvih ovlasti, koja se može dati općenito ili u odnosu na određeni slučaj ili slučajeve. Ako takva suglasnost ne postoji, sve se takve ovlasti prenose na posebnog regulatora.

Posebni regulator općenito ima sljedeće ovlasti:

(a) uzeti u svoju skrb ili pod svoju kontrolu cjelokupnu imovinu društva kapitala i time preuzeti odgovornost za upravljanje njegovim aktivnostima, poslovanjem i imovinom te nadzor nad njima;

(b) nakon što obavijesti sud, razriješiti dužnosti bilo kojeg direktora društva kapitala i imenovati bilo koju osobu koja će djelovati kao rukovoditelj;

(c) zaposliti osobe za pružanje profesionalnih ili administrativnih usluga i obvezati društvo kapitala na plaćanje njihovih odgovarajućih naknada ili troškova i

(d) sazvati sastanak članova ili vjerovnika društva kapitala.

Osim toga, posebni regulator ima sljedeće ovlasti uz prethodno izričito odobrenje suda:

i. preuzeti u ime društva svaku obvezu koja traje dulje od šest mjeseci;

ii. prekinuti radni odnos zaposlenika društva kapitala ako to smatra potrebnim za osiguravanje kontinuiteta društva kapitala kao subjekta s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Kako je prethodno objašnjeno, na trgovce koji obavljaju svoje poslovanje u vlastito ime i društva osoba kao mjerodavno pravo primjenjuje se glava Trgovačkog zakonika koja se odnosi na stečaj.

Kad je riječ o ovlastima upravitelja u slučaju nesolventnosti u stečaju, upravitelj u slučaju nesolventnosti naziva se „stečajni upravitelj“, pri čemu „stečajni upravitelj“ znači jedna ili više osoba koje sud smatra primjerenima za obavljanje te funkcije, čak i ako je „stečajni upravitelj“ u srodstvu sa stečajnim dužnikom ili njegov vjerovnik.

Nakon što preuzme tu funkciju stečajni upravitelj preuzima u posjed cjelokupnu imovinu i sva prava bilo koje vrste koja pripadaju stečajnom dužniku. Nadalje, stečajni dužnik poduzima sve potrebne korake kako bi zaštitio prava stečajnog dužnika u odnosu na svoje dužnike i upisao u javni registar sve hipoteke koje utječu na imovinu dužnika stečajnog dužnika. Stečajni je upravitelj odgovoran za svoje postupke prema stečajnom dužniku.

Stečajni je upravitelj isto tako dužan podnijeti tužbu za plaćanje dospjelih dugova prema stečajnom dužniku, ali stečajni upravitelji ne mogu zakonski sklopiti nagodbu ili uputiti spor na arbitražu bez pisane suglasnosti većine vjerovnika stečajnog dužnika po vrijednosti te odobrenja suca.

U roku od mjesec dana od donošenja presude o stečaju stečajni upravitelj sastavlja popis imovine stečajnog dužnika.

Svaki vjerovnik ima pravo uvida u taj popis, a vjerovnik i stečajni dužnik dužni su pomoći u izradi popisa imovine.

Popis imovine sadržava potpuni popis s opisom i vrednovanjem cjelokupne imovine stečajnog dužnika.

Stečajni upravitelj ne može raspolagati imovinom bez suglasnosti suda i cijeli postupak podliježe nadzoru javnosti. Navode se primici od prodaje koju je u ime stečajnog dužnika ili društva osoba proveo stečajni upravitelj i na odgovarajući se način dokumentiraju sve potvrde i računi.

Sud je ovlašten zahtijevati od stečajnog upravitelja, stečajnog dužnika i vjerovnika davanje prisega o svim informacijama koje smatra potrebnima.

Kad je riječ o ovlastima dužnika (u ovom se slučaju smatra da je to osoba u stečaju ili društvo osoba u stečaju), dužnik ima pravo nadzirati provodi li stečajni upravitelj sve poslove koji se odnose na stečaj u skladu sa zakonom i pravilno.

Dužnik ima pravo sudu prijaviti nepravilnosti ako stečajni upravitelj postupke ne provodi u skladu s uvjetima odluke suda ili ako loše upravlja svojim poslovima.

Knjige i dokumentacija stečajnog dužnika podliježu inspekciji u svakom trenutku, što znači da dužnik ima pravo dobiti uvid u postupke stečajnog upravitelja kojeg je imenovao sud te ih provjeriti i potvrditi.

Dužnik isto tako ima zakonsko pravo na redovita sredstva za uzdržavanje kako bi zadovoljio svoje osnovne potrebe, što znači da će sud omogućiti da se dužniku iz njegove imovine dodijele sredstva koja će mu dati stečajni upravitelj i koja će biti sredstva za zadovoljavanje osnovnih potreba dužnika i njegove obitelji ako ne postoji pretpostavka da je stečajni dužnik djelovao s namjerom prijevare.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Postupak u slučaju nesolventnosti i postupak reorganizacije (društva kapitala) / stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U smislu poglavlja 459. svaka odredba o konačnom netiranju ili svaka druga ugovorna odredba kojom su predviđeni kompenzacija ili netiranje dospjelih iznosa svake stranke u odnosu na drugu stranku u pogledu uzajamnih kredita, uzajamnih dugova ili drugih uzajamnih poslova ili koja se odnosi na takve kompenzacije ili netiranja izvršiva je u skladu sa svojim uvjetima, bilo prije ili poslije stečaja ili nesolventnosti, u pogledu uzajamnih dugova, uzajamnih kredita ili uzajamnih poslova koji su proizišli ili nastali prije stečaja ili nesolventnosti jedne od stranaka u odnosu na:

(a) ugovorne stranke;

(b) svakog jamca ili svaku osobu koja daje jamstvo za bilo koju ugovornu stranku;

(c) upravitelja u slučaju nesolventnosti, primatelja, stečajnog upravitelja, regulatora, posebnog regulatora ili drugog sličnog službenika bilo koje ugovorne stranke i

(d) vjerovnike ugovornih stranaka.

Prethodno navedeno ne primjenjuje se na sporazum o konačnom netiranju koji je sklopljen u vrijeme kad je druga stranka znala ili trebala znati da je u tijeku zahtjev za pokretanje postupka prestanka i likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti ili da je društvo kapitala u skladu s mjerodavnim pravom poduzelo formalne korake za provedbu prestanka i likvidacije zbog nesolventnosti.

Prethodno navedeno ne primjenjuje se ni ako je nesolventna stranka osoba (koja nije trgovac) ili trgovačko društvo koje nije društvo kapitala (*javno trgovačko društvo ili komanditno društvo*) i ako je druga stranka znala ili trebala znati za istovrsne događaje, kao što je navedeno u prethodnom stavku u odnosu na nesolventnu stranku.

Proglašenjem stečaja ili nesolventnosti bilo koje ugovorne stranke ne stavlja se izvan snage ni jedno odobrenje i ni jedna ovlast iz ugovora za provedbu odredbe o konačnom netiranju.

Nadalje je predviđeno da se, neovisno o odredbama bilo kojeg drugog nacionalnog prava, ničim ne ograničava ni ne odgađa primjena bilo koje odredbe ugovora kojom su predviđeni kompenzacija ili netiranje ili koja se odnosi na kompenzaciju ili netiranje i koja bi u protivnom bila izvršiva te ni jedan sudski nalog ili izvršni nalog ili zabrana ili sličan nalog koji je izdao sud ili neko drugo tijelo i ni jedan postupak bez obzira na njegovu prirodu nemaju nikakvog utjecaja na to. Međutim, neovisno o ovom stavku, ničime se ne sprečava primjena bilo kojeg prava na temelju kojeg bi u određenom slučaju netiranje ili kompenzacija bili neizvršivi zbog prijave ili sličnih razloga odnosno kojim bi se dopustila izvršivost netiranja ili kompenzacije ako bi se bilo kojom odredbom ugovora između predmetnih stranaka poništili netiranje ili kompenzacija zbog prijave ili sličnih razloga.

U skladu sa zakonom ugovorne stranke mogu zakonito:

- dogovoriti sustav ili mehanizam kojima bi se strankama omogućili pretvorba nefinancijske obveze u novčanu obvezu jednake vrijednosti i vrednovanje takve obveze u svrhu kompenzacije ili netiranja;
- dogovoriti tečaj ili metodu za utvrđivanje tečaja koji će se primjenjivati pri provedbi kompenzacije ili netiranja ako su iznosi predviđeni za netiranje ili kompenzaciju u različitim valutama te utvrditi valutu plaćanja neto iznosa;
- dogovoriti da se sve transakcije ili drugi poslovi koji se provode na temelju ugovora, neovisno o tome jesu li utvrđeni posebno ili upućivanjem na vrstu ili kategoriju transakcija ili poslova, smatraju jednom transakcijom ili jednim poslom u smislu ugovornih odredaba o kompenzaciji ili netiranju i da stranke ili upravitelj u slučaju nesolventnosti, primatelj, stečajni upravitelj, regulator, posebni regulator ili drugi službenik koji djeluje u ime stranaka i sud sve takve transakcije ili poslove smatraju jednom transakcijom ili jednim poslom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Poglavljem 386. člankom 303. predviđeno je da se povlastice, hipoteke ili drugi tereti, prijenos ili drugo raspolaganje imovinom ili pravima te sva plaćanja, izvršenja ili druge radnje koje se odnose na imovinu ili prava koje je poduzelo ili provelo društvo kapitala ili koje su poduzete ili provedene u odnosu na njega te sve obveze nastale za društvo kapitala **u razdoblju od šest mjeseci prije prestanka društva kapitala** smatraju prijevernom prednošću u odnosu na njegove vjerovnike, neovisno o tome je li takva transakcija bez naknade ili dovodi do obveza, ako je riječ o **podcijenjenoj** transakciji ili ako **se daje prednost**. U takvim je slučajevima transakcija (prijeverna prednost) ništava.

Podcjenjivanje je definirano kako slijedi:

(a) društvo kapitala sklapa podcijenjenu transakciju:

i. ako društvo kapitala daruje ili na neki drugi način sklopi transakciju pod uvjetima kojima nije predviđena nikakva naknada za društvo kapitala ili

ii. ako društvo kapitala sklopi transakciju uz naknadu čija je vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti znatno manja od vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti naknade koju je platilo društvo kapitala.

Prednost je definirana kako slijedi:

(b) društvo kapitala daje prednost osobi:

i. ako je ta osoba jedan od vjerovnika društva kapitala odnosno osiguratelj ili jamac za bilo koji dug društva kapitala ili druge obveze i

ii. ako društvo kapitala učini ili pretrpi nešto što u svakom slučaju za posljedicu ima to da će ta osoba u slučaju likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti biti u boljem položaju nego što bi bila da nije bilo te radnje ili tog propusta.

Iz prethodno navedenog izuzeti su slučajevi u kojima osoba u čiju je korist transakcija poduzeta, provedena ili nastala dokaže da nije znala i nije imala razloga smatrati da će vjerojatno doći do prestanka društva kapitala zbog nesolventnosti.

Osim prethodno navedenog, nema drugih odredbi koje imaju izravni učinak na ugovore.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na učinak postupka reorganizacije na ugovore.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U skladu s Trgovačkim zakonikom, a posebno njegovim člankom 485., mogu se poništiti svi akti o prijenosu imovine, sve sklopljene obveze ili sva odustajanja od nasljeđivanja stečajnog dužnika koji su provedeni bez naknade ili koji dovode do obveza te čija je svrha prijevara vjerovnika.

Za razliku od Zakona o trgovačkom društvima, u Trgovačkom zakoniku nije utvrđeno vremensko ograničenje kao u poglavlju 386. članku 303. Zakona Malte.

U prethodno opisanim slučajevima ako se dokaže da je stečajni dužnik znao da postoje okolnosti koje dovode do proglašenja stečaja, takvi se postupci mogu poništiti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (prestanka društva kapitala odlukom suda zbog nesolventnosti) protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu ne može se **započeti** predmet ili postupak (**zabrana započinjanja postupaka**), osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud odredi. Zakonom nije utvrđeno u kojim bi slučajevima sud dopustio vjerovniku da započne ili nastavi sudski postupak, ali općenito je načelo da se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti imovinom društva kapitala uredno upravlja u korist svih vjerovnika i da pojedinačni vjerovnici ne bi trebali steći prednost pokretanjem postupka protiv društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nacionalnim je pravom predviđen prekid postupka tijekom postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala). U skladu s poglavljem 386. člankom 329.B stavkom 4. nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala) i ako zahtjev nije odbijen ili tijekom razdoblja u kojem je postupak oporavka društva kapitala na snazi:

(a) prekida se svaki zahtjev za pokretanje postupka likvidacije koji je u tijeku ili svaki takav novi zahtjev;

(b) ne može se donijeti ili provesti odluka o prestanku i posljedičnoj likvidaciji društva kapitala;

(c) prekida se izvršenje novčanih tražbina u odnosu na društvo kapitala i svih eventualnih kamata obračunanih na njih;

(d) tijekom najma ni jedan najmodavac ili druga osoba kojoj se plaća najamnina ne može ostvariti pravo na prekid najma u odnosu na prostorije koje je unajmilo društvo kapitala zbog toga što društvo kapitala nije poštovalo bilo koji uvjet najma tih prostorija, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;

(e) ne mogu se poduzeti drugi koraci za izvršenje bilo kojeg jamstva nad imovinom društva kapitala ili oduzimanje robe koja je u posjedu društva kapitala na temelju sporazuma o kupoprodaji s obročnom otplatom, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;

(f) ne mogu se provesti zaštitna ili izvršna radnja ili nalog iz poglavlja 16. Zakona o organizaciji i parničnom postupku protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra

primjerenima odrediti i

(g) ne može se započeti ili nastaviti sudski postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nakon što u stečajnom postupku protiv trgovca ili društva osoba sud imenuje stečajnog upravitelja, u skladu s poglavljem 13. člankom 500. sve tužbe u odnosu na osobu i imovinu stečajnog dužnika mogu se podnijeti samo protiv stečajnog upravitelja, ali ne i protiv stečajnog dužnika ili društva osoba u stečaju.

Vjerovnik ima pravo znati, nadzirati i provjeriti kako stečajni upravitelj upravlja poslovima stečajnog dužnika i zatražiti zaštitu od suda ako je stečajni upravitelj ugrozio njegova prava.

U postupku oporavka sud ima diskrecijsko pravo izdati privremenu odluku kako bi osigurao odgodu za oporavak poslova stečajnog dužnika / društva osoba u stečaju.

Međutim, za razliku od oporavka društva kapitala, vjerovnici mogu podnositi tužbe protiv stečajnog upravitelja koji predstavlja trgovca u stečaju ili društvo osoba u stečaju.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (prestanka društva kapitala odlukom suda zbog nesolventnosti) predmet ili postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu **ne nastavljaju se (prekid)**, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud odredi. Zakonom nije utvrđeno u kojim bi slučajevima sud dopustio vjerovniku da započne ili nastavi sudski postupak, ali općenito je načelo da se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti imovinom društva kapitala uredno upravlja u korist svih vjerovnika i da pojedinačni vjerovnici ne bi trebali steći prednost pokretanjem postupka protiv društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nacionalnim je pravom predviđen prekid postupka tijekom postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala). U skladu s poglavljem 386. člankom 329.B stavkom 4. nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala) i ako zahtjev nije odbijen ili tijekom razdoblja u kojem je postupak oporavka društva kapitala na snazi:

(a) prekida se svaki zahtjev za pokretanje postupka likvidacije koji je u tijeku ili svaki takav novi zahtjev;

(b) ne može se donijeti ili provesti odluka o prestanku i posljedičnoj likvidaciji društva kapitala;

(c) prekida se izvršenje novčanih tražbina u odnosu na društvo kapitala i svih eventualnih kamata obračunanih na njih;

(d) tijekom najma ni jedan najmodavac ili druga osoba kojoj se plaća najamnina ne može ostvariti pravo na prekid najma u odnosu na prostorije koje je unajmilo društvo kapitala zbog toga što društvo kapitala nije poštovalo bilo koji uvjet najma tih prostorija, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;

(e) ne mogu se poduzeti drugi koraci za izvršenje bilo kojeg jamstva nad imovinom društva kapitala ili oduzimanje robe koja je u posjedu društva kapitala na temelju sporazuma o kupoprodaji s obročnom otplatom, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;

(f) ne mogu se provesti zaštitna ili izvršna radnja ili nalog iz poglavlja 16. Zakona o organizaciji i parničnom postupku protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra

primjerenima odrediti i

(g) ne može se započeti ili nastaviti sudski postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nacionalnim pravom u skladu s Trgovačkim zakonikom nije predviđen prekid postupka. Unatoč tome, na zahtjev stečajnog upravitelja bilo bi moguće zatražiti da takav zahtjev podnesen sudovima sasluša isti sudac koji provodi stečajni postupak tako da

sudac može urediti i provesti poslove koji se odnose na stečaj te pritom zaštititi prava i obveze stečajnog dužnika i osigurati saslušanje i odluku o pravima u skladu sa zahtjevom koji je podnio vjerovnik.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Vjerovnici mogu intervenirati u postupku u slučaju nesolventnosti ako dokažu da imaju interes u sudskom postupku i da se kao takvi mogu očitovati tijekom postupka pred sudom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavještuje vjerovnike o tekućem postupku i održava sastanke te je vjerovnicima omogućeno da iznesu svoje mišljenje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U poglavlju 329.B članku 329.B posebno je navedeno da sud i posebni regulator djeluju među ostalim u najboljem interesu vjerovnika.

Posebni regulator isto je tako dužan sazivati sastanke vjerovnika, pri čemu se prvi mora održati najkasnije mjesec dana od njegova imenovanja.

Na tim je sastancima posebni regulator dužan imenovati zajedničko povjerenstvo vjerovnika i članova koje posebnom regulatoru prema potrebi pruža savjete i pomoć u upravljanju poslovima, poslovanjem i imovinom društva kapitala i njegovu oporavku kao subjektu s održivim poslovanjem.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Vjerovnici mogu intervenirati u stečajnom postupku i sudjelovati ako dokažu da imaju interes u sudskom postupku i da se mogu očitovati tijekom postupka pred sudom.

Stečajni upravitelj obavještuje vjerovnike o tekućem postupku i održava sastanke te je vjerovnicima omogućeno da iznesu svoje mišljenje.

Vjerovnici isto tako imaju pravo dati glas i konačni pristanak u pogledu predloženog sporazuma o reorganizaciji za koji je potrebna suglasnost tri četvrtine vjerovnika po vrijednosti koji su dokazali svoju tražbinu.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Upravitelj u slučaju nesolventnosti moći će prodati imovinu tako da dobije najpovoljniju ponudu za imovinu društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Posebni regulator neće moći raspolagati imovinom društva kapitala bez posebnog odobrenja suda ili kako je predloženo u planu oporavka koji je naknadno odobren s izmjenama suda ili bez njih. Sud će u svakom slučaju odrediti ili odobriti način raspolaganja imovinom društva kapitala.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku stečajni upravitelj raspolaže imovinom tako da dobije najpovoljniju ponudu za imovinu društva kapitala i nakon što dobije odobrenje suda za to.

U skladu s poglavljem 13. člankom 498. stečajni upravitelj se tijekom oporavka društva osoba ili stečajnog dužnika pridržava plana oporavka, ali sudac ima široko diskrecijsko pravo dati smjernice za koje smatra da su u najboljem interesu stečajnog dužnika i vjerovnika.

Unatoč tome, vjerovnik ima mogućnost usprotiviti se takvoj ovlasti suca ako dokaže da to iz opravdanog razloga nije u interesu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Nema razlike između tražbina koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i onih koje su postojale prije njega. Međutim, u postupku u slučaju nesolventnosti sud može, ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije onim redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci službenog primatelja ili upravitelja u postupku nesolventnosti u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate službenog primatelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad privremenog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate upravitelja u postupku nesolventnosti tijekom njegova upravljanja, uključujući sve izdatke članova likvidacijskog povjerenstva ili drugih predstavnika koje je odobrio upravitelj u postupku nesolventnosti;
- (i) naknada za rad svake osobe koju je upravitelj u postupku nesolventnosti zaposlio za pružanje usluga za društvo kapitala kako se zahtjeva ili kako je odobreno odredbama poglavlja 386.;
- (j) naknada za rad službenog primatelja i upravitelja u postupku nesolventnosti.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nije primjenjivo

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nema razlike između tražbina koje su nastale nakon pokretanja stečajnog postupka i onih koje su postojale prije njega. U stečajnom postupku sud može, ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije onim redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci stečajnog upravitelja u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate stečajnog upravitelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad stečajnog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja i tajnika;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate stečajnog upravitelja tijekom njegova upravljanja, uključujući sve eventualne izdatke članova povjerenstva ili njihovih predstavnika koje je odobrio stečajni upravitelj.

Nakon što se plate ti troškovi, naknade i izdaci plaćaju se dugovi osiguranim vjerovnicima u skladu s datumom upisa tražbine, a nakon njih plaćaju se dugovi svim ostalim vjerovnicima ovisno o tome kada su upisani. Ako za plaćanje potonjih tražbina (neosiguranih vjerovnika) nema dovoljno sredstava, ona se razvrstavaju *pari passu*.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Tražbine diskrecijskim pravom prihvaća upravitelj u postupku nesolventnosti. Ne postoje posebna pravila kojima je uređen način prijave tražbina. Važno je istaknuti da se primjenjuje sljedeći obrazac za prijavu tražbina ako je službeni primatelj imenovan kao upravitelj u postupku nesolventnosti:

SLUŽBENI PRIMATELJ

c/o MFSA

Notabile Road

Attard, BKR3000

Podaci o društvu koje je prestalo poslovati			
1.	Naziv i registracijski broj		
2.	Datum stupanja na snagu prestanka		
Podaci o vjerovniku			
3.	Ime i prezime / registracijski broj		
4.	Adresa		
5.	Adresa e-pošte		
6.	Broj telefona / broj mobilnog telefona	/	
Podaci o dugu			
7.	Ukupni iznos tražbine, uključujući sve nekapitalizirane kamate dospjele na datum prestanka		
8.	Ukupni iznos nekapitaliziranih kamata na datum prestanka		
9.	Opišite podrijetlo duga, uključujući sve relevantne datume		
		(Prema potrebi priložite dodatne stranice)	
10.	Podaci o dokumentima i/ili drugim dokazima u potporu tražbini (priložite ovjerenu vjerodostojnu presliku i redom brojčano označite svaki dokument)		
		(Prema potrebi priložite dodatne stranice)	
Podaci o jamstvu (ako postoji)			
11.	Opišite vrstu danog / dobivenog jamstva		
		(Prema potrebi priložite dodatne stranice)	
12.	Datum/datumi davanja/dobivanja jamstva		
13.	Iznos osiguranog duga		
Izjava vjerovnika			
14.	Ja, niže potpisani, izjavljujem da su informacije navedene u ovom obrascu prema mojem najboljem saznanju istinite, točne i potpune:		
	Potpis vjerovnika	Ime i prezime velikim slovima	Broj osobne iskaznice

15. Ako izjavu potpisujete u ime pravne osobe, ispunite polje u nastavku:

U ime i za račun _____

Reg. br. _____ u svojstvu _____.

Kad je riječ o roku za prijavu takvih tražbina, poglavljem 386. člankom 255. sudu se daje ovlast da utvrdi jedan rok ili više njih u kojima vjerovnici trebaju dokazati svoje dugove ili tražbine odnosno u kojima se vjerovnici isključuju iz koristi od bilo koje raspodjele prije nego što se dokažu ti dugovi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na učinak postupka reorganizacije u pogledu podnošenja, provjere i prihvatanja tražbina.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Treba napomenuti da u pogledu nesolventnosti u malteškom zakonodavstvu ne postoji konačan popis razvrstavanja vjerovnika jer razvrstavanje nije obuhvaćeno posebnim propisom, nego se nalazi u više njih. Sljedećim je zakonodavstvom uređeno razvrstavanje tražbina.

U poglavlju 386. članku 302. navedeno je da su u likvidaciji društva kapitala čija imovina nije dovoljna za namirenje obveza prava osiguranih i neosiguranih vjerovnika te prvenstvo i razvrstavanje njihovih dugova uređeni zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U poglavlju 13. članku 535. navedeno je i da se vjerovnici koji imaju zalog, povlastice ili hipoteke razvrstavaju u skladu sa zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U poglavlju 13. članku 535. i poglavlju 386. članku 302. navedeno je da je razvrstavanje duga uređeno zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U malteškom je pravu načelo *pari passu* neizravno obuhvaćeno poglavljem 16. člankom 1996. Građanskog zakonika, u kojem je navedeno da su zakoniti razlozi za davanje prednosti povlastice, hipoteke i koristi od razdvajanja stečajne mase. Isto je tako navedeno da vjerovnik zakonito može podrediti ili odgoditi svoja postojeća ili buduća prava na plaćanje, izvršenje, razvrstavanje i druga slična postojeća ili buduća prava ili ih se odreći ili na neki drugi način izmijeniti u korist druge osobe. Takvo podređivanje, odgoda, odricanje, izmjena ili slična radnja mogu se provesti na temelju sporazuma s bilo kojom osobom, uključujući drugog vjerovnika, ili na temelju jednostrane izjave dane takvoj osobi, neovisno o tome je li ona utvrđena ili je tek treba utvrditi u trenutku sklapanja takvog sporazuma ili davanja takve izjave.

Stoga razlike u razvrstavanju nastaju sporazumno. Slijedom toga, ako nema povlastica, hipoteka ili koristi od razdvajanja stečajne mase, dužnici su jednako razvrstani.

Za potrebe prethodno navedenog treba razmotriti različite posebne zakone kojima se daje prvenstvo određenim tražbinama, kao što su poglavlje 406. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, poglavlje 452. Zakona o zapošljavanju i socijalnom dijalogu i poglavlje 318. Zakona o socijalnom osiguranju.

U članku 62. Zakona o PDV-u navedeno je sljedeće:

„Povjerenik ima posebnu povlasticu nad imovinom koja čini dio gospodarske djelatnosti osobe u pogledu poreza koji je ta osoba dužna platiti na temelju ovog Zakona te se plaćanju tog poreza, neovisno o tome što je sadržano u drugim zakonima, daje prednost u odnosu na dug s bilo kojom drugom povlasticom, osim duga s općom povlasticom i duga iz članka 2009. točke (a) ili (b) Građanskog zakonika.”

U članku 20. Zakona o zapošljavanju i socijalnom dijalogu navedeno je sljedeće:

„Neovisno o odredbama bilo kojeg drugog zakona, svaka tražbina zaposlenika u pogledu trenutačne plaće za maksimalno tri mjeseca koju poslodavac isplaćuje zaposleniku i naknade za dopust na koju zaposlenik ima pravo, uključujući svaku naknadu koja pripada zaposleniku zbog prekida radnog odnosa ili obavijest o tome, čini povlaštenu tražbinu u odnosu na imovinu poslodavca i pri plaćanju ima prednost u odnosu na sve ostale tražbine, neovisno o tome jesu li povlaštene ili hipotekarne,

pod uvjetom da u svakom slučaju maksimalni iznos povlaštene tražbine ne premašuje ekvivalent nacionalne minimalne plaće koja je u vrijeme tražbine isplaćena tijekom razdoblja od šest mjeseci.”

U članku 116. stavku 3. Zakona o socijalnom osiguranju navedeno je sljedeće:

„Neovisno o odredbama bilo kojeg drugog zakona, tražbina direktora u bilo kojem dospjelom iznosu za doprinos prvog ili drugog razreda na temelju ovog članka čini povlaštenu tražbinu koja je u slučaju doprinosa prvog razreda razvrstana jednako kao i plaće zaposlenika u odnosu na imovinu poslodavca, a u slučaju doprinosa drugog razreda u odnosu na imovinsku masu predmetne samozaposlene ili samoaktivne osobe te pri plaćanju ima prednost u odnosu na sve ostale tražbine (isključujući plaće), neovisno o tome jesu li povlaštene ili hipotekarne.”

Nadalje, članci od 2088. do 2095. Građanskog zakonika posebno se odnose na redoslijed prvenstva povlastica. Navedeno je među ostalim da se dugovi trebaju plaćati u skladu s redoslijedom upisa. Time bi hipoteke koje su upisane istog dana bile razvrstane u istu kategoriju.

Međutim, u postupku u slučaju nesolventnosti sud može (i u većini slučajeva hoće), ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci službenog primatelja ili upravitelja u postupku nesolventnosti u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate službenog primatelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad privremenog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate upravitelja u postupku nesolventnosti tijekom njegova upravljanja, uključujući sve izdatke članova likvidacijskog povjerenstva ili drugih predstavnika koje je odobrio upravitelj u postupku nesolventnosti;
- (i) naknada za rad svake osobe koju je upravitelj u postupku nesolventnosti zaposlio za pružanje usluga za društvo kapitala kako se zahtijeva ili kako je odobreno odredbama poglavlja 386.;
- (j) naknada za rad službenog primatelja i upravitelja u postupku nesolventnosti.

Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti upravitelj u slučaju nesolventnosti pripremit će izvješće koje sadržava razvrstavanje vjerovnika i plan raspodjele i podnijeti ga pred sudom. Vjerovnicima je dopušteno očitovati se ako se ne slažu sa sadržajem tog izvješća, a sud može naložiti ispravak. Sud će naposljetku odobriti navedeno razvrstavanje i plan te naložiti upravitelju u slučaju nesolventnosti da nastavi s plaćanjem dugova vjerovnicima.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nije primjenjivo

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Kao prvo, raspodjela primitaka primarno je uređena člankom 531. Trgovačkog zakonika i zakonima u skladu s Građanskim zakonikom, u kojem su vjerovnici razvrstani na vjerovnike sa zakonskom povlasticom i vjerovnike s osiguranom hipotekom. Riječ je o osiguranim vjerovnicima na temelju zakonskih propisa ili javne isprave u skladu s datumom upisa, koji su isto tako uređeni člankom 535. Trgovačkog zakonika.

Nakon toga obični su vjerovnici (koji nisu upisani vjerovnici) razvrstani *pari passu* u skladu sa svojim tražbinama.

Nakon što se proglašio stečaj osobe u roku od deset dana od proglašenja održava se sastanak na kojemu se pred sućem, tajnikom, stečajnim upraviteljem, stečajnim dužnikom i vjerovnicima analiziraju tražbine i sastavlja popis imovine.

Na sastanku se saslušava stečajni dužnik, koji isto tako predlaže uvjete stečajne nagodbe. Na njemu se raspravlja o tome postoji li u predmetu pred sudom osnova za stečajnu nagodbu te se imenuje odbor vjerovnika (koji nisu upisani na temelju povlastice ili hipoteke ili zaloga) koji zastupa sve vjerovnike, što vjerovnici imaju pravo osporiti, čak i pojedinačno, u roku od osam dana.

Održava se i drugi sastanak kojim ponovno predsjedava sudac i na kojem je za prihvaćanje odbora vjerovnika potrebno da on predstavlja tri četvrtine potvrđenih dugovanih iznosa stečajnog dužnika.

Nakon tog postupka i nakon utvrđivanja popisa imovine svih vjerovnika održava se još jedan sastanak kojim predsjedava sudac nakon objave odgovarajuće obavijesti o sastanku u skladu sa zakonom.

Na tom sastanku svaki vjerovnik izlaže svoj predmet, a ako se stečajni upravitelj usprotivi vjerovniku, vjerovnik mora dokazati svoj predmet stečajnom upravitelju i odboru vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

U postupku u slučaju nesolventnosti sud će razriješiti dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti odmah nakon što upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira svu imovinu društva kapitala ili onoliko imovine koliko se prema njegovu mišljenju može realizirati bez nepotrebnog produljenja postupka nesolventnosti, raspodijeli eventualno konačno plaćanje dugova vjerovnicima, uskladi prava obveznika doprinosa među njima, izvrši eventualni konačni povrat obveznicima doprinosa i podnese izvješće na trošak društva kapitala te nakon što sud utvrdi da je upravitelj u slučaju nesolventnosti poštovao zahtjeve poglavlja 386. i druge eventualne zahtjeve koje sud odredi te uzme u obzir izvješće i sve eventualne prigovore bilo kojeg vjerovnika, obveznika doprinosa ili zainteresirane osobe.

Sud nakon toga izdaje nalog za brisanje naziva društva kapitala iz registra od datuma naloga. Taj se nalog dostavlja u registar trgovačkih društava u kojem se provodi brisanje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Člankom 329.B stavkom 12. predviđeni su različiti scenariji koji uključuju prekid postupka oporavka kako slijedi:

(a) ako posebni regulator u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrdi, nakon savjetovanja sa zajedničkim povjerenstvom vjerovnika i članova, da nastavak predmetnog postupka nema korisnog učinka za društvo kapitala, posebni regulator odmah podnosi sudu zahtjev za prekid postupka oporavka društva kapitala koji sadržava detaljne i opsežne razloge u tu svrhu te sud nalaže sudsku likvidaciju društva kapitala.

Primjenjuje se postupak predviđen poglavljem 386. koji se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti;

(b) ako posebni regulator u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrdi, nakon savjetovanja sa zajedničkim povjerenstvom vjerovnika i članova, da su se poslovi društva kapitala popravili toliko da ono može plaćati svoje dugove, posebni regulator podnosi sudu zahtjev koji sadržava detaljne i opsežne razloge u tu svrhu i traži od suda da izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala. Ako prihvati zahtjev, sud utvrđuje odredbe i uvjete koje smatra neophodnima u okolnostima predmeta.

U tom će slučaju društvo kapitala nastaviti poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud prihvati prethodno navedeni zahtjev;

(c) ako direktori društva kapitala ili članovi izvanredne glavne skupštine u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrde da su se poslovi društva kapitala popravili toliko da ono može plaćati svoje dugove, direktori društva kapitala ili članovi izvanredne glavne skupštine mogu podnijeti sudu zahtjev kojem prilažu odgovarajuću popratnu dokumentaciju i informacije kojima potvrđuju da su se uvjerali u prethodno navedeno i tražiti od suda da izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala, a sud bez prethodnog saslušanja posebnog regulatora ne izdaje nalog kojim prihvaća ili odbija zahtjev. Ako prihvati zahtjev, sud utvrđuje odredbe i uvjete koje smatra neophodnima u okolnostima predmeta.

Kao i u prethodnom slučaju, društvo kapitala nastavit će poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud prihvati prethodno navedeni zahtjev;

(d) na kraju razdoblja svojeg imenovanja posebni regulator sudu podnosi završno pisano izvješće koje sadržava detaljna i opsežna mišljenja i razloge u pogledu pitanja postoji li razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično i hoće li moći redovito plaćati svoje dugove u budućnosti.

Ako završno izvješće koje je podnio posebni regulator sadržava mišljenje da postoji razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično, dodatno mu se prilaže točan i detaljan plan oporavka koji sadržava sve prijedloge potrebne kako bi se društvu kapitala omogućilo da nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem s objašnjenjima potrebnima za provedbu oporavka, uključujući prijedloge koji se odnose na financijska sredstva, zadržavanje zaposlenika i buduće upravljanje društvom kapitala. U predmetnom planu oporavka objašnjen je predloženi način

plaćanja svih ili dijela tražbina vjerovnicima, neovisno o tome je li sa svim vjerovnicima postignuta dobrovoljna nagodba ili je predloženo da sud potvrdi nagodbu koju nisu odobrili svi vjerovnici.

Nakon što zaprimi završno izvješće i plan oporavka, sud može zatražiti objašnjenja i pojašnjenja koja smatra prikladnima i koja se dostavljaju usmeno ili u pisanom obliku kako sud odredi. Nakon toga sud može odbiti predloženi plan oporavka ili ga prihvatiti i odobriti u cijelosti ili djelomično te može zahtijevati njegove izmjene. Ako sud odobri plan oporavka koji je dostavio posebni regulator, neovisno o tome je li to s izmjenama ili bez njih kako odredi sud, plan oporavka stupa na snagu i postaje obvezujući za sve zainteresirane strane u sve zakonske svrhe. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud odobri plan oporavka;

(e) ako sud izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala uz obrazloženje da ne postoji razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem i da neće moći redovito plaćati svoje dugove u budućnosti, sud nalaže sudsku likvidaciju društva kapitala.

Primjenjuje se postupak predviđen poglavljem 386. koji se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku sud će razriješiti dužnosti stečajnog upravitelja odmah nakon što stečajni upravitelj realizira svu imovinu društva kapitala ili onoliko imovine koliko se prema njegovu mišljenju može realizirati bez nepotrebnog produljenja stečajnog postupka, raspodijeli eventualno konačno plaćanje dugova vjerovnicima, uskladi prava obveznika doprinosa među njima, izvrši eventualni konačni povrat obveznicima doprinosa i podnese izvješće na trošak društva kapitala te nakon što sud utvrdi da je stečajni upravitelj poštovao zahtjeve poglavlja 13. i druge eventualne zahtjeve koje sud odredi te uzme u obzir izvješće i sve eventualne prigovore bilo kojeg vjerovnika, obveznika doprinosa ili zainteresirane osobe.

Sud nakon toga izdaje nalog za brisanje naziva društva osoba iz registra od datuma naloga. Taj se nalog dostavlja u registar trgovačkih društava u kojem se provodi brisanje.

Naravno, prethodno navedeno primjenjuje se na društva osoba.

Kad je riječ o trgovcima, nakon proglašenja stečaja trgovca i raspodjele primitaka stečajni dužnik može na temelju zahtjeva upućenog tajniku zatražiti pojavljivanje pred sucem, pri čemu sud na taj dan poziva i vjerovnike i stečajnog upravitelja koji su uključeni u njegov stečaj kako bi se utvrdilo je li moguća sanacija trgovca u svrhu ponovnog obavljanja trgovačke djelatnosti.

Ako trgovac nije postupao prijekovno ili zlonamjerno, moguća je sanacija trgovca u svrhu obavljanja trgovačke djelatnosti. Učinak je te sanacije razrješenje stečajnog dužnika, u pogledu njegove osobe i naknadno pribavljene imovine, od svih dugova koji su se od njega mogli potraživati u bilo kojem trenutku prije proglašenja stečaja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

U smislu poglavlja 386. članka 315. stavka 1. vjerovnik može zatražiti zaštitu svojih prava u odnosu na bilo koju stranku za koju se smatra da poslovanje društva kapitala provodi s namjerom prijevare vjerovnika društva kapitala ili vjerovnika bilo koje druge osobe ili u bilo koju prijekovnu svrhu. U takvim slučajevima nakon podnošenja zahtjeva sudu sud može proglasiti da su sve osobe koje su svjesno sudjelovale u provedbi poslovanja kako je prethodno opisano osobno odgovorne, bez ograničenja odgovornosti, za sve dugove ili druge obveze društva kapitala kako sud odredi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nakon prekida stečajnog postupka, neovisno o tome odnosi li se na društvo osoba ili trgovca, vjerovnici nemaju nikakva prava, osim ako vjerovnik može dokazati da su trgovac ili društvo osoba postupili zlonamjerno ili prijekovno u odnosu na vjerovnike.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Troškove snosi osoba koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili društvo kapitala kako sud odredi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U postupku reorganizacije (oporavka društva kapitala) troškove postupka snosit će društvo kapitala.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Troškove i izdatke snosi osoba koja je podnijela zahtjev ili osoba u stečaju.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Poglavljem 386. člankom 303. predviđeno je da se povlastice, hipoteke ili drugi tereti, prijenos ili drugo raspolaganje imovinom ili pravima te sva plaćanja, izvršenja ili druge radnje koje se odnose na imovinu ili prava koje je poduzelo ili provelo društvo kapitala ili koje su poduzete ili provedene u odnosu na njega te sve obveze nastale za društvo kapitala **u razdoblju od šest mjeseci prije prestanka društva kapitala** smatraju prijevernom prednošću u odnosu na njegove vjerovnike, neovisno o tome je li takva transakcija bez naknade ili dovodi do obveza, ako je riječ o **podcijenjenoj** transakciji ili ako **se daje prednost**. U takvim je slučajevima transakcija (prijeverna prednost) ništava.

Podcijenjivanje je definirano kako slijedi:

(a) društvo kapitala sklapa podcijenjenu transakciju:

i. ako društvo kapitala daruje ili na neki drugi način sklopi transakciju pod uvjetima kojima nije predviđena nikakva naknada za društvo kapitala ili

ii. ako društvo kapitala sklopi transakciju uz naknadu čija je vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti znatno manja od vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti naknade koju je platilo društvo kapitala.

Prednost je definirana kako slijedi:

(b) društvo kapitala daje prednost osobi:

i. ako je ta osoba jedan od vjerovnika društva kapitala odnosno osiguratelj ili jamac za bilo koji dug društva kapitala ili druge obveze i

ii. ako društvo kapitala učini ili pretrpi nešto što u svakom slučaju za posljedicu ima to da će ta osoba u slučaju likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti biti u boljem položaju nego što bi bila da nije bilo te radnje ili tog propusta.

Iz prethodno navedenog izuzeti su slučajevi u kojima osoba u čiju je korist transakcija poduzeta, provedena ili nastala dokaže da nije znala i nije imala razloga smatrati da će vjerojatno doći do prestanka društva kapitala zbog nesolventnosti.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata kojima su predviđeni ništavost, pobožnost ili nemogućnost izvršenja pravnih akata štetnih za vjerovnike u postupku reorganizacije (oporavku društva kapitala).

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nema *ad hoc* zakonskih akata kojima su predviđeni ništavost, pobožnost ili nemogućnost izvršenja pravnih akata štetnih za vjerovnike u stečajnom postupku ili postupku oporavka.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 15/02/2018

Nesolventnost - Rumunjska

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)

- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
- 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
- 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Ovdje navedene informacije ne obuhvaćaju postupak u slučaju nesolventnosti za fizičke osobe koje su potrošači, a ne poduzetnici. Zakon br. 151/2015 o postupku u slučaju nesolventnosti za fizičke osobe (*Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice*) još se ne primjenjuje jer je njegovo stupanje na snagu odgođeno do 31. prosinca 2016. i ti postupci nisu prijavljeni Komisiji za uvrštenje na popis u priložima Uredbi (EU) 2015/848.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupci utvrđeni u Zakonu br. 85/2014 o postupku za sprječavanje nesolventnosti i postupku u slučaju nesolventnosti (*Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*) primjenjuju se na poduzetnike (*profesioniști*) kako su definirani u članku 3. stavku 2. Građanskog zakonika, osim onih koji obavljaju slobodne djelatnosti i onih čija je nesolventnost uređena posebnim pravilima (članak 3.).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako se postupak pokreće na zahtjev dužnika, mora postojati stanje nesolventnosti u kojem raspoloživa sredstva nisu dostatna za plaćanje utvrđenih, likvidnih i dospjelih dugova čiji je iznos manji od 40 000 RON. Ako se postupak pokreće na zahtjev vjerovnika, mora postojati stanje nesolventnosti u kojem raspoloživa sredstva nisu dostatna za namiru utvrđene, likvidne i dospjele tražbine čiji je iznos manji od 40 000 RON (dugovanje nije plaćeno u roku od 60 dana od datuma dospeljeća).

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Imovina dužnika sastoji se od cjelokupne imovine i vlasničkih prava, uključujući imovinu i prava stečene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti, koji mogu biti predmet prisilnog povrata (*executare silită*) na temelju Zakona o parničnom postupku (članak 5. stavak 5. Zakona br. 85/2014).

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti imenuju se posebni upravitelj (*administrator special*) i upravitelj u slučaju nesolventnosti (*practician in insolvent*). Ovisno o vrsti postupka, upravitelj u slučaju nesolventnosti može biti sudski upravitelj (*administrator judiciar*) kad je riječ o reorganizaciji pod nadzorom suda ili sudski likvidator (*lichidator judiciar*) kad je riječ o likvidaciji (*falliment*).

Posebni upravitelj (*administrator special*) fizička je ili pravna osoba koju je imenovala glavna skupština dioničara, partnera ili članova društva dužnika i koja je ovlaštena zastupati njihove interese u postupku te, ako je dužniku dopušteno da upravlja svojim poslovima, obavljati potrebne upravne radnje u ime i za račun dužnika (članak 5. stavak 4. Zakona br. 85/2014).

Posebni upravitelj ima sljedeće dužnosti:

(a) sudjelovati, u svojstvu dužnikova zastupnika, u sudskim postupcima koji se odnose na vrste radnji iz članaka od 117. do 122. ili na radnje koje su posljedica nepostupanja u skladu s člankom 84.;

(b) podnositi prigovore u skladu s postupkom uređenim Zakonom;

(c) predložiti plan reorganizacije;

(d) nakon potvrđivanja plana i pod uvjetom da dužniku nije oduzeto pravo da upravlja svojim poslovima voditi dužnikove poslove pod nadzorom sudskog upravitelja;

(e) nakon početka postupka likvidacije sudjelovati u popisivanju imovine i potpisati zapisnik, primiti završno izvješće i financijski izvještaj te sudjelovati na sastanku sazvanom radi rješavanja prigovora i odobrenja izvješća;

(f) primiti obavijest o okončanju postupka.

Ako je dužniku oduzeto pravo da upravlja svojim poslovima, zastupa ga sudski upravitelj ili likvidator, koji vodi i njegovo poslovanje. U tom je slučaju zadaća posebnog upravitelja ograničena na zastupanje interesa dioničara, partnera ili članova društva (članak 56. Zakona br. 85/2014).

Sudski upravitelj (*administrator judiciar*)

Sudski upravitelj može biti fizička osoba ili pravna osoba (uključujući zastupnika pravne osobe) te mora biti upravitelj u slučaju nesolventnosti u skladu sa zakonom. Glavne su dužnosti sudskog upravitelja sljedeće:

(a) preispitati ekonomsku situaciju dužnika i podnesene dokumente, pripremiti izvješće u kojem se predlaže pokretanje pojednostavnjenog postupka ili nastavak razdoblja praćenja u okviru redovnog postupka te podnijeti to izvješće na odobrenje nadležnom sucu (*judicator-sindic*) u roku koji je on odredio, a koji ne može biti dulji od 20 dana od dana imenovanja upravitelja;

(b) preispitati dužnikovo poslovanje i pripremiti detaljno izvješće u kojem se utvrđuju uzroci i okolnosti koji su doveli do stanja nesolventnosti, navode svi potencijalni preliminarni dokazi ili indicije u pogledu osoba kojima bi se mogla pripisati odgovornost za to stanje i postojanje pravnih osnova na temelju kojih bi te osobe mogle snositi odgovornost, istražuju sve stvarne mogućnosti za reorganizaciju dužnikova poslovanja ili obrazlaže zašto reorganizacija ne bi bila moguća te uvrstiti to izvješće u spis predmeta u roku koji je odredio nadležni sudac, a koji ne može biti dulji od 40 dana od dana imenovanja upravitelja;

(c) ako dužnik nije u zakonskim rokovima ispunio obvezu da dostavi računovodstvenu evidenciju, pripremiti tu evidenciju, a ako je dužnik dostavio računovodstvenu evidenciju, provjeriti je, ispraviti i dopuniti;

(d) pripremiti plan za reorganizaciju dužnikova poslovanja, ovisno o sadržaju izvješća iz točke (a);

(e) nadzirati dužnikove aktivnosti upravljanja imovinom;

(f) voditi dužnikovo poslovanje, u potpunosti ili djelomično, a u potonjem slučaju poštujući izričite upute nadležnog suca u pogledu dužnosti upravitelja i u pogledu uvjeta za izvršenje plaćanja s dužnikova računa imovine;

(g) sazivati sastanke vjerovnika ili dioničara, partnera ili članova društva dužnika koji je pravna osoba, predsjedati njima i pružati usluge tajnika;

(h) podnositi tužbe za poništenje prijevanih radnji ili transakcija koje je dužnik izvršio na štetu prava vjerovnika te određenih prijenosa imovine, poslovnih transakcija i jamstava koje je dužnik zaključio i kojima bi se mogla narušiti prava vjerovnika;

(i) hitno obavijestiti nadležnog suca ako utvrdi da dužnik nema imovinu ili je imovina nedostatna za pokriće pravnih troškova;

(j) raskinuti određene ugovore koje je sklopio dužnik;

(k) provjeriti tražbine i, prema potrebi, osporiti ih, obavijestiti vjerovnike ako tražbine nisu prihvaćene ili su prihvaćene samo djelomično te pripremiti popis tražbina;

(l) naplatiti tražbine, tražiti naplatu tražbina u pogledu dužnikove imovine ili novčanih iznosa koje je dužnik prenio prije pokretanja postupka te podnijeti tužbu i sudjelovati u sudskom postupku u kojem se traži naplata dužnikovih tražbina, te u tu svrhu može upotrijebiti usluge odvjetnika;

(m) sklapati nagodbe, namiriti dugovanja, namiriti jamce i odreći se kolaterala, što mora potvrditi nadležni sudac;

(n) obavijestiti nadležnog suca o svim pitanjima o kojima će on kasnije morati donijeti odluku;

(o) sastaviti popis dužnikove imovine;

(p) naručiti procjenu dužnikove imovine, koja mora biti dovršena do datuma određenog za podnošenje završnog popisa tražbina;

(q) poslati obavijest za objavu u Glasniku postupaka u slučaju nesolventnosti (*BPI*) o unosu izvješća o procjeni u spis predmeta, u roku od dva dana od unosa.

Nadležni sudac može odlukom (*Incheiere*) sudskom upravitelju dodijeliti druge dužnosti uz one navedene u stavku 1., osim dužnosti koje su u skladu sa zakonom u okviru isključive nadležnosti suca.

Sudski upravitelj podnosi mjesečno izvješće u kojem opisuje kako je obavljao svoje dužnosti, opravdava izdatke nastale u upravljanju postupkom te sve druge izdatke isplaćene iz dužnikove imovine te, prema potrebi, opisuje napredak u izradi popisa imovine.

Kako bi izvršio svoje dužnosti, sudski upravitelj može upotrijebiti usluge stručnjaka kao što su odvjetnici, računovođe, procjenitelji i drugi specijalisti. Sudski upravitelj i bilo koji vjerovnik mogu podnijeti prigovor na izvješća o procjeni pripremljena u okviru predmeta.

Sudski likvidator (*lichidator judiciar*)

Ako nadležni sudac izda nalog za likvidaciju, imenuje likvidatora za njegovu primjenu. Dužnosti sudskog upravitelja prestaju na datum kad nadležni sudac utvrdi dužnosti likvidatora. Glavne su dužnosti sudskog likvidatora sljedeće:

(a) preispitati poslovanje dužnika u pogledu kojeg je pokrenut pojednostavnjeni postupak, s obzirom na činjenično stanje, i pripremiti detaljno izvješće o uzrocima i okolnostima koji su doveli do nesolventnosti, u kojem se navode osobe kojima bi se mogla pripisati odgovornost za to stanje i postojanje pravnih osnova na temelju kojih bi te osobe mogle snositi odgovornost;

(b) voditi dužnikovo poslovanje;

(c) podnositi tužbe za poništenje prijevanih radnji i transakcija koje je dužnik izvršio na štetu prava vjerovnika te određenih prijenosa imovine, poslovnih transakcija koje je dužnik zaključio i osnova za dodjelu prava prvenstva koje je dužnik uspostavio i kojima bi se mogla narušiti prava vjerovnika;

(d) upotrebljavati pečate, sastaviti popis imovine i poduzimati odgovarajuće mjere za njezino očuvanje;

(e) raskinuti određene ugovore koje je sklopio dužnik;

(f) provjeriti tražbine i, prema potrebi, osporiti ih, obavijestiti vjerovnike ako tražbine nisu prihvaćene ili su prihvaćene samo djelomično te pripremiti popis tražbina;

(g) tražiti naplatu tražbina u pogledu dužnikove imovine koje su nastale jer je dužnik prije pokretanja postupka izvršio prijenos imovine ili novčanog iznosa te podnijeti tužbu i sudjelovati u sudskom postupku u kojem se traži naplata dužnikovih tražbina, te u tu svrhu može upotrijebiti usluge odvjetnika;

(h) u ime dužnika primiti plaćanja i položiti ih na dužnikov račun imovine;

(i) prodati imovinu dužnika u skladu sa zakonom;

(j) sklapati nagodbe, namiriti dugovanja, namiriti jamce i odreći se kolaterala, što mora potvrditi nadležni sudac;

(k) obavijestiti nadležnog suca o svim pitanjima o kojima će on kasnije morati donijeti odluku;

(l) obavljati sve druge dužnosti koje mu nadležni sudac dodijeli na temelju odluke.

U postupku nagodbe s vjerovnicima (*concordat preventiv*) dužnik sudjeluje u postupku putem svojih pravnih ili dogovorenih zastupnika.

Dužnosti **upravitelja u postupku** nagodbe s vjerovnicima (*administrator concordatar*):

- (a) pripremiti popis vjerovnika, uključujući vjerovnike čije su tražbine osporene ili su predmet sudskog postupka u tijeku, te popis vjerovnika koji su potpisali nagodbu. Ako vjerovnik ima tražbinu u odnosu na dužnika sa zajedničkom i solidarnom odgovornošću u okviru postupka nagodbe s vjerovnicima, taj se vjerovnik uvrštava na popis vjerovnika s nominalnom vrijednošću tražbine sve dok ne bude u potpunosti pokrivena;
- (b) pripremiti, zajedno s dužnikom, prijedlog nagodbe i njezine sastavne dijelove ili nacrt nagodbe i plana oporavka;
- (c) poduzeti mjere za sporazumno rješenje svakog spora koji nastane između dužnika i vjerovnika ili među vjerovnicima;
- (d) nadležnom sudu podnijeti zahtjev za odobrenje nagodbe;
- (e) nadzirati ispunjenje obveza koje je dužnik preuzeo u nagodbi;
- (f) hitno obavijestiti skupštinu vjerovnika koji su stranke nagodbe ako dužnik ne izvrši svoje obveze ili ih ne izvrši propisno;
- (g) pripremati i slati mjesečna ili tromjesečna izvješća skupštini vjerovnika koji su stranke nagodbe o svojem radu i poslovanju dužnika. Izvješće upravitelja u postupku nagodbe trebalo bi uključivati i njegovo mišljenje o tome postoje li ili ne razlozi za prijevremeni raskid nagodbe;
- (h) sazvati sastanak skupštine vjerovnika koji su stranke nagodbe;
- (i) sudu podnijeti zahtjev za okončanje postupka nagodbe s vjerovnicima;
- (j) obavljati sve druge dužnosti iz ovog poglavlja koje su predviđene u postupku nagodbe s vjerovnicima ili koje je odredio nadležni sudac (članak 19. Zakona br. 85/2014).

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ne utječe na pravo vjerovnika da izvrši prijeboj svoje tražbine s tražbinom koju dužnik ima u odnosu na njega ako su na dan pokretanja postupka ispunjeni zakonom utvrđeni zahtjevi u pogledu zakonitih prijeboja. Prijeboj može evidentirati i sudski upravitelj ili likvidator.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Tekući ugovori ostaju na snazi nakon pokretanja postupka. Bilo koja odredba ugovora kojom se predviđa prestanak, prijevremeni prestanak ugovora ili prijevremeno plaćanje na temelju pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ništava je. Pravilo da tekući ugovori ostaju na snazi te pravilo o ništavosti odredbi o prekidu ili prijevremenom izvršenju obveza ne primjenjuju se na kvalificirane financijske ugovore ili bilateralne transakcije netiranja na temelju kvalificiranog financijskog ugovora ili bilateralnog ugovora o netiranju.

Kako bi se što više povećala vrijednost dužnikove imovine u roku zastare od tri mjeseca od pokretanja postupka, sudski upravitelj ili likvidator može raskinuti bilo koji ugovor, zakupe koji nisu istekli i svaki drugi dugoročni ugovor, pod uvjetom da sve uključene strane nisu te ugovore izvršile u potpunosti ili u znatnom opsegu. U slučaju takvog prekida ugovora druga strana može protiv dužnika podnijeti zahtjev za naknadu.

Ako u prva tri mjeseca nakon pokretanja postupka izvođač dostavi obavijest u kojoj od sudskog upravitelja ili likvidatora zatraži da raskine ugovor, upravitelj ili likvidator mora odgovoriti u roku od 30 dana od primitka te obavijesti. Ako to ne učini, smatra se da je ugovor raskinut te upravitelj ili likvidator više neće moći zatražiti njegovo izvršenje.

Zakonom je uređen i status određenih ugovora, kao što su ugovori o pružanju komunalnih usluga, ugovori o zakupu ili glavni ugovori o netiranju.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Od datuma obavijesti o odluci o odobrenju nagodbe s vjerovnicima pojedinačni postupci koje su vjerovnici potpisnici pokrenuli protiv dužnika i rok zastare za pravo na podnošenje zahtjeva za izvršenje njihovih tražbina protiv dužnika automatski se obustavljaju.

Ne mogu se obustaviti kamate, novčane kazne i drugi troškovi nastali u pogledu vjerovnika potpisnika, osim ako su dali pisanu suglasnost da je takva obustava moguća i ako je ta suglasnost navedena u nacrtu nagodbe s vjerovnicima.

Nadležni sudac u odluci o odobrenju nagodbe s vjerovnicima obustavlja sve postupke za prisilnu naplatu.

Na zahtjev upravitelja u postupku nagodbe i pod uvjetom da je dužnik pružio jamstva vjerovnicima nadležni sudac može vjerovnicima koji nisu potpisnici nagodbe odrediti razdoblje odgode datuma dospijea njihove tražbine od najviše 18 mjeseci. U tom se razdoblju ne obračunavaju kamate, novčane kazne ili drugi troškovi koji se odnose na tražbinu. Pravilo o odgodi datuma dospijea tražbine ne primjenjuje se na kvalificirane financijske ugovore ili bilateralne transakcije netiranja na temelju kvalificiranog financijskog ugovora ili bilateralnog ugovora o netiranju.

Nagodba s vjerovnicima proizvodi učinke za vjerovnike javnog proračuna (*creditori bugetari*) ako je u skladu s pravnim odredbama o državnoj potpori iz domaćeg i europskog zakonodavstva.

Tijekom trajanja odobrene nagodbe s vjerovnicima protiv dužnika ne može se pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti.

Svaki vjerovnik koji tijekom postupka pribavi izvršnu ispravu protiv dužnika može podnijeti zahtjev za priključenje nagodbi ili svoju tražbinu može naplatiti drugim sredstvima predviđenima zakonom.

Svi sudski i izvansudski postupci te sve mjere za prisilnu naplatu tražbina protiv dužnikove imovine automatski se obustavljaju od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Vjerovnici svoja prava mogu ostvariti samo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, to jest podnošenjem zahtjeva za prihvaćanje njihovih tražbina. Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti obustavljaju se svi rokovi zastare za podnošenje tužbi.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi sudski i izvansudski postupci te sve mjere za prisilnu naplatu tražbina protiv dužnikove imovine automatski se obustavljaju od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Obustava se ne primjenjuje na sljedeće:

(a) žalbe koje dužnik podnese protiv postupaka koje je pokrenuo vjerovnik ili ih je pokrenulo više vjerovnika prije pokretanja postupka te građanske tužbe spojene s kaznenim postupcima (*acțiunile civile din procesele penale*) protiv dužnika;

(b) sudske postupke pokrenute protiv sudužnikâ i/ili jamaca treće strane;

(c) izvansudske postupke koji su u tijeku pred sportskim komisijama u okviru sportskih saveza koji djeluju na temelju Zakona br. 69 /2000 o tjelesnom odgoju i sportu (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*), kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, a odnose se na jednostrano povlačenje igračâ iz pojedinačnih ugovora o radu ili građanskih ugovora i sportske kazne koje se primjenjuju na takve situacije, te sve druge sporove koji se odnose na pravo igračâ da sudjeluju u natjecanjima.

Treba napomenuti da se navedena obustava postupaka primjenjuje samo na tužbe koje uključuju tražbine protiv dužnikove imovine, a ne na postupke koji se odnose na nematerijalna prava i obveze, koji se nastavljaju na sudu pred kojim je pokrenut postupak.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Održava se skupština svih vjerovnika nesolventnog dužnika.

Skupštinu vjerovnika (*adunarea creditorilor*) saziva i njome predsjedava sudski upravitelj ili likvidator. Upravitelj ili likvidator poziva poznate vjerovnike u slučajevima izričito predviđenima zakonom i kada je to potrebno.

Vjerovnici se pozivaju putem obavijesti objavljene u Glasniku postupaka u slučaju nesolventnosti najmanje pet dana prije održavanja skupštine. Ta obavijest mora sadržavati dnevni red skupštine. Vjerovnike na skupštini mogu predstavljati zastupnici koji imaju posebnu i vjerodostojnu punomoć ili, kad je riječ o vjerovnicima javnog proračuna i drugim pravnim osobama, delegirani akt koji je potpisao voditelj jedinice. Osim ako je to izričito zabranjeno zakonom, vjerovnicima se omogućuje i dopisno glasovanje.

Osim ako je zakonom propisana posebna većina, skupština vjerovnika može valjano djelovati ako su prisutni vlasnici tražbina koje čine najmanje 30 % ukupne vrijednosti tražbina s pravom glasovanja o dužnikovoj imovini, a odluke skupštine donose se većinom glasova, u smislu vrijednosti tražbina, koje su za predmetnu odluku izričito dali prisutni vlasnici tražbina s pravom glasa. Uvjetno glasovanje smatra se glasom protiv. Smatra se da su prisutni i vjerovnici koji su valjano glasovali dopisnim glasovanjem.

Nakon sazivanja prve skupštine nadležni sudac i vjerovnici mogu imenovati odbor koji, ovisno o broju vjerovnika, čine tri ili pet vjerovnika među vjerovnicima s pravom glasa, koji imaju tražbine s pravom prvenstva, proračunske tražbine i neosigurane tražbine po redoslijedu koji ovisi o vrijednosti tražbine. Odbor vjerovnika (*comitetul creditorilor*) ima sljedeće zadaće:

(a) preispitati dužnikovu situaciju i skupštini vjerovnika dati preporuke u pogledu nastavka dužnikova poslovanja i predloženih planova reorganizacije;

- (b) pregovarati o uvjetima imenovanja s upraviteljem ili likvidatorom za kojeg vjerovnici žele da ga sud imenuje;
- (c) primiti na znanje izvješća koje pripremi sudski upravitelj ili likvidator, preispitati ih i, prema potrebi, dostaviti prigovore na to izvješće;
- (d) pripremiti izvješća koja će se predstaviti na skupštini vjerovnika o mjerama koje je poduzeo sudski upravitelj ili likvidator i njihovim učincima te predlagati druge mjere, pritom navodeći njihovo obrazloženje;
- (e) zatražiti da se dužniku oduzme pravo da upravlja svojim poslovima;
- (f) pokretati pravne postupke za poništenje prijevornih radnji ili transakcija koje je dužnik izvršio na štetu vjerovnika ako takve pravne postupke nije pokrenuo sudski upravitelj ili likvidator.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Ovisno o konkretnoj situaciji dužnika i o tome jesu li dužniku oduzeta prava da upravlja svojim poslovima upravitelj u slučaju nesolventnosti ima dužnosti opisane u nastavku.

Sudski upravitelj nadzire dužnikove aktivnosti upravljanja imovinom. Vodi dužnikovo poslovanje, u potpunosti ili djelomično, a u potonjem slučaju poštujući izričite upute nadležnog suca u pogledu dužnosti upravitelja i u pogledu uvjeta za izvršenje plaćanja s dužnikova računa imovine.

Naplaćuje tražbine, sklapa nagodbe, sastavlja popis imovine i prodaje imovinu koja pripada dužniku.

Dužnik može upotrebljavati imovinu samo ako je zadržao pravo da upravlja svojim poslovima te u okvirima trenutačnog poslovanja, a pritom ga nadzire i kontrolira sudski upravitelj.

Nakon početka postupka likvidacije sudski likvidator upravlja dužnikovim poslovanjem, raskida ugovore, naplaćuje tražbine, prodaje imovinu, sklapa nagodbe, prima plaćanja na dužnikov račun itd. U postupku likvidacije dužnikovom imovinom može raspolagati samo sudski likvidator.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi vjerovnici čije su tražbine nastale prije pokretanja postupka, osim zaposlenika čije tražbine prijavljuje sudski upravitelj na temelju računovodstvene evidencije, moraju podnijeti zahtjev za prihvaćanje njihovih tražbina u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje postupka te priložiti potrebnu popratnu dokumentaciju. Pretpostavlja se da su sve tražbine podnesene za prihvaćanje i upis u sudski registar valjane i točne ako ih ne ospore dužnik, sudski upravitelj ili vjerovnici. Tražbine uvrštene na popis tražbina isplaćuju se u okviru postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s redoslijedom raspodjele utvrđenim zakonom.

Tražbine nastale nakon pokretanja postupka, u razdoblju praćenja ili tijekom sudskog postupka reorganizacije isplatit će se u skladu s dokumentima koji ih potkrepljuju i ne moraju se uključiti u nesolvencijsku masu. To se pravilo primjenjuje i na tražbine nastale nakon pokretanja postupka likvidacije.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Osim zaposlenika, čije tražbine prijavljuje sudski upravitelj na temelju računovodstvene evidencije, svi vjerovnici čije su tražbine nastale prije pokretanja postupka moraju podnijeti zahtjev za prihvaćanje njihovih tražbina u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje postupka. Zahtjev mora sadržavati ime/naziv vjerovnika te kućnu adresu ili sjedište, iznos dugovanja, osnove za tražbinu te pojedinosti o svim potencijalnim osnovama za pravo prvenstva. Dokumenti kojima se potkrepljuje tražbina i sve osnove za pravo prvenstva treba priložiti zahtjevu najkasnije do roka utvrđenog za podnošenje zahtjeva.

Zahtjev za prihvaćanje tražbine mora se podnijeti čak i ako tražbina nije potkrijepljena izvršnom ispravom. Tražbine koje na datum pokretanja postupka još nisu dospjele ili koje podliježu uvjetima prihvatit će se za uvrštenje u nesolvencijsku masu.

Ako se podnosi zahtjev za prihvaćanje tražbine koju je oštećena stranka iznijela u parničnom postupku koji je spojen s kaznenim progonom, ta će tražbina biti prijavljena i može se ukloniti do pravomoćne odluke u postupku u korist oštećene stranke.

Tražbine koje ispunjavaju uvjete za tražbine s pravom prvenstva uvrstavaju se na završni popis u iznosu do tržišne vrijednosti jamstva, koja se utvrđuje na temelju procjene koju naručuje sudski upravitelj ili likvidator, a izvršava procjenitelj (*evaluator*).

Sve će tražbine biti predmet postupka provjere, osim tražbina utvrđenih u izvršivim presudama i izvršivim arbitražnim odlukama te tražbina javnog proračuna koje proizlaze iz izvršne isprave koja nije osporena u rokovima utvrđenima posebnim zakonima.

Sudski upravitelj ili likvidator priprema privremeni popis tražbina koji svaka zainteresirana stranka, dužnik ili vjerovnik može osporiti pred nadležnim sucem. Osim ako pokretanje postupka nije oglašeno u skladu s pravilima o pozivima i obavješćivanju o postupovnim radnjama, vlasnik tražbine nastale prije pokretanja postupka koji nije podnio zahtjev za prihvaćanje tražbine u utvrđenom roku (rok je naveden u oglasu i nije dulji od 45 dana od pokretanja postupka) izgubit će pravo na uvrštenje na popis vjerovnika i neće steći položaj vjerovnika koji ima pravo sudjelovanja u postupku u pogledu te tražbine. Vjerovnik nakon okončanja postupka neće imati pravo izvršiti tražbinu protiv dužnika, ili protiv bilo kojeg člana ili partnera pravne osobe s neograničenom odgovornošću koja je dužnik, osim ako je dužnik osuđen za kazneno djelo stečaja (*bancrută simplă*) ili lažnog stečaja (*bancrută frauduloasă*) ili je odgovoran za plaćanja ili prijenose izvršene u svrhu prijevare. Gubitak prava utvrdit će sudski upravitelj ili likvidator te tog vjerovnika neće uvrstiti na popis vjerovnika.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Sredstva dobivena prodajom imovine i prava iz nesolventne mase dužnika osiguranih u korist vjerovnika s pravom prvenstva raspodijelit će se u skladu sa sljedećim redoslijedom:

1. pristojbe, biljezi i drugi izdaci koji proizlaze iz prodaje predmetne imovine, uključujući potrebne izdatke za očuvanje te imovine i upravljanje tom imovinom, izdaci vjerovnika u postupku prisilne naplate, tražbine komunalnih poduzeća nastale nakon pokretanja postupka, i naknada za rad osoba zaposlenih u zajedničkom interesu svih vjerovnika na datum raspodjele, koji će se isplatiti na proporcionalnoj osnovi u skladu s razmjernim udjelom u vrijednosti cjelokupne dužnikove imovine;
2. tražbine vjerovnika s pravom prvenstva nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti. Te tražbine uključuju glavnice, kamate i, prema potrebi, druge dodatne troškove;
3. tražbine vjerovnika s pravom prvenstva, uključujući cjelokupnu glavicu, kamate te uvećanja i novčane kazne bilo koje vrste.

Ako sredstva dobivena prodajom te imovine nisu dostatna za potpunu isplatu predmetnih tražbina, vjerovnici za preostali iznos, ovisno o slučaju, imaju neosiguranu tražbinu ili tražbinu javnog proračuna, koja se razvrstava s drugim tražbinama u odgovarajuću kategoriju. Ako nakon isplate prethodno navedenih iznosa preostane višak, sudski upravitelj ili likvidator taj višak polaže na račun dužnikove nesolventne mase. Tražbine u postupku likvidacije isplaćuju se u skladu sa sljedećim redoslijedom:

1. pristojbe, biljezi i drugi izdaci koji proizlaze iz postupaka na temelju iste glave Zakona, uključujući potrebne izdatke za očuvanje dužnikove imovine i upravljanje njome, izdatke za nastavak poslovanja te izdatke za plaćanje naknada za rad osoba zaposlenih za potrebe postupka;
2. tražbine koje proizlaze iz financiranja odobrenog tijekom postupka;
3. tražbine koje proizlaze iz radnih odnosa;
4. tražbine koje proizlaze iz nastavka dužnikova poslovanja nakon pokretanja postupka, tražbine koje se u dobroj vjeri duguju suizvođačima i trećim osobama kupcima ili daljnjim kupcima koji u dužnikovu nesolventnu masu vrte svoju imovinu ili njezinu vrijednost;
5. tražbine javnog proračuna;
6. tražbine u pogledu iznosa koje dužnik duguje trećim osobama na temelju obveza uzdržavanja, doplataka za maloljetnu djecu ili plaćanja redovitih iznosa za osnovne životne potrebe;
7. tražbine za iznose koje je nadležni sudac odredio za potporu dužniku i njegovoj obitelji, ako je dužnik fizička osoba;
8. tražbine koje proizlaze iz bankovnih zajmova, s povezanim troškovima i kamatama, tražbine koje proizlaze iz isporuka robe, pružanja usluga ili drugih poslova, tražbine na temelju najamnina i tražbine povezane sa zakupom, uključujući obveznice;
9. druge neosigurane tražbine;
10. podređene tražbine, u skladu sa sljedećim redoslijedom prvenstva:

(a) tražbine koje proizlaze iz imovine trećih osoba koje su kupile robu od dužnika u lošoj vjeri, tražbine daljnjih kupaca u lošoj vjeri nakon prihvaćanja tužbi za poništenje te zajmova koje je dužniku koji je pravna osoba odobrio partner ili dioničar koji ima najmanje 10 % temeljnog kapitala ili prava glasa na glavnoj skupštini ili, ako je primjenjivo, član gospodarskog interesnog udruženja (*grupu de interes economic*);

(b) tražbine koje proizlaze iz djela obavljenih bez naknade.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Ako je **postupak nagodbe s vjerovnicima** okončan uspješno ili u roku utvrđenom u ugovoru, nadležni sudac donijet će odluku o upisu ostvarenja ciljeva nagodbe. Izmjene tražbina utvrđenih u nagodbi s vjerovnicima tada postaju pravomoćne (članak 36. Zakona br. 85/2014).

Postupak reorganizacije s nastavkom poslovanja ili u svrhu planirane likvidacije (*lichidare pe bază de plan*) bit će okončan presudom donesenom na temelju izvješća koje je sastavio sudski upravitelj i u kojem je utvrđeno da su sve obveze plaćanja preuzete u potvrđenom planu ispunjene i da su sve tražbine koje su trenutačno dospjele plaćene. Ako se postupak pokrenut u svrhu reorganizacije zatim pretvori u postupak likvidacije, on se okončava u skladu s pravilima o postupku likvidacije. Od datuma potvrđivanja plana reorganizacije pod nadzorom suda i tijekom reorganizacije dužnik je oslobođen plaćanja razlike između vrijednosti obveza koje je imao prije potvrđivanja plana i vrijednosti navedene u planu.

Postupak likvidacije okončava se kad nadležni sudac odobri završno izvješće, kad su sva sredstva i imovina iz dužnikove nesolventijske mase raspodijeljena i kada su sredstva u pogledu kojih ne postoje tražbine položena u banku. Nakon okončanja postupka izdaje se nalog za uklanjanje dužnika iz registara u koje je bio upisan.

Okončanjem postupka nadležni sud, sudski upravitelj ili likvidator i sve osobe koje su im pomagale oslobađaju se svih dužnosti ili obveza povezanih s postupkom, dužnikom i dužnikovom nesolventijskom masom, vjerovnicima, nositeljima prava prvenstva, dioničarima i partnerima.

Okončanjem stečajnog postupka dužnik koji je fizička osoba (koja obavlja gospodarske djelatnosti) oslobađa se svojih obveza prije likvidacije, osim ako je osuđen za lažni stečaj ili za plaćanja ili prijenose izvršene u svrhu prijevare. U tim slučajevima oslobađa se obveza samo u opsegu u kojem su ispunjene u okviru postupka.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja bilo koje vrste postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici ne mogu od dužnika potraživati tražbine koje su nastale prije pokretanja tog postupka u slučaju nesolventnosti.

Međutim, vjerovnici i dalje mogu potraživati cjelokupnu vrijednost tražbina od sudužnika i jamaca dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi troškovi koji proizlaze iz zakonski utvrđenih postupaka, uključujući one u pogledu obavijesti, poziva i dostave postupovnih dokumenata koju je izvršio sudski upravitelj ili likvidator, naplaćuju se iz dužnikove nesolventijske mase (članak 39. Zakona br. 85 /2014). Ako su dužnikova financijska sredstva nedostatna, troškovi se naplaćuju iz likvidacijskog fonda (*fondul de lichidare*).

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Sudski upravitelj ili likvidator može podnijeti **tužbe za poništenje prijevornih radnji i transakcija** koje je dužnik izvršio na štetu prava vjerovnika u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka.

Sljedeće radnje ili transakcije koje je izvršio dužnik mogu se poništiti kako bi se vratila prenesena imovina ili vrijednost drugih ostvarenih koristi:

- (a) radnje prijenosa bez naknade izvršene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka, osim sponzorstava u humanitarne svrhe;
- (b) transakcije u kojima je jasno da je vrijednost koju dužnik daje veća od vrijednosti koju prima, izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka;
- (c) radnje izvršene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka u kojima su sve strane imale namjeru spriječiti da se vjerovnici naplate iz imovine ili naštetiti njihovim pravima na bilo koji način;
- (d) radnje prijenosa vlasništva na vjerovnika u svrhu namirenja prethodnog dugovanja, izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka, ako je iznos koji je vjerovnik mogao dobiti u slučaju likvidacije dužnika manji od vrijednosti radnje prijenosa vlasništva;
- (e) uspostava prava prvenstva u pogledu neosigurane tražbine u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka;
- (f) plaćanje dugova unaprijed izvršeno u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka, ako je datum dospeljeća trebao biti datum nakon pokretanja postupka;
- (g) radnje prijenosa ili preuzimanja obveza koje je dužnik izvršio u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka s namjerom prikrivanja ili odgađanja stanja nesolventnosti ili počinjenja prijevare protiv vjerovnika.

Sljedeće se radnje ili transakcije mogu isto tako poništiti, a koristi vratiti, ako su zaključene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka s osobama u pravnim odnosima s dužnikom:

(a) radnje ili transakcije zaključene s komanditorom (*asociat comanditat*) ili s članom komanditnog društva koji drži najmanje 20 % kapitala komanditnog društva ili prava glasa na glavnoj skupštini članova komanditnog društva, ako je dužnik to komanditno društvo (*societate în comandită*) ili poljoprivredno društvo (*societate agricolă*), poduzeće u obliku komanditnog društva (*societate în nume colectiv*) ili privatno društvo s ograničenom odgovornošću (*societate cu răspundere limitată*);

(b) radnje ili transakcije zaključene s članom ili direktorom ako je dužnik gospodarsko interesno udruženje;

(c) radnje ili transakcije zaključene s dioničarom koji drži najmanje 20 % dionica u dužniku ili prava glasa na glavnoj skupštini dioničara ako je dužnik dioničko društvo (*societate pe acțiuni*);

(d) radnje ili transakcije zaključene s direktorom, rukovoditeljem ili članom dužnikovih nadzornih tijela ako je dužnik zadruga, dioničko društvo ili poljoprivredno društvo;

(e) radnje ili transakcije zaključene s bilo kojom fizičkom ili pravnom osobom koja ima položaj kontrole nad dužnikom ili njegovim poslovanjem;

(f) radnje ili transakcije zaključene sa suvlasnikom ili stranom koja je suvlasnik zajedničke imovine;

(g) radnje ili transakcije zaključene s bračnim drugom, krvnim srodnikom ili bračnim srodnicima, do četvrtog koljena i uključujući to koljeno, fizičkih osoba navedenih u točkama od (a) do (f).

Sudski upravitelj ili likvidator može podnijeti tužbu za poništenje prijevornih radnji koje je dužnik izvršio na štetu vjerovnika u roku od jedne godine od isteka roka utvrđenog za pripremu prvog izvješća sudskog upravitelja ili likvidatora, a u svakom slučaju najkasnije 16 mjeseci od pokretanja postupka. Ako je tužba prihvaćena, stranke te tužbe ponovno stječu svoj prethodni položaj te će se obveze koje su postojale na datum prijenosa ponovno upisati.

Odbor vjerovnika ili vjerovnik koji drži više od 50 % vrijednosti tražbina prijavljenih u nesolvencijsku masu može podnijeti takvu tužbu nadležnom sudu ako to nije učinio sudski upravitelj ili likvidator.

Tužba za poništenje ne može se podnijeti protiv osnivačkog akta (*act de constituire*) u okviru imovinskog prava ili radnje prijenosa vlasništva u okviru imovinskog prava ako ju je dužnik zaključio u uobičajenom tijeku svakodnevnog poslovanja. Zahtjev za poništenje osnivačkog akta ili radnje prijenosa vlasništva automatski će se upisati u odgovarajući javni registar.

U pogledu prethodno navedenih radnji i transakcija postoji oboriva pretpostavka prijave na štetu vjerovnika.

Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti sve radnje, transakcije i plaćanja koje dužnik izvrši nakon pokretanja postupka automatski su ništavi, osim mjera koje su potrebne za vođenje tekućeg poslovanja, mjera koje je odobrio nadležni sudac i mjera koje je potvrdio sudski upravitelj.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 18/12/2018

Nesolventnost - Slovenija

SADRŽAJ

- [1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?](#)
- [2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?](#)
- [4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?](#)
- [5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?](#)
- [6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?](#)

- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspoređivati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupci u slučaju nesolventnosti i postupak preventivnog restrukturiranja utvrđeni su u [Zakonu o financijskom poslovanju, postupcima u slučaju nesolventnosti i prisilnoj likvidaciji \(Zakon o finničnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju\)](#) (dalje u tekstu „ZFPPIPP“).

I. POSTUPCI U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

1. Postupak financijskog restrukturiranja – reorganizacija

Postupak prisilne nagodbe može se pokrenuti protiv:

– pravne osobe koja je organizirana kao trgovačko društvo ili zadruga, osim ako je zakonom propisano drukčije za pojedina trgovačka društva ili zadruge s obzirom na djelatnost koju obavljaju,

– poduzetnika ili

– bilo koje pravne osobe kada je to propisano zakonom.

Postupak prisilne nagodbe sadržava i **posebna pravila za prisilnu nagodbu u slučaju velikog, srednjeg ili malog društva**. U tom se postupku nudi širi spektar mjera za financijsko restrukturiranje dužnikovih obveza (npr. osigurane tražbine vjerovnika).

Postupak pojednostavnjene prisilne nagodbe može se voditi samo protiv trgovačkog društva koje se u skladu s pravilima Zakona o trgovačkim društvima (*Zakon o gospodarskih družbah*) smatra mikropoduzećem ili protiv poduzetnika koji ispunjuje kriterije za mikropoduzeća ili mala poduzeća.

2. Stečajni postupci

Stečajni postupak protiv pravne osobe može se pokrenuti protiv bilo koje pravne osobe, osim ako je drukčije propisano zakonom kojim se uređuje konkretni pravni oblik ili vrsta pravne osobe ili konkretna pravna osoba. Stečajni postupak protiv društva osoba s invaliditetom može se pokrenuti samo ako Vlada Republike Slovenije da prethodnu suglasnost.

Osobni stečaj može se pokrenuti nad imovinom:

– poduzetnika,

– pojedinca (liječnik, javni bilježnik, odvjetnik, poljoprivrednik ili druga fizička osoba koja nije poduzetnik, a koja obavlja određenu djelatnost kao zanimanje) ili

– potrošača.

Stečaj ostavine može se pokrenuti nad imovinom prezaduženog oporučitelja – preminule fizičke osobe.

II. PRETHODNI POSTUPAK U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

Postupak preventivnog restrukturiranja

Postupak preventivnog restrukturiranja može se pokrenuti samo protiv društva kapitala koje se u skladu s pravilima Zakona o trgovačkim društvima smatra velikim, srednjim ili malim poduzećem.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventnost

Ključni je zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti postojanje nesolventnosti. **Nesolventnost** je definirana kao stanje u kojem je:

- dužnik **dulje vrijeme nesolventan** jer ne može podmiriti sve svoje obveze koje su dospjele u tom razdoblju ili
- dužnik postao **dugoročno nesolventan** jer je vrijednost njegove imovine manja od zbroja njegovih obveza (**prezaduženost**) ili jer je u slučaju dužnika koji je društvo kapitala gubitak tekuće godine zajedno s prenesenim gubitcima premašio polovinu temeljnog kapitala, a taj gubitak ne može se pokriti iz prenesene dobiti ili rezervi.

Prethodni i glavni postupak u slučaju nesolventnosti

Postupak u slučaju nesolventnosti obuhvaća „prethodni” i „glavni” postupak u slučaju nesolventnosti. Prethodni postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se podnošenjem prijedloga (prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti). Tijekom prethodnog postupka u slučaju nesolventnosti sud odlučuje o uvjetima za pokretanje postupka. Glavni postupak pokreće se odlukom u kojoj sud odlučuje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti (pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti).

Stranke prethodnog i glavnog postupka u slučaju nesolventnosti

U prethodnom postupku postupovne radnje mogu obavljati predlagatelj postupka, dužnik protiv kojeg je podnesen prijedlog za pokretanje postupka, ako dužnik nije predlagatelj te vjerovnik koji može dokazati vjerojatnost postojanja tražbine prema dužniku protiv kojeg je podnesen prijedlog za pokretanje postupka, pod uvjetom da taj vjerovnik prijavi svoju namjeru sudjelovanja u prethodnom postupku.

U glavnom postupku postupovne radnje može obavljati svaki vjerovnik koji prijavi tražbinu u postupku protiv nesolventnog dužnika te nesolventni dužnik (u postupku prisilne nagodbe, pojednostavnjene prisilne nagodbe i osobnom stečaju).

Pokretanje i oglašavanje postupka

Odluka o pokretanju postupka objavljuje se na dan njezina donošenja na internetskim stranicama namijenjenima javnoj objavi sudskih dokumenata, dokumenata sudionika i drugih informacija o postupcima u slučaju nesolventnosti. Sud o pokretanju postupka obavješćuje vjerovnike putem obavijesti koja se mora objaviti istog dana i u isto vrijeme kao i odluka o pokretanju postupka. U toj odluci sud objavljuje važne informacije o postupku. Pravne posljedice pokretanja postupka nastaju na dan objave obavijesti o pokretanju stečajnog postupka.

Predlagatelj postupka

Prijedlog za pokretanje **postupka prisilne nagodbe** može podnijeti samo nesolventni dužnik ili osobno odgovoran član društva dužnika. Prijedlog za pokretanje **postupka prisilne nagodbe protiv velikog, srednjeg ili malog poduzeća** mogu podnijeti i vjerovnici čije ukupne tražbine čine najmanje 20 % svih financijskih tražbina. To su, na primjer, banke koje se smatraju dobro informiranim subjektima i imaju potrebne informacije, infrastrukturu i osoblje te mogu predložiti i plan financijskog restrukturiranja nesolventnog dužnika.

Postupak prisilne nagodbe odvija se s namjerom da se nesolventnom dužniku provedbom prikladnih mjera financijskog restrukturiranja omogući da ponovno postane kratkoročno i dugoročno sposoban za plaćanje. Kako bi se dužniku omogućilo redovito poslovanje (i osigurala likvidnost koja je potrebna za tekuće poslovanje) tijekom razdoblja nesigurnosti za vrijeme trajanja postupka prisilne nagodbe nije dopušteno prisilno raspolaganje dužnikovom imovinom. Kao protuteža toj „pogodnosti” i kako bi se spriječilo dužnika da je zloupotrebljava, njegovo se poslovanje tijekom postupka ograničuje samo na redovito poslovanje.

Prijedlog za pokretanje **postupka pojednostavnjene prisilne nagodbe** može podnijeti samo nesolventni dužnik. U tom su postupku predmet restrukturiranja samo neosigurane obične tražbine. Pojednostavnjena prisilna nagodba nema učinak na prioritetne ili osigurane tražbine niti na tražbine na temelju poreza i doprinosa.

Prijedlog za pokretanje **stečajnog postupka** može podnijeti dužnik, odgovorni član društva dužnika, vjerovnik ili Javni jamstveni, alimentacijski i invalidski fond Republike Slovenije (*Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije*). Vjerovnik mora dokazati vjerojatnost uspješne naplate tražbine od dužnika, kao i da dužnik kasni s podmirivanjem te tražbine dulje od dva mjeseca. Javni jamstveni, alimentacijski i invalidski fond Republike Slovenije mora dokazati vjerojatnost postojanja tražbina radnika prema dužniku protiv kojega se predlaže pokretanje postupka, kao i da dužnik kasni s podmirivanjem tih tražbina dulje od dva mjeseca.

Postupak preventivnog restrukturiranja vodi se kako bi se dužniku, za kojeg je vjerojatno da će postati nesolventan u roku od godine dana, omogućilo da na temelju sporazuma o financijskom restrukturiranju provede određene mjere restrukturiranja svojih financijskih obveza i druge mjere financijskog restrukturiranja koje su potrebne za uklanjanje uzroka moguće nesolventnosti. Prijedlog za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja može podnijeti samo dužnik. O prijedlogu za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja moraju se usuglasiti vjerovnici čiji udio u svim financijskim tražbinama prema dužniku iznosi najmanje 30 %. Dužnik uz prijedlog mora priložiti izjavu vjerovnika o suglasnosti za pokretanje postupka ovjerenu kod javnog bilježnika.

Internetske stranice za javne objave u postupcima u slučaju nesolventnosti

Kad je riječ o svim postupcima u slučaju nesolventnosti, na tim se internetskim stranicama mora objaviti sljedeće:

- informacije o pojedinačnom postupku prisilne nagodbe, stečaja, prisilne likvidacije, pojednostavnjene prisilne nagodbe, preventivnog restrukturiranja i stečaja ostavine,
- sudske odluke donesene u postupcima (osim u određenim slučajevima utvrđenima zakonom),
- obavijesti o pokretanju postupka, obavijesti o datumima održavanja rasprave i druge obavijesti i pozivi na glasanje koje u skladu sa zakonom izdaje sud,
- zapisnici s rasprava i sastanaka odbora vjerovnika,
- izvješća upravitelja i nesolventnih dužnika u postupcima prisilne nagodbe,
- popisi utvrđenih tražbina,
- podnesci stranaka u postupcima i druga sudska pismena koja se moraju objaviti u skladu s ZFPPIPP-om i
- sve obavijesti o javnim dražbama u stečajnom postupku i svi pozivi na podnošenje ponuda u vezi s unovčenjem stečajne mase.

Internetskim stranicama za objave u postupcima u slučaju nesolventnosti upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidencije i povezane usluge (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*; dalje u tekstu „AJPES”). U pogledu objave utvrđena je nepobojna zakonska pretpostavka da su stranke u postupcima u slučaju nesolventnosti i svaka druga osoba doznale za sudske odluke, prijedloge drugih stranaka u postupku i druge pravne radnje u roku od osam dana od njihove objave. Zbog toga su internetske stranice **javne i besplatne**.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupci prisilne nagodbe

Nakon pokretanja **postupka prisilne nagodbe** dužnik mora zadržati svoju imovinu. Može prodati samo onu imovinu koja nije potrebna za njegovo poslovanje ako je u planu financijskog restrukturiranja prodaja te imovine utvrđena kao mjera financijskog restrukturiranja. Nakon pokretanja postupka prisilne nagodbe dužnik smije uzimati zajmove ili kredite samo uz suglasnost suda i najviše u ukupnom iznosu likvidnih sredstava koja su potrebna za financiranje redovitog poslovanja i pokriće troškova postupka prisilne nagodbe.

Tražbine koje su proizašle iz financiranja redovitog poslovanja dužnika tijekom postupka prisilne nagodbe i postupka preventivnog restrukturiranja u mogućem se kasnijem stečajnom postupku plaćaju iz opće stečajne mase prije plaćanja prioritetnih tražbina (odnosno troškova postupka).

Stečajni postupak

Stečajna masa **dužnika koji je pravna osoba** obuhvaća imovinu stečajnog dužnika u trenutku pokretanja postupka, svu imovinu stečenu unovčenjem stečajne mase i upravljanjem njome te pobijanjem pravnih radnji stečajnog dužnika te imovinu stečenu

nastavkom poslovanja ako stečajni dužnik u skladu s ZFPPIPP-om nastavlja poslovati nakon pokretanja stečajnog postupka. Stečajna masa uključuje i imovinu stečenu ostvarivanjem zahtjeva protiv osobno odgovornih članova društva stečajnog dužnika, osim stvari koje su potonjem nužno potrebne za zadovoljenje osnovnih životnih potreba.

Stečajna masa **dužnika u osobnom stečaju** uključuje svu imovinu koju stečajni dužnik stekne tijekom razdoblja utvrđivanja sve do oslobođenja od obveza ili do zaključenja stečajnog postupka. U osobnom stečaju iz stečajne mase izuzeti su:

- predmeti (predmeti za osobnu upotrebu (odjeća, obuća itd.), kućanski predmeti (namještaj, hladnjak, štednjak, perilica rublja itd.) koji su nužno potrebni dužniku i članovima njegova kućanstva, predmeti koji su nužno potrebni za obavljanje dužnikova posla, odličja i priznanja, vjenčani prsten, osobna pisma, rukopisi i drugi osobni dokumenti (slike i fotografije članova obitelji itd.) i
- prihodi (prihodi na temelju zakonskog uzdržavanja, prihodi na temelju naknade štete za tjelesnu ozljedu u skladu s pravilima o invalidskom osiguranju, prihodi na temelju novčane socijalne pomoći itd.).

Osim toga, stečajna masa u osobnom stečaju ne uključuje dio dužnikove zarade koja dužniku osigurava socijalni minimum (npr. dužnik zadržava najmanje 76 % minimalne plaće, a ako dužnik uzdržava člana obitelji ili drugu osobu koju mora uzdržavati u skladu sa zakonom, i iznos koji je propisan za uzdržavanu osobu).

U osobnom stečaju dužniku se jamči jednak socijalni minimum koji bi primio u slučaju pojedinačne ovrhe.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nadležnost i zadaće suda

Za odlučivanje u postupku u slučaju nesolventnosti nadležan je okružni sud. U postupku u slučaju nesolventnosti sudi sudac pojedinac. Za odlučivanje o žalbama u svim je postupcima u slučaju nesolventnosti mjesno nadležan Viši sud u Ljubljani (*Višje sodišče v Ljubljani*).

Imenovanje upravitelja i njegove ovlasti

Upravitelj izvršava ovlasti i obavlja zadaće u postupku u slučaju nesolventnosti u skladu sa zakonom u svrhu zaštite interesa vjerovnika. Upravitelj se imenuje u postupku prisilne nagodbe i u stečajnim postupcima. Upravitelja imenuje sud u odluci o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. U postupku prisilne nagodbe protiv velikih, srednjih ili malih društava sud upravitelja imenuje posebnom odlukom dan nakon primitka prijedloga za pokretanje postupka.

U **postupku prisilne nagodbe** upravitelj nadzire poslovanje dužnika. U tu svrhu dužnik mora pružiti sve informacije koje su potrebne za nadzor i omogućiti pregled poslovnih knjiga i dokumentacije. U postupku prisilne nagodbe poslovna je sposobnost dužnika ograničena. Nakon pokretanja postupka dužnik smije obavljati samo redovite (tekuće) poslove povezane s njegovim djelatnostima i podmirenjem njegovih obveza iz tih poslova. Nakon pokretanja postupka dužnik smije raspolagati svojom imovinom samo koliko je potrebno za obavljanje redovitih poslova, ne smije uzimati zajmove ili kredite, davati jamstva ili avale ili sklapati ugovore ili obavljati bilo koje druge radnje čija bi posljedica moglo biti nejednako postupanje prema vjerovnicima ili onemogućivanje provedbe financijskog restrukturiranja. Nakon pokretanja postupka prisilne nagodbe dužnik može uz redovne poslove, ako dobije suglasnost suda, prodati imovinu koju više ne treba za svoje poslovanje, ako je u planu financijskog restrukturiranja prodaja te imovine navedena kao mjera financijskog restrukturiranja. Dužnik smije uzimati zajmove ili kredite najviše u ukupnom iznosu likvidnih sredstava koja su potrebna za financiranje redovitog poslovanja i pokriće troškova postupka prisilne nagodbe. Sud o davanju suglasnosti odlučuje na temelju mišljenja upravitelja ili odbora vjerovnika.

Pokretanjem **stečajnog postupka protiv pravne osobe** prestaju ovlasti dužnikovih zastupnika, prokurista i drugih osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika te ovlasti uprave dužnika za vođenje njegovih poslova. Te ovlasti stječe upravitelj koji u stečajnom postupku vodi poslove nesolventnog dužnika u skladu s potrebama postupka i zastupa ga u:

- postupovnim i drugim pravnim radnjama u vezi s utvrđivanjem tražbina te razlučnim i izlučnim pravima,
- postupovnim i drugim pravnim radnjama u vezi s pobijanjem pravnih radnji nesolventnog dužnika,
- pravnim poslovima i drugim radnjama potrebnima za unovčenje stečajne mase,
- ostvarivanju odricanja i ostalih prava koje nesolventni dužnik stječe kao pravnu posljedicu pokretanja stečajnog postupka i
- drugim pravnim poslovima koje nesolventni dužnik može obavljati u skladu sa zakonom.

Pokretanjem **postupka osobnog stečaja** poslovna sposobnost stečajnog dužnika ograničuje se na način da:

1. ne može sklapati ugovore i obavljati druge pravne poslove ili radnje čiji je predmet raspolaganje njegovom imovinom koja je uključena u stečajnu masu;

2. bez suglasnosti suda ne može:

- uzimati zajmove ili kredite, ili davati jamstva,
- otvoriti bankovni račun i drugi novčani račun ili
- odreći se nasljedstva ili drugih imovinskih prava.

Pravni posao ili druga pravna radnja stečajnog dužnika u suprotnosti s tim pravilima nema pravni učinak, osim ako druga ugovorna stranka prilikom sklapanja pravnog posla ili obavljanja pravne radnje čiji je predmet bilo raspolaganje imovinom dužnika uključenom u stečajnu masu nije znala ili nije mogla znati da je protiv dužnika pokrenut postupak osobnog stečaja. Pravilo je, a suprotni dokaz nije dovoljan, da je druga ugovorna stranka znala da je protiv dužnika pokrenut postupak osobnog stečaja, ako je ugovor sklopljen ili pravni posao obavljen više od osam dana nakon objave oglasa o pokretanju postupka osobnog stečaja na javnim internetskim stranicama za objave u postupcima u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj nije uključen u **postupak preventivnog restrukturiranja**. U tom se postupku dužnikova poslovna sposobnost ne ograničuje. Upravitelj nije uključen ni u **postupak pojednostavnjene prisilne nagodbe**.

Dozvola za obavljanje poslova upravitelja

Posao upravitelja može obavljati samo osoba koja ima valjanu dozvolu ministra nadležnog za pravosuđe za obavljanje poslova upravitelja u postupcima u slučaju nesolventnosti i prisilne likvidacije.

Ministar nadležan za pravosuđe izdaje dozvolu za obavljanje poslova upravitelja osobi koja ispunjuje sljedeće uvjete:

- državljanin je Republike Slovenije ili države članice Europske unije, države članice Europskoga gospodarskog prostora ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj te posjeduje aktivno znanje slovenskog jezika,
- ima poslovnu sposobnost te je općenito u dobrom zdravstvenom stanju,
- ima najmanje visokoškolsko obrazovanje prvoga stupnja ili usporedivo obrazovanje stečeno u inozemstvu, nostrificirano, priznato ili vrednovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje vrednovanje i priznavanje obrazovanja, ili dozvolu za obavljanje poslova revizora ili ovlaštenog revizora,
- ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci,
- ima sklopljenu policu osiguranja kojom je pokrivena njegova odgovornost za naknadu štete na osigurani iznos od najmanje 500 000 EUR za pojedinu godinu,
- položio je stručni ispit za obavljanje poslova upravitelja,
- osoba je vrijedna javnog povjerenja za obavljanje te funkcije,
- ministru nadležnom za pravosuđe dala je izjavu da će savjesno i odgovorno obavljati svoju ulogu upravitelja te da će u svakom postupku u slučaju nesolventnosti u kojem je imenovana raditi na brzom završetku postupka i što povoljnijim uvjetima plaćanja vjerovnicima.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj tražbina prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe

Ako prilikom pokretanja **postupka prisilne nagodbe** postoji tražbina vjerovnika prema nesolventnom dužniku te protutražbina nesolventnog dužnika prema tom vjerovniku, smatra se da je prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe izvršen prijeboj tih tražbina. To se pravilo primjenjuje i na nenovčane tražbine i tražbine koje prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe još nisu dospjele na plaćanje. Pokretanje postupka prisilne nagodbe nema učinak na osigurane i prioritetne tražbine i razlučna prava. U postupku u slučaju nesolventnosti protiv velikih, srednjih ili malih društava osigurane tražbine mogu biti predmet financijskog restrukturiranja.

Prijeboj tražbina prilikom pokretanja stečajnog postupka

Ako prilikom pokretanja **stečajnog postupka** postoji tražbina vjerovnika prema stečajnom dužniku te protutražbina stečajnog dužnika prema tom vjerovniku, smatra se da je prilikom pokretanja stečajnog postupka izvršen prijeboj tih tražbina. To se pravilo primjenjuje i na nenovčane tražbine i tražbine koje prilikom pokretanja stečajnog postupka još nisu dospjele na plaćanje. Vjerovnik svoju tražbinu prema stečajnom dužniku ne prijavljuje u stečajnom postupku, već o prijeboju mora obavijestiti upravitelja u roku od tri mjeseca nakon objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka. Ako vjerovnik ne obavijesti upravitelja o prijeboju, stečajnom

dužniku odgovara za troškove i ostalu štetu koju je stečajni dužnik pretrpio zbog vjerovnikova propusta. Ako je vjerovnikova tražbina prema stečajnom dužniku uvjetovana, prijeboj se izvršava ako vjerovnik zatraži prijeboj, a sud da suglasnost za izvršenje prijebaja.

Tražbina prema stečajnom vjerovniku koja je nastala prije pokretanja stečajnog postupka ili koju je novi vjerovnik stekao prije pokretanja stečajnog postupka na temelju ustupa od prethodnog vjerovnika ne može biti predmet prijebaja s protutražbinom stečajnog dužnika prema novom vjerovniku ako je ta tražbina nastala prije pokretanja stečajnog postupka.

Tražbina prema stečajnom vjerovniku koja je nastala prije pokretanja stečajnog postupka ne može biti predmet prijebaja s protutražbinom stečajnog dužnika prema tom vjerovniku ako je ta tražbina nastala nakon pokretanja stečajnog postupka.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Nalozi za izvršenje pravnog posla ili druge pravne radnje za račun dužnika prestaju vrijediti ako ih je dužnik izdao prije pokretanja stečajnog postupka. Nakon pokretanja stečajnog postupka pružatelj usluga plaćanja ne smije izvršiti ni jedno plaćanje na teret novčanih sredstava nesolventnog dužnika na temelju odluke o izvršenju ili rješenja o prisilnoj naplati. Ponude koje je stečajni dužnik dao prije pokretanja stečajnog postupka prestaju vrijediti, osim ako je adresat prihvatio ponudu prije početka stečajnog postupka.

Upravitelj nakon pokretanja stečajnog postupka može raskinuti ugovore o najmu i zakupu ako je stečajni dužnik te ugovore sklopio prije pokretanja stečajnog postupka, uz otkazni rok od mjesec dana, bez obzira na opća zakonska pravila i uvjete ugovora. Ako stečajni dužnik ostvari svoje pravo na raskid, otkazni rok započinje posljednjeg dana mjeseca u kojem je druga ugovorna stranka primila izjavu stečajnog dužnika o raskidu, a istječe posljednjeg dana sljedećeg mjeseca. Druga ugovorna stranka ima pravo od stečajnog dužnika zatražiti naknadu štete koja je nastala zbog ostvarenja prava na raskid protivno općim pravilima. Zahtjev za naknadu štete treba prijaviti u stečajnom postupku, a isplaćuje se iz stečajne mase u skladu sa zakonom o plaćanju tražbina vjerovnika.

Pokretanje stečajnog postupka nema učinak na sporazum o nagodbi ili na kvalificirani financijski ugovor na koji se primjenjuju pravila utvrđena u sporazumu o nagodbi. Ako nakon poravnanja međusobnih prava i obveza u skladu s pravilima utvrđenima u sporazumu o nagodbi nastane neto novčana tražbina druge ugovorne stranke prema stečajnom dužniku, druga ugovorna stranka mora tu tražbinu prijaviti u stečajnom postupku, a tražbina se isplaćuje iz stečajne mase u skladu sa zakonom o plaćanju tražbina vjerovnika.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nedopuštenost izvršenja ili osiguranja

Nakon **pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti** protiv nesolventnog dužnika u načelu nije u skladu sa zakonom dopušteno donijeti odluku o izvršenju ili osiguranju, osim ako je zakonom određeno drukčije.

Nakon **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja** protiv nesolventnog dužnika nije dopušteno donijeti odluku o izvršenju ili osiguranju financijske tražbine koja je predmet financijskog restrukturiranja.

Prekid pokrenutih postupaka izvršenja ili osiguranja

Postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv nesolventnog dužnika **prije pokretanja postupka prisilne nagodbe** prekida se nakon pokretanja potonjeg postupka, a može se nastaviti samo na temelju odluke suda koji vodi postupak prisilne nagodbe za koju je u zakonu navedeno da je osnova za nastavak postupka izvršenja ili osiguranja.

Pokretanje stečajnog postupka ima sljedeće pravne posljedice za postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv nesolventnog dužnika prije početka stečajnog postupka:

- ako u postupku izvršenja ili u postupku osiguranja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini vjerovnik do pokretanja stečajnog postupka još nije stekao razlučno pravo, postupak izvršenja ili osiguranja zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka,
- ako je u postupku izvršenja ili u postupku osiguranja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini vjerovnik do pokretanja stečajnog postupka stekao razlučno pravo te ako prodaja imovine koja je predmet razlučnog prava još nije obavljena do pokretanja stečajnog postupka, postupak izvršenja ili osiguranja zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka,

- ako je vjerovnik u postupku izvršenja stekao razlučno pravo prije pokretanja stečajnog postupka i ako je do pokretanja stečajnog postupka u postupku izvršenja obavljena prodaja imovine koja je predmet razlučnog prava, pokretanje stečajnog postupka nema učinak na postupak izvršenja i
- postupak osiguranja na temelju privremene mjere ili prethodne mjere zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka i poništavaju se sve radnje izvršene u tom postupku.

Postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv dužnika prije **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja** radi izvršenja ili osiguranja financijske tražbine koja je predmet financijskog restrukturiranja prekida se u trenutku početka postupka preventivnog restrukturiranja. O prekidu postupka izvršenja ili osiguranja odlučuje sud izvršenja na prijedlog dužnika.

Načelo koncentracije stečajnog postupka

Svoj zahtjev za ispunjenje obveze koja je nastala do pokretanja stečajnog postupka u odnosu prema stečajnom dužniku vjerovnik može prijaviti samo u stečajnom postupku protiv tog dužnika i u skladu s pravilima tog postupka (pravila o prijavi i utvrđivanju tražbina, upute na pravni lijek (podnošenje žalbe) u pogledu spornih tražbina itd.).

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako je vjerovnik podnio tužbu za utvrđivanje tražbine prije pokretanja stečajnog postupka, taj se sudski postupak prekida na temelju pravila Zakona o parničnom postupku (*Zakon o pravdnem postopku*). Vjerovnik koji je podnio tužbu prije pokretanja stečajnog postupka mora svoju tražbinu prijaviti u stečajnom postupku.

Na dan objave odluke o utvrđivanju tražbina prestaje razlog za prekid sudskog postupka kao posljedice stečajnog postupka. Ako je vjerovnikova tražbina priznata, njegov pravni interes za nastavak sudskog postupka prestaje te se sudski postupak prekida. Vjerovnika se isplaćuje u jednakom razmjernom dijelu kao ostale vjerovnike čije su neosigurane obične tražbine priznate u stečajnom postupku.

Ako upravitelj osporava tražbinu vjerovnika u stečajnom postupku, vjerovnik mora podnijeti prijedlog za nastavak sudskog postupka u roku od mjesec dana nakon objave odluke o utvrđivanju tražbina. U tom slučaju vjerovnik u sudskom postupku traži samo utvrđivanje postojanja tražbine. Ako je vjerovnikovu tražbinu osporio drugi vjerovnik, vjerovnik mora u roku od mjesec dana nakon objave odluke o utvrđivanju tražbina proširiti tužbu na vjerovnika koji je osporio tražbinu kao novog tuženika. Ako je njegova tražbina utvrđena u sudskom postupku, vjerovnika se isplaćuje u jednakom razmjernom dijelu kao ostale vjerovnike čije su neosigurane obične tražbine priznane u stečajnom postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

U glavnom postupku u slučaju nesolventnosti postupovne radnje može obavljati svaki vjerovnik u postupku koji traži utvrđivanje svoje tražbine prema nesolventnom dužniku. Opće je pravilo da svaki vjerovnik (kao stranka) u postupku u slučaju nesolventnosti ima pravo na žalbu protiv bilo koje odluke suda, osim ako je zakonom propisano da žalbu protiv konkretne odluke mogu podnijeti samo određene stranke. Žalba se mora podnijeti u roku od 15 dana. Rok od 15 dana za osobe kojima se odluka mora uručiti u skladu sa ZFPPIP-om počinje teći od dana uručenja odluke, a za druge osobe taj rok od 15 dana počinje teći od dana objave odluke.

U postupku u slučaju nesolventnosti vjerovnik postupovne radnje može obavljati i putem odbora vjerovnika koji je, kao tijelo vjerovnika, za račun svih vjerovnika koji su stranke u postupku ovlašten za obavljanje postupovnih radnji utvrđenih zakonom. Odbor vjerovnika uspostavlja se u postupku prisilne nagodbe, a u stečajnom postupku uspostavlja se samo ako to zatraže vjerovnici.

Postupak prisilne nagodbe

Odbor vjerovnika

U postupku prisilne nagodbe sud uspostavlja odbor vjerovnika koji radi ostvarivanja svojih prava i ovlasti ima pravo pregledati poslovnu evidenciju dužnika (tj. pregled poslovanja i financijskog stanja dužnika) kako bi se zaštitio interes vjerovnika te davati prijedloge i mišljenja koja su potrebna za zaštitu vjerovnika u postupku. U postupku prisilne nagodbe odbor vjerovnika može za potrebe financijskog restrukturiranja nesolventnog dužnika pod određenim zakonskim uvjetima donijeti odluku o povećanju temeljnog kapitala doprinosima u novcu ili u naravi, a koji su predmet tražbina vjerovnika prema nesolventnom dužniku.

Izmjena zakona koja je krajem 2013. izvršena kako bi se olakšalo učinkovito financijsko restrukturiranje velikih i srednjih društava uključivala je posebna pravila za prisilnu nagodbu u pogledu takvih društava, čime je znatno ojačan položaj vjerovnika. Pravila tog postupka primjenjuju se i na mala društva na temelju izmjene zakona iz 2016. Za pravilno obavljanje zadaća upravitelja u postupku

prisilne nagodbe potrebno je šire iskustvo i osposobljenost te se zbog toga za imenovanje upravitelja ne primjenjuje pravilo o automatskom redosljedju imenovanja, već sud odabire upravitelja u skladu sa svojom procjenom. Ako vjerovnici u skladu s novom zakonskom odredbom predlože pokretanje postupka prisilne nagodbe protiv nesolventnog dužnika, sud imenuje upravitelja kojeg su predložili vjerovnici. U skladu s novim sustavom, odbor vjerovnika isto tako može imenovati zastupnika vjerovnika. Time se odboru vjerovnika omogućuje da učinkovitije prati poslovanje dužnikova društva te postupke uprave u provedbi mjera financijskog restrukturiranja u okviru njegovih ovlasti (na primjer, mjere poslovnog restrukturiranja u svrhu optimalizacije troškova poslovanja ili povećanja učinkovitosti poslovanja društva). Ovlasti odbora vjerovnika dodatno su proširene i uključuju mogućnost odbora vjerovnika da izmijeni plan financijskog restrukturiranja.

Pravna sredstva pojedinačnog vjerovnika u postupku prisilne nagodbe

Svaki vjerovnik ili upravitelj može uložiti prigovor protiv vođenja postupka prisilne nagodbe:

- ako dužnik nije nesolventan i može u potpunosti i pravodobno plaćati sve svoje obveze,
- ako nesolventni dužnik može ispuniti svoje obveze u većem dijelu ili u kraćem roku nego što je ponuđeno u prijedlogu za prisilnu nagodbu,
- ako nije vjerojatno da će se provedbom plana financijskog restrukturiranja dužniku omogućiti da postane kratkoročno ili dugoročno sposoban za plaćanje;
- ako nije vjerojatno da će vjerovnici potvrđivanjem prisilne nagodbe kako ju je predložio dužnik imati povoljnije uvjete za plaćanje njihovih tražbina nego da je pokrenut stečajni postupak ili
- ako nesolventni dužnik postupa protivno pravilima kojima se njegovo poslovanje ograničuje tijekom postupka prisilne nagodbe ili ako više od 15 dana kasni s isplatom plaća zaposlenicima do iznosa minimalne plaće ili s plaćanjem poreza i doprinosa koje dužnik mora obračunati ili platiti istodobno s isplatom plaće radnicima.

Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako nesolventni dužnik može u potpunosti platiti vjerovnikovu tražbinu. Tužba za utvrđivanje pobjodne tražbine mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od isteka roka za plaćanje tražbine kako je utvrđen u potvrđenoj prisilnoj nagodbi. Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako je donesena na prijevaran način. Tužba za utvrđivanje pobjodne tražbine mora se podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Stečajni postupak

Odbor vjerovnika

U stečajnom postupku odbor vjerovnika ima pravo uvida u svu dokumentaciju koju je preuzeo upravitelj u stečajnom postupku i dokumentaciju koju upravitelj mora voditi u vezi s tim postupkom. U stečajnom postupku odbor vjerovnika daje:

- svoje mišljenje o završetku potrebnih poslova stečajnog dužnika,
- svoju suglasnost za nastavak poslovanja stečajnog dužnika,
- svoje mišljenje o upraviteljevu prijedlogu plana odvijanja stečajnog postupka,
- svoje mišljenje o odluci o prodaji imovine,
- svoju suglasnost ako je isključna ili početna cijena manja od polovine vrijednosti imovine koja je procijenjena na temelju likvidacijske vrijednosti,
- svoje mišljenje o upraviteljevom predračunu troškova stečajnog postupka i njegovoj izmjeni i
- svoje mišljenje o zaključenju stečajnog postupka.

U postupku prisilne nagodbe i postupku preventivnog restrukturiranja ne uspostavlja se odbor vjerovnika.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

U stečajnom postupku upravitelj je pravni zastupnik stečajnog dužnika te je kao takav ovlašten upravljati stečajnom masom i unovčiti je.

Stečajni upravitelj **upravlja stečajnom masom**, prvenstveno davanjem imovine stečajnog dužnika u najam te povećanjem novčanih sredstava stečajnog dužnika. Upravitelj može isto tako sklopiti sudsku ili izvansudsku nagodbu za koju je potrebno mišljenje odbora vjerovnika i suglasnost suda. Nakon pokretanja stečajnog postupka imovina stečajnog dužnika može se dati u najam ili

zakup samo ako se time ne odgađa prodaja imovine. Ugovor o najmu ili zakupu može se sklopiti samo na određeno razdoblje koje ne smije biti dulje od godine dana. Upravitelj može uz suglasnost suda u korist najmoprimca zasnovati pravo prvokupa na imovini koja je predmet najma.

Upravitelj ima zakonsku obvezu u pogledu ulaganja novčanih sredstava stečajnog dužnika. Novčana sredstva mogu se ulagati samo u dužničke vrijednosne papire koje je izdala Republika Slovenija ili druga država članica Europske unije, Europska središnja banka, banka Slovenije ili središnja banka druge države članice Europske unije, ili u dužničke vrijednosne papire (osim podređenih vrijednosnih papira) koje je izdala banka sa sjedištem u Republici Sloveniji ili kreditna institucija sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije. Bankovne novčane depozite može položiti samo u banci sa sjedištem u Republici Sloveniji ili u kreditnoj instituciji sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.

U okviru **unovčenja**, stečajni upravitelj može prodati imovinu stečajnog dužnika, naplaćivati njegove tražbine i obavljati sve druge pravne radnje za unovčenje njegovih imovinskih prava. Ugovor o prodaji imovine stečajnog dužnika može se sklopiti samo na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda. Samo iznimno ugovor se može sklopiti na temelju izravnih pregovora s kupcem. Prodaja počinje s (prvom) odlukom suda o prodaji. Sud donosi odluku o prodaji na prijedlog upravitelja i na temelju mišljenja odbora vjerovnika. Ako se prodaje imovina na kojoj razlučni vjerovnik ima pravo prvenstva u slučaju isplate (zasnovano založno pravo), potrebno je i mišljenje tog vjerovnika. Sud u odluci kojom prvi put odlučuje o prodaji konkretne imovine utvrđuje:

1. način prodaje,
2. isključnu cijenu na javnoj dražbi ili početnu cijenu u obvezujućem pozivu na podnošenje ponuda i
3. iznos pologa.

Ako javna dražba ili poziv na podnošenje ponuda za prodaju konkretne imovine na temelju prve odluke nisu bili uspješni, sud može u sljedećoj odluci o prodaji:

1. ili
  - ponovno odlučiti da se prodaja obavlja na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda i
  - odrediti nižu isključnu ili početnu cijenu od one u prvoj odluci ili
2. odlučiti da se provede neobvezujuće prikupljanje ponuda za prodaju na temelju izravnih pregovora.

Sud određuje početnu cijenu u postupku prikupljanja obvezujućih ponuda na temelju procijenjene vrijednosti imovine. U prvoj odluci o prodaji početna cijena ne smije biti niža od polovine vrijednosti imovine kako je procijenjena na temelju njezine likvidacijske vrijednosti. U kasnijoj odluci o prodaji sud može odrediti isključnu ili početnu cijenu u iznosu koji je manji od polovine vrijednosti imovine kakao je procijenjena na temelju njezine likvidacijske vrijednosti, ako za to svoju suglasnost da odbor vjerovnika ili razlučni vjerovnik.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine prema stečajnom dužniku koje su nastale prije pokretanja stečajnog postupka, osim onih koje se u skladu sa zakonom ne trebaju prijaviti. Vjerovnik koji je odgovoran za obvezu stečajnog dužnika kao solidarni sudužnik, jamac ili založni dužnik u stečajnom postupku mora prijaviti i svoju potencijalnu regresivnu tražbinu koja do pokretanja stečajnog postupka još nije nastala, pod odgovornim uvjetom da će vjerovnik steći regresnu tražbinu prema stečajnom dužniku na temelju plaćanja te tražbine koje će se izvršiti nakon pokretanja stečajnog postupka. Ako su za ispunjenje vjerovnikove tražbine osim stečajnog dužnika odgovorni i drugi solidarni sudužnici ili jamci, vjerovnik u stečajnom postupku može prijaviti i tražiti utvrđivanje punog iznosa tražbine sve dok nije plaćen u potpunosti, pod suspenzivnim uvjetom koji se ostvaruje kada vjerovnikovu tražbinu plati drugi solidarni sudužnik ili jamac. Ako vjerovnik propusti rok za prijavu, njegova tražbina prema stečajnom dužniku prestaje, a sud odbacuje zakašnjelu prijavu tražbine.

U stečajnom postupku **nije potrebno prijaviti prioritetne tražbine** za isplatu plaća i naknada plaća zaposlenicima čiji rad zbog pokretanja stečajnog postupka postane nepotreban, za razdoblje od pokretanja stečajnog postupka do isteka otkaznog roka te otpremnine zaposlenicima čiji je ugovor o radu upravitelj raskinuo jer je njihov rad zbog pokretanja stečajnog postupka ili tijekom postupka postao nepotreban. Isto se tako ne prijavljuju određene tražbine koje se odnose na obračun i plaćanje poreza.

Ako je **tražbina osigurana razlučnim pravom**, vjerovnik mora u stečajnom postupku u roku za prijavu te osigurane tražbine prijaviti i razlučno pravo. Ako je u skladu sa stanjem u trenutku pokretanja stečajnog postupka na nekretnini upisano vlasničko pravo u korist stečajnog dužnika i to je vlasničko pravo ograničeno upisanom hipotekom ili maksimalnom hipotekom čiji je upis proizvodio

učinke prije pokretanja stečajnog postupka, smatra se da su u stečajnom postupku ta hipoteka ili maksimalna hipoteka i tražbina pravodobno prijavljeni.

Vjerovnici moraju prijaviti svoja **izlučna prava** koja su nastala prije početka stečajnog postupka u roku od tri mjeseca nakon objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka. Ako vjerovnik propusti rok za prijavu izlučnih prava, izlučno pravo ne prestaje. Ako upravitelj proda imovinu koja je predmet neprijavljenog izlučnog prava, izlučni vjerovnik gubi izlučno pravo, ali može zatražiti da mu se plati novčani iznos ostvaren prodajom te imovine, umanjen za troškove u vezi s prodajom. Izlučni vjerovnik nema pravo zatražiti povrat štete. Vjerovnik gubi izlučno pravo i pravo na plaćanje novčanog iznosa ako to pravo ne prijavi do objave plana prve opće diobe.

Obveze stečajnog dužnika koje nastanu nakon pokretanja stečajnog postupka (uz određene iznimke) smatraju se **troškovima postupka**. Dijele se na:

– tekuće troškove (na primjer, plaće i druge naknade strankama koje obavljaju usluge za potrebe stečajnog postupka, uključujući poreze i doprinose koje dužnik mora obračunati i platiti zajedno s tim plaćanjima, troškove upravitelja, troškove električne energije, vode, grijanja, telefona i druge troškove povezane s upotrebom poslovnih prostora za potrebe stečajnog postupka, premije osiguranja za osiguranje imovine koja je uključena u stečajnu masu, troškove objava, pravne troškove stečajnog dužnika za pobijanje tražbina, troškove računovodstvenih, administrativnih i drugih usluga za potrebe stečajnog postupka itd.) i

– povremene troškove (plaćanje tražbina vjerovnika koje su nastale tijekom postupka prisilne nagodbe, ispunjavanje obveza na temelju uzajamno neizvršenih dvostranih ugovora, ispunjavanje obveza na temelju završetka hitnih pravnih poslova i, u slučaju nastavka poslovanja, troškove procjene vrijednosti imovine i drugih radnji koje se odnose na prodaju itd.).

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Prijavom tražbine vjerovnik stječe pravo obavljati postupovne radnje u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti. Tražbine se moraju prijaviti u propisanom roku. Prijavljuju se samo tražbine koje su nastale prije pokretanja stečajnog postupka.

U postupku prisilne nagodbe, prijava i utvrđivanje tražbina provode se prvenstveno radi procjene postupovne legitimacije vjerovnika za glasovanje o prisilnoj nagodbi. Tražbine se moraju prijaviti u roku od 30 dana od dana objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka na internetskim stranicama Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidencije i povezane usluge (AJPES). Ako ne prijavi tražbinu ili zakasni s prijavom tražbine vjerovnik ne gubi samu tražbinu, ali gubi svoje pravo glasa.

U stečajnom postupku prijava i utvrđivanje tražbina čine osnovu za određivanje diobe stečajne mase. U tom postupku vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine u roku od tri mjeseca od dana objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka na internetskim stranicama AJPES-a.

U osobnom stečaju vjerovnik ne gubi tražbinu ako je ona prijavljena nakon roka, ali je upravitelj uvrštava u popis dodatnih tražbina.

Vjerovnik protiv kojega je podnesena tužba za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika u roku od mjesec dana od dana uručenja tužbe u stečajnom postupku mora prijaviti svoju tražbinu kao uvjetovanu tražbinu koja će nastati ako tužbeni zahtjev bude pravomoćno potvrđen. Svoju tražbinu za povrat štete zbog upraviteljeva raskida ugovora o zakupu ili uzajamno neizvršenog dvostranog ugovora vjerovnik mora prijaviti u roku od mjesec dana nakon primitka izjave stečajnog dužnika o ostvarivanju njegova prava na raskid ili odricanje.

Sadržaj tražbine

Prijava tražbine u postupku u slučaju nesolventnosti mora sadržavati:

1. iznos koji treba priznati kao tražbinu u postupku i
2. opis činjenica iz kojih proizlazi utemeljenost zahtjeva te dokaze o njima, uključujući dostavljenu dokumentaciju.

Prijava tražbine u stečajnom postupku mora sadržavati i bankovni račun na koji se izvršava plaćanje tražbine. Ako je vjerovnik pokrenuo sudski ili drugi postupak prije pokretanja stečajnog postupka, prijava mora sadržavati i informacije o sudu ili drugom nadležnom tijelu pred kojim se taj postupak vodi te poslovni broj predmeta.

Zahtjev za utvrđivanje tražbine mora sadržavati:

1. iznos glavnice tražbine;
2. ako vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti osim glavnice tražbine traži i kamate; kapitalizirani iznos kamata obračunanih za razdoblje od dospijanja do pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti; u slučaju prioriternih tražbina upravitelja obračunava kapitalizirani iznos kamata;

3. ako vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti osim glavnice tražbine traži i troškove koji su nastali izvršenjem tražbine u sudskom ili drugom postupku koji je pokrenut prije pokretanja stečajnog postupka: iznos tih troškova;
4. ako vjerovnik želi utvrditi tražbinu kao prioritetnu tražbinu: izričit prijedlog da se prilikom diobe tražbina smatra prioritetnom tražbinom i
5. ako vjerovnik želi utvrditi tražbinu kao uvjetovanu tražbinu: izričit opis okolnosti čiji nastanak znači ostvarenje odgovnog ili suspenzivnog uvjeta s kojim je tražbina povezana.

U stečajnom postupku vjerovnik jednim zahtjevom može prijaviti više tražbina.

Postupak utvrđivanja tražbina

Postupak utvrđivanja tražbina odvija se u tri faze:

1. Izjava upravitelja o prijavljenim tražbinama:

O priznanju ili pobijanju tražbina upravitelj se očituje tako da pripremi *osnovni popis utvrđenih tražbina (osnovni seznam preizkušanih terjatev)*. U tom popisu upravitelj za svaku tražbinu navodi je li priznata ili osporena. Sud objavljuje popis na internetskim stranicama namijenjenima objavama u postupcima u slučaju nesolventnosti. Vjerovnici mogu izjaviti prigovor na bilo koju pogrešku u pogledu prijavljenih tražbina na osnovnom popisu u roku od 15 dana od njegove objave podnošenjem *prigovora na osnovni popis (ugovor proti osnovnem seznamu)*. Ako je vjerovnikov prigovor utemeljen, upravitelj mora izdati ispravak osnovnog popisa.

2. Izjava vjerovnika o prijavljenim tražbinama drugih vjerovnika:

Svaki vjerovnik koji je pravodobno prijavio svoju tražbinu u postupku može izjaviti prigovor na tražbine drugih vjerovnika podnošenjem *prigovora kojim se osporava tražbina (ugovor o prerekanju terjatev)*. Prigovor kojim se osporava tražbina vjerovnik u postupku prisilne nagodbe mora podnijeti u roku od 15 dana, a u stečajnom postupku u roku od mjesec dana od objave osnovnog popisa utvrđenih tražbina. U postupku osobnog stečaja i postupku prisilne nagodbe takav prigovor može kao stranka u postupku podnijeti i nesolventni dužnik. Upravitelj unosi izjave vjerovnika i dužnika u pogledu osporenih tražbina u *dopunjeni popis utvrđenih tražbina (dopolnjeni seznam preizkušanih terjatev)*. Sve pogreške u pogledu nerješavanja podnesenog prigovora iznose se u prigovoru na dopunjeni popis.

3. Odluka suda o utvrđivanju tražbina:

Sud o utvrđivanju tražbina odlučuje na temelju *odluke o utvrđivanju tražbina (sklep o preizkusu terjatev)*. Na temelju te odluke upravitelj priprema *završni popis utvrđenih tražbina (končni seznam preizkušanih terjatev)* koji sud objavljuje zajedno s odlukom o utvrđivanju tražbina.

U odluci o utvrđivanju tražbina sud odlučuje o prigovorima, utvrđenim i osporenim tražbinama, o vjerojatno dokazanim tražbinama te o tome tko mora svoju tražbinu utvrditi u drugom postupku (npr. u parničnom postupku). Rok za podnošenje tužbe jest mjesec dana.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Stečajna masa imovina je stečajnog dužnika koja se unovčuje kako bi se pokrili troškovi postupka i isplatile tražbine vjerovnika. U zakonu se razlikuju „stečajna masa” i „posebna stečajna masa”. Posebna stečajna masa imovina je koja podliježe razlučnom pravu ili novčana sredstva dobivena unovčenjem te imovine. Kad je riječ o svakoj imovini koja je predmet razlučnog prava, potrebno je utvrditi posebnu stečajnu masu i tom imovinom upravljati odvojeno od imovine koja je dio opće stečajne mase i imovine koja pripada drugim posebnim stečajnim masama.

Unovčeni dio stečajne mase diobna je masa i namijenjena je plaćanju tražbina vjerovnika. Opću diobnu masu čine novčana sredstva ostvarena unovčenjem opće stečajne mase, umanjeno za troškove stečajnog postupka. Posebna su diobna masa novčana sredstva ostvarena unovčenjem posebne stečajne mase, umanjeno za troškove tog unovčenja.

Kad je riječ o pravu na prioritetnu isplatu u stečajnom postupku, tražbine vjerovnika koje su nastale prije pokretanja postupka razvrstavaju se kako slijedi:

- osigurane tražbine, čije je plaćanje osigurano razlučnim pravom koje uključuje pravo na prioritetnu isplatu tražbine iz određene imovine i
- neosigurane tražbine, među kojima se prvo plaćaju prioritetne tražbine, potom obične tražbine, zatim podređene tražbine i na kraju korporativna prava.

Osigurane tražbine jesu tražbine čije je plaćanje osigurano razlučnim pravom. Razlučno pravo svako je pravo koje uključuje pravo na prioritetnu isplatu tražbine iz određene imovine. Najčešće je razlučno pravo založno pravo. U stečajnom postupku osigurane tražbine isplaćuju se prioritetno iz novca dobivenog prodajom imovine koja je bila predmet razlučnog prava.

Neosigurane tražbine jesu tražbine koje nisu osigurane razlučnim pravom. Te su tražbine podređene otplati osiguranih tražbina u smislu isplate iz imovine koja je bila predmet razlučnog prava. Plaćanja iz preostale imovine izvršavaju se prema sljedećem redoslijedu: 1. prioritetne tražbine, 2. obične tražbine i 3. sve podređene tražbine.

- **Prioritetne tražbine** jesu one (neosigurane) tražbine koje se u skladu sa zakonom moraju platiti prioritetno, prije plaćanja običnih (neosiguranih) tražbina (npr. plaće i naknada plaće za posljednjih šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, otpremnina radnicima, neplaćeni doprinosi itd.). Ako stečajni postupak započne jer postupak prisilne nagodbe nije bio uspješan, tražbine koje su nastale tijekom postupka prisilne nagodbe imaju apsolutni prioritet i plaćaju se prije plaćanja prioritetnih tražbina,
- **obične tražbine** neosigurane su tražbine koje nisu ni prioritetne ni podređene tražbine,
- **podređene tražbine** neosigurane su tražbine koje se na temelju pravnog odnosa između vjerovnika i dužnika, ako dužnik postane nesolventan, plaćaju tek nakon plaćanja svih neosiguranih tražbina prema dužniku. U prisilnoj nagodbi podređene tražbine mogu se pretvoriti u vlasnički udjel. Ako nisu prenesene kao doprinos u naravi, na temelju potvrđene prisilne nagodbe prestaju postojati.

Korporativna prava (dionice ili poslovni udjeli) nemaju značajke (pravnu prirodu) obligacijskog prava, a dioničarima ili članovima društva daju pravo na razmjernan dio ostatka stečajne mase.

Prije plaćanja vjerovnicima, iz stečajne mase izdvaja se iznos koji je potreban za plaćanje troškova stečajnog postupka (diobna masa). Vjerovnici se isplaćuju prema sljedećem redoslijedu: razlučni vjerovnici, čije su tražbine osigurane razlučnim pravom (npr. hipotekom), prvi se isplaćuju iz imovine koja je bila predmet osiguranja (posebna diobna masa). Iz opće diobne mase prvo se isplaćuju vjerovnici tražbina na temelju ugovora ili drugih pravnih poslova koje je stečajni dužnik sklopio u razdoblju od pokretanja postupka prisilne nagodbe do pokretanja stečajnog postupka, u skladu s pravilima o ograničenju poslovanja u postupku prisilne nagodbe utvrđenima u zakonu. Potom se isplaćuju vjerovnici s povlaštenim tražbinama (radnici), a naposljetku ostali vjerovnici – vjerovnici neosiguranih običnih tražbina i vjerovnici podređenih tražbina. Bilo koji ostatak novčane imovine dijeli se među članovima društva.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak prisilne nagodbe

Prisilnu nagodbu koju izglasuju vjerovnici mora potvrditi i sud. U odluci o potvrđivanju prisilne nagodbe sud:

1. odlučuje o potvrđivanju prisilne nagodbe;
2. utvrđuje sadržaj prisilne nagodbe navodeći:
  - postotak plaćanja tražbina vjerovnika,
  - rokove za njihov plaćanje i
  - kamatnu stopu za tražbine vjerovnika u razdoblju od otvaranja postupka prisilne nagodbe do isteka roka za njihovo plaćanje,
3. odlučuje koje su tražbine utvrđene u postupku prisilne nagodbe i
4. nalaže dužniku da mora vjerovnicima platiti tražbine, kako su utvrđene u postupku prisilne nagodbe, u skladu s udjelima, rokovima i kamatnim stopama utvrđenima u prisilnoj nagodbi.

U postupku se primjenjuje pravilo apsolutnog prioriteta. Provedba financijskog restrukturiranja dužnikova poslovanja u postupku prisilne nagodbe znači da:

- članovi društva dužnika mogu zadržati samo onaj udio u temeljnom kapitalu dužnika koji odgovara vrijednosti ostatka dužnikove imovine koji bi primili u slučaju da je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak,
- se vjerovnicima moraju osigurati povoljniji uvjeti plaćanja njihovih tražbina nego u slučaju da je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak, uzimajući u obzir redoslijed i druga pravila za plaćanje prioritetnih, običnih i podređenih tražbina te osiguranih tražbina u stečajnom postupku i
- nastavlja se poslovanje dužnikova poduzeća ili njegova održivog dijela.

Financijsko restrukturiranje provodi se na način da dužnik vjerovnicima ponudi da pristanu na smanjenje svojih običnih tražbina odnosno odgodu rokova za njihovo plaćanje. Dužnik svim vjerovnicima mora ponuditi jednak postotak plaćanja njihovih običnih tražbina, jednake rokove za njihovo plaćanje i istu kamatnu stopu od pokretanja postupka prisilne nagodbe do isteka roka za njihovo plaćanje. Ako je dužnik društvo kapitala, može vjerovnicima ponuditi da odaberu:

- pristati na smanjenje ili odgodu datuma dospijeca svojih običnih tražbina ili
- da se tražbine prenesu na dužnika kao doprinos u naravi na temelju povećanja temeljnog kapitala dužnika (*zamjena duga za vlasnički udjel*).

Prisilna nagodba nema učinak na prioritetne tražbine ili izlučna prava. Podređene tražbine prestaju postojati. U prisilnoj nagodbi osigurane tražbine mogu se restrukturirati samo dobrovoljno. U **postupku prisilne nagodbe u pogledu velikih, srednjih i malih društava** osigurane tražbine mogu se restrukturirati odgodom dospijeca ili smanjenjem kamatne stope u smislu da se odluka većine od 75 % primjenjuje na one razlučne vjerovnike koji nisu glasovali za prisilnu nagodbu. U tom je postupku kao mjera financijskog restrukturiranja moguće izdvajanje održivog dijela poslovanja dužnika u drugo društvo (*spin-off*). Isto je tako dopušteno restrukturirati razlučna prava u zajedničko razlučno pravo (za to je potrebna većina od 85 %).

Stečajni postupak protiv pravne osobe

Stečajni postupak provodi se s namjenom unovčenja stečajne mase i plaćanja vjerovnicima. Opće je pravilo da se ugovor o prodaji imovine stečajnog dužnika može sklopiti na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda. Javna dražba može se organizirati kao javna dražba s povećanjem isključne cijene ili javna dražba sa smanjenjem isključne cijene. U stečajnom postupku poslovanje ili djelatnost društva može se očuvati prodajom društva na javnoj dražbi kao poslovne jedinice ili prodajom njegova održivog dijela (*sale of a business as a going concern*).

Prije plaćanja vjerovnicima, iz stečajne mase izdvaja se iznos koji je potreban za plaćanje troškova stečajnog postupka. Vjerovnici se isplaćuju prema sljedećem redosljedu: razlučni vjerovnici, čije su tražbine osigurane razlučnim pravom (npr. hipotekom), prvi se isplaćuju iz imovine koja je bila predmet osiguranja; potom se isplaćuju vjerovnici tražbina na temelju ugovora ili drugih pravnih poslova koje je stečajni dužnik sklopio u razdoblju od pokretanja postupka prisilne nagodbe do pokretanja stečajnog postupka, u skladu s pravilima o ograničenju poslovanja u postupku prisilne nagodbe utvrđenima u zakonu; zatim se isplaćuju vjerovnici s povlaštenim tražbinama (radnici), a naposljetku ostali vjerovnici – vjerovnici neosiguranih običnih tražbina i vjerovnici podređenih tražbina. Bilo koji ostatak unovčene imovine dijeli se među članovima društva.

Osobni stečaj

Kao i u stečajnom postupku koji se odnosi na pravne osobe, postupak osobnog stečaja provodi se u svrhu razmjernog i istodobnog plaćanja tražbina svih vjerovnika. Vjerovnici se stoga razmjerno i istodobno isplaćuju iz dužnikove imovine. Stečajna masa uključuje svu imovinu prezadužene osobe u trenutku pokretanja stečajnog postupka, osim ako je isključena iz ovrhe u skladu s odredbama Zakona o ovrsi i osiguranju (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*). S obzirom na to da, za razliku od pravne osobe, fizička osoba ne prestaje postojati na kraju stečajnog postupka, tražbine vjerovnika koje nisu isplaćene u stečajnom postupku ne prestaju. Za razliku od tražbina vjerovnika u stečajnom postupku protiv pravne osobe, izvršenje tražbina u postupku osobnog stečaja ne prestaje nakon zaključenja stečajnog postupka. Odluka o zaključenju postupka osobnog stečaja koja uključuje popis neplaćenih priznatih tražbina osnova je na temelju koje neplaćeni vjerovnici mogu tražiti izvršenje tih tražbina.

Kako bi se oslobodio od svojih obveza, stečajnom dužniku daje se mogućnost da prije donošenja odluke o zaključenju postupka osobnog stečaja podnese prijedlog za oslobođenje od obveza koje su nastale prije pokretanja postupka osobnog stečaja u dijelu u kojem u tom postupku neće biti plaćene. Ako stečajni dužnik podnese prijedlog za oslobođenje od obveza i ako je postupak za oslobođenje od obveza nakon završetka razdoblja provjere za njega uspješno riješen, oslobođen je dijela svojih obveza koje bi inače bile ovršene na temelju odluke o zaključenju stečajnog postupka, čime prestaju i prava vjerovnika na sudsku ovrhu tih obveza.

Čak i ako se dužniku odobri oslobođenje od obveza, to oslobođenje nema učinak na sljedeće vrste dužnikovih obveza:

1. prioritetna prava radnika;
2. tražbine prema stečajnom dužniku koje se temelje na zakonskom uzdržavanju, naknade za štetu nastalu zbog smanjenja osnovnih djelatnosti ili smanjenja ili gubitka sposobnosti za rad te naknada za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti osobe koja ga je osiguravala;
3. tražbine na temelju novčane kazne ili oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom, izrečene u kaznenom postupku;
4. tražbine na temelju uvjetne kazne koja ovisi o povratu imovinske koristi stečene kaznenim djelom ili povrata štete prouzročene kaznenim djelom;

5. tražbine na temelju novčane kazne ili povrata imovinske koristi stečene prekršajem, izrečene u prekršajnom postupku;

6. tražbine na temelju oduzimanja protuzakonito stečene imovine i

7. tražbine na temelju povrata štete koja je prouzročena s namjerom ili zbog grube nepažnje.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak prisilne nagodbe zaključuje se pravomoćnom odlukom suda o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Svaki vjerovnik na čiju tražbinu utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako nesolventni dužnik većim dijelom ili u potpunosti može platiti obične tražbine takvih vjerovnika. Tužba za utvrđivanje pobojne tražbine mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od isteka roka za plaćanje tražbine kako je utvrđen u potvrđenoj prisilnoj nagodbi.

Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako je donesena na prijevaran način.

Tužba za utvrđivanje pobojne tražbine mora se podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Za odlučivanje o tužbi nadležan je sud koji je donio odluku o potvrđivanju prisilne nagodbe.

U odluci kojom poništava potvrđenu prisilnu nagodbu sud može naložiti dužniku da u roku koji odredi i koji ne može biti dulji od godine dana nakon pravomoćnosti odluke plati neplaćeni dio tražbina na koje je utjecala potvrđena prisilna nagodba.

Zaključenje stečajnog postupka protiv pravne osobe

Stečajni postupak protiv pravne osobe zaključuje se odlukom o zaključenju stečajnog postupka. Sud tu odluku donosi na temelju upraviteljeva završnog izvješća, nakon što je obavio sve zakonom utvrđene radnje te na temelju mišljenja odbora vjerovnika. Upravitelj sudu mora dostaviti završno izvješće u roku od mjesec dana nakon provedbe završne diobe.

Ako se imovina koja je pripadala stečajnom dužniku pronađe nakon što je sud donio odluku o zaključenju stečajnog postupka, na prijedlog vjerovnika koji je u stečajnom postupku protiv dužnika bio ovlašten obavljati postupovne radnje i čije pravo da to čini nije prestalo do kraja stečajnog postupka, ili na prijedlog člana društva stečajnog dužnika, pokreće se stečajni postupak u pogledu naknadno pronađene imovine.

Zaključenje osobnog stečaja

Osobni stečaj zaključuje se odlukom o zaključenju stečajnog postupka.

Ako je dužniku u osobnom stečaju **odobreno oslobođenje od obveza**, svaki vjerovnik na čiju tražbinu utječe pravomoćna odluka o oslobođenju od obveza može od suda zatražiti da poništi oslobođenje od obveza koje je bilo predmet odluke ako je dužnik odluku o oslobođenju od obveza dobio prikrićem ili lažnim predstavljanjem informacija o svojoj imovini ili nekom drugom prijevarnom radnjom. Tužba se mora podnijeti u roku od tri godine od pravomoćnosti odluke o oslobođenju od obveza (članak 411. ZFPPIPP-a). Vjerovnici koji nakon pravomoćnosti odluke o oslobođenju od obveza pronađu imovinu dužnika koju je dužnik posjedovao prije odobrenja oslobođenja od obveza (i prikrio je) mogu isto tako zatražiti poništenje tog oslobođenja od obveza na temelju prijedloga o pokretanju stečajnog postupka u pogledu te imovine. U tom se slučaju tužba za poništenje oslobođenja od obveza ne mora podnijeti u roku od tri godine.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Svaki vjerovnik mora snositi vlastite troškove sudjelovanja u **postupku u slučaju nesolventnosti**.

U **postupku prisilne naplate koji je pokrenut na prijedlog dužnika**, troškove postupka i sve druge izdatke snosi dužnik.

U **postupku prisilne naplate protiv velikih, srednjih ili malih društava koji je pokrenut na prijedlog vjerovnika**, početne troškove postupka plaća predlagatelj postupka. U tom postupku predlagatelj snosi i troškove upraviteljeve naknade. Dužnik protiv kojeg je pokrenut postupak snosi troškove plaćanja:

– na temelju ugovora sklopljenih s kvalificiranim pravnim i financijskim savjetnicima o pravnim i financijskim uslugama koje su potrebne za pripremu izvješća o financijskom stanju i poslovanju dužnika, plana financijskog restrukturiranja i drugih dokumenata koji se moraju priložiti prijedlogu za prisilnu nagodbu,

– na temelju ugovora s revizorom o reviziji izvješća o financijskom stanju i poslovanju dužnika i

– na temelju ugovora s ovlaštenim procjeniteljem o preispitivanju plana financijskog restrukturiranja.

U **stečajnom postupku**, troškovi postupka i izdaci tijekom postupka terete se na račun stečajne mase prije plaćanja tražbina iz diobne mase. Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnese vjerovnik, on mora sam dati polog za pokriće početnih troškova stečajnog postupka, a ima pravo na povrat iznosa pologa plaćenog u skladu s pravilima o plaćanju troškova stečajnog postupka.

U **postupku preventivnog restrukturiranja**, dužnik mora vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku vratiti njihov razmjerni udio u troškovima za koje je u skladu s opće utvrđenom poslovnom praksom uobičajeno da ih snosi dužnik. Dužnik i vjerovnici se o povratu tih troškova usuglašavaju u sporazumu o financijskom restrukturiranju.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Uvjeti za pobijanje

Vjerovnici i stečajni upravitelj imaju pravo pobijati pravne radnje dužnika. Tužba ili prigovor podnose se protiv osobe u čiju je korist pobijana radnja izvršena.

Pobijati se može svaka pravna radnja (uključujući propuste) čija je posljedica nejednako ili umanjeno plaćanje stečajnih vjerovnika ili stavljanje određenog vjerovnika u povoljniji položaj (dodjela pogodnosti vjerovnicima, koja se naziva **objektivni element pobožnosti**). Podnositelj zahtjeva prilikom pobijanja mora dokazati i da je druga stranka u čiju je korist pobijana radnja izvršena znala ili je morala znati za dužnikovo loše financijsko stanje (**subjektivni element pobožnosti**). U zakonu su predviđene zakonske pretpostavke kada se smatra da je taj uvjet ispunjen i slučajevi kada nije moguće pobijati pravne radnje. U zakonu se posebno utvrđuju i sadržaj zahtjeva za pobijanje te način ostvarivanja zahtjeva za pobijanje.

Razdoblje u kojem su pobijane radnje mogle biti počinjene

U stečajnom postupku mogu se pobijati pravne radnje koje su počinjene u razdoblju od posljednje godine prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do pokretanja stečajnog postupka. Neplaćene pravne radnje (ili pravne radnje za koje je plaćena nerazmjerno niska protuvrijednost) mogu se pobijati ako su počinjene u razdoblju od početka posljednjih 36 mjeseci prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do pokretanja stečajnog postupka. Tužba za pobijanje mora se podnijeti u roku od 12 mjeseci nakon pravomoćnosti odluke o pokretanju stečajnog postupka.

Koje se radnje ne mogu pobijati

Nije moguće pobijati pravne radnje koje je izvršio stečajni dužnik tijekom postupka prisilne nagodbe, u skladu s pravnim pravilima koja se primjenjuju na poslovanje dužnika u tom postupku, pravne radnje koje je izvršio stečajni dužnik u svrhu plaćanja tražbina vjerovnika u skladu s udjelima, rokovima i kamatnim stopama utvrđenima u potvrđenoj prisilnoj nagodbi i plaćanja za mjenice ili čekove, ako je druga stranka morala primiti plaćanje da stečajni dužnik ne bi izgubio pravo na povrat u odnosu na drugog obveznika iz predmetne mjenice ili čeka.

Pobijati se ne mogu ni pravne radnje koje je dužnik izvršio u svrhu plaćanja tražbina vjerovnika ili ispunjenja obveza u skladu s potvrđenim sporazumom o financijskom restrukturiranju.

Posebne značajke osobnog stečaja

Razdoblje pobožnosti za neplaćene pravne radnje i za pravne radnje koje je stečajni dužnik izvršio u korist blisko povezane osobe u osobnom stečaju jest pet godina. To pravilo uključuje ugovore s blisko povezanim fizičkim osobama te pravnim osobama koje su povezane sa stečajnim dužnikom ili blisko povezanim fizičkim osobama. To su pravne osobe u kojima stečajni dužnik ili osobe s kojima je dužnik blisko povezan pojedinačno ili zajedno imaju najmanje 25 % upisanog kapitala ili 25 % prava glasa ili pravo imenovati ili opozvati osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe, ili su te osobe ovlaštene zastupati pravnu osobu, ili u korist s njima povezanih društava.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/05/2018

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
- 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
- 3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
- 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
- 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
- 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
- 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
- 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?
- 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
- 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
- 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
- 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
- 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
- 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Nesolventnost znači da dužnik trajno ne može plaćati svoje dospjele dugove. Ovdje se postupak u slučaju nesolventnosti odnosi na postupak koji se istodobno primjenjuje na sve dužnikove dugove.

U Finskoj postoje tri različite vrste postupaka u slučaju nesolventnosti: stečaj, restrukturiranje poduzeća i prilagodba dugova fizičke osobe. Stečajni postupci uređeni su odredbama Stečajnog zakona (*Konkurssilaki* 120/2004), koji je stupio na snagu 1. rujna 2004. Zakon o restrukturiranju poduzeća (*Laki yrityksen saneerausesta* 47/1993) i Zakon o prilagodbi dugova fizičke osobe (*Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä* 57/1993) stupili su na snagu 8. veljače 1993.

Stečaj je postupak likvidacije čiji je cilj unovčenje dužnikove imovine i raspodjela sredstava vjerovnicima. Restrukturiranje poduzeća i prilagodba dugova fizičkih osoba sanacijski su postupci za ponovnu uspostavu financijske stabilnosti i omogućivanje dužnicima da prevladaju svoje financijske poteškoće.

Dužnik isto tako može sa svojim vjerovnicima sklopiti sporazum o plaćanju dugova i druge dogovore izvan službenog postupka u slučaju nesolventnosti. Ne postoje pravne odredbe kojima su uređeni dogovori koji se sklapaju na dobrovoljnoj osnovi.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Stečaj je postupak opće primjene, stoga i fizičke i pravne osobe mogu proglasiti stečaj. Pravna osoba može proglasiti stečaj čak i ako je izbrisana iz mjerodavnog registra ili je prestala postojati. Stečaj se može proglasiti i u pogledu ostavine preminule osobe.

Restrukturiranje

Svako poduzeće koje obavlja gospodarsku djelatnost može biti predmet postupka restrukturiranja, što vrijedi i za privatne poduzetnike. Međutim, određena poduzeća, kao što su kreditne institucije i osiguravateljska društva, koja podliježu posebnim propisima i kontroli, nisu obuhvaćena područjem primjene postupka restrukturiranja.

Prilagodba duga

Prilagodba duga može se odobriti samo fizičkoj osobi. Pod određenim se uvjetima prilagodba duga može odobriti i fizičkoj osobi koja djeluje kao trgovac pojedinac ili koja obavlja poslovnu djelatnost u javnom trgovačkom društvu ili kao komplementar u komanditnom društvu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Opći uvjet za pokretanje sve tri vrste postupka u slučaju nesolventnosti jest nesolventnost dužnika. Nesolventnost znači da dužnik trajno ne može plaćati svoje dospjele dugove. Postupak restrukturiranja može se pokrenuti i ako postoji opasnost da dužnik postane nesolventan.

Stečaj

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Opći je preduvjet za proglašenje stečaja nesolventnost dužnika. Stečajnim zakonom propisuju se pretpostavke nesolventnosti kako bi se lakše utvrdilo je li osoba nesolventna; dužnik koji ispunjava te pretpostavke smatra se nesolventnim, osim ako se dokaže drukčije.

Smatra se da je dužnik nesolventan ako:

1. dužnik izjavi da je nesolventan i ne postoje posebni razlozi da se ta izjava ne prihvati;
2. je dužnik obustavio plaćanja;
3. je u postupku izvršenja u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka utvrđeno da dužnik ne može otplatiti tražbinu u cijelosti ili
4. dužnik, koji jest ili je bio obvezan voditi računovodstvene evidencije tijekom godine koja je prethodila godini podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, nije otplatio nespornu i dospjelu tražbinu vjerovnika u roku od tjedan dana od primitka opomene.

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ako se njegova tražbina prema dužniku temelji na sudskoj odluci ili drugoj osnovi za izvršenje, obvezi koju je potpisao dužnik i koju dužnik ne osporava očitim obrazloženjem, ili je na drugi način nesporna. Iznos koji se potražuje ne mora biti dospio i neplaćen. Postoje ograničenja u pogledu podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka ako se radi o neznatnim tražbinama i u slučajevima kad vjerovnik ima jamstvom osiguranu tražbinu.

Sud imenuje stečajnog upravitelja i osigurava da se obavijest o pokretanju stečajnog postupka bez odlaganja objavi u Službenom listu Finske. Ta se obavijest može objaviti i u bilo kojim dnevnim novinama. Stečajni upravitelj dužan je obavijestiti vjerovnike o pokretanju stečajnog postupka. Bilješka o pokretanju stečajnog postupka upisuje se i u registar stečajnih postupaka i postupaka reorganizacije, sudski registar, registar vlasničkih prava i hipoteka, registar brodova, registar brodova u izgradnji, registar zrakoplova, registar poslovnih hipoteka, registar vozila i podataka o vozačima te knjigovodstveni registar.

Restrukturiranje

Zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Većinu zahtjeva podnose dužnici.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti ako je dužnik nesolventan i ne postoje zakonske prepreke za pokretanje postupka. Prepreka postoji, na primjer, ako je vjerojatno da se programom restrukturiranja neće riješiti nesolventnost ili da dužnikova imovina nije dostatna za pokrivanje troškova postupka restrukturiranja. Postupak restrukturiranja može se pokrenuti i ako je dužnik suočen s neminovnom nesolventnošću. Postupak restrukturiranja na temelju neminovne nesolventnosti može se pokrenuti na prijedlog vjerovnika samo ako se tražbina odnosi na znatan financijski interes. Osim toga, postupak restrukturiranja mogu pokrenuti najmanje dva vjerovnika čije ukupne tražbine čine barem petinu dužnikovih poznatih dugova i koji podnesu zajednički zahtjev s dužnikom ili izjave da podupiru dužnikov zahtjev.

Sud objavljuje odluku o pokretanju postupka restrukturiranja u Službenom listu Finske. Upravitelj u slučaju nesolventnosti dužan je obavijestiti vjerovnike o pokretanju postupka. O pokretanju postupka restrukturiranja obavješćuju se i određena tijela te se pokretanje postupka restrukturiranja upisuje među ostalim u registar stečajnih postupaka i postupaka reorganizacije, sudski registar te registar vlasničkih prava i hipoteka.

Pravne posljedice pokretanja postupka restrukturiranja automatski stupaju na snagu od datuma sudske odluke o pokretanju postupka. Nakon podnošenja zahtjeva sud može, na zahtjev podnositelja zahtjeva ili dužnika, naložiti da zabrana otplate dugova i

pružanja jamstva za dugove, zabrana naplate duga ili zabrana ovrhe ili druge mjere izvršenja stupe na snagu prije pokretanja postupka.

Prilagodba duga

Postupak prilagodbe duga pokreće se na zahtjev dužnika. Za pokretanje postupka prilagodbe duga potrebno je da je dužnik nesolventan i ne može primjereno poboljšati svoju sposobnost plaćanja kako bi mogao podmiriti svoje dugove. Glavni razlog za nesolventnost mora biti bitno smanjenje dužnikove sposobnosti plaćanja zbog toga što je došlo do promjene u okolnostima za koju nije prvenstveno kriv dužnik, kao što je bolest. Prilagodba duga može se odobriti i ako inače postoji dobar razlog za to s obzirom na količinu dugova i ostalih obveza dužnika u usporedbi s njegovom sposobnošću plaćanja. Prilikom ocjenjivanja dužnikove sposobnosti plaćanja u obzir se uzimaju na primjer dužnikovi imovina, dohodak i potencijal za zaradu.

Ne smije postojati pravna prepreka za postupak prilagodbe duga (npr. dug nastao zbog kaznenog djela ili dug nastao zbog nerazboritog i neodgovornog postupanja). Međutim, prilagodba duga može se odobriti neovisno o općoj prepri ako za to postoji dobar razlog. U takvim slučajevima posebna se pažnja posvećuje mjerama koje dužnik poduzima u svrhu podmirivanja svojih dugova, tomu koliko su dugo potraživani iznosi dospjeli i neplaćeni te drugim okolnostima u kojima se nalazi dužnik, kao i važnosti prilagodbe duga za dužnika i vjerovnike.

Pravni učinci pokretanja postupka prilagodbe duga automatski stupaju na snagu od datuma sudske odluke o pokretanju postupka. Nakon podnošenja zahtjeva sud može, na zahtjev dužnika, naložiti da privremena zabrana otplate dugova i pružanja jamstva za dugove ili naplate duga ili ovrhe i druge mjere izvršenja stupe na snagu prije pokretanja postupka.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Imovina koju dužnik posjeduje na početku stečajnog postupka i imovina koju dužnik stekne prije zaključenja stečajnog postupka čine imovinu stečajne mase. Prihodi od imovine stečajne mase, kao i imovina koja se može vratiti u masu i imovina koja je zamjenom ušla u stečajnu masu isto tako čine imovinu stečajne mase.

Imovina izuzeta od ovrhe u pravilu ne čini imovinu stečajne mase. Osim toga, imovina koju je fizička osoba stekla ili dohodak koji je zaradila nakon pokretanja stečajnog postupka ne čini imovinu njezine stečajne mase.

Restrukturiranje

U postupku restrukturiranja za dužnika se sastavlja program restrukturiranja. Taj program sadržava na primjer prikaz financijskog položaja dužnika, tj. imovine, obveza i drugih obveza koje je dužnik preuzeo. Program restrukturiranja priprema se na temelju ukupne imovine dužnika u trenutku pokretanja postupka. Moguć je i povrat: transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za pokretanje postupka restrukturiranja podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti u postupku restrukturiranja iz istih razloga kao i u slučaju stečaja.

Iako je u iznimnim slučajevima program restrukturiranja moguće izmijeniti nakon njegova odobrenja, iznosi plaćanja koje treba izvršiti prema svakom vjerovniku više se ne mogu povećati izmjenom programa. Međutim, imovina prenesena na dužnika nakon odobrenja programa restrukturiranja može vjerovnicima poslužiti kao osnova da zahtijevaju dodatna plaćanja od dužnika. Dužniku se može naložiti da izvrši dodatna plaćanja ako se financijski položaj dužnika smatra boljim u odnosu na razdoblje u kojem je program pripremljen. Zahtjev za dodatna plaćanja može se podnijeti ako je to opravdano, a zahtjev se podnosi sudu najkasnije u roku od godine dana od predstavljanja završnog izvješća sudu.

Prilagodba duga

Pri ocjenjivanju dužnikove sposobnosti plaćanja moraju se uzeti u obzir na primjer financijska sredstva prikupljena likvidacijom imovine dužnika, dužnikov dohodak i potencijal za zaradu, nužni troškovi života i obveza uzdržavanja. U postupku prilagodbe duga za dužnika se potvrđuje raspored plaćanja u skladu s njegovom sposobnošću plaćanja. U postupku prilagodbe duga sav dohodak dužnika koji premašuje njegove nužne životne troškove i obvezu uzdržavanja upotrebljava se za podmirivanje dugova, kao i ostala imovina dužnika kojom se ne zadovoljavaju njegove osnovne potrebe. Imovinom kojom se zadovoljavaju osnovne potrebe dužnika smatra se dom čiji je dužnik vlasnik i u kojemu živi, namještaj u tom domu u mjeri u kojoj je to razumno te osobni predmeti i predmeti koje dužnik upotrebljava za rad u mjeri u kojoj je to razumno potrebno. Imovina kojom se zadovoljavaju osnovne potrebe dužnika može se likvidirati samo u zakonom predviđenim slučajevima.

Osim toga, na temelju rasporeda plaćanja dužnika se može obvezati na izvršenje dodatnih plaćanja ako tijekom razdoblja primjene rasporeda plaćanja ostvari dodatni dohodak ili primi imovinu. Dužnik je obavezan vjerovnicima proslijediti određeni dio svih darova i drugih jednokratnih plaćanja koje primi tijekom razdoblja primjene rasporeda plaćanja. Ako dohodak dužnika premašuje dohodak utvrđen za raspored plaćanja, dužniku se može naložiti da određeni dio dodatnog dohotka plati vjerovnicima.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

O proglašenju stečaja odlučuje sud. Sud imenuje i stečajnog upravitelja. Osoba može biti imenovana stečajnim upraviteljem ako pristane na imenovanje, ima sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za tu dužnost te je i inače prikladna za obnašanje te dužnosti. Stečajni upravitelj ne smije imati odnos s dužnikom ili vjerovnikom kojim bi se narušila neovisnost stečajnog upravitelja o dužniku ili nepristranost prema vjerovnicima ili njegova sposobnost da obavlja tu zadaću na odgovarajući način. Pravna osoba ne može biti imenovana stečajnim upraviteljem.

Stečajni upravitelj ima središnju ulogu u upravljanju stečajnom masom. Među ostalim, dužnosti stečajnog upravitelja uključuju zastupanje stečajne mase, brigu o tekućem upravljanju masom, sastavljanje popisa predmeta stečajne mase i opisa dužnika, zaprimanje prijave tražbina i sastavljanje diobnog popisa. Stečajni upravitelj brine se i za upravljanje imovinom i prodaju imovine koja pripada stečajnoj masi te za isplatu financijskih sredstava.

Nakon pokretanja stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase. Suradnja dužnika potrebna je kako bi se stečajni postupak mogao dovesti do zaključenja. Dužnik mora stečajnom upravitelju otkriti informacije koje su potrebne kako bi se sastavio i potvrdio popis predmeta stečajne mase. Dužnik ima pravo primati informacije o stečajnoj masi, prisustvovati skupštinama vjerovnika i izražavati mišljenja o pitanjima o kojima se odlučuje.

Restrukturiranje

Nakon pokretanja postupka restrukturiranja poduzeća sud imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti punoljetna i dokazano poštena osoba, ne smije biti u stečaju i mora imati punu pravnu sposobnost. Ta osoba mora imati sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za obnašanje te funkcije. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije imati odnos s dužnikom ili bilo kojim od vjerovnika kojim bi se narušila njegova neovisnost o dužniku ili njegova nepristranost prema vjerovnicima. Pravna osoba ne može biti imenovana upraviteljem u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je za ostvarenje svrhe postupka te za zaštitu interesa vjerovnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti priprema izvješće o dužnikovoj imovini i obvezama te prijedlog programa restrukturiranja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako nadzire djelatnosti dužnika.

Sud može imenovati odbor vjerovnika koji zastupa vjerovnike i djeluje kao savjetodavno tijelo kako bi pomogao upravitelju u slučaju nesolventnosti u obavljanju njegovih dužnosti. Odbor se ne imenuje ako se smatra da je to nepotrebno zbog malog broja vjerovnika ili zbog nekog drugog razloga.

Dužnik zadržava ovlasti nad svojom imovinom i djelatnostima, osim ako je zakonom propisano drukčije. Međutim, nakon pokretanja postupka dužnik ne smije bez suglasnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti preuzimati nove dugove, osim ako je dug povezan s redovnim djelatnostima dužnika te njegov iznos i uvjeti nisu neuobičajeni. Na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti ili vjerovnika ovlasti dužnika mogu se ograničiti i na druge načine ako postoji opasnost da će dužnik postupati na način koji bi naštetio ili ugrozio interese vjerovnika. Dužnik je obavezan surađivati sa sudom, upraviteljem u slučaju nesolventnosti i odborom vjerovnika te im pružati informacije. Dužnik i dalje ima pravo izvršavati svoje pravo na tužbu u sudskim postupcima koji su u tijeku ili će tek biti pokrenuti, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči preuzeti izvršavanje dužnikova prava na tužbu.

Prilagodba duga

Sud prema potrebi može imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti za prilagodbu duga ako je to potrebno za razjašnjavanje financijskog položaja dužnika, likvidaciju njegove imovine ili u druge svrhe za ostvarenje prilagodbe duga. Osobu se može imenovati upraviteljem u slučaju nesolventnosti ako je punoljetna i dokazanog poštenja, nije u stečaju, ne podliježe ograničenjima u pogledu sposobnosti i ako je suglasna s imenovanjem. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora imati sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za obavljanje njegovih dužnosti. Ne smije imati odnos s dužnikom ili bilo kojim od vjerovnika kojim bi se narušila njegova neovisnost o dužniku ili njegova nepristranost prema vjerovnicima. Pravna osoba ne može biti imenovana upraviteljem u slučaju nesolventnosti.

Dužnost je upravitelja u slučaju nesolventnosti, ako postoji, da sastavi nacrt rasporeda plaćanja i obavlja ostale dužnosti koje mu sud odredi. Prilikom sastavljanja nacrta rasporeda plaćanja upravitelj u slučaju nesolventnosti pregovara s dužnikom i vjerovnicima te im pruža potrebne informacije o prilagodbi duga i daje im mogućnost da dostave izjavu o prijedlogu i nacrtu rasporeda plaćanja.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može biti imenovan i kako bi obavio likvidaciju imovine dužnika te izvršio prijenos tako prikupljenih financijskih sredstava vjerovnicima. Ako nije imenovan upravitelj u slučaju nesolventnosti, za sastavljanje nacrtu rasporeda plaćanja odgovoran je dužnik. O pokretanju postupka prilagodbe dugova fizičke osobe odlučuje sud. Sud je odgovoran i za potvrđivanje rasporeda plaćanja.

Dužnik zadržava vlasnička prava i prava na posjed imovine. Međutim, sva imovina dužnika kojom se ne zadovoljavaju osnovne potrebe dužnika upotrebljava se za podmirivanje dugova. Dužnik je obavezan sudu, vjerovnicima i, ako je imenovan, upravitelju u slučaju nesolventnosti pružiti sve potrebne informacije o pitanjima koja su relevantna za prilagodbu duga. Dužnik isto tako pridonosi urednom izvršavanju prilagodbe duga.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Stečaj

Osim određenih iznimki, vjerovnik ima pravo tražbinu u stečajnom postupku upotrijebiti za prijebaj duga prema dužniku na početku stečajnog postupka, čak i ako dug prema dužniku ili tražbina još nisu ni dospjeli. Pravo na prijebaj ne primjenjuje se na tražbinu na temelju koje vjerovnik nema pravo na isplatu iz stečajne mase ni na bilo koju tražbinu koja je podređena u odnosu na druge tražbine. Vjerovnik je dužan dostaviti informacije o tražbini koja će se upotrijebiti za prijebaj.

Restrukturiranje

Unatoč zabrani naplate dugova vjerovnik ima pravo izvršiti prijebaj tražbine s dugom prema dužniku pri pokretanju postupka pod istim uvjetima kao i u stečajnom postupku. Obavijest o prijebaju uručuje se i upravitelju u slučaju nesolventnosti. Pravo na prijebaj ne primjenjuje se na prijebaj koji kreditna institucija izvršava u pogledu financijskih sredstava koja je dužnik položio u toj instituciji kada zabrana naplate stupa na snagu ili nakon toga ni na financijska sredstva koja se nalaze u kreditnoj instituciji u trenutku prijenosa na račun dužnika ako se taj račun može upotrijebiti za plaćanja.

Prilagodba duga

Nakon početka prilagodbe duga protiv dužnika se ne smiju poduzimati mjere naplate duga koji je predmet obustave plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Obustava plaćanja uključuje i prijebaj između dužnikovih tražbina i dugova vjerovniku. Međutim, ta se obustava ne primjenjuje na prijebaj poreza.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

U pravilu, ugovori koji ne obuhvaćaju tražbine koje su predmet postupka u slučaju nesolventnosti ostaju valjani i nepromijenjeni u svim vrstama postupaka u slučaju nesolventnosti.

Stečaj

Ako na početku stečajnog postupka dužnik nije izvršio ugovor čija je stranka, druga ugovorna stranka zahtijeva izjavu o tome hoće li se obveze prema njoj izvršavati iz stečajne mase. Ako takva izjava bude dana i ako se položi prihvatljivo jamstvo za izvršenje ugovora, ugovor se ne može raskinuti. Međutim, druga ugovorna stranka može raskinuti ugovor ako je ugovor osobne prirode ili ako postoji neki drugi poseban razlog zbog kojeg druga stranka ne mora ostati u ugovornom odnosu sa stečajnom masom.

Osim toga, pojedinačna transakcija može se poništiti na temelju osnove za povrat iz Zakona o povratu imovine u stečajnu masu (*Laki takaisinsaannista konkurssipesään 758/1991*).

Restrukturiranje

Pokretanje postupka restrukturiranja ne utječe na postojeće preuzete obveze dužnika, osim ako je drukčije propisano zakonom. Zakup ili ugovor o leasingu u kojem je dužnik zakupnik može raskinuti dužnik na način da ugovor prestaje dva mjeseca nakon dostave obavijesti o raskidu. Osoba koja se prije početka postupka dužniku obvezala izvršavati ugovor, ali koja to izvršavanje nije dovršila u trenutku pokretanja postupka ima pravo na naknadu za svoje izvršenje ako se to izvršenje može smatrati redovnim dijelom djelatnosti dužnika. Ako je riječ o drugoj vrsti ugovora sklopljenog prije pokretanja postupka i ako dužnik u vrijeme pokretanja postupka nije ispunio svoje obveze plaćanja u skladu s ugovorom, upravitelj u slučaju nesolventnosti na zahtjev druge stranke izjavljuje hoće li se dužnik pridržavati svojeg dijela ugovora. Ako je odgovor negativan ili ako nije dan u razumnom roku, druga stranka ima pravo otkazati ugovor. Ugovor u skladu s kojim je dužnik obavezan izvršiti plaćanje na temelju ili u vezi s dugom koji se restrukturira ništavan je, osim ako se obveza plaćanja temelji na odobrenom programu restrukturiranja.

Ako je poslodavac predmet postupka restrukturiranja, poslodavac ima pravo raskinuti ugovor o radu bez obzira na njegovo trajanje uz otkazni rok od dva mjeseca pod određenim uvjetima.

Transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za pokretanje postupka restrukturiranja podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti na zahtjev vjerovnika u postupku restrukturiranja pod istim uvjetima propisanim Zakonom o povratu imovine u stečajnu masu.

Prilagodba duga

Dužnik se odriče sve imovine kojom se ne zadovoljavaju njegove osnovne potrebe i koja je stečena na temelju sustava djelomičnog plaćanja ili najma s pravom kupnje. Dužnik ima pravo raskinuti ugovor o najmu u kojem je najmoprimac ili neku drugu vrstu potrošačkog ugovora, ili program najma s pravom kupnje s učinkom od dva mjeseca nakon slanja obavijesti o raskidu. Osoba koja se prije početka postupka dužniku obvezala izvršavati ugovor, ali koja to izvršavanje nije dovršila u trenutku pokretanja postupka ima pravo na naknadu za svoje izvršenje ako se to izvršenje može smatrati redovnim dijelom djelatnosti dužnika. Ugovor čiji je učinak takav da je dužnik odgovoran na temelju ili u vezi s prilagodbom duga ništavan je, osim ako je ta obveza propisana u rasporedu plaćanja ili se temelji na zakonu.

Transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za prilagodbu duga podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti na zahtjev vjerovnika u postupku prilagodbe duga pod istim uvjetima propisanim Zakonom o povratu imovine u stečajnu masu.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Stečaj

Nakon početka stečajnog postupka protiv stečajne mase ne smije se podnijeti tužba u svrhu dobivanja osnove za izvršenje u pogledu tražbine u stečajnom postupku te se u pogledu imovine u stečajnoj masi ne provode mjere izvršenja u svrhu naplate tražbine u stečajnom postupku. Međutim, vjerovnik koji je zaštićen instrumentom osiguranja može podnijeti tužbu kako bi naplatio tražbinu iz instrumenta osiguranja.

Restrukturiranje

U pravilu, nakon pokretanja postupka restrukturiranja dužnik podliježe zabrani otplate, a vjerovnici podliježu zabrani naplate duga, tj. protiv dužnika se ne smije provoditi mjera naplate duga koji se restrukturira ili mjera kojom bi se osiguralo njegovo plaćanje. U određenim slučajevima osigurani vjerovnik može od suda zatražiti da mu odobri upotrebu jamstva kako bi se naplatio. To može biti moguće ako je jasno da, s obzirom na dogovore o restrukturiranju, imovinu koja služi kao jamstvo nije potrebno zadržati u posjedu dužnika. U pravilu, nakon pokretanja postupka protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere osiguranja koje se temelje na službenim odlukama.

Prilagodba duga

Kao i u postupku restrukturiranja, u postupku prilagodbe duga vjerovnik podliježe obustavi naplate duga. Ako je dug obuhvaćen područjem primjene obustave plaćanja, protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere naplate duga koji je predmet plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere naplate duga koji je predmet plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Osim toga, na dužnika se ne primjenjuju kazne za zakašnjelo plaćanje. Međutim, u određenim slučajevima osigurani vjerovnik može od suda zatražiti da mu odobri upotrebu jamstva kako bi se naplatio. To može biti moguće ako imovina koja služi kao instrument osiguranja nije namijenjena zadovoljavanju osnovnih potreba dužnika ili ako dužniku ta imovina nije potrebna za obavljanje njegove poslovne djelatnosti.

Vjerovnik može podnijeti tužbu ili pokrenuti drugi postupak kako bi zadržao svoje pravo na izvršenje ili stekao osnovu za izvršenje. U pravilu, neovisno o odredbama o zabranama u pogledu pokretanja postupka prilagodbe duga, vjerovnik može zatražiti i nalog za izricanje mjera predostrožnosti te izvršenje takvog naloga.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Na početku stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase u korist stečajnog upravitelja. Kao posljedica toga stečajna masa ima pravo zauzeti položaj stranke u pitanjima koja se odnose na imovinu koja pripada stečajnoj masi: stečajna masa zadržava mogućnost nastaviti sudski postupak koji je u tijeku između dužnika i trećih osoba, a odnosi se na imovinu stečajne mase. Ako stečajna masa ne iskoristi tu mogućnost, dužnik može nastaviti postupak. Slično tomu, stečajna masa

zadržava mogućnost nastaviti sudski postupak koji se odnosi na tražbinu o kojoj se odlučuje u stečajnom postupku protiv dužnika. Ako stečajna masa odbije odgovoriti na tužbu, a dužnik ne želi nastaviti postupak, tužitelj može zatražiti donošenje odluke o predmetu.

Restrukturiranje

Dužnik i dalje ima pravo izvršavati svoje pravo na tužbu u sudskim postupcima koji su u tijeku ili u drugim odgovarajućim postupcima u kojima je stranka, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči preuzeti izvršavanje dužnikova prava na tužbu. Ista se odredba primjenjuje na sudske postupke ili druge postupke koji će se pokrenuti nakon početka postupka restrukturiranja.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo podnošenja tužbenih zahtjeva i pokretanja sudskih postupaka ili drugih odgovarajućih postupaka u ime dužnika te izvršavati dužnikovo pravo na tužbu u postupku. Osim toga, upravitelj u slučaju nesolventnosti može prihvaćati obavijesti u ime dužnika.

Prilagodba duga

Pokretanje postupka prilagodbe duga ne utječe na sudske postupke u tijeku ili na dužnikovo pravo na tužbu u postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za proglašenje stečaja.

Vjerovnici imaju vrhovne ovlasti nad stečajnom masom. Ovlasti u stečajnoj masi izvršavaju svi vjerovnici osim ako o dotičnom pitanju u skladu sa zakonom odlučuje ili ga rješava stečajni upravitelj. Osim toga, vjerovnici mogu zadržati ovlasti u pitanjima tekućeg upravljanja stečajnom masom ili neke od svojih ovlasti ustupiti stečajnom upravitelju. Pravo na izvršavanje ovlasti vjerovnika pripada onim vjerovnicima koji imaju tražbinu u stečajnom postupku protiv dužnika i koji su tu tražbinu prijavili. Ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku započinju pokretanjem stečajnog postupka, a prestaju njegovim zaključenjem.

Najvažnije je tijelo za donošenje odluka skupština vjerovnika, ali mogu se primijeniti i drugi postupci za donošenje odluka. Vjerovnici mogu uspostaviti i odbor vjerovnika koji djeluje kao tijelo za pregovore i povezivanje između stečajnog upravitelja i vjerovnika. Prava glasa vjerovnika određuju se na temelju njihove trenutne tražbine u stečajnom postupku. Odluku skupštine vjerovnika čini mišljenje koje podupiru oni vjerovnici čija prava glasa daju natpolovičnu većinu svih vjerovnika koji sudjeluju u glasovanju. U alternativnim postupcima za donošenje odluka glasovi se broje na temelju prava glasa vjerovnika koji su izrazili stajalište.

Restrukturiranje

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja.

Odbor vjerovnika može se imenovati kao zajednički predstavnik vjerovnika. Odbor predstavlja sve skupine vjerovnika, a dužnost mu je pomagati upravitelju u slučaju nesolventnosti u obavljanju njegovih dužnosti te pratiti njegove aktivnosti u ime vjerovnika. Odbor donosi odluke običnom većinom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti pri pripremi nacrt programa restrukturiranja pregovara s odborom vjerovnika i, ako je potrebno, s pojedinačnim vjerovnicima. Osim toga, vjerovnici ili skupine vjerovnika čije tražbine premašuju ograničenje utvrđeno zakonom imaju pravo predložiti nacrt programa restrukturiranja. Nakon što je sastavljen nacrt programa restrukturiranja prosljeđuje se vjerovnicima na odobrenje. U slučaju da nema zapreka odobrenju programa, program se može odobriti na temelju suglasnosti svih vjerovnika, suglasnosti većine članova u skupinama vjerovnika i, u određenim okolnostima, čak i bez suglasnosti većine u svim skupinama vjerovnika.

Prilagodba duga

Vjerovnik ne može podnijeti zahtjev za prilagodbu duga fizičke osobe. Međutim, u pravilu, dužnik prije podnošenja zahtjeva za prilagodbu duga utvrđuje postoji li mogućnost za pregovore o nagodbi s vjerovnicima. U skladu s ustaljenim praksama kreditiranja i naplate dugova, vjerovnik surađuje u svrhu postizanja nagodbe.

Vjerovnicima se daje mogućnost da podnesu izjavu o zahtjevu za prilagodbu duga te o nacrtu rasporeda plaćanja. Prema potrebi, vjerovnici dostavljaju pojedinosti o svojim tražbinama u pisanom obliku. Odobreni raspored plaćanja može se izmijeniti na zahtjev vjerovnika ili se može naložiti da istječe pod određenim uvjetima.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Stečaj

Imovinom stečajne mase upravlja se s dužnom pažnjom i svrsishodno. Jedna od dužnosti stečajnog upravitelja jest briga o prodaji imovine koja pripada stečajnoj masi. Stečajna masa likvidira imovinu iz stečajne mase na način koji je najpovoljniji za stečajnu masu kako bi rezultat prodaje bio što bolji. Instrument osiguranja koji pripada stečajnoj masi može se prodati samo ako vjerovnik zaštićen instrumentom osiguranja za to da suglasnost ili ako sud za to da dopuštenje. Imovina koja pripada stečajnoj masi ne može se prenijeti na stečajnog upravitelja, njegove pomoćnike ili na osobe povezane sa stečajnim upraviteljem ili pomoćnikom.

Restrukturiranje i prilagodba duga

Prava upravitelja u slučaju nesolventnosti ograničena su na pravo pristupa informacijama koje su potrebne za ispunjavanje njegovih obveza. Dužnik zadržava pravo vlasništva i pravo posjedovanja svoje imovine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti nema pravo na upotrebu ili prijenos imovine dužnika. Međutim, u postupku prilagodbe duga upravitelju u slučaju nesolventnosti može se naložiti da likvidira imovinu i provede povezane mjere i dogovore te da tako stečena financijska sredstva proslijedi primateljima.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Tražbina u stečajnom postupku znači dug koji duguje dužnik, a temelji se na pravnoj osnovi koja je nastala prije početka stečaja. Osim toga, sve tražbine osigurane instrumentom osiguranja i tražbine čija su osnova ili iznos uvjetovani, sporni ili drukčije nejasni smatraju se tražbinama u stečajnom postupku. U odnosu u kojem se dug nastavlja, dio duga iz razdoblja prije početka stečajnog postupka smatra se tražbinom u stečajnom postupku.

Tražbine koje su nastale nakon početka stečajnog postupka smatraju se administrativnim troškovima, tj. dugom stečajne mase koji se plaća u cijelosti upotrebom imovine stečajne mase.

Restrukturiranje

Dugovi koji nastaju nakon podnošenja zahtjeva otplaćuju se u skladu s njihovim dospijećem. Isto se primjenjuje na naknade, davanja i druge tekuće izdatke koji se temelje na trajnom ugovornom odnosu ili na trajnom ugovoru o upotrebi ili posjedu ako se odnose na razdoblje nakon podnošenja zahtjeva.

Prilagodba duga

Prilagodba duga obuhvaća sve dugove dužnika koji su postojali prije početka prilagodbe duga. To uključuje obveze na temelju instrumenata osiguranja i dugove koji su uvjetovani, sporni ili drukčije neodređeni u pogledu iznosa ili osnove te kamate na takve dugove koje se obračunavaju od početka prilagodbe duga i potvrđivanja rasporeda plaćanja, kao i troškove naplate i izvršenja u pogledu takvih dugova, ako je određeno da ih plaća dužnik.

Dugovi izvan postupka prilagodbe duga otplaćuju se u skladu s njihovim dospijećem.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Stečaj

Kako bi imao pravo na isplatu, vjerovnik mora prijaviti tražbinu u stečajnom postupku u pisanom obliku (pismo prijave) i dostaviti ga stečajnom upravitelju najkasnije do datuma prijave. U pismu prijave navode se, na primjer, glavnica tražbine, obračunane kamate i osnova za tražbinu te za kamate. Prijava se može revidirati ili dopuniti nakon datuma prijave. Tražbina se može prijaviti i retroaktivno ako vjerovnik stečajnoj masi plati dodatnu naknadu, osim ako je postojao valjan razlog zašto tražbina nije prijavljena do datuma prijave. Stečajni upravitelj može u nacrtu diobnog popisa uzeti u obzir i neprijavljenu tražbinu u stečajnom postupku ako nema prigovora u pogledu osnove i iznosa tražbine.

Stečajni upravitelj provjerava zakonitost prijavljenih tražbina i njihov mogući redoslijed prema isplatom redovima. Tražbine na temelju kojih se stječe pravo na isplatu navode se u nacrtu diobnog popisa. Stečajni upravitelj, vjerovnik ili dužnik mogu osporiti tražbinu u nacrtu diobnog popisa. Prigovor na tražbinu mora biti detaljan i sadržavati obrazloženje. Ako je tražbina vjerovnika osporena, stečajni upravitelj daje vjerovniku mogućnost da bude saslušan u tom sporu i predoči dokaze u potporu svojoj tražbini. Tražbina koja nije osporena na vrijeme smatra se prihvaćenom.

Nakon toga stečajni upravitelj sastavlja diobni popis uzimajući u obzir sporove i izjave te podnosi popis sudu na potvrđivanje. Sud rješava sporove i druga nesuglasja. Ako se spor ne može riješiti na raspravi, rješava se zasebno u parničnom postupku. Sud na kraju potvrđuje diobni popis.

Restrukturiranje

Dužnik uz svoj zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja prilaže izjavu o vjerovnicima, dugovima i njihovim instrumentima osiguranja. Sud pri izdavanju naloga o pokretanju postupka restrukturiranja određuje datum do kojeg vjerovnici moraju upravitelju prijaviti svoje tražbine u pisanom obliku ako se te tražbine razlikuju od onih koje je prijavio dužnik.

Nakon što se sudu dostavi nacrt programa restrukturiranja sud strankama u postupku daje mogućnost da upravitelju u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku izjave svoje prigovore u pogledu tražbina iz nacrta programa te da u određenom roku podnesu pisanu izjavu o tom nacrtu ili poziva te stranke na saslušanje pred sudom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti i dužnik mogu podnijeti prigovore u ime dužnika. Prigovori se razmatraju, a o pitanju se odlučuje zajedno s odlučivanjem o nacrtu, ako je to moguće, ili se o tom pitanju može odlučiti u zasebnom sudskom postupku. Nakon što sud donese odluku o restrukturiranju nejasnog duga osobi koja je pripremila nacrt daje se mogućnost da ga ispravi, preispita ili dopuni. Nakon toga vjerovnici glasuju o nacrtu programa restrukturiranja.

U pravilu, dug tijekom restrukturiranja koji nije prijavio dužnik ili vjerovnik i za koji upravitelj u slučaju nesolventnosti nije na drugi način doznao prije odobrenja programa restrukturiranja istječe u trenutku odobrenja programa restrukturiranja.

Prilagodba duga

Kad izdaje nalog o pokretanju postupka prilagodbe duga, sud vjerovnicima šalje primjerke sudskog naloga, zahtjeva i dužnikova nacrta rasporeda plaćanja. Sud isto tako određuje rok za pisane obavijesti vjerovnika o iznosu dugova koji će se prilagoditi, ako se razlikuju od onih koje je prijavio dužnik, rok za pisane izjave vjerovnika o zahtjevu i dužnikovu nacrtu rasporeda plaćanja te rok za moguće prigovore na dugove navedene u popisu.

Prigovori se obrađuju u vezi s postupkom prilagodbe duga, a o njima se odlučuje u rasporedu plaćanja ako je to moguće, a da se ne prouzroči znatno kašnjenje prilagodbe duga. U suprotnom, sud upućuje to pitanje na rješavanje u zasebnoj tužbi ili drugom postupku. Nakon toga raspored plaćanja može se potvrditi, pod uvjetom da je dužniku odobrena prilagodba duga.

Raspored plaćanja može se izmijeniti na prijedlog dužnika ili vjerovnika ako se nakon potvrde rasporeda plaćanja dozna za postojanje duga koji se može prilagoditi. Ako se dug koji se može prilagoditi pojavi nakon kraja rasporeda plaćanja, dužnik otplaćuje taj dug u iznosu koji bi bio dodijeljen vjerovniku da je dug bio uključen u raspored plaćanja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

U pravilu, tražbine se u svim vrstama postupka u slučaju nesolventnosti smatraju ravnopravnima, tj. svaki vjerovnik ima jednako pravo primiti plaćanje iz isplaćenih financijskih sredstava razmjerno svojoj tražbini. Iznimke od tog pravila odnose se na odredbe o pravu prvenstva i najnižem prioritetu tražbina.

Stečaj

Isplate vjerovnicima u stečajnom postupku izvršavaju se u skladu s potvrđenim diobnim popisom. Odredbe o određivanju prioriteta tražbina u stečajnom postupku u slučaju da imovina dužnika nije dostatna za pokriće svih tražbina utvrđene su u Zakonu o prioritetu tražbina (*Laki velkojien maksunsaantijärjestyksestä 1578/1992*).

Tražbina koja je osigurana instrumentom osiguranja ili pravom pridržaja tražbina je s pravom prvenstva, kao što su tražbine koje su nastale u vezi s restrukturiranjem poduzeća, uzdržavanjem koje se plaća za dijete i poslovnim hipotekama. Tražbine koje su podređene ostalim tražbinama i njihov međusobni poredak utvrđeni su zasebnim odredbama. Takve tražbine uključuju, na primjer, kamate i kazne za zakašnjelo plaćanje u pogledu tražbina bez prava prvenstva koje su nastale do početka stečajnog postupka te druge naknade koje se temelje na javnom pravu, kao što su novčane i ugovorne kazne.

Restrukturiranje

Vjerovnici koji bi izvan postupka restrukturiranja imali jednako pravo na plaćanje njihovih tražbina u ravnopravnom su položaju u dogovorima u pogledu duga u okviru programa restrukturiranja. Međutim, u programu restrukturiranja može se predvidjeti da vjerovnici s malim tražbinama budu isplaćeni u cijelosti.

Na osigurane dugove mogu se primijeniti samo ograničene mjere na temelju dogovora o dugu jer se glavnica osiguranog duga ne može smanjiti. Dogovor o dugu ne utječe na postojanje ili sadržaj vjerovnikova stvarnog prava jamstva. U dogovoru o dugu kamate i drugi troškovi kreditiranja koji se obračunavaju tijekom postupka restrukturiranja za restrukturiranje dugova koji nisu osigurani dugovi smatraju se dugovima najnižeg prioriteta.

Prilagodba duga

Dužnikova raspoloživa financijska sredstva i financijska sredstva od likvidacije njegove imovine dijele se na neosigurane dugove razmjerno njihovu iznosu. Na neosigurani dug mogu se primijeniti sve raspoložive mjere prilagodbe duga, ali se obveza plaćanja u pogledu osiguranih dugova ne može ukinuti. Dogovor o dugu ne utječe na postojanje ili sadržaj vjerovnikova stvarnog prava jamstva. Primjenjuje se mehanizam koji je najmanje štetan za vjerovnika, a još je uvijek dostatan za poboljšanje financijskog položaja dužnika. Posljednje obveze koje se raspoređuju za plaćanje iz dužnikovih raspoloživih financijskih sredstava i sredstava dobivenih likvidacijom dugovi su koji bi bili podređeni da je dužnik proglasio stečaj i kamate koje se obračunavaju od početka prilagodbe duga do potvrđivanja rasporeda plaćanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Stečaj

Stečajni postupak na sudu završava utvrđivanjem diobnog popisa. Stečaj završava nakon što vjerovnici odobre završnu namiru računa. Stečajni upravitelj sastavlja završnu namiru računa nakon što je stečajna masa popisana, a imovina koja pripada stečajnoj masi likvidirana. Završna namira računa može se sastaviti čak i ako je stečajna masa djelomično nepopisana jer instrumenti osiguranja ili druga imovina male vrijednosti nisu prodani ili jer tražbina u stečajnom postupku ili neznatan dio tražbina nisu jasni.

Nagodba kojom se zaključuje stečajni postupak može se uspostaviti u stečajnom postupku ako je podupiru dužnik i većina vjerovnika. Potvrđivanjem nagodbe prestaju imenovanje stečajnog upravitelja i ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku.

Sud izdaje rješenje o isteku stečajnog postupka ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za troškove stečajnog postupka ili ako zbog drugog razloga nastavak stečaja ne bi bilo svrsishodan. Međutim, sud ne izdaje rješenje o isteku stečajnog postupka ako se stečaj nastavlja u okviru javne prinudne uprave. Razlozi za nastavak stečaja u okviru javne prinudne uprave mogu uključivati, na primjer, potrebu za nadzorom dužnika. Javna prinudna uprava završava završnom namirom računa.

Poništenje stečaja može se naložiti na temelju valjanog razloga u roku od osam dana od rješenja o pokretanju stečaja.

Obveza u pogledu dugova nastavlja se i nakon stečaja. Dužnik nije oslobođen obveze u pogledu dugova u stečajnom postupku koji nisu u cijelosti otplaćeni u stečajnom postupku.

Restrukturiranje

Sudski postupak u pogledu restrukturiranja završava odobrenjem programa restrukturiranja. Odobrenjem programa dužnik ponovno stječe slobodu djelovanja i prestaju pravni učinci povezani s pokretanjem postupka, kao što su zabrana plaćanja i naplate dugova. Nakon odobrenja programa restrukturiranja uvjeti predmetnih dugova uređeni su programom restrukturiranja, a u pravilu svi nepoznati dugovi u okviru restrukturiranja istječu.

Sud može, na zahtjev nadzornika ili vjerovnika, naložiti prestanak važenja programa restrukturiranja ako je dužnik počinio težu povredu programa. Program restrukturiranja isto tako prestaje važiti i ako je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak prije zaključenja programa. Sud isto tako može naložiti prestanak važenja dogovora u pogledu duga iz programa restrukturiranja koji se odnosi na određenog vjerovnika, na primjer, ako je dužnik bitno zanemario svoje obveze prema vjerovniku na temelju programa restrukturiranja. Nakon prestanka važenja programa restrukturiranja vjerovnik ima ista prava koja je imao i prije njegova odobrenja.

Prilikom zaključenja programa restrukturiranja nadzornik ili, ako on ne postoji, dužnik predstavlja završno izvješće o provedbi programa.

Prilagodba duga

Sudski postupak u pogledu prilagodbe duga završava nakon što sud potvrdi raspored plaćanja. Nakon potvrde rasporeda plaćanja uvjeti predmetnih dugova uređeni su rasporedom plaćanja. Obveze plaćanja utvrđene u rasporedu plaćanja obvezujuće su za dužnika sve do ispunjenja svih navedenih obveza. Bez obzira na završetak rasporeda plaćanja dužnikove obveze navedene u rasporedu ostaju na snazi ako nisu ispunjene. Dužnik nije oslobođen otplate preostalih dugova sve dok se ne ispune sve obveze utvrđene u rasporedu plaćanja.

Raspored plaćanja prestaje važiti ako je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak prije zaključenja rasporeda. Sud može, na zahtjev dužnika ili vjerovnika, naložiti prestanak važenja rasporeda plaćanja ako je dužnik zanemario svoje obveze propisane zakonom. Nakon prestanka važenja rasporeda plaćanja vjerovnik ima ista prava koja je imao i prije prilagodbe duga.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Odgovornost za dugove nastavlja se i nakon stečaja: dužnik i dalje odgovara za dugove u stečajnom postupku koji u tom postupku nisu u cijelosti otplaćeni.

Restrukturiranje

Vjerovnici imaju pravo naplate svojih tražbina navedenih u programu restrukturiranja, a restrukturiranje ne završava sve dok obveze iz programa nisu ispunjene. Stoga nakon zaključenja programa vjerovnici više nemaju pravo naplate.

Prilagodba duga

Uvjeti dugova koji se mogu prilagoditi uređeni su rasporedom plaćanja. Raspored plaćanja ima određeno trajanje. Bez obzira na završetak rasporeda plaćanja dužnikove obveze utvrđene u rasporedu ostaju na snazi sve dok nisu ispunjene. Nakon zaključenja rasporeda plaćanja vjerovnici više nemaju pravo naplate.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Troškovi stečajnog postupka sastoje se od sudskih pristojbi koje se ubiru za taj postupak, naknade stečajnog upravitelja i drugih troškova koji proizlaze iz nadzora stečajne mase i upravljanja njome.

Troškovi stečajnog postupka podmiruju se iz financijskih sredstava stečajne mase. Ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za troškove, vjerovnik može preuzeti odgovornost za troškove kako bi izbjegao istek stečajnog postupka.

Sud isto tako može odlučiti da se stečaj nastavlja u okviru javne prinudne uprave, ako se to smatra opravdanim, na primjer zbog nedostatnih sredstava stečajne mase. U tom slučaju prestaju imenovanje stečajnog upravitelja i ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku. Troškovi stečajnog postupka koji proizlaze iz javne prinudne uprave plaćaju se iz državnih sredstava ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za podmirenje tih troškova.

Restrukturiranje

Troškovi postupka, kao što je naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti, plaćaju se iz imovine dužnika. Druga stranka može isto tako preuzeti odgovornost za troškove jer je jedna od prepreka restrukturiranju postojanje vjerojatnosti da dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova postupka.

Za naknadu troškova odbora vjerovnika odgovorni su vjerovnici. Osoba koja želi ostvariti pravo na predstavljanje nacrtu programa restrukturiranja sama snosi troškove pripreme nacrtu.

Prilagodba duga

Troškovi postupka sastoje se od razumne naknade za usluge upravitelja u slučaju nesolventnosti i naknade za njegove troškove. U pravilu dužnik plaća naknadu i troškove upravitelja u slučaju nesolventnosti do iznosa koji ne premašuje raspoloživa financijska sredstva dužnika tijekom četiri mjeseca nakon potvrde rasporeda plaćanja ili izmijenjenog rasporeda plaćanja. Dio naknade i troškova koje ne pokrije dužnik plaća se iz državnih sredstava. Ako je zahtjev za prilagodbu duga odbijen, cjelokupna se naknada i cjelokupni troškovi plaćaju iz državnih sredstava.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Odredbe o povratu primjenjuju se na sve vrste postupaka u slučaju nesolventnosti.

Imovina koja je prenesena prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koja ispunjuje uvjete utvrđene zakonom može se vratiti podnošenjem tužbe za povrat, tužbe u pogledu prava vlasništva ili tužbe za naknadu štete. U svim vrstama postupaka u slučaju nesolventnosti na povrat se primjenjuju odredbe Zakona o povratu imovine u stečajnu masu (758/1991). Mora postojati osnova za povrat.

Preduvjeti za postojanje osnove za povrat, a time i za poništenje transakcije, sljedeći su:

- transakcija je upotrijebljena kako bi se na neodgovarajući način pogodovalo jednom vjerovniku na štetu ostalih vjerovnika, kako bi se prenijela imovina izvan dohvata vjerovnika ili povećao ukupan iznos duga na štetu vjerovnika,
- dužnik je bio nesolventan u trenutku transakcije ili je transakcija pridonijela nesolventnosti dužnika; ako se transakcija odnosi na dar, drugi preduvjet je da je dužnik bio prezadužen ili je postao prezadužen zbog transakcije,
- druga stranka u transakciji znala je ili je trebala znati da je dužnik nesolventan/prezadužen ili za učinke transakcije na financijsko stanje dužnika, kao i za druge čimbenike koji tu transakciju čine neprikladnom.

Ako je druga stranka u transakciji bila bliski rođak dužnika, smatra se da je dotična osoba znala za prethodno navedene čimbenike, osim ako može dokazati da je postupala u dobroj vjeri. Ako je transakcija zaključena više od pet godina prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, može se poništiti samo ako je bliski rođak dužnika bio stranka u toj transakciji.

Otplate dugova izvršene više od tri mjeseca prije datuma zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti poništavaju se ako su za otplatu upotrijebljena neuobičajena sredstva plaćanja ili ako je otplata izvršena preuranjeno ili ako se otplaćeni iznos smatra znatnim s obzirom na financijska sredstva nesolventne mase. Međutim, otplate se ne poništavaju ako se smatraju uobičajenima s obzirom na okolnosti. Plaćanja na temelju ovrhe isto se tako poništavaju, pod uvjetom da je ovrha izvršena više od tri mjeseca prije roka. Primjenjivi rok dulji je za bliske rođake dužnika. Plaćanja se poništavaju čak i ako je vjerovnik postupao u dobroj vjeri.

Postoje i zasebne odredbe kojima se uređuje poništenje, na primjer, darova, podjele imovine, prijebaja i instrumenata osiguranja.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 10/09/2019

Nesolventnost - Švedska

SADRŽAJ

- 1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?
  - 2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?
  - 5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?
  - 6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?
  - 7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?
  - 8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?
  - 10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?
  - 11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?
  - 13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?
  - 14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?
  - 15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?
  - 17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?
-

UVOD

U Švedskoj su stečaj, reorganizacija poslovanja i restrukturiranje duga uređeni Uredbom o nesolventnosti (*insolvensförordning*). U nastavku su ukratko objašnjeni određeni aspekti švedskog zakonodavstva kojim su uređeni ti postupci u skladu s člankom 86. stavkom 1. revidirane Uredbe o nesolventnosti. Njihov opis ne smatra se cjelovitim.

STEČAJ

Općenito

Stečaj (*konkurs*) je oblik općeg izvršenja tražbina u kojem svi vjerovnici određenog dužnika zajedno uzimaju ukupnu imovinu dužnika, na obveznoj osnovi, kako bi naplatili svoje tražbine. Tijekom stečaja imovina čini stečajnu masu (*konkursbo*) kojom se upravlja za korist vjerovnikâ. Stečajnom masom upravlja jedan stečajni upravitelj (*konkursförvaltare*) ili više njih. Jedina je zadaća stečajnog upravitelja upravljanje stečajnom masom. Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ocjenjuje se, donosi se odluka o pokretanju stečajnog postupka, a sam se stečaj rješava u stečajnom postupku koji se vodi pred okružnim sudom (*tingsrätt*). Tijekom stečajnog postupka sud donosi odluke u pogledu brojnih pitanja: na primjer, o načinu diobe stečajne mase ili tome je li potrebno dokazati da dugovi postoje. Na sudu se odvijaju i drugi koraci, kao što je polaganje zakletve kojom dužnik potvrđuje točnost popisa imovine. Stečajnog upravitelja nadzire Služba za izvršenje (*Kronofogdemyndigheten*).

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Općenito

Trgovcu koji se suočava s poteškoćama u plaćanju sudskom se odlukom može dopustiti da se podvrgne posebnom postupku u svrhu reorganizacije svojeg poslovanja (*företagsrekonstruktion*). Sud imenuje službenika za reorganizaciju poslovanja (*rekonstruktör*) kako bi istražio može li se poslovanje dužnika djelomično ili u potpunosti nastaviti i, ako može, na koji način te jesu li uvjeti povoljni za postizanje financijske namire (*uppgörelse*) ili nagodbe (*ackord*) s vjerovnicima. Službenik za reorganizaciju poslovanja pri izvršavanju svojih dužnosti mora postupati na način kojim se osigurava da se ne zanemaruju interesi vjerovnikâ. Odlukom o reorganizaciji poslovanja službeno se ne ograničava kontrola dužnika nad njegovim vlasništvom.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Općenito

Restrukturiranjem duga (*skuldsanering*) dužnika se oslobađa od cjelokupne odgovornosti (ili nekog njezina dijela) za plaćanje dugova koji su obuhvaćeni područjem primjene postupka restrukturiranja. U Švedskoj se od studenoga 2016. upotrebljavaju dvije vrste restrukturiranja duga: restrukturiranje duga (*skuldsanering*) u skladu sa Zakonom o restrukturiranju duga (*skuldsaneringslagen*) i restrukturiranje poslovnog duga (*Fskuldsanering*) u skladu sa Zakonom o restrukturiranju poslovnog duga (*skuldsaneringslagen för företagare*). Obje su vrste opisane u nastavku.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Stečajni postupak može se pokrenuti u pogledu pravnih i fizičkih osoba (uključujući fizičke osobe koje se ne bave poslovnom djelatnošću).

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Postupak reorganizacije poslovanja može se pokrenuti u pogledu pravnih i fizičkih osoba, pod uvjetom da je dotična osoba trgovac. Određene su pravne osobe isključene iz Zakona, na primjer banke, kreditne institucije i društva koja trguju vrijednosnim papirima.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Restrukturiranje duga može se dopustiti fizičkim osobama (uključujući fizičke osobe koje se bave privatnom poslovnom djelatnošću (*enskild näringsverksamhet*)).

Zahtjeve za pokretanje postupka restrukturiranja duga rješava Služba za izvršenje u prvom stupnju.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Restrukturiranje poslovnog duga može se dopustiti fizičkoj osobi koja je:

1. trgovac koji se bavi poslovnom djelatnošću, ako njegov dug u najvećem dijelu proizlazi iz te djelatnosti;
2. trgovac koji se bavi poslovnom djelatnošću, ako može platiti dugove koji proizlaze iz te djelatnosti, ili ako je njegova nemogućnost plaćanja tih dugova samo privremena ili
3. član obitelji poduzetnika, ako dug tog člana obitelji u najvećem dijelu proizlazi iz poslovne djelatnosti poduzetnika.

„Član obitelji” (*närstående*) znači supružnik, izvanbračni partner, roditelj, brat ili sestra, dijete ili djeca supružnika ili izvanbračnog partnera.

Zahtjeve za pokretanje postupka restrukturiranja poslovnog duga rješava Služba za izvršenje u prvom stupnju.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Dužnik mora biti nesolventan kako bi se mogao pokrenuti stečajni postupak. „Nesolventan” (*obestånd, insolvens*) znači da dužnik ne može pravodobno plaćati svoje dugove i ta nemogućnost plaćanja nije samo privremena. Izjava dužnika u kojoj potvrđuje da je nesolventan prihvatit će se ako nema opravdanog razloga da se to ne učini. Postoje i određene pretpostavke u pogledu dokaza o nesolventnosti. Na primjer, dužnika se mora smatrati nesolventnim, osim ako se dokaže suprotno, ako je pokrenut ovršni postupak u skladu s poglavljem 4. Ovršnog zakona (*utsökningsbalken*) iz kojeg proizlazi da, u roku šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, dužnik nije imao dostatnu imovinu za potpuno plaćanje tražbine čije se podmirivanje traži. Isto vrijedi i ako je dužnik izjavio da je obustavio plaćanja.

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik ili vjerovnik.

Ako postoji utemeljena osnova za odobrenje zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka i postoji vjerojatnost da bi dužnik mogao otuđiti dio svoje imovine, sud može naložiti blokadu (*kvarstad*) imovine dužnika dok zahtjev ne bude ocijenjen. Taj je sud ovlašten odrediti i zabranu putovanja.

Okružni sud mora odmah objaviti odluku o stečaju. Odluka stupa na snagu odmah, a dužnik gubi kontrolu nad svojom imovinom čim se objavi odluka, ali postoji određena zaštita legitimnih očekivanja trećih osoba. Vidjeti i informacije navedene o odjeljku „Koje su ovlasti dužnika i stečajnog upravitelja?”

U pogledu odluke okružnog suda kojom se proglašava stečaj ili odbija zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se podnijeti žalba višem sudu.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Zahtjev za reorganizaciju poslovanja može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Odluka o dopuštanju reorganizacije poslovanja može se donijeti samo ako se može prihvatiti da dužnik ne može platiti dospelje dugove ili ih uskoro neće moći platiti. Odluka o dopuštanju reorganizacije poslovanja ne može se donijeti ako postoji opravdana sumnja u postizanje njezina cilja. Zahtjev koji je podnio vjerovnik može se odobriti samo uz suglasnost dužnika.

Ako se zahtjev koji je dostavio dužnik smatra dopuštenim, sud ga mora odmah ocijeniti, osim ako je dužnik dostavio zahtjev nakon zahtjeva vjerovnika, a sud je odlučio da je potrebno održati ročište radi preispitivanja zahtjeva. Ako se zahtjev koji je dostavio vjerovnik smatra dopuštenim, sud mora odrediti datum ročišta na kojem će ga preispitati. Ročište se mora održati u roku od dva tjedna od podnošenja zahtjeva sudu. Može se održati i kasnije ako postoje posebni razlozi za to, ali u svakom slučaju u roku od najviše šest tjedana.

Ako se zahtjev odobri, sud mora bez odlaganja imenovati službenika za reorganizaciju poslovanja. Može se imenovati više službenika za reorganizaciju poslovanja ako za to postoje posebni razlozi. U roku od jednog tjedna od donošenja odluke kojom se dopušta reorganizacija, službenik za reorganizaciju poslovanja mora o toj odluci obavijestiti sve poznate vjerovnike. Odluka o reorganizaciji poslovanja primjenjiva je odmah, osim ako sud odluči drukčije.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Zahtjev za restrukturiranje duga može podnijeti dužnik. Ako se zahtjev ne odbije kao nedopušten ili neutemeljen, odluka o pokretanju restrukturiranja duga mora se donijeti što je brže moguće. Zahtjev se može odbiti kao neutemeljen ako je, na primjer, iz samog zahtjeva ili iz nekog drugog dostupnog izvješća jasno da nisu ispunjeni uvjeti za restrukturiranje duga.

Restrukturiranje duga može se dopustiti u sljedećim slučajevima:

1. dužnik je fizička osoba čiji su glavni interesi u Švedskoj,
2. dužnik ne može pravodobno plaćati svoje dugove te se može očekivati, uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta, da će se ta nemogućnost plaćanja nastaviti u doglednoj budućnosti (dužnika se mora smatrati nesolventnim) i
3. to je razumno uzmu li se u obzir osobne i financijske okolnosti dužnika.

Primjenjuju se sljedeća ograničenja:

1. restrukturiranje duga ne može se dopustiti ako je dužniku izrečena zabrana nastavka poslovanja (*näringsförbud*),
2. ako je dužnik trgovac, restrukturiranje duga može se dopustiti samo ako se financijske okolnosti poslovanja mogu jednostavno istražiti i
3. ako je dužniku prethodno dopušteno restrukturiranje duga, novo restrukturiranje duga može se dopustiti samo ako za to postoji posebna osnova.

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja duga.

Žalba protiv odluke o pokretanju postupka restrukturiranja duga može se podnijeti u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke.

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine (*utmätning*) radi izvršavanja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga može podnijeti dužnik. Ako se zahtjev ne odbije kao nedopušten ili neutemeljen, odluka o pokretanju postupka restrukturiranja poslovnog duga mora se donijeti što je brže moguće. Zahtjev se može odbiti kao neutemeljen ako je, na primjer, iz samog zahtjeva ili iz nekog drugog dostupnog izvješća jasno da nisu ispunjeni uvjeti za restrukturiranje poslovnog duga.

Restrukturiranje poslovnog duga može se dopustiti u sljedećim slučajevima:

1. glavni su interesi dužnika u Švedskoj,
2. dužnik ne može pravodobno plaćati svoje dugove te se može očekivati, uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta, da će se ta nemogućnost plaćanja nastaviti u doglednoj budućnosti (dužnika se mora smatrati nesolventnim) i
3. to je razumno uzmu li se u obzir osobne i financijske okolnosti dužnika.

Primjenjuju se sljedeća ograničenja:

1. restrukturiranje poslovnog duga ne može se dopustiti ako je dužniku izrečena zabrana nastavka poslovanja,
2. restrukturiranje poslovnog duga ne može se dopustiti ako je dužnik trgovac koji provodi ili je provodio svoje poslovanje na neodgovoran način,
3. restrukturiranje poslovnog duga ne može se dopustiti ako dužnikova tromjesečna marža za plaćanje iznosi manje od jedne sedmine osnovice za plaćanje (*prisbasbeloppet*) utvrđene u poglavlju 2. odjeljcima 6. i 7. Zakona o socijalnom osiguranju (*socialförsäkringsbalken*) (koja je 2016. iznosila približno 6300 SEK) i
4. ako je dužniku prethodno dopušteno restrukturiranje duga, novo restrukturiranje duga može se dopustiti samo ako za to postoji posebna osnova.

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja poslovnog duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja poslovnog duga.

Žalba protiv odluke o pokretanju postupka restrukturiranja poslovnog duga može se podnijeti u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke.

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine radi izvršavanja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja poslovnog duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Osim ako je drukčije predviđeno posebnim pravilima o izuzeću u pogledu pravnih akata koje izvršava dužnik ili bilo koja druga strana neposredno nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, stečajna masa uključuje svu imovinu koja je pripadala dužniku u trenutku objave odluke o pokretanju stečajnog postupka ili koja se pripisuje dužniku tijekom stečajnog postupka i koja može služiti za izvršavanje tražbina. Uključena je i sva imovina koja se može dodati stečajnoj masi povratom tražbina. Kad je riječ o fizičkim osobama, postoje posebna pravila koja se primjenjuju na nadnice i drugu imovinu koja je dužniku potrebna za život. Dužnik može zadržati dio te imovine.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Službenik za reorganizaciju poslovanja mora obavijestiti sve poznate vjerovnike o odluci o restrukturiranju poslovanja u roku od jednog tjedna od donošenja odluke. Među ostalim, toj je obavijesti potrebno priložiti preliminarni popis imovine i obveza dužnika. Iz toga slijedi da je sva imovina obuhvaćena postupkom. Međutim, važno je naglasiti da reorganizacija poslovanja može, ali ne mora, završiti nagodbom s vjerovnicima.

Sve tražbine koje se temelje na sporazumu koji je dužnik sklopio tijekom postupka restrukturiranja poslovanja uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja općenito imaju prednost (*allmän förmånsrätt*). Primjer takvog sporazuma može biti sporazum o financiranju poslovanja koji se sklapa uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja tijekom postupka restrukturiranja.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Odlukom kojom se odobrava restrukturiranje duga mora se utvrditi plan plaćanja. Plan plaćanja traje pet godina osim ako postoje utemeljene osnove za utvrđivanje kraćeg trajanja. Plan plaćanja stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja. Međutim, dužnik počinje plaćati na datum odluke o pokretanju postupka, a razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje odluka o pokretanju obično se mora odbiti od trajanja plana plaćanja.

Iznos koji dužnik mora platiti utvrđuje se tako da se restrukturiranje duga primjenjuje na svu imovinu i prihod dužnika nakon odbitka onoga što se mora zadržati radi uzdržavanja dužnika i njegove obitelji. Na plaćanje tražbine koja nije obuhvaćena restrukturiranjem duga mogu se staviti rezerve.

Ako se financijske okolnosti dužnika znatno poboljšaju nakon odluke o restrukturiranju duga, a do toga je došlo zbog nepredviđenih okolnosti, vjerovnici i dužnik mogu zatražiti ponovnu ocjenu odluke.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

U slučaju restrukturiranja poslovnog duga mora se utvrditi plan plaćanja. Taj plan plaćanja traje tri godine. Plan plaćanja stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja. Međutim, dužnik počinje plaćati na datum odluke o pokretanju postupka, a razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje odluka o pokretanju obično se mora odbiti od trajanja plana plaćanja.

Iznos koji dužnik mora platiti utvrđuje se tako da se restrukturiranje poslovnog duga primjenjuje na svu imovinu i prihod dužnika nakon odbitka onoga što se mora zadržati radi uzdržavanja dužnika i njegove obitelji. Na plaćanje tražbine koja nije obuhvaćena restrukturiranjem poslovnog duga mogu se staviti rezerve.

Ako se financijske okolnosti dužnika znatno poboljšaju nakon odluke o restrukturiranju poslovnog duga, vjerovnici i dužnik mogu zatražiti ponovnu ocjenu odluke.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Nakon objave odluke o pokretanju stečajnog postupka dužnik gubi kontrolu nad cjelokupnom imovinom koja je uključena u stečajnu masu. Dužnik ne smije sklapati obveze koje bi mogle biti na snazi tijekom stečajnog postupka. Postoje određena izuzeća. Tijekom stečajnog postupka stečajnu masu zastupa upravitelj. Upravitelja imenuje okružni sud te on mora imati posebno znanje i iskustvo potrebno za izvršavanje te dužnosti i u svakom smislu biti prikladan za to. Osobu zaposlenu na sudu ne može se imenovati upraviteljem. Osobu se ne može imenovati upraviteljem ako je u sukobu interesa.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Službenik za reorganizaciju poslovanja mora imati posebno znanje i iskustvo potrebno za izvršavanje te dužnosti, mora imati povjerenje vjerovnika te mora u svakom smislu biti prikladan za tu dužnost.

Službenik za reorganizaciju poslovanja ispituje financijsko stanje dužnika i u savjetovanju s dužnikom sastavlja plan za postizanje ciljeva restrukturiranja. Plan se mora dostaviti sudu i vjerovnicima. Službenik za reorganizaciju poslovanja može potražiti pomoć stručnjaka.

Dužnik je obavezan dostaviti službeniku za reorganizaciju poslovanja sve informacije u pogledu svojih financijskih okolnosti relevantne za reorganizaciju poslovanja. Dužnik mora slijediti upute službenika za reorganizaciju poslovanja u pogledu načina upravljanja poslovanjem. Postoje određene pravne radnje koje dužnik ne može izvršavati bez suglasnosti službenika za reorganizaciju poslovanja. To su, na primjer, plaćanje dugovanja nastalih prije odluke, preuzimanje novih obveza te ustup ili zalog imovine koja je važna za poslovanje dužnika. Međutim, ako dužnik ne ispuni te obveze, predmetna pravna radnja ostaje valjana.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ne imenuje se upravitelj. Dužnik zadržava kontrolu nad svojom imovinom tijekom postupka restrukturiranja duga.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ne imenuje se upravitelj. Dužnik zadržava kontrolu nad svojom imovinom tijekom postupka restrukturiranja duga.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

STEČAJ

Vjerovnik koji ima tražbinu prema dužniku na koju se može pozvati tijekom stečajnog postupka može izvršiti prijebaj te tražbine s tražbinom koju je dužnik imao prema vjerovniku u trenutku objavljivanja odluke o pokretanju stečajnog postupka. To nije primjenjivo ako je prijebaj isključen iz stečaja zbog prirode predmetnih tražbina. Posebna se pravila primjenjuju na uvjetne tražbine. Postoje i druga izuzeća za nedavno stečene tražbine (uglavnom u pogledu odredbi o povratu u stečajnu masu).

Kad je riječ o financijskim tržištima, postoje posebne odredbe kojima se osigurava da će se sporazumi o netiranju i drugi sporazumi povezani s među ostalim financijskim instrumentima primjenjivati u pogledu stečajne mase i vjerovnika.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Svaka osoba koja je imala tražbinu prema dužniku u trenutku dostavljanja zahtjeva za reorganizaciju poslovanja može izvršiti prijebaj te tražbine s tražbinom koju je dužnik imao prema vjerovniku, čak i ako ta tražbina još nije dospjela za plaćanje. To se ne primjenjuje ako je prijebaj isključen zbog prirode predmetnih tražbina ili zbog odredbi Zakona o reorganizaciji poslovanja. Postoje i druga izuzeća za nedavno stečene tražbine (uglavnom u pogledu odredbi o povratu u stečajnu masu).

Kad je riječ o financijskim tržištima, postoje posebne odredbe kojima se osigurava da će se sporazumi o netiranju i drugi sporazumi povezani s među ostalim financijskim instrumentima primjenjivati u pogledu stečajne mase i onih vjerovnika čije su tražbine obuhvaćene javnom nagodbom s vjerovnicima.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu prijebaja.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu prijebaja.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

STEČAJ

Stečajni zakon ne sadržava nikakva općenita pravila o tome je li stečajna masa obvezana sporazumima koje je sklopio dužnik. Stečajna masa u načelu je neovisna pravna osoba i nije odgovorna za izvršavanje obveza koje mogu proizaći iz takvog sporazuma. Stečajna masa može odabrati izvršavati sporazume koje je sklopio dužnik ako to može dovesti do likvidacije stečajne mase. To će obično ovisiti o suglasnosti druge stranke u sporazumu.

Postoje posebne odredbe u drugim zakonodavnim aktima kao što je Zakon o prodajnom pravu (*köplagen*) i Zakon o trgovanju financijskim instrumentima (*lagen om handel med finansiella instrument*). U skladu sa Zakonom o prodajnom pravu, stečajna masa može odabrati izvršiti sporazum ako je protiv jedne od stranaka pokrenut stečajni postupak. Druga stranka može od stečajne mase zatražiti da je pravodobno obavijesti ako želi izvršiti ugovor.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Ako je prije donošenja odluke o reorganizaciji poslovanja druga stranka imala pravo raskinuti sporazum zbog nastanka ili mogućnosti nastanka spora u vezi s plaćanjem ili izvršavanjem neke druge obveze, ta druga stranka ne smije raskinuti sporazum zbog tog spora nakon donošenja odluke, ako dužnik pravodobno i uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja zatraži izvršavanje predmetnog ugovora. Na zahtjev druge stranke dužnik mora pravodobno obavijestiti drugu stranku o tome hoće li se sporazum izvršiti. Ako će se sporazum izvršiti, postoje posebna pravila kojima se uređuje način izvršenja. Postoje i posebne odredbe u Zakonu o prodajnom pravu i posebna pravila kojima su uređena pitanja kao što su ugovor o radu i financijski instrumenti.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu učinka restrukturiranja duga na ugovor koji je na snazi.

Vidjeti i podnaslov „Koји su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu učinka restrukturiranja poslovnog duga na ugovor koji je na snazi.

Vidjeti i podnaslov „Koји su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

7 Koји učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

STEČAJ

Nakon objavljivanja odluke o pokretanju stečajnog postupka imovina koja je uključena u stečajnu masu općenito ne smije biti zaplijenjena (*utmåta*) kako bi se mogle izvršiti tražbine prema dužniku. To se automatski primjenjuje nakon pokretanja stečajnog postupka. Postoje određena izuzeća koje se primjenjuju na tražbine koje imaju određenu prednost. Svaka je zapljena (*utmätning*) do koje dođe protivno ovoj zabrani ništavna. Imovina se može zaplijeniti bez obzira na stečajni postupak ako postoji založno pravo (*panträtt*) na predmetnoj imovini radi izvršavanja tražbine.

Ako je do zapljene došlo prije objave odluke o pokretanju stečaja, ovrha se općenito može nastaviti bez obzira na stečajni postupak. Postoje određena izuzeća.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Dok traje postupak reorganizacije, protiv dužnika se ne smiju provoditi zapljene ni druge vrste ovrhe u skladu s Ovršnim zakonom. Postoje iznimke, na primjer ako vjerovnik ima založno pravo ili pravo pridržaja (*retentionsrätt*) za namirenje tražbina. Ne smije se pružiti pomoć u skladu sa Zakonom o kupoprodajnim ugovorima među trgovcima (*lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*). Tijekom postupka reorganizacije poslovanja ne mogu se donositi odluke kojima se izriče sekvestracija (*kvarstad*) ili zasniva založno pravo (*betalningssäkring*).

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine radi namirenja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

Ako je dužnik proglasio stečaj, zahtjev za restrukturiranje duga prestaje vrijediti.

Ako se zahtjev za raspravu o javnoj nagodbi s vjerovnicima primi na razmatranje nakon što je dužnik dostavio zahtjev za restrukturiranje duga, postupak restrukturiranja duga mora se obustaviti. Ako se nagodba potvrdi, zahtjev za restrukturiranje duga prestaje vrijediti.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine radi izvršavanja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja poslovnog duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

Ako je dužnik proglasio stečaj, zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga prestaje vrijediti.

Ako se zahtjev za raspravu o javnoj nagodbi s vjerovnicima primi na razmatranje nakon što je dužnik dostavio zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga, postupak restrukturiranja duga mora se obustaviti. Ako se nagodba potvrdi, zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga prestaje vrijediti.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Ako je u tijeku parnica između dužnika i neke druge stranke koja se odnosi na imovinu koja je dio stečajne mase, stečajna masa može nastaviti taj postupak umjesto dužnika. Ako stečajna masa ne zamijeni dužnika, smatra se da imovina nije uključena u stečajnu masu. Ako je postupak pokrenut protiv dužnika radi namirenja tražbine koja se može zahtijevati u stečajnom postupku, stečajna masa može se uključiti u parnicu na strani dužnika. Postoje dodatne odredbe u pogledu tog postupka.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Izvršenje tražbina u načelu je zabranjeno tijekom postupka reorganizacije poslovanja, ali time se ne sprječava nastavak i završetak parnice koja je u tijeku između dužnika i druge stranke.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Vidjeti podnaslov „Koje učinke postupak u slučaju nesolventnosti ima na postupke koje pokreću pojedinačni vjerovnici?”.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Vidjeti podnaslov „Koje učinke postupak u slučaju nesolventnosti ima na postupke koje pokreću pojedinačni vjerovnici?”.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Vjerovnici nemaju službenu ulogu u stečajnom postupku. Upravitelj se mora savjetovati s vjerovnicima koji su posebno pogođeni ako se to ne može spriječiti. Vjerovnici imaju i pravo primiti informacije od upravitelja te na primjer prisustvovati polaganju prisega. Vjerovnik može zatražiti da se imenuje nadzornik (*granskningsman*) koji bi u ime vjerovnika pratio upravljanje stečajnom masom.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Kad sud donese odluku u korist reorganizacije poslovanja, mora odrediti datum za održavanje skupštine vjerovnika, koja će se održati na sudu. Skupština se mora održati u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke o reorganizaciji poslovanja ili unutar duljeg razdoblja ako to nije moguće izbjeći.

Na skupštini vjerovnika vjerovnici imaju mogućnost izraziti svoje stavove u pogledu nastavka reorganizacije poslovanja. Ako vjerovnik to zatraži, sud će izabrati odbor vjerovnika među svim vjerovnicima. Odbor ne smije imati više od tri člana. U određenim slučajevima zaposlenici će moći imenovati svojeg predstavnika kao dodatnog člana odbora. Sud može imenovati dodatne članove ako za to postoje posebne osnove. Službenik za reorganizaciju poslovanja mora se savjetovati s odborom vjerovnika u pogledu važnih pitanja ako to ničime nije spriječeno.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Vidjeti podnaslov „Kojim su pravilima uređeni prijava, provjera i prihvaćanje tražbina?”.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

STEČAJ

Tijekom stečaja, imovina čini stečajnu masu kojom se upravlja u korist vjerovnikâ (vidjeti prethodno navedeno). Stečajnom masom upravlja jedan stečajni upravitelj ili više njih. Općenito je pravilo da se imovinu iz stečajne mase mora prodati što je prije moguće. Ako je dužnik obavljao poslovnu djelatnost, upravitelj može pod određenim uvjetima voditi poslovanje u ime stečajne mase.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Dužnik ne gubi kontrolu nad svojom imovinom tijekom postupka reorganizacije poslovanja.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ne imenuje se upravitelj.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ne imenuje se upravitelj.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

U Švedskoj je stečaj podijeljen u dvije kategorije, stečaj bez dokaza o dugu (*bevakning*) i stečaj uz dokaz o dugu. Ako se ne utvrdi drukčije, smatra se da nema dokaza o dugu. To je zbog toga što vjerovnici bez prioritetne tražbine obično ne dobivaju ništa u slučaju stečaja. Okružni sud može na zahtjev upravitelja odlučiti da dugove treba dokazati. To će se učiniti ako se može pretpostaviti da će tražbine koje nisu prioritetne biti djelomično namirene nakon diobe u okviru stečajnog postupka. Ako se odluči da je potrebno provesti postupak utvrđivanja dokaza o dugu, tražbina koja se može zahtijevati u okviru stečajnog postupka općenito se mora dokazati kako bi vjerovnik mogao biti uključen u diobu. Pravo prvenstva isto se tako mora dokazati. Ako vjerovnik ima založno pravo ili pravo pridržaja na imovini, nema potrebe za dokazivanjem duga kako bi vjerovnik imao pravo na isplatu iz predmetne imovine.

Činjenica da dužnik gubi kontrolu nad svojom imovinom znači da je dužnik spriječen od preuzimanja obveza koje bi se mogle zahtijevati tijekom stečajnog postupka. Ako dužnik preuzme ili stekne bilo kakve obveze nakon početka stečajnog postupka, te se obveze općenito ne mogu dokazati tijekom stečaja. Uvriježena je sudska praksa ta da, u određenim slučajevima, dužnik može i dalje imati kontrolu nad određenom imovinom ako se upravitelj izričito odrekne preuzimanja te imovine.

Stečajna masa koju zastupa upravitelj može preuzeti prava i odgovornosti, na primjer sklapanjem sporazuma. Ta prava i odgovornosti dovode do tražbina prema samoj stečajnoj masi (*massafordringar*). U načelu, tražbine prema samoj stečajnoj masi imaju prednost pred običnim tražbinama u stečajnom postupku (*konkursfordringar*). Međutim, naknada za upravitelja i drugi slični dugovi (troškovi stečaja, *konkurskostnader*) moraju se naplatiti iz stečajne mase prije bilo kojih drugih dugova koje je snosila stečajna masa. Ako se troškovi stečaja ne mogu naplatiti iz stečajne mase, općenito ih mora platiti država. U načelu, tražbine u stečajnom postupku namiruju se tek nakon namirenja troškova stečaja i tražbina prema samoj stečajnoj masi.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Nema općenitih pravila za prijavu tražbina u slučaju reorganizacije poslovanja. Međutim, u okviru predmeta reorganizacije poslovanja sud može, na zahtjev dužnika, odlučiti dopustiti raspravu o javnoj nagodbi s vjerovnicima (*offentligt ackord*). Vjerovnik mora prijaviti svoje tražbine u okviru rasprave o javnoj nagodbi (vidjeti u nastavku). U raspravi o nagodbi sudjeluju samo oni vjerovnici čije su tražbine nastale prije podnošenja zahtjeva za reorganizaciju poslovanja. Ipak, ne sudjeluju svi vjerovnici u toj raspravi: na primjer, ne sudjeluju oni vjerovnici čija se tražbina može namiriti prijebojem ili oni vjerovnici koji imaju prioritetnu tražbinu. Službenik za reorganizaciju poslovanja sastavlja popis imovine i obveza iz stečajne mase dužnika. Ako osoba ima tražbinu koja nije navedena na popisu stečajne mase ili se u međuvremenu ispostavilo da ona postoji te ta osoba želi sudjelovati u raspravi o nagodbi, trebala bi dostaviti pisani zahtjev službeniku za reorganizaciju poslovanja najkasnije tjedan dana prije održavanja skupštine vjerovnika.

Potraživanja koja se temelje na sporazumima koje je dužnik sklopio uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja tijekom postupka reorganizacije poslovanja obično imaju prednost.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Restrukturiranjem duga u biti su obuhvaćene sve novčane tražbine prema dužniku koje su nastale prije datuma objave odluke o pokretanju postupka. Vjerovnici bi zato trebali prijaviti sve tražbine koje su nastale prije odluke o pokretanju postupka i koje su obuhvaćene restrukturiranjem duga jer u suprotnome postoji rizik da će dužnik biti oslobođen obveze plaćanja predmetnog duga (vidjeti podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?“).

Međutim, restrukturiranjem duga nije obuhvaćeno sljedeće:

- 1. tražbina za uzdržavanje obitelji, pod uvjetom da Agencija za socijalno osiguranje (Försäkringskassan) ili strano tijelo javne vlasti nisu preuzeli pravo stranke koja ima pravo na sredstva za uzdržavanje;*
- 2. tražbina u pogledu koje vjerovnik ima založno pravo ili drugo pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 6. ili 7. Zakona o pravu prvenstva (förmånsrättslagen (1970:979)), ili pravo pridržaja, pod uvjetom da je jamstvo dostatno da se namiri tražbina;*
- 3. tražbina u pogledu koje je vjerovnik stekao pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 8. Zakona o pravu prvenstva prije objavljivanja odluke o pokretanju postupka u pogledu imovine za koju je potrebno naplatiti tražbinu;*
- 4. tražbina koja nije dospjela za plaćanje i koja ovisi o protučinidbi vjerovnika ili*
- 5. sporna tražbina.*

Ako je tražbina uvjetna, nema definirani iznos ili još nije dospjela za plaćanje, može se odlučiti da se ne uključuje u restrukturiranje duga. Ako se može prihvatiti da je određena tražbina neosnovana, mora se odlučiti da neće biti obuhvaćena restrukturiranjem duga.

Tražbine koje nastaju nakon odluke o pokretanju postupka nisu obuhvaćene restrukturiranjem duga.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Restrukturiranjem poslovnog duga u biti su obuhvaćene sve novčane tražbine prema dužniku koje su nastale prije datuma objave odluke o pokretanju postupka. Vjerovnici bi zato trebali prijaviti sve tražbine koje su nastale prije odluke o pokretanju postupka i koje su obuhvaćene restrukturiranjem poslovnog duga jer u suprotnome postoji rizik da će dužnik biti oslobođen obveze plaćanja predmetnog duga (vidjeti podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?“).

Međutim, restrukturiranjem poslovnog duga nije obuhvaćeno sljedeće:

- 1. tražbina za uzdržavanje obitelji, pod uvjetom da Agencija za socijalno osiguranje ili strano tijelo javne vlasti nisu preuzeli pravo stranke koja ima pravo na sredstva za uzdržavanje;*
- 2. tražbina u pogledu koje vjerovnik ima pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 5. Zakona o pravu prvenstva (1970:979), pod uvjetom da je jamstvo dostatno da se tražbina namiri;*
- 3. tražbina u pogledu koje vjerovnik ima založno pravo ili drugo pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 6. ili 7. Zakona o pravu prvenstva ili pravo pridržaja, pod uvjetom da je jamstvo dostatno da se tražbina namiri;*
- 4. tražbina u pogledu koje je vjerovnik stekao pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 8. Zakona o pravu prvenstva prije objavljivanja odluke o pokretanju postupka u pogledu imovine za koju je potrebno naplatiti tražbinu;*
- 5. tražbina koja nije dospjela za plaćanje i koja ovisi o protučinidbi vjerovnika ili*
- 6. sporna tražbina.*

Ako je tražbina uvjetna, nema definirani iznos ili još nije dospjela za plaćanje, može se odlučiti da se tražbina ne uključuje u restrukturiranje poslovnog duga. Ako se može prihvatiti da je određena tražbina neosnovana, mora se odlučiti da neće biti obuhvaćena restrukturiranjem poslovnog duga.

Tražbine koje nastaju nakon odluke o pokretanju postupka nisu obuhvaćene restrukturiranjem poslovnog duga.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

STEČAJ

Općenito se tijekom stečajnog postupka mogu zahtijevati samo tražbine koja su nastale prije objavljivanja odluke o pokretanju stečaja. Određena se tražbina može zahtijevati tijekom stečajnog postupka čak i ako je uvjetna ili nije dospjela za plaćanje.

U slučajevima u kojima se ne provodi dokazivanje duga nema pravila kojima se od vjerovnika zahtijeva da prijavi svoje tražbine na neki određeni način. U slučaju stečajnog postupka bez dokazivanja duga upravitelj mora samostalno osigurati da se za svaku prioritetnu tražbinu omogući odgovarajući udio u diobi. U načelu se vjerovnika ničime ne sprječava da općenito zahtijeva svoje tražbine do isteka roka za podnošenje prigovora na predloženu diobu.

Ako se može pretpostaviti da je imovina dostatna za plaćanje vjerovnika koji nemaju prednost, mora postojati dokaz o dugu (vidjeti prethodno navedeno o dokazivanju duga). Ako okružni sud odluči da je potrebno dokazati dugove, odredit će razdoblje od četiri do deset tjedana za dostavu tih dokaza. Odluka o pozivu za dokazivanje dugova objavljuje se. Vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine u pisanom obliku unutar određenog roka. Ako vjerovnik ima založno pravo ili pravo pridržaja na imovini, ne mora dostavljati dokaz o dugu kao dio ovog postupka kako bi primio isplatu iz imovine. Ako su dugovi dokazani, a vjerovnik želi prijaviti tražbinu ili izvršiti založno pravo nakon roka za dostavu dokaza, može naknadno dostaviti dokaz (*efterbevakning*). To se mora učiniti najkasnije na datum na koji upravitelj odredi prijedlog diobe, a drugim riječima prije podnošenja prijedloga sudu i njegova objavljivanja. Ako vjerovnik ne dostavi dokaz o svojoj tražbini, taj vjerovnik gubi mogućnost isplate iz imovine obuhvaćene odlukom o diobi. U načelu, vjerovnik može naknadno primiti isplatu u pogledu svoje tražbine samo ako postanu dostupna nova sredstva (*ex post dioba, efterutdelning*).

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Kako je prethodno navedeno, ne postoji opća obveza vjerovnika da prijave tražbine u slučaju reorganizacije poslovanja, ali vjerovnik će možda trebati prijaviti svoje tražbine kao dio rasprave o nagodbi. Službenik za reorganizaciju poslovanja mora predstaviti plan za reorganizaciju poslovanja. U planu se obično prikazuje kako se može razriješiti financijsko stanje društva dužnika te kako će se poboljšati rezultati njegova poslovanja. Međutim, sadržaj plana može se prilagoditi okolnostima pojedinačnih slučajeva.

U određenim okolnostima može doći do javne nagodbe s vjerovnicima u kontekstu reorganizacije poslovanja. Zahtjev za raspravu o nagodbi podnosi dužnik.

Zahtjev za raspravu o nagodbi mora sadržavati prijedlog o nagodbi u kojem se navodi koliki iznos dužnik nudi za isplatu te kada se planira izvršiti ta isplata, kao i je li položeno jamstvo u pogledu nagodbe te, ako jest, od čega se sastoji. Mora se priložiti popis imovine i obveza stečajne mase.

Ako se zahtjev za pokretanje rasprave o nagodbi smatra prihvatljivim, sud bez odlaganja mora donijeti odluku kojom se dopušta pokretanje rasprave o nagodbi. Istodobno sud mora odrediti datum održavanja rasprave s vjerovnicima, koja će se održati na sudu, izdati poziv za tu raspravu te objaviti odluku.

Dužnik, službenik za reorganizaciju poslovanja i vjerovnici imaju mogućnost uložiti prigovor na tražbinu koja će biti obuhvaćena nagodbom. Postoje posebna pravila o mogućnosti sudjelovanja na raspravi o nagodbi na temelju tražbine koja nije uključena u popis stečajne mase.

U raspravi o nagodbi mogu sudjelovati samo oni vjerovnici čije su tražbine nastale prije podnošenja zahtjeva za reorganizaciju poslovanja. Vjerovnici čija se tražbina može namiriti prijebom ili oni koji imaju prioritetnu tražbinu ne sudjeluju na raspravi. Vjerovnici koji bi u slučaju stečaja imali pravo na isplatu tek nakon svih drugih vjerovnika isto tako ne sudjeluju, osim ako im drugi vjerovnici koji sudjeluju na raspravi dopuste sudjelovanje.

Dužnik na zahtjev bilo kojeg vjerovnika mora potvrditi točnost popisa imovine stečajne mase na skupštini vjerovnika.

Vjerovnici na skupštini vjerovnika glasuju o prijedlogu nagodbe. Smatra se da su prijedlog nagodbe kojom se namiri najmanje 50 % ukupnih tražbina odobrili vjerovnici ako je tri petine vjerovnika koji glasuju glasovalo potvrdno, a njihove tražbine iznose tri petine ukupnog iznosa tražbina s pravima glasa. Ako je postotak niži, prijedlog nagodbe odobrava se ako potvrdno glasuje tri četvrtine vjerovnika, čije tražbine iznose tri četvrtine ukupnog iznosa tražbina s pravima glasa.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja duga.

Nakon donošenja odluke o pokretanju postupka i kad se prikupi dovoljno informacija sastavlja se prijedlog restrukturiranja duga. On se šalje svim poznatim vjerovnicima čije su tražbine obuhvaćene prijedlogom te ih se poziva da dostave svoje primjedbe unutar određenog razdoblja. Odluka o odobrenju restrukturiranja duga može se donijeti i ako vjerovnik ne dostavi primjedbe.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja poslovnog duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja duga.

Nakon donošenja odluke o pokretanju postupka i kad se prikupi dovoljno informacija sastavlja se prijedlog restrukturiranja poslovnog duga. On se šalje svim poznatim vjerovnicima čije su tražbine obuhvaćene prijedlogom te ih se poziva da dostave svoje primjedbe unutar određenog razdoblja. Odluka o odobrenju restrukturiranja poslovnog duga može se donijeti i ako vjerovnik ne dostavi primjedbe.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

STEČAJ

Ako imovina uključena u stečajnu masu nije dostatna za otplatu stečajnih troškova i dugova same stečajne mase, stečaj se mora otpisati (vidjeti prethodno navedeno u pogledu stečajnih troškova i dugova u stečajnoj masi). Ako se stečaj otpiše (*avskrivs*), u načelu ne dolazi do diobe vjerovnicima.

Ako se stečaj ne otpisuje, novac u stečajnoj masi koji se ne upotrebljava za plaćanje stečajnih troškova i dugova u stečajnoj masi raspodjeljuje se vjerovnicima. U načelu ta dioba mora biti u skladu s odredbama Zakona o pravu prvenstva.

Zakonom o pravu prvenstva uređena su međusobna prava vjerovnika na plaćanje u slučaju stečaja. Sljedeće sažete informacije odnose se na Zakon o pravu prvenstva.

Kad je riječ o plaćanju, pravo prvenstvo može biti posebno ili općenito. Posebno pravo prvenstva odnosi se na određenu imovinu (na primjer, založno pravo, pravo pridržaja ili hipoteka (*inteckning*) na nekretnini). Opće pravo prvenstva odnosi se na svu imovinu uključenu u stečajnu masu dužnika (kao što su troškovi koje snose vjerovnici radi otvaranja stečajnog postupka nad dužnikom i naknada za službenika za reorganizaciju poslovanja ako je prije predmetnog stečaja provedena reorganizacija poslovanja). Posebno pravo prvenstvo ima prednost pred općim pravom prvenstva. Sve tražbine koje nisu prioritetne međusobno imaju ista prava. U određenom je sporazumu moglo biti određeno da neki vjerovnik ima pravo na plaćanje tek nakon namirenja svih drugih vjerovnika (*podređena tražbina, efterställd fordran*).

Pravo prvenstva održava se čak i ako se tražbina ustupi ili zaplijeni ili na neki drugi način prijeđe na neku drugu stranku.

Ako u pogledu tražbine postoji posebno pravo prvenstva u odnosu na neku imovinu, ali predmetna imovina nije dostatna za namirenje tražbine, preostali se dio smatra tražbinom bez prava prvenstva.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Diobe nema u slučaju reorganizacije poslovanja, osim ako dođe do javne nagodbe s vjerovnicima.

Javnom nagodbom može se odrediti smanjenje tražbina i njihovo plaćanje na određeni način. Nagodbom se svim vjerovnicima moraju dati ista prava i najmanje 25 % iznosa tražbina, osim ako svi poznati vjerovnici koji bi bili obuhvaćeni nagodbom odobre niži postotak, ili ako postoje posebne okolnosti za dopuštanje nižeg postotka. Propisana minimalna dioba mora se isplatiti u roku od godine dana nakon odobrenja nagodbe, osim ako svi poznati vjerovnici odobre dulje razdoblje plaćanja. Nagodbom se može odrediti i da se dužniku odobrava odgoda samo u pogledu plaćanja ili drugih posebnih otpusta.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Na sve tražbine obuhvaćene restrukturiranjem duga primjenjuju se ista prava. Međutim, uz suglasnost dotičnog vjerovnika, tražbini se mogu dodijeliti manje povoljna prava ili je se može isplatiti prije drugih tražbina ako je iznos dostupan pri diobi nizak te je to razumno imajući na umu razmjer duga i druge okolnosti.

Odredbe kojima se uređuju tražbine utvrđene su u odluci kojom se odobrava restrukturiranje duga.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Na sve tražbine obuhvaćene restrukturiranjem poslovnog duga primjenjuju se ista prava. Međutim, uz suglasnost dotičnog vjerovnika, tražbini se mogu dodijeliti manje povoljna prava ili je se može isplatiti prije drugih tražbina ako je iznos dostupan pri diobi nizak te je to razumno imajući na umu razmjer duga i druge okolnosti.

Odredbe kojima se uređuju tražbine utvrđene su u odluci kojom se odobrava restrukturiranje duga.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

STEČAJ

Ako dužnik pristane platiti svoje dugove ili je sklopio drugi sporazum s vjerovnicima (dobrovoljni sporazum, *frivillig uppgörelse*), okružni sud mora donijeti odluku o prekidu stečaja. U slučaju stečaja s dokazom o dugu, stečaj se može zaključiti i odlukom o odobrenju nagodbe (*ackord i konkurs*). U drugim se slučajevima stečaj zaključuje otpisom (*avskrivning*, ako imovina nije dostatna za otplatu stečajnih troškova i tražbina prema samoj stečajnoj masi) ili diobom vjerovnicima.

Stečajem se fizičku osobu ne oslobađa odgovornosti u pogledu plaćanja dugova (pravila o restrukturiranju duga razlikuju se). Stoga, dugovi koji nisu plaćeni ostaju i nakon stečaja (ali ne ako su obuhvaćeni dobrovoljnim sporazumom ili nagodbom s vjerovnicima).

Pravna osoba raspušta se nakon stečaja (odredbe u pogledu toga nalaze se u relevantnom zakonodavstvu o pravu osnivanja udruženja). To znači da vjerovnici u načelu ne mogu zahtijevati namirenje preostalih tražbina u pogledu pravne osobe nakon stečaja.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Ako se zaključuje javna nagodba, ona je obvezujuća za sve vjerovnike, poznate i nepoznate, koji su imali pravo sudjelovati u raspravi o nagodbi. Vjerovnik koji bi u slučaju stečaja imao pravo na plaćanje nakon drugih vjerovnika gubi svoje pravo na isplatu od dužnika, osim ako su svi vjerovnici koji su imali pravo sudjelovati u raspravi o nagodbi u potpunosti namireni iz nagodbe. Vjerovnik koji ima pravo prvenstva u pogledu određene imovine obavezan je nagodbom u pogledu iznosa koji se ne može izdvojiti iz te imovine.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Odlukom o restrukturiranju duga dužnika se oslobađa od obveze plaćanja dugova obuhvaćenih restrukturiranjem duga ako su smanjeni. Odlukom o restrukturiranju duga dužnika se oslobađa i od obveze plaćanja nepoznatih dugova u predmetu, osim ako je riječ o dugovima koje nije moguće obuhvatiti restrukturiranjem duga.

Restrukturiranje duga znači da pravo na zatezne kamate ili sankcije u pogledu tražbine obuhvaćene restrukturiranjem istječe u odnosu na razdoblje nakon datuma objavljivanja odluke o pokretanju postupka.

Restrukturiranje duga ne utječe na prava vjerovnika u odnosu na jamca ili bilo koju drugu osobu koja je uz dužnika odgovorna za predmetni dug.

Odlukom kojom se odobrava restrukturiranje duga mora se utvrditi plan plaćanja. Plan plaćanja traje pet godina osim ako postoje utemeljene osnove za utvrđivanje kraćeg trajanja. Plan plaćanja stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja. Pri utvrđivanju datuma isteka plana plaćanja, razdoblje tijekom kojeg se primjenjivala odluka o pokretanju postupka obično se mora odbiti od trajanja plana, osim ako postoje okolnosti za odbijanje kraćeg razdoblja imajući u vidu radnje dužnika nakon odluke o pokretanju postupka.

Odluka o restrukturiranju duga može se izmijeniti ili ukinuti u određenim okolnostima. Na zahtjev dužnika čiji je dug obuhvaćen restrukturiranjem duga, odluka o restrukturiranju duga može se ukinuti ili, u slučajevima navedenima u točkama 6. i 7., izmijeniti ako:

1. dužnik prevari vjerovnika;
2. dužnik namjerno ometa stečajni postupak ili ovršnu mjeru;
3. dužnik u tajnosti daje prednost određenom vjerovniku kako bi utjecao na odluku u pogledu restrukturiranja duga;
4. dužnik namjerno dostavi netočne informacije u svojem zahtjevu za restrukturiranje duga ili u nekom drugom trenutku tijekom obrade predmeta, a na štetu vjerovnika;
5. dužnik dostavi netočne informacije i to dovede do odluke javnog tijela u pogledu poreza ili pristojbi obuhvaćenih restrukturiranjem duga ili ne dostavi informacije iako se to od njega traži, što dovede to donošenja pogrešne odluke ili odluka uopće ne bude donesena;
6. dužnik ne poštuje plan plaćanja i znatno odstupa od njega ili
7. financijske okolnosti dužnika znatno se poboljšaju nakon donošenja odluke o restrukturiranju duga i to zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti pri donošenju odluke.

U slučajevima iz točke 7. zahtjev se mora dostaviti u roku od pet godina od datuma donošenja odluke o pokretanju postupka ili, ako plan plaćanja istječe kasnije, najkasnije do datuma isteka tog plana. Ako se odluka o restrukturiranju duga izmijeni, trajanje plana plaćanja može se odrediti na najviše sedam godina.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Odlukom o restrukturiranju poslovnog duga dužnika se oslobađa od obveze plaćanja dugova obuhvaćenih restrukturiranjem duga ako su smanjeni. Odlukom o restrukturiranju dužnika se oslobađa i od obveze plaćanja nepoznatih dugova u predmetu, osim ako je riječ o dugovima koje nije moguće obuhvatiti restrukturiranjem poslovnog duga.

Restrukturiranje poslovnog duga znači da pravo na zatezne kamate ili sankcije u pogledu tražbine obuhvaćene restrukturiranjem istječe u odnosu na razdoblje nakon datuma objavljivanja odluke o pokretanju postupka.

Restrukturiranje duga ne utječe na prava vjerovnika u odnosu na jamca ili bilo koju drugu osobu koja je odgovorna za predmetni dug uz dužnika.

Odlukom kojom se odobrava restrukturiranje poslovnog duga mora se utvrditi plan plaćanja. Taj plan plaćanja traje tri godine. Plan stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja.

Odluka o restrukturiranju duga može se izmijeniti ili ukinuti u određenim okolnostima. Na zahtjev dužnika čiji je dug obuhvaćen restrukturiranjem duga, odluka o restrukturiranju duga može se ukinuti ili, u slučajevima navedenima u točkama 6. i 7., izmijeniti ako:

1. dužnik prevari vjerovnika;
2. dužnik namjerno ometa stečajni postupak ili ovršnu mjeru;
3. dužnik u tajnosti daje prednost određenom vjerovniku kako bi utjecao na odluku u pogledu restrukturiranja duga;
4. dužnik namjerno dostavi netočne informacije u svojem zahtjevu za restrukturiranje duga ili u nekom drugom trenutku tijekom obrade predmeta, a na štetu vjerovnika;
5. dužnik dostavi netočne informacije i to dovede do odluke javnog tijela u pogledu poreza ili pristojbi obuhvaćenih restrukturiranjem poslovnog duga ili ne dostavi informacije iako se to od njega traži, što dovede to donošenja pogrešne odluke ili odluka uopće ne bude donesena;
6. dužnik ne poštuje plan plaćanja i znatno odstupa od njega ili
7. financijske okolnosti dužnika znatno se poboljšaju nakon donošenja odluke o restrukturiranju duga.

U slučajevima iz točke 7. zahtjev se mora dostaviti u roku od tri godine od datuma donošenja odluke o pokretanju postupka ili, ako plan plaćanja istječe kasnije, najkasnije do datuma isteka tog plana. Ako se odluka o restrukturiranju poslovnog duga izmijeni, trajanje plana plaćanja može se odrediti na najviše pet godina.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Kako je prethodno navedeno, stečajem se fizičku osobu ne oslobađa od obveze plaćanja dugova, a pravne se osobe raspuštaju nakon stečaja.

Ako nakon stečaja postanu dostupna sredstva za diobu, postoji odredba o *ex post* diobi.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Učinci javne nagodbe s vjerovnicima navedeni su prethodno. Ako javna nagodba nije sklopljena i dužnik nije sklopio dobrovoljan sporazum ili neki dugi sporazum s vjerovnicima, tražbine ostaju neplaćene nakon završetka reorganizacije poslovanja.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

U određenim okolnostima vjerovnik može zatražiti ponovnu ocjenu restrukturiranja duga nakon što dužnik izvrši plan plaćanja. Vidjeti i podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

U određenim okolnostima vjerovnik može zatražiti ponovnu ocjenu restrukturiranja poslovnog duga nakon što dužnik izvrši plan plaćanja. Vidjeti i podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Naknada za upravitelja i drugi slični dugovi (stečajni troškovi) te drugi dugovi koje je snosila sama stečajna masa moraju se naplatiti iz stečajne mase prije nego što se bilo kakva sredstva raspodijele vjerovnicima. Stečajni troškovi imaju prednost pred drugim tražbinama prema samoj stečajnoj masi. Ako ih se ne može naplatiti iz stečajne mase, stečajne troškove uglavnom plaća država.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Službenik za reorganizaciju poslovanja (i nadzornik ako postoji) ima pravo na naknadu za svoj rad i za troškove nastale tijekom izvršavanja dužnosti. Njegova naknada ne smije biti viša od one koju se smatra razumnom za tu dužnost. Na zahtjev službenika za reorganizaciju poslovanja sud će ocijeniti pravo na naknadu službenika za reorganizaciju poslovanja. Vjerovnik čiji je dug obuhvaćen nagodbom isto tako može zatražiti takvu ocjenu do provedbe nagodbe. Sudske troškove i naknadu službenika za reorganizaciju poslovanja mora platiti dužnik.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Tijekom postupka restrukturiranja duga dužnik obično izvršava plaćanja u korist Službe za izvršenje, koja zatim prosljeđuje novac vjerovnicima. Služba za izvršenje na godišnjoj osnovi naplaćuje naknadu dužniku za upravljanje njegovim plaćanjima.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Tijekom postupka restrukturiranja duga dužnik obično izvršava plaćanja u korist Službe za izvršenje, koja zatim prosljeđuje novac vjerovnicima. Služba za izvršenje na godišnjoj osnovi naplaćuje naknadu dužniku za upravljanje njegovim plaćanjima.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

STEČAJ

Pravila o povratu u stečajnu masu (*återvinning till konkursbo*) utvrđena su u Stečajnom zakonu. Referentni datum za izračun razdoblja propisanih u pravilima o povratu obično je datum prije dana podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka.

Određena se radnja može poništiti (*gå åter*) u sljedećim slučajevima: ako se njome nepravedno davala prednost određenom vjerovniku pred drugima; ako je vjerovnicima uskraćena dužnikova imovina; ako su se dugovi dužnika povećali i ako je dužnik bio nesolventan ili je postao nesolventan zbog samog postupka ili kao posljedica kombinacije postupka i drugih čimbenika i ako je neka druga stranka znala ili je trebala znati da je dužnik nesolventan te koje su okolnosti učinile pravnu radnju nepravednom. Smatra se da su članovi obitelji dužnika znali činjenice navedene u prethodnoj rečenici, osim ako postoje uvjerljivi dokazi kojima se dokazuje da ih nisu znali i nisu mogli znati. Ako je radnja počinjena više od pet godina prije referentnog datuma, može je se poništiti samo ako se odnosila na nekog od članova obitelji dužnika.

Može se poništiti plaćanje duga nakon više od tri mjeseca prije referentnog datuma ako je izvršeno na drugi način, a ne uobičajenim sredstava plaćanja, kao i plaćanje unaprijed ili plaćanje iznosa koji je znatno pogoršao financijsko stanje dužnika, osim ako ga se može smatrati uobičajenim u tim okolnostima. Ako je plaćanje izvršeno u korist nekog od članova obitelji dužnika prije tog datuma, ali nakon više od dvije godine prije referentnog datuma, može ga se poništiti ako se dokaže da dužnik nije bio nesolventan i nije postao nesolventan zbog predmetne radnje.

Postoje posebna pravila kojima su uređena pitanja kao što su darovi, dijeljenje doma i nadnice. Određena plaćanja u korist države, kao što su porezi, izuzeta su iz pravila o povratu.

Upravitelj može zatražiti povrat pokretanjem postupka pred redovnim sudom ili podnošenjem pritužbe na dugove koje se dokazuje tijekom stečajnog postupka. Ako upravitelj odluči da neće zatražiti povrat i ne dođe do sporazumnog rješenja, vjerovnik može zatražiti povrat pokretanjem postupka na redovnom sudu.

U slučaju povrata, imovina kojom je dužnik raspolagao vraća se u stečajnu masu.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Nakon objavljivanja odluke o restrukturiranju poslovanja, odredbe Stečajnog zakona koje se odnose na povrat u kontekstu stečaja primjenjivat će se ako je sklopljena javna nagodba s vjerovnicima (vidjeti odjeljak o stečaju).

Ako se traži povrat prava prvenstva ili iznosa plaćanja stečenog zapljenom, sud može odlučiti da do daljnega neće nastaviti ovršni postupak.

Postupak za povrat pokreće službenik za reorganizaciju poslovanja ili vjerovnik čije bi se tražbine namirilo javnom nagodbom. Postupak se mora pokrenuti prije održavanja skupštine vjerovnika, a konačna odluka ne smije se donijeti prije odluke o pitanju javne nagodbe. Vjerovnik koji želi pokrenuti postupak o tome mora obavijestiti službenika za reorganizaciju poslovanja. Ako se to ne učini, vjerovnik se neće moći očitovati o svojem predmetu.

Ako postupak reorganizacije poslovanja završi bez sklapanja javne nagodbe, a protiv dužnika se ne pokrene stečajni postupak nakon dostavljanja zahtjeva u roku od tri tjedna od datuma završetka postupka reorganizacije poslovanja, podneseni zahtjev za povrat mora se odbiti.

Nakon nadoknade troškova tužitelja sredstva povrata pripisuju se vjerovnicima obuhvaćenima javnom nagodbom. Tuženik koji zbog postupka koji je pokrenuo tužitelj može imati tražbinu prema dužniku može sudjelovati u raspravi o nagodbi na temelju te tražbine te ima pravo odbiti iznos koji mu se duguje pri diobi od iznosa koji bi u suprotnom platio.

Na zahtjev vjerovnika obuhvaćenog javnom nagodbom ili dužnika, sud pred kojim se vodi postupak povrata može naložiti da se imovina koja se duguje vjerovniku u okviru prethodne rečenice stavi pod posebnu upravu (*särskild förväntning*). Sva imovina stavljena pod posebnu upravu može se zaplijeniti samo ako je istekla nagodba.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ne postoje posebne odredbe u pogledu povrata.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ne postoje posebne odredbe u pogledu povrata.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 19/02/2018